

Staats- und
Universitätsbibliothek
Bremen

H E R Z O G
A U G U S T
B I B L I O
T H E K

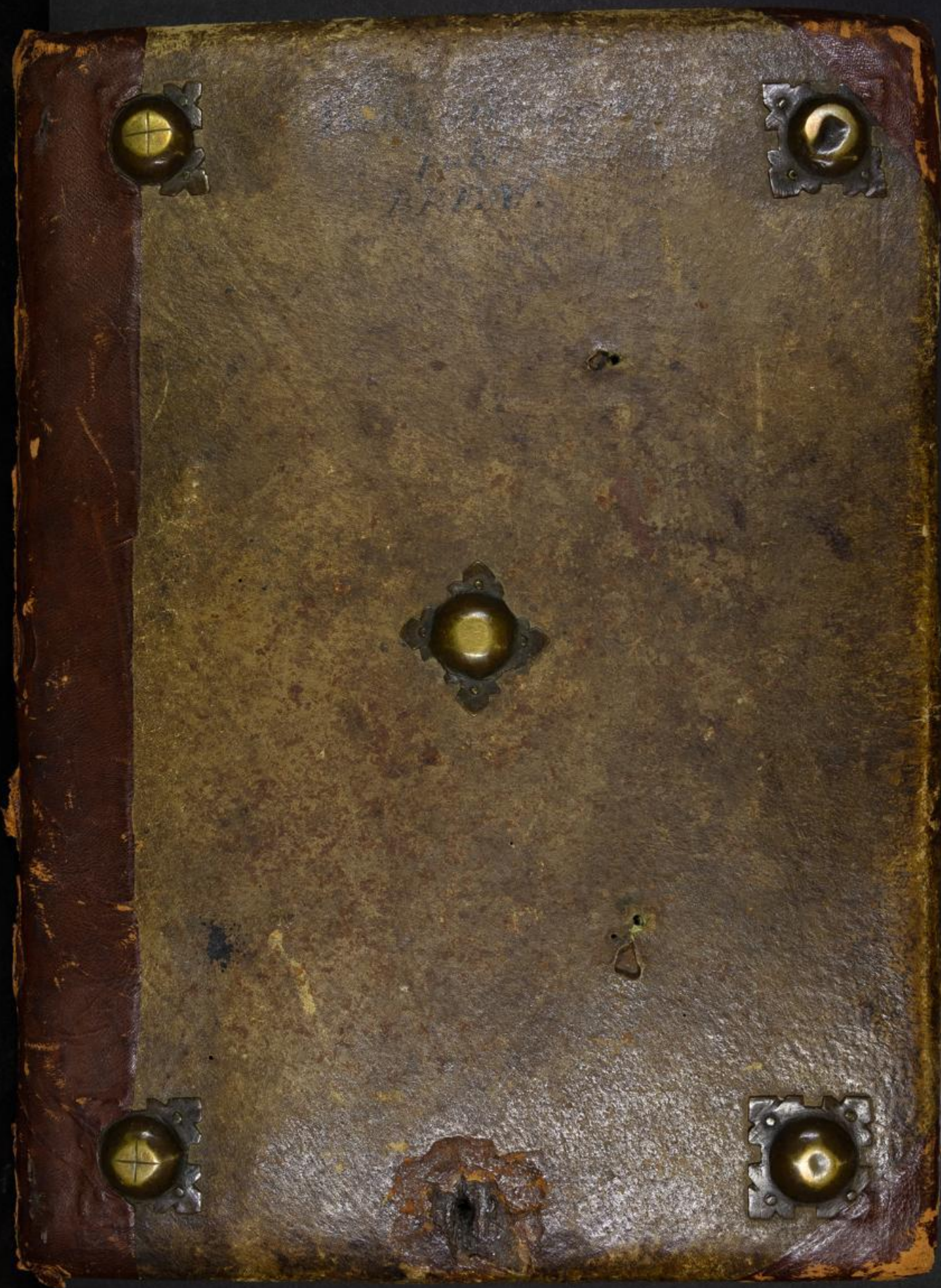
Staats- und Universitätsbibliothek Bremen

Digitale Sammlungen

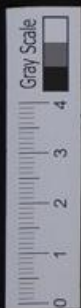
Kapitelbuch des Bremer Willehadistifts - msa 0044

Bremen, [1324]

[urn:nbn:de:gbv:46:1-117073](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:46:1-117073)

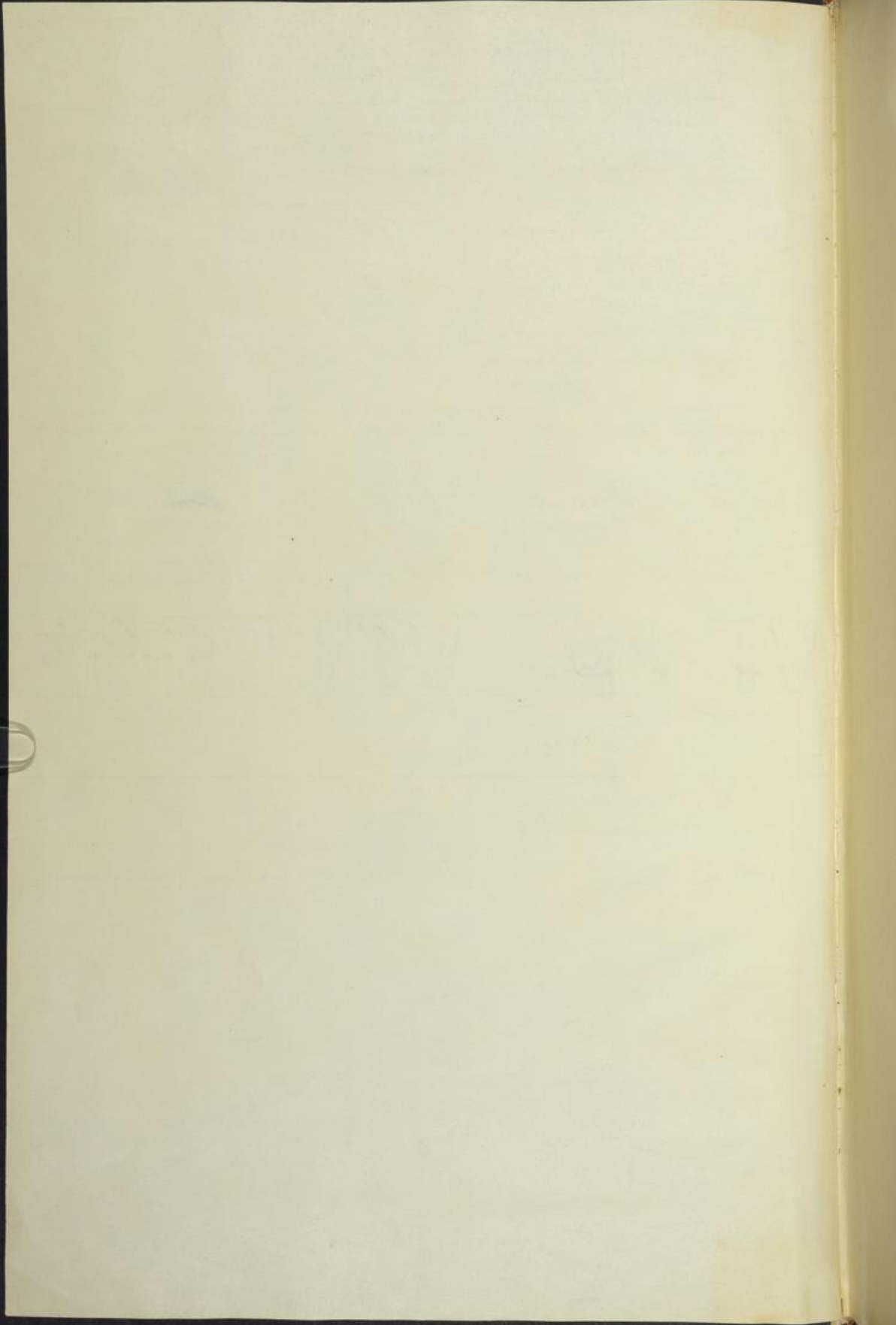
1684

Mann, Vord in Pflanzent des Landes	Zeit der Landsitzung	Zusatz der Landsitzung.
R. Weiss. Litt. Anzeiger (Zusammf. f. juristisch. L. enthalt. Litt. Kataloge d. d. d. d.)	14. 1. 08. bis 29. 4. 08.	
cand. phil. Emma Heinicke, Gießen.	1. 9. 08.	Veröffentlichung.
Landrath Scherdt, Gießen.	13. 4. 10.	Wörterbuch d. w. w. w. Führer in Gießen.
Prof. Dr. A. Schmitt, Königsberg.	21. 9. 10.	Die in Monumenta Palaeographica I. Serie.
Dr. Löffel, Freiburg	30. 9. 12.	Zusatz. Sam. Gießen.
" " " (Joseph Weiss. Bibliothek.)	7. 1. 1913. bis 17. 9. "	Zusatz d. Historie Manuscriptum.
F. H. Hencke, Gießen/Kann.	15. 9. 1919 bis 21. 9. 1919.	Veröffentlichung
cand. phil. Riser in Thüringen/Kann	3. IV. 1923 bis	Güterverzeichnis des Mittelalt. - Epistol. Kapitel
cand. phil. Hirschen	29. 3. 1931.	Zusatz d. d. d. d. d.

XXII

Die ge...
stunde...
in der...
an der...
für die...
hinfina...
auf g...
die...
alt...
die...
Die...
die...
happ...
an...
an...
die...
für...
für...
dann...
auf...
für...
Nun...

Die neue Briefe des heiligen Augustinus über
zu Oldenburg (Bittary 1848)

Wittfährig aber das der ^{Legation} Regula des Willkürs hingefügt
Anveralegung 29.

Der gelehrte v. m. die für die Beförderung der fürstlichen Hofbibliothek
durch den Fürstbischof v. Meppen zu Münster hat die Kontrolle
der Regula capitula des Willkürs im Jahre 1835 durchgeführt
unter dem Titel Diptychon Bremense in Briefen des Fürstb. von
für die Wiederherstellung eines fürstlichen Bibliothekens, aber in keiner Weise
begründet. Die für den Titel, A ganz falsch, die der Willkür Diptychon
nicht zu verwechseln ist, in der es auf die in der Antiquarischen
des Palatinischen oder Monarchischen in Bremen gegründet hat
als Historiker, der gegen die aufgeführt. Es fällt daher im Titel
des Willkürdiptychon auf die in der Antiquarischen. Die Bremen
Damenhaus zu Nord gibt es nicht nur in der Antiquarischen und
Bremen Malalay, aber zu dem der Landgericht, mit der
Herzogtum von Bremen für die Hofbibliothek in der Malaya
nicht ist. Die Beförderung der Willkürdiptychon, ist die aber,
die in der Beförderung der fürstlichen zu dem Tage, so die
Bremen der Beförderung Palatinischen als die ganz neue
zu verfertigt sind. Die für die für die Frauenhäuser so
wichtige Teil der Hofbibliothek hat Meppen in Bremen. Ab,
Bremen in der Beförderung der Hofbibliothek, der aufgeführt
nicht immer geleistet. Die für die so fast bei dem Wirt
zum 12. Januar Karolus imperator deposed (den im
Novemb. 887 abgesetzt Kaiser Karl der Dicke starb am 12. Januar
888) in der Beförderung Karls des Großen durch den Kaiser,

Walese unter den Feiligen ganz richtig und deutlich bis
28 Januar angenommen. Die Grundbesitz (sic) in
Alten Walese dem des Willersdorfes gesammelt
die affandessien im räumlichen Zusammenhang
im Zusammenhang zu den räumlichen Veränderungen, das ist die
gestaltet worden in die Zeit von 1260 - 1265 und das
tag des brennen des brennen des Grafen II (29 Juli 1257),
nach dem brennen, im Jahre 1270 aber der Tod des Grafen
Karl des Gütigen (11 Okt. 1273). Die Bestimmung
sicherlich der manufakturen Anlagen. Das ist die
die im 18. Januar brennen des Tod des Grafen
für die auf dem Lande des des Grafen des Grafen
den Manufaktur für, die Manufaktur in die räumlichen.

Lrauer Liffhumbfrouit

13

Kodex der Lrauer Stadtbibliothek, Manuſcr. n. 44,
Regula Capituli S. Willehadi, Pergamentband in
folio, unſerdingt yagiuirt von 1-269, auffalt Habitus,
Waldenauabſchriften, Metrologium (alt Diptychon
Bremerſe antyquarische von Mooges gedruelt), Guter.
marzeichnunge n. f. n. der Lrauer Wilfordi- Hagital. Auf
p. 174 ſteht ein Katalog der Lrauer Erzbifchofe bis zu
Jurem, von Goldſon, ſomie der Crufaus der Liffhumb.
frouit von 1507, die auf p. 195 andel. Katalog und Gro-
nik find von derfelben, darunter Tafel 14.
14. Tafel und 16. ausgefrieben. Darfalte
Aufſchriften trug auf p. 195 und 196 der Hauyff gegen die
Kdinger: Anno Domini 1234 Henricus dux Braban-
cie et Florencius comes Hollandie bis comes Hol-
landie domum veniens in torneamento apud No-
vimagium est occisus, ſomie das Tausminder: Anno
Domini 1021 in villa Colbige in Saxonia bis ut
ex divina gracia post mortem miraculis chorusca-
rent sic. — Die letzte Lage der Lrauer (p. 251-269),
die nur p. 251 von glatteren und maniger gelbener
Pergament als alle anderen Lagen, urſprunglich auf
12 Blattern (6 Doppellblattern) beſtehend, von neuem je-
der Blatt 1 und 2 herausgefchnittten find und Blatt 12
mit dem Goldſchmal geklebt ist, auffalt andernartige,
das narmander hiſtorische Aufſchriften. Eine von
den vorſen armäpiken meſentlich verſchiedene, etwa
der Mitte der 14. Tafel und 16. ausgefrieben. Lrauer
jein Seite in 2 Columnen beilant, p. 251 bis 269.
die Lebensgeſchichte der Erzbifchofe Tolſen Grant
und

aus Loriford Gwalla auf p. 257-258; sodann in
Brufelufi an die letzten Mito p. 258-265: De gestis
domini Alberici magni predecessoris domini Bor.
charidi archiepiscopi, feruar p. 265-266: De electione
imperatoris, p. 266: De lancea imperiali iud audia
p. 266: Miraculum.

Laxenburgs Lappreitung dieser Handfchrift, Briefe d.
alters Neff. Gess. 7, p. 675 hat den Fall, dass sie an
gefalligen Naturfries in den beiden Lastandspitzen
der Handfchrift nicht hervorsetzt.

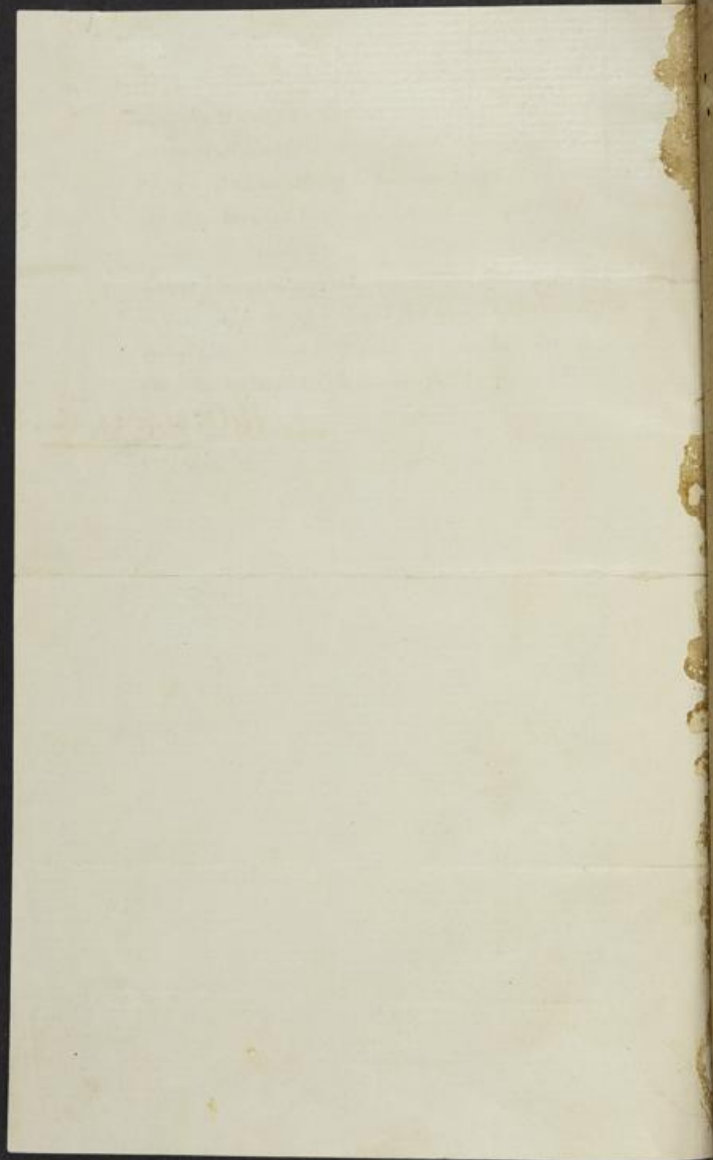
Lorubel bei Hamburg,
1871 Jan. 4.

M. Thoppmann.

Handwritten text in a cursive script, likely a manuscript page. The text is faint and mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side. A small number '4' is visible in the upper right corner of the page.

viii
Filiu freiherrliche us d. Conrat holerwarte
harman filii wolmann in obulof

de buntzen us d. uel

Manuser: a. 44.

11. 8
Fundatio ...
Regula ...
Fundatio ...
Fundatio ...
Fundatio ...
Fundatio ...
Fundatio ...
Fundatio ...
Fundatio ...
Fundatio ...

Regula Capituli S. Willhadi
han filius alnathi u d
ida u. 8.
Memor. godesfridus vi d, unu pullam
ede ix d
uder de uerden .1 d.
wege vi d Frederic de luene. iii d. Alexander de wege. iii d.
partus vi d, vi d
Anno domini 1545...

Siburgis uix. iii. d.
luder pellite. iii. d. hildemot cromersee vi d
henricus de achem .1. d.
vedele
hul iii d
vicary iii d
iohan glaworte iii d, iii d
piltor iii d
der iii d. Jans cyffab. ii. d.
ul. iii. d. Reiner piltor iii d.
honore us d. Sifridus vale us d. weertidil us d
us d.
momeke. iii. d.
iohan iii d
releue vi d lothewic uaclev

Bartholomeus Henrichse
of ena
de sco
gichafte
vi d
Abthman Ruff
ii d

Villa walle dabit de festo natalis dñi. y. sibe.
y. bñ. willehadi. vii. modios silig. s. i. abben
hufen. de festo natalis dñi. pasche. y. bñ. willehadi.
vii. modios silig. s. i. curia handessem. de festo natal
dñi. de festo pasche. iij. modios y. dimidiū silig.
s. i. curia. s. i. dendenhoipe. de eisdem festis. tantū dab.
s. i. curia. s. i. aldenbücken. dabit de cōmuniōne dñi. y.
de sabbatis pentecostes. ij. modios silig. s. i. curia. walle.
le. dabit qualibz septimana. in qua cōtingit ipān
surre. vii. modios silig. p. pane. y. denarios ad pūstia.
s. i. pro quolibz modio. iij. denarios. s. i. ambe curie
de habdenhusen. y. tñ. dabit. s. i. p. quolibz modio. iij.
den. s. i. supiores curie. p. quibz seruit. quel
bi. vii. modios silig. videlicet. wistede. oeruelde.
kēningestorpe. bellinge. sine den. ad pūstia. s. i.
hemdissem. deddenhoipe. wechlethe. octo modios
silig. dabit. quibz septimana. qñ seruit. sine den
ad pūstia. Hec ordmatio panis y. siliginis. s. i.
ē cū consensu y. voluntate. y. omnium villi
cor. cū magna delibāōe. s. i. villie. de handessem
dabit singlis annis. octo sol. pro lignis. s. i. omis
curie. in seruitijs suis dabit siliginē. excepta cu
ria. wibgen. que dabit. x. modios orde.

¶ Villa witzstede.
habet. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa wedene. habet. ecclā. bñ. willehadi.
quin. iij. gina. molt silig. xi. molt orde. xxx.
molt auene. y. p. azaginta. sex sol. denarior. s. i.
de villa. wollinckede. vii. sol. den. s. i. de villa
dica. wedele. vii. sol. den. s. i. hz. decima. i. alpen
stede. ualente. duas plantatas sil. y. aplē. y. mi
mutam. decima. ibidē. s. i. habz. decima. i. thedel
roipe. ualente. xiiij. molt auene. y. aplē. y. de
narios. circa. iij. vel. x. sol. p. minuta. de
cuna. s. i. villa. haretchoipe. i. molt silig.

¶ Illius de bellinge. n. dabit. xv. y. dimidiū
molt silig. xvi. pullos. y. vi. pccos.

¶ s. i. ali. quida. ibidē. dabit. iij. molt
silig. Hiddelstoepe
dabit. ij. libras den.
vi. pccos. y. xvi.
pulos. Villie. de
oeruelde dabit. xi.
molt silig. familia
x. molt. y. domi. que
liber sol. Quelibz. ecclā
domi dabit. i. molt auene. y. dōd. vna. iller. p.
que. facit. vna. p. iller. y. p. dōd. vna. iller. p.
villie. dabit. iij. molt. auene. y. denarios.
Brennen. d. ituo.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

¶ Villa. de. hūra. dabit. ecclā. bñ. willehadi. de hūra. xvi. molt.
silig. s. i. totam. Decima cum omnibz pñicis. y. villi
ē dabit. x. sol. denarior. y. omes ciues dabit de
narios. s. i. qui dicit. ansepennige. s. i. de villa
holne. x. molt silig.

fundavit Venerabilis Patris Marci Magdalene.

... bellus di gra gra brevis ecclie archie omib; i singlis p[re]sencia inspectis seu auditis st[an]...
... a dno sempiterna. He rex gestis series cu lapsu tempis elabatur prudentia cautela ad evitanda
... obliuionis dispendiu i questiois uocatur p[re]sentis no absq; diuine dispensatois instructi Auctoritate
... scripturę chypen adiuuent. Quo carta notu ee cupim; vniuersis protestantes quod d[omi]n[us] v[er]ner[us]
... d[omi]n[us] de huchem colarius ecclie beati Willelmi in brema i n[ost]ra p[re]sencia constitutus curis sibi in
... fuit b[en]edictiois gratiam seruatur bona sua in hardenstrome in stalle i in v[er]brenu. neq; i p[ar]t[em]
... pecunia qm; hab; cu qua debent bona g[ra]tuo fieri p[er] p[ar]t[em] op[er]ari ecclie beati Willelmi donatur pro
... anime sue remedio saluari tali adiecta adicte vt duo sacerdotes qui debent ee vicarij ip[s]i
... ecclie i in duob; altarib; missas cotidie celebrare p[re]sca bona ad usus suos possideant fructus
... decem bonoy me se annis singlis equalit[er] diuidant i de eisdem sustentent fructib; vnus cu
... p[re]sens sacerdotib; i altari qd est p[re]sca in honore be marie v[er]ginis i ip[s]a ecclia missam singlis
... dieb; celebrabit. Alt[er] uo sacerdos in altari qd est p[re]sca in honore be marie magdalene missa
... diebus singlis modo simili celebrabit. i quib; ip[s]is ad p[re]sca altaria de oblatioib; fidelu oblati
... fuit sacerdoti au[tem] est p[re]sca missa integratit[er] p[re]sentabit. Exceptis dieb; p[re]sca altari in qb;
... qd oblati fuit ad usus p[ro]p[ri]os venebunt. p[re]sca p[re]sca sacerdotis Decano ecclie beati Willelmi
... facient obedientiam in choro i in omib; h[er]is canonias p[re]sentes erunt ac seruient sicut alij vicarij
... p[re]suerunt in ip[s]a ecclia de p[re]sca. Item p[re]sca sacerdotes capellam canonicor[um] qui sunt i p[re]sca
... p[re]sca nullatenus erunt neq; p[er] ip[s]os seruient. Sed ad sua altaria sicut p[re]sca est missas singlis
... dieb; celebrabunt. Insup collatoem decem b[en]eficior[um] p[re]sca d[omi]n[us] v[er]ner[us] ap[ud] se tempib; vite sue obit
... ip[s]o aut[em] p[re]sca restitutorij quos p[re]sca restituta in executorib; p[re]sca b[en]eficia g[ra]tuo vacante
... p[ro]p[ri]os ydoneis qui sint sacerdotes vel infra annu valeant ad sacerdotiu p[ro]mou[er]i. Si uo quidam
... ex restitutorijs mortui fuerit i vn[us] sup[er]uenerit ille vnus collatoem decem b[en]eficior[um] qm; diu vixit i cu
... nebit restitutorijs aut omib; de medio sublat[is] vnus canonice ecclie beati Willelmi i p[re]sca
... p[re]sca i p[re]sca ecclie i vnus dyaconus qui est p[re]sca i p[re]sca b[en]eficia p[re]sca p[re]sca
... infra mensam p[ro]p[ri]os ydoneis sicut sup[er]ius est exp[re]ssum. Et hec ordinatio collatois decem b[en]eficior[um] ap[ud]
... p[re]sca p[ro]p[ri]os ip[s]i ecclie p[ro]p[ri]os tempib; p[er]durabit. Et si p[re]sca p[ro]p[ri]os decem b[en]eficia q[ui]do ip[s]a vacare
... p[ro]p[ri]os infra mensem p[re]sca p[re]sca p[re]sca ad nos i ad successores n[ost]ros pro illo temp[or]e ip[s]os collato
... deuoluerit. Et ando sacerdotes de bonis in v[er]brenu p[re]sca annuatim i p[re]sca p[re]sca p[re]sca
... d[omi]n[us] v[er]ner[us] p[er]t[inet] m[er]it[um] suum fieri i p[re]sca i p[re]sca suo canonicis n[ost]rabunt. Et in his omib;
... ordinandis cōstituedis ac in p[re]sca p[re]sca. Decanus i cap[itu]l[us] ecclie beati Willelmi voluntate plenaria
... adhibuit i p[re]sca. Vn[us] nos hec omnia i p[re]sca i p[re]sca ordinata i p[re]sca cu bonis sup[er]ius notatis
... ad p[re]sca ip[s]os Auct[orit]e n[ost]ra teruocabit[ur] cōfirmari. In quib; testimoniu i euidencia plenaria est
... gillu n[ost]ru cu sigillo cap[itu]li ecclie beati Willelmi p[re]sca i p[re]sca
... Anno d[omi]nica in carnatois o[mn]i[um] c[on]s[ec]r[ati]o[n]u x[rist]i i die odalica p[re]sca
... Dat[um] in ciuitate breman[ensi]
... Arq; pontifios

Capitulum Ecce nre consuetudines laudabiles et honestas habemus pacifice
servatas. et cum corpore que est de sermone debito in festo beati Willehadi.
et nuntiate dno nri ihu xpi nob et scolarijs nris exhibendo immolabiliter
observari. Nos. Otto decanus electus in archiepiscopum et capitulum Ecce
venerunt consensu sufficienti deliberacione phabita. statuerunt in quibus nre
ecclie Canonicis in suo ordine et gradu huiusmodi sermone debito no facit
his qui in nro ordine et gradu sequi domi sermone nob et scolarijs
faciet ipse q de cetero. domi domini no faciente in gradu et obedientia ac frax
electione in parvam peccat et cum eodem no faciente prior et portor in eisdem
quibus est p nos ad ecclie nre Can. Et pbeidam vacante seu vacatura de nre
et de facte ap. Et alia quibus nre receptis dno post receptos sua Can. nris a
alijs dare consuetu infra mensum diem receptos sue in mediate sequenti s. status sui
Secundum no debet Et ministris. dno no sui post sermone debito plenam et
infra mensum proximum no ministraverit. superius penes sicut et nichilominus suam
suspensionis innotat.

Capitulum Ecce nre consuetudines laudabiles et honestas habemus pacifice servatas. et cum
corpore que est de sermone debito in festo beati Willehadi et nri dno nri ihu xpi nob et
scolarijs nris exhibendo immolabiliter observari. Nos. Henricus decanus et capitulum Ecce
venerunt consensu sufficienti deliberacione phabita. statuerunt in quibus nre
ecclie Canonicis in suo ordine et gradu huiusmodi sermone debito no facit
his qui in nro ordine et gradu sequi domi sermone nob et scolarijs
faciet ipse q de cetero. domi domini no faciente in gradu et obedientia ac frax
electione in parvam peccat et cum eodem no faciente prior et portor in eisdem
quibus est p nos ad ecclie nre Can. Et pbeidam vacante seu vacatura de nre
et de facte ap. Et alia quibus nre receptis dno post receptos sua Can. nris
nris et alijs dare consuetu infra mensum diem receptos sue in mediate sequenti s.
status sui Secundum no debet Et ministris. dno no sui post sermone debito
plenam et infra mensum proximum no ministraverit. superius penes sicut et nichilominus
suam suspensionis innotat.

Juramentum vicarii

Ego. N. vicarius vicarius in ecclia s. Willehadi Bremensis iuro q. omnino et inquantum
obediens ero in omnibus hactenus et honestis decano y. tpe existit ac p. dca ecclie et Capitulo fidelis
ero et observabo omnes ecclie consuetudines a statuta sic me dno adiuverit a hoc sea
dei euangelia.

Juramentum Canonici

Ego. N. Canonici ecclie sancti Willehadi Bremensis ex hac hora et
inantea observabo honestas consuetudines et statuta loco abusus servitij,
p. uerorum delicti factum et ordinatum secundum omnem sui tenorem,
ac alia statuta et privilegia ecclie et Capituli Sancti Willehadi predicti
et ipsius Capituli secreta no pandam. et fidelis ero Capitulo et ecclie
predicte et eorum iura defendam. sic me Deus adiuverit et her. sancta
dei euangelia.

ria. cellaria. et cetera habitationes
in una societate inuentum neces-
sarie. Quia uero hec que pmissa sūt
iurtaq; possibilitas superat agere
rennuit. impar minusq; idoneū
ad cetera ecclesiastica officia perage-
da habendus est. Et quamq; di-
uina uisione sit dignus. synoda-
litū est sūa ferendus.

Cauendū est sūmoy ppositis
ecclesiarum. ut in ecclyis sibi com-
missis nō plures admittant cleri-
cos q̄ ratio sūit. & facultas eccle-
się superat. ne si indistincte & extra or-
dinē in plures aggregauerint nō
ipsi gubernare nec ceteris eccle-
sijs ut oportet ualeant ammu-
culari. Sūt namq; nōnulli uana
gloriam ad hominib; captantes q̄
numerofam cleri. gregationē uo-
lūt hīc tū nō anime nec corporis cu-
rant solatia exhibere. Hy namq; ta-
lit aggregati. dum a p̄latis superflua
necessaria nō accipiunt neq; cano-
cum seruant ordinem. nō diuinis
officijs insistant. claustra societate
q; ceterorum relinquentes. efficiū-
tur uaga & lasciu. gula et ebrietate
et ceteris uoluptatib; dedita. quicq;
sibi licitū est faciūt. P̄ inde p̄positū

solleter p̄uidendum est. ut in hoc
negotio modum discretionis tene-
ant. scilicet ut nō plus quā oportet.
& possibilitas eccle-
się superat. in cong-
regatōe admittant. nec eos quos ra-
tionabit gubernare possūt causa
auaricie abiciant.

Nō nōnulli qui tantū ex famu-
lia ecclesiastica clericos sibi icomul-
tis congregant ecclyis. Et hoc iō face-
runt. ut si qn eis aliq; i q̄mod
fecerint. aut stipendia oportuna sub-
traxerint nichil querimonie. et
se obicē presumant. Timentes scilicet
ne aut sensuissimis uerbis ef-
ficiantur aut humane seruicij
denio adducant. Hoc aut nō ita
de ut ex familia eccle-
się pbabilis ut
te in congregatōe non sint admit-
tendi. P̄sertim cū ap̄d deū nō sit
p̄sonariū acceptio. s; potius nō p̄t
qua intulim occasione nullus
p̄latorū sedulus nobilibus uiles
tantū p̄sonas in sua congregatōe
admittat.

Quia scōz p̄m sup̄ notate
sūt docent clericos nō duntaxat
sectatores eē. s; res ecclesiarū in offi-
se accipere debere. nō ab re putari

*Ve etia in rōg. ex p̄one
monia rō. hinc. Ecclyis
hinc debeat accipere p̄
pendia.*

capituli causa deducere in quibus ita
 legitur. Qui eccē seruiūt. et ea qui
 bus opus non hnt. aut libenter
 accipiunt. aut exigunt. nimis
 carnaliter sapiunt. Item ibi Sa
 tis quippe indignū est si fidelis &
 operosa deuoto dīcorum p̄stare
 dū scire. p̄mia sempiterna p̄temp
 nat. Item ibi. Super hoc nō uult
 quisq; sua relinquere ut habeat
 unde uiuat. ut quod accipit in
 rationem reddat. ut quid peccatis
 alienis multiplicat. Hys igit
 & ceteris scōy patrū diligenter
 animaduēsis. studeāt dīci in acci
 piendis ecclesiasticis sūptibus suum
 uitare pericū. P̄inde qui sua
 & eccē hnt facultates. et ualitate
 eccē aut intus. aut exterius cō
 ferunt. accipiant congregationē
 cibum et potum. et partes elemo
 sinarum. et hys contenti sint. ne
 plus accipientes. paupes grauare
 uideantur. pendentes suam p̄stare
 qua dicitur. Quia sua possident.
 & dari sibi aliquid uolunt. sine
 grandi peccato suo unde pauper
 uiuiturus erit nō accipit. Hu
 uero qui nec suis rebus habūda.
 nec eccē hnt possessiones. et mag

nam utilitatem eccē conferunt. ac
 cipiunt in canonica congregatōe
 uictū et uestitū. et elemosinarū
 partes. quia de talib; in libro pro
 spi ita scribitur. Uicos quos uo
 luntas. aut nauitas pauperes
 facit incongregatōe uiuētēs ne
 cessaria uite accipiant. quia ad ea
 accipiendā nō hnt dūct cupidit
 tas. s; cogit uiuendi necessitas.
 Porro si tales sūnt. qui nec sua
 nec eccē uelint hē possessiones.
 horum necessitatib; p̄uidentissi
 ma gubernatione de facultatib;
 eccē debent subuenire p̄lati. accē
 dentes illud p̄stare. Qd hnt inquit
 eccē. cū omnib; nichil hntib; cō
 mune habeat. S; illorū curā ni
 chilominus gerere debent quos
 infirmitas aut senectus aggra
 uat q̄s etiam constat olim in u
 tilitatib; eccē desudasse. *Diogē
 tōe egr̄ ab & p̄ accipiantur ab*
Solet in plerib; ca omnibus
 nonicorū congregationib; ir
 rationabiliter atq; indistincte fieri.
 ut n̄nulli dīci. qui et diuitis af
 fluit. et aut parum aut nichil
 utilitatis eccē conferūt. maiore
 ceteris diuinū strenue p̄agentib;

officiū ammoniam accipiant cum
hoc ita fieri debet ut usq̄m. nec in
auctoritate scripturarum. nec in tra
ditionibz scōz patrum possit quo
m reperiri. Ss quia huiusmodi scōz
nulla auctoritate fulcitur. Ss magi
gule immo auaricie causa stat
esse molitū. restat ut false iusticie
revertatur. et equitatis censura ab e
isdem locis in quibz sic p̄suis abdi
citur. Est nempe rationabile. iustūqz
coram deo et hominibz. ut in unaqz
qz canonica congregatione. a mini
mo usqz ad maximū cibum et po
tum omnes equaliter accipiant.
Hy uidelicet qui p̄pter aliquam mi
litem. in numero canonicorū fu
erunt admissi. quāq̄m enim pleri
qz subditorū. a prelatibz rebz quibz
libet alijs plus ceteris merito soleāt
honorari. in hac tamen societate se
culari. a p̄sonarum acceptione u
na debet tibi et p̄ equalitas esse. **De**
Ilud quoqz con **insira tibi et p̄**
gruentissimū et rationabiliter tene
dum esse censuimus. ut in singlis
locis in quibz socialiter canonicē
dño militatur. panē et pulmentū.
et elemosinarū partes equaliter
nonici accipiant et q̄m decem

cessimum foret ut similiter eque p̄tā
acciperent. nō tamen id equaliter
in omnibz locis. nec eorūm facul
tates diuisissime. nec terrarū quali
tates. nec euentus in unū fieri pos
se pacuntur uarietates. Hinc ne
cessariū duximus. ut in hoc negoti
o modū discretionis tenendum de
scriberemus. Quia p̄t̄ cōmuni uoto.
cōmuniqz consensu. sacro conuētū
statuere placuit. ut in omnibz locis.
maioribz scilicet et minoribz acci
pant singuli canōti. p̄ singulos di
es. quatuor libras panis. in locis
uero ubi maiores facultates sunt
ecclē uerbi grā. tria aut quatuor
aut certe octo. et eo amplius mili
a mansi. et si eadem regio uniuersarū
fuit. accipiant p̄ singulos dies. quā
qz libras unū. si sterilitas imperli
mento nō fuit. tres libras unū. et si li
bra seruasse. et si p̄mentis uniuersarū
nō fuit. accipiant libram unū. et
quinqz libras ceruise. In medio
cribz enim locis. mille. aut mille
quingentos. uel certe duos man
sos hntibz. si regio ut p̄missum ē
uniuersarū fuit. quatuor libras unū
m. et tres potus ex diuisis materijs
confecti. Qd si etiam uniuersarū mi

8
mme fuit. quatuor libras memoria
ti potus. & libram unum accipiant.
Porro in minoribus locis ducento
aut trecentos mancos hincibus. ac
cipiant duas libras unum. Quod
si eadem regio ut iam dictum est
vinea caruit. accipiant tres libras
ceruise. Et si facultas superet li
bram unum. licet enim non nullis
prouincijs unum habeant. Quoniam qua
quam in plerisque regionibus vine
e non sint. habundat tamen sancta de
recta domino attribuente. aliarum co
pys e quibus industria prelatorum
ex alijs prouincijs unum adipisci.
sibi quibus subditis quibus iuxta facultatem
pocula conferre possunt. In locis quibus
ubi pro modice sunt res ecclesie. aut forte
te quorundam abstractu ualde ac
tenuate pauca modo magni tamen
constituantur officio fructus. qui
bus saltem premissa minor men
sura sine difficultate dari possit.
Diebus uero festis sicut mos est
ecclesie. iuxta quod melius prelecti possit.
fructibus cibum potumque ministrat.
In his magis locis ubi forte non nulli
prelati prorum prelatorum mutan
tes exemplum magis subditis
dare soliti sunt. nullatenus bo

num quod faciunt obmutant. Et
et si cui ob eternam retributionem ma
gis subditis super erogare licuit. hyl
riter quod poterunt tribuant. Sin
aut nullatenus mensuram positam
absque in euitabili causa eis subtra
hant. Quoniam igitur tempus unum ste
rilitatis exierit. sicut crebro preterit
predecessoribus euenire solet. et prelati
quantum debent unum dare canonici
nequiverunt. id quod dederunt diserte
et temperate distribuunt. ut omnes
communitate utantur eo. Non autem ad
murmurantes sed magis cum gratia
actione quod dari potest accipiant. et
socialiter in seculo proposito perseverent. Id
circo prospicere sibi debent canonici. ut
unum aut quemlibet alium potum
in elemosina sibi datum. in commu
ni recondant cellario. quatinus in
minente huiusmodi sterilitatis
tempore suis suffragentur communitate ne
cessitatibus. Non tamen eis pro hoc a
platis potus debitus penitus subtra
hatur. si est unde detur. Qui uero et
suis et ecclesie habundant rebus in sta
te sterilitatis tempore. eis quos pau
peres pascat ecclesia. suis facultatibus
cum caritate et humilitate suffraga
ri poterunt. ^{et} iuxta apostolum fiat

Gray Scale

0

1

2

3

4

fractem adiuuet. ut ambo conso-
 lentur. Non tamen ob id se sup-
 biendo extollant. quia sicut in li-
 bro psalms legitur. nō se debent h-
 umodi in ani iactantia pferre
 hys. quos nichil habentes pasc-
 ac uestit ecclesia. Illud interea sep-
 caueant prelati. ne id quod dare
 debent aut possunt. dissimulatōe
 aut tenacitate subditis subtra-
 hant. ne paupertatis occasione
 compulsi. p diuisa uagari ac tur-
 pibz se implicari negotijs cogā-
 tur. relictoqz ecclesiastico officio i-
 cipiunt in discipline uiuere. &
 pprijs uoluptatibz deseruire. &
 prelati qui eis necessaria largi-
 endo a dno remunerari poterant.
 districte & seuerē iudicent. Deo
 qz quippe es pulmentum. iux-
 ta quod uires suppetunt. et loca-
 as congrua attribuunt. in qui-
 bus nutrimenta fiant. unde ne-
 cessaria pulmenta habeant. excep-
 tis hys que de eccleie nullis. uel ob-
 lationibus fidelium. Habeant
 itaqz canonici ortos holerum.
 unde cum ceteris additamentis
 aliquod pulmentum cotidie
 in refectorio sibi uicissim mi-

nistrant. Propter diuersitates na-
 qz. et inequalitates mensurarū.
 que apud plicos nō eque scdm
 legem. s; scdm uniuscuiusqz pro-
 uincie usum habentur mensura
 cibi et potus. ponderis ratione
 canonicis dandam esse censu-
 mus. Et hoc itō quia humilimo-
 di mensurē diuissimē & inequa-
 les haberi. publicum tamen pon-
 dus prouincijs. ciuitatibz. me-
 tallisqz iudicium. nichil diuersi-
 tatis. aut inequalitatis pati de-
 bet. quatinus sicut idem pondus
 equum pmanet. ita etiam eadem
 mensura eque illis tribuat. No-
 uim tamen generalit omnes.
 libram non amplius quā duode-
 cim uncis constare debere. **Q**
uod in placis gemma possio sit uoluntas i
pasto
Solertiter prelati sacra pndenda.
 gendum est. ut eos quibus
 presunt uerbis et exemplis ad
 bene uiuendum informet. fir-
 oqz corde tenendum. ne eos qua-
 si ppios. sed ut domini sui gre-
 gem tractare meminerint. iux-
 ta illud quod pto dicitur. Sid-
 ligis me pascē oues meas. mea
 inquit non tuas. et hoc itō di-

cimus. quia sunt non nulli q
 ones xpi non amore xpi. s. suo
 uel glorie. uel dominationis ul
 questus gracia pascunt. Sed et
 hoc uigilanter perpendere debent.
 quod eadem pastio gregis dñici
 nō uniformi sed multimoda ē
 sollicitudine gerenda. scilicet q
 a et terrena subsidia diligenter
 illis pretere. & exempla uirtutū.
 simul cum uerbo predicationis.
 debent sollicitate impendere. Qua
 ppter studeat unusquisq; prela
 tus. ut familia xpi ammonam
 spiritalē carnalemq; fidelit
 subministret. ut effica mereatur.
 ille euangelicus seruis de quo
 dicitur. fidelis seruis et prudēs
 quem constituit dñs sup fami
 liam suam. ut det illis in tem
 pore tria mensuram. Ergo si
 cut subditis necessaria corporis
 tribuunt. ita nichilominus
 studere debent. ut idem subditi
 religiosissimū ordinem cano
 nicum seruent. ac platis suis.
 ac magistris honorem debiti
 humiliter impendant. ut ho
 ris canonicis diuini officii
 deuotissime expleant. intus

forasq; non solum habitu. et
 actu. s. etiam ipō in cessu irre
 prehensibiles existant. ut non
 ocio uacent. non uaniloquus
 in seuiant. nō detractionibus.
 et ceteris uiciorū illecebris in
 cumbant. s. potius aut oratio
 ni. aut lectioni. aut quibusli
 bet ecclie. aut certe ppris utili
 tatib; uacent. aut etiam doc
 trinis sacris. et diuersarū ar
 tum erudiantur disciplinis.
 ita uidelicet ut nullus in con
 gregatione inutilis. aut ocio
 sus existens. stipendia ecclie in
 officiose accipiat. ut cotidie
 ad collationem ueniant. ubi
 hanc institutionem. et alia
 rum scripturarū sacrarū lectio
 nes plegant. & p admissis ue
 niam postuleat. & sententia
 p qualitate admissi suscipiat.
 Vbi etiam de comuni pfectu. &
 utilitate ecclie ptra dent. ut os
 in dormitorio nisi quem infir
 mitas aut senectus id est facere
 phibuit dormiant. in refectori
 o cotidie una reficiantur. nisi
 forte quem necessitas ab esse
 compulerit. & hoc non sine li

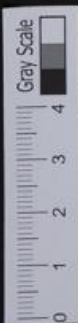
centia magistris fiat. Illis quoque
 comedentibus. et silentium religi-
 ose tenentibus. continuatim lega-
 tur lectio. et ab his intentissime
 audiatur. ut in cassim in refec-
 torio. et ceteris communibus neces-
 sitatibus sibi fraternitatis officio
 seruiant ut nullus foras nisi
 per licentiam egrediatur. Egressus
 quoque nullum detractioni loci
 det. sed magis imitabilem se curis
 exhibeat. Hanc igitur passi-
 onem geminam sibi commisit
 omnibus imprudere instant periret.
 utpote per animabus eorum uno modo
 ne reddatur. quatinus eas pas-
 tori omnium christo videlicet summo
 pontifici secum in tremendi exa-
 minis die illesas presentantes in
 cum reprobis et diuina ultione
 ferendis committentur. sed potius
 cum electis pastoribus perpetua
 felicitate a domino remunerentur.
Et memoriam sic in actis in f. i. d. i.
in vestri mod. reueat. discretionis.
Quod querere potius domini cul-
 tu cordis quam corporis de-
 beat. eueniens euentibus scripture scilicet
 patet indicis. Unde canonicis
 totis viribus elaborandum est.

ut et indumenta virtutum ha-
 beat interius. et per moderatum
 cultum caueant de honestate re-
 ligionis dignitatem exterius.
 Quantum etiam a superfluo
 et imoderato cultu uestium se co-
 pulari debeant. multis sanctorum pa-
 trum documentis per doceri po-
 test. Dicit enim beatus ieroni-
 mus in epistola ad eustochium.
 Sunt quidam mei ordinis qui
 bus omnis cura est de uestibus
 ut bene oleant. super lara pelle
 non folleat. crines calamistrum ue-
 tigio rotantur. Digiti de amul-
 radiant. et ne plantas humidior
 ma spargat. uix imprimunt sum-
 ma uestigia. Tales inquit cum ui-
 deris. sponfos magis quam cle-
 ricos estimato. Et beatus grego-
 rius. nemo inquit estimet in fluxu
 u atque studio uestium peccatum
 de esse. quia si hec culpa non esset.
 nullo modo iohannes dominus
 de uestimenti sui asperitate lau-
 dasset. Si cultus uestium culpa
 non esset. nequaquam petrus a-
 postolus per epistolam feminas a
 preciosarum uestium appetitu
 compelleret dicens. In ueste

12
preciosa. Pensandum summo
per est. de cultu uestrum. que
culpa sit. hoc etiam uiros appe
tere. A quo curauit pastor ecc
etiam feminas phlere. Qua
propter oportet canonicos scā
rum scripturarum auctonta
te parere scōrqs patrum docu
menta uigilanter perpendere.
ut humilitatem quam corde
gestant. actu. habitu. incessu.
ipsa etiam equitatione religi
osissime demonstrent. plusqz
uelint sancta conuisione. ex
misyqz moribz quam ornatu
uestrum fulgere. Si enim more
conuigatorum in se ordinandi
mitore uestrum. faleris equoz.
ceterisqz humane natiuitatis
rebus abusi fuerint. scilicet. v
se similibz uti debere contendat
in quo eorum conuisione a laico
rum distare uidebitur. Decet
porro **U**t eorum talis sit
uestrum cultus. qui occasione
uauitatis careat. et nichil no
uitatis. nichil superfluitatis re
doleat. nichilqz reprehensio
nis aut detractionis habeat. nō
enim specialiter presummi debet

ab aliquo. quod non generalit
teneatur ab hominibus. id est. n
plus uisto cultior sit uestis. nec
insolita. atqz deformis. quia
in utroqz illorum. aut elatois.
aut certe simulationis noxa
patet. Inter utrumqz enim
uirtutis discretio moderatissi
me tenenda est. que plenissi
me in uita beati augustini in
lancem illius prolata. ita legi
tur. Vestis eius uel calciamen
ta uel alia que ex moderato &
competenti habitu erant. nec
fuerunt nitida nimium. nec
abicta plurimū. quia hys p
lerisqz uel iactare insolenter
homines solent uel abicere. ex
utroqz non que ihu xpi. s. que
sunt sua querentes. S. augus
tinus ut dixi medium tenebat.
neqz ad dexteram. neqz ad fini
tram declinans. **vt canonici cu
tullis monachorum induant**
Reprehensibilem & ecclesiasti
ca emendatione dignum.
apud plerosqz canonicos in
oleuisse comperimus usum.
eo quod contra morem ecclesiasti
ticum cutillas quibz solus mo

nachis utendum est induant. cum utiq; illorum habitum pe-
 nitus usurpare non debeant a
 quorum pposito quodammodo
 distant. quia sicut indecens est
 ut arma militaria more laicor;
 gestant. ita nimirum in honesti-
 tum & valde indecorum est. ut
 alterius ppositi indumenta s;
 imponant. Habitibus namq; si-
 gulorum ordinum idcirco in
 ecclia ab invicem discreti sunt.
 ut hys usibz quor; ppositi qui
 gestent. ul in qua pmissione do-
 mino militet liquide cognoscat.
 Nam & in lege dñi. vir mulieb-
 rem et mulier virilem philet
 induere uestem. scilicet ut uter-
 q; sexus sibi convenienti ueste i-
 ducis incedat. Sicut enim tur-
 pe est virum uestem muliebse.
 & mulierem uestem virilem i-
 ducere. ita valde indecorum est ca-
 nonicam uestem monachica i-
 ducere. nisi cu ueste etiam pposi-
 tum uoluit assumere. Et quia
 huiusmodi usus ulla aucto-
 ritate approbatur. Sz p̄tinus
 ab hys qui sanum sapiūt me-
 rito reprehendatur. et repudi-

antur. ne fiat penitus abigend.
 Ex libro officior; ysaie. qua aucto-
 ritate canonicas horas observa-
 re oportet.

Horam tertiam. sextam. nonam.
 Daniel tres pueri supplicati-
 onibz deuouerunt scilicet. ut ab
 ortu diei in tempus supplicatio-
 nis tres horas sancte trinitatis
 nobis reuerentia declararent.
 pariterq; a tertia. & sexta. usq;
 ad nonam. paria lucas interual-
 la sunt sacis de mentionibz ter-
 minata. ut trinitas in die roga-
 ta ter coleretur. Illud etiam oc-
 currit ad pbationem uenera-
 bilis trinitatis. qd sp̄s sanctus
 hora tertia hoc est suo loco. et
 numero & tempore descendit
 ad terras impleturus gram
 quam xp̄s p̄misit. Nam et sex-
 ta hora xp̄s passus. in nonam
 patibuli cruciamenta porre-
 xit. Tali enim sacramento le-
 gitimis nos decet ad eē tempo-
 ribz. quibz terna trinitas per-
 fectio. aut laudatur celebra-
 tibz. aut precibz impetratur.
 Licet & sic computetur diuini-
 na celebritas. p̄ quaternariū

usq; ad uesperinum officium.
 hoc est quaternis horis. signi-
 ficatur mundus. quadrifario
 diuisus in trinitate saluatus.
 Siquidem & in nocte stationes
 uigilie militaris in quatuor
 partes diuise. trinis horarum
 spacijs se cernuntur: ut et in ip-
 sis nocturnis officijs trinitas
 ueneretur mysterium. *De ue-*

Uesperinum *primum* horis.
 diurni finis officium & alter-
 ne lucis occasus est. cuius ex ue-
 teri testamento sollempnis est
 celebratio. Deniq; hoc tempore
 ueterum sacrificia offerri. ado-
 leriq; altari aromata & thura
 mos erat. Testis est ymndicus
 ille. regio ac sacerdotali pfund'
 officio dicens. Duagatur oratio
 mea sicut incensum in conspec-
 tu tuo. elcuatione manuum mea-
 rum sacrificium uesperinum. In no-
 uo quoq; testamento eo tempe-
 dñs & saluator nr cenantibus
 aplis mysterium sui corporis
 & sanguinis initio tradidit ut
 tempus ipm sacrificij uesperum
 ostenderet seculi. Unde in hono-
 re ac memoria tantor sacram-

torum hys temporibz ad ee nos
 deet dei conspectibz. et personare
 in eius cultibz orationu maru
 illi sacrificiu offerentes. atq; i
 eius laudibz pariter exultan-
 tes. Uesperum autem nomina-
 tur a sidere qd uesper uocatur
 et decedente sole exoritur. De q
 ppha dicit. Et uesperum super
 filios hominu produceret facit.

De completis. *Compluris*
 aut celebrandis id etiam
 in partim inuenitur exemplis.
 Dauid ppha dicente. Si ascen-
 dero in lectum strati mei. si de-
 tero sompnu oculis meis. et
 palpebris meis dormitatione
 et requiem tymporibz meis
 donec inueniam locum dño
 tabernaculum deo iacob. quis
 stuxeat tantam in dei amore
 animi deuotionem. ut somp-
 num sibi quo utiq; corpora
 humana si carent deficie ut
 penitus interdixerit. donec
 locum ac templum dño fab-
 candum in pectore suo. rex et
 ppha reperiat. Que res nos
 debet fortiter ammonere. ut
 si locus dñi esse uolumus. et

tabernaculum eius. aut tem-
plum eius cupimus haberi
in quantum possumus ex-
empla sanctorum imitemur. ne
de nobis dicatur. dormierunt
sompnum suum et nichil in-
uerunt omnes uiri diuicia-
rum in manibus suis. **De**

uigiliarum antiquitate.

Antiqua uigiliarum de-
uotio. familie bonum e-
omnibus sanctis. Ysaïas tem-
qz propheta exclamat ad dñm
dicens. De nocte uigilat spiri-
tus meus ad te deus. quia lux
pcepta tua sunt sup terram.
et dauid. Media nocte surge
sorgebam ad confitendū tibi.
super iudicia iusticie tue. hoc
namqz. tēpore angelus tran-
sicens primogenita egyptioz
percussit. unde et nos uigilare o-
portet. ne periculo egyptioz ad-
misceremur. quia uenturū se-
eo tempore eē in euanglio sal-
uator asseruit. vnde ad uigila-
dum auditores suos exuscitat
dicens. Beati serui illi. quos
cū uenit dñs. inuenit uigila-
tes. Et si uesp̄ana inquit hora

15
uenit. et si media nocte. et si gal-
li cantu. inuenit eos uigilan-
tes. beati sunt serui illi. Itaqz et
uos estote parati. quia nescitis
qua hora filius hominis uen-
turus est. Siquidem nec uerbo
solum docuit uigilias. sed eti-
am confirmauit exemplo.
Nam testatur euangelium. qui
a erat ih̄c p noctes in oratioe
dei. ^{atqz} Paulus quoqz et siluas i
custodia publica circa mediu
noctis orantes. ymnū audi-
entibus cunctis iunctis dixit
se memorantur. ubi repente
terre motu fco. et concussis car-
ceris fundamentis. et ianuis
sponte apertis. omnium sunt
uincta soluta. vnde oportet
hys horis psallendi. orandi
qz frequentiam. nos habere
in sanctis officiis finēqz nrm
dum aduenit sub tali actu ex-
spectare securos. Est autē quod-
dam genus hereticoz estiman-
tū superfluas esse sacras uigi-
lias. et spiritali opere in fruc-
tuosas. s̄ diuina in repressi
sunt ab eo qui noctem fecit
ad requiem. diem ad laborem.

nestates

et ideo heretici graeco. NHC rā
r es. hoc est somniculosi uocā
tur. *De matutinis horis.*

O matutinoꝝ antiquitate
et auctoritate testis est. da
uid ppha dicens. In matutinu
meditabor in te. quia fusti ad
uitor meus. & alibi. Preuene
rūt oculi mei ad te diluculo. v
meditauer eloquia tua. Cassi
anus aut dicit. matutine sol
lempnitatis officiu. nouo h
qꝛ institutu est. punitus in
bethleem monasterio ubi do
minus nꝛ ihc xꝑꝛ p redemp
tione humane salutis ex uir
gine nasci dignatus est. sicqꝛ
p uniuersum mundū. hui
celebrationis in ualuit con
suetudo. Diluculo aut pinte
ozatur. quod resurrectio xꝑꝛ
celebratur. matutina aut luce
radiante. dñs & saluator nꝛ.
ab inferis resurrexit. qñ cepit
omni fidelibꝫ lux. que morien
te xꝑꝛ occiderat peccatoribꝫ. Si
quidem et eodem tempꝛ. cunc
tis future resurrectionis cre
ditur. cū iusti et omnes ab hac
temporali morte. quasi a saꝑ

re sompni resurgentes eungi
labunt. *Ut horas canonicas ca
nonice religiose obseruare debe*

Studeant *Ant.*
sumopere canonice p̄dicta
horas uigilantissima cura cul
todire. & in hys diuinū offm̄
humilit ac deuote p̄solue. Mox
enim ut datum fuit signum.
festinanter omnes ad eccliam
conueniant. Qm̄ nō p̄mpa
tice aut ihoneste. aut in compo
sice. sed cum reuerentia et dei
timore ingrediantur. ne cum
baculis in choro exceptis debi
libꝫ stent. sꝫ religiosissime il
lis standum & p̄fallendum
est. Sunt enim quidam clero
rū qui in scolaribꝫ negotijs et
deceptionibꝫ p̄ne totū isa
tigabiliꝫ deducunt diem. &
mox ut eccliam ad diuinum
offm̄ p̄agendum intrauerūt.
ita fatigati uidentur. ut oꝛo
ni uacare. nec ad p̄fallendu
stare queant. sꝫ potius scien
tes nō diuinis. sꝫ uanis solet
instare loquelis. ut scalaria u
ba. & quod dictu nefas est. tur
pia et obscena inuicem p̄

ferant. Oportet namq; ut ab
hys qui id faciunt et ab illis q;
forte eos mutari uolunt. iste ex
eccabilis usus radicatus euul
latur. quia scdm dñi senten
tiam. domus eius. domus o
rationis uocanda est. Omne
igitur ab oniosis sermoga
tionib; auditum parit casti
gent et linguam. et in ec
clia cum timore et uenerati
one stantes. aut orent. aut
cantent. aut legant aut au
diant. Verba uero turpia. a
libidinoso. ac scdaria. nec ip
siferant. nec alios pferre sinat.
Quinimmo laudes deo in co
mune psoluentes. p suis po
puloq; delictis. quoz obla
tionibus uiuunt. dñm ex
orent. Debet quoq; iuxta
aplm pmo omnium abhy
fieri obsecrationes. oratioe.
postulationes. gratia actioe
p omnib; hominib; qui in
sublunite sunt constituti. ut
quietam et tranquillam a
gant uitam in omni pieta
te et castitate. Hoc enim in
quit apls bonum est. et accep

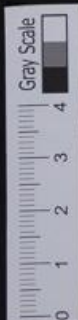
174
tum coram salnatore nro deo.
Caveant etiam ne p requie
sibi concessa in locis diuino
cultu mancipans otio torpe
ant. s; magis in psolendis
diuini laudibus promptio
res ac deuotiores existant. ut
p hanc quietem bene operan
tes. ad eam que sine caret p
uenire ualeant. Qui uero
has frequentare horas. et in
hys ut dignum est. celeste neglect
erit officium psolue. digna cor
rectione corripiatur. ut et ip
ementur. et ceteri timore hale
tes huiusmodi negligentia
am no habeant. s; qm aliud
est ex toto omitte. aliud pigre
occurit. qui enim signiter aut
tarde. aut matutinu. aut ad
aliud qdlibet diuinu obsequi
um p agendum occurrerit.
dignum est ut no cum alijs i
choro. s; oim ultimus ut cru
lestere discat. in loco huiusce
modi negligentib; a platis p
stituto stet. fors uero nulla
tenus remanere psumat. ne
otio et fabulis uacet. et a dei
laudib; alienus existat. Cui

totes preterea ecclesie harum ho-
rarum distinctiones bene no-
runt. ut signa certis tempori-
bus pulsent. Luminaria uero
cū omni diligentia prouideant.
sicq; eorū studij ut nichil de sibi
commissis rebus eccē peat. *Q; mal-*

lentibus aīo angloꝝ assine prest-
Pfallentiu in ecclesia dno dīa.
mens concordare debet cū
uoce. ut impleatur illud apli.
Psallam spū psallam mente.
Quamuis ubiq; dñm p poten-
tiam diuinitatis nouimus
ēē. p̄cipue tamen eum. cū di-
uino assistim officio. p grām
nobis credimus adesse. De q
re uenerabilis pbr beda in ex-
positione euangly luce ita di-
cit. Non latet angelos crebro
electis inuisibili adēē p̄sentia.
ut eos uel ab hostis callidi de-
fendant insidijs uel maiori
celestis desiderij gra su tollāt
aplo attestante qui ait. Non
ne omnes sūt am̄nistratoꝝ
i sp̄ i ministeriū missi. ppter
eos qui hereditatem capiūt
salutis. maxime tamen an-
gelici nobis sp̄ ad esse creden-

di sunt. cum diuinis sp̄cia-
litē mancipamur obsequijs.
id est cum in ecclesiam ingressi.
uel lectionib; sacris aures ac-
comodamus. uel psalmo die
opam tenus. uel orationi in-
cumbimus. uel missarū sol-
lemnina celebremus. undea
it̄ p̄p̄ha. In conspectu angloꝝ
psallam tibi. Nec dubitari li-
cet ubi corpus & sanguis
dñici geruntur mysteria. su-
p̄norum ciuū adesse conuen-
tus. Unde studendū solet est.
ut cum ecclesiam ad diuine lau-
dis debita soluenda. uel agen-
da missarū sollempnia ita-
mus. semp̄ angelice presentie
memores cū timore & uene-
ratione cōpetenti celeste com-
pleamus officiū. nisi qd ab-
sit. id negligent. aut inhonē-
te uel tepide. explemus et
ad p̄cipiendum aduenerim
pigri. in sententiam qua dia-
tur. maledictus homo qui o-
pus dei fecit negligent. mis-
rabiliter labamur. Ergo so-
lerti industria nobis obser-
uandum est. ne quid i ecclesia

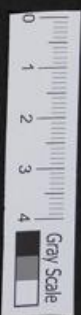
dei in ceptum. ne quid psumam. ne quid indecens. aut cogitatione. aut uerbis. aut actibus preterimus. quatenus et conspectu angelorum digni efficiamur. et dominus ad nos ueniens. non quod contempneret in nobis sed potius quod remuneret inueniat. **Quales ad legendum uel cantandum i ecclesia constituendi sint.**

Cales ad legendum et cantandum et psallendum in ecclesia constituantur: qui non superbe sed humiliter debitas domino psoluant laudes. et suauitate lectiones ac melodie. et docitos demulceant. et minus doctos erudiant. plusque uelut in lectione uel cantu populi edificatione quam uanissimam idolationem. Qui uero hec docte pagere nequeunt erudiantur. prius a magistris. et instructi hec ad implere studeant. ut uementes edificent. **Quis modus sit corrupti.**

Quamquam contemptores canonicarum institutionum episcopali precipue

iudicio plectendi sunt. demonstrandum tamen est. que pena correptorum sit. Sic enim beatus Augustinus. In ecclesia nulla pena maior est. quam quam prelati qui episcopis dignitate inferiores esse noscuntur. in locis sibi commissis in quibus canonice uiuunt. erga subditos quosque delinquentes. et ea que proprie ad eorum profectum pertinent obseruare nolentes. adhibere debeant correptionis modum. Sed quia omnis etas uel uniuscuiusque intelligentie capacitas. proprias debet habere mensuras. extendenda est correptio. et hec omnia iura in prelatorum pendunt iudicio. quo et discretissime temperanda sunt. ut item prelati circa delinquentes imitentur fratres filios. ut ad habitam magne discretionis curam. quid cuique congruat conueniat adhibeat hoc summoque perpendiculariter ut uirtutis quantitatem uulnerum adhibeat fomenta curatio. quatenus nec alteri det

Inhibet

quod nocet. nec alteri subtra-
 hant quod vivat. Omissis q̄
 scolaribz hys quorū etati deli-
 quenti parandū nō est. sed
 potius iuxta salemōnem. eoz
 latera ne indurescant. virgī
 assidue torquenda sūt qua-
 lit ergo ceteros fratres delin-
 quentes iuxta auctoritatem
 diuinam ⁊ scōz patrū exem-
 pla correptiones fieri oportet.
 at. strictū breuit̄ ostendat.
 Siquis frater in congregatio-
 ne canonica constitut. horas
 canonicas frequenter neglex-
 erit. eccliamqz nō religiose s̄
 p̄cipatice. vel incompōsite
 intrauit. ⁊ opus dei negligē-
 ter executus fuit. ad collati-
 onem venire distulit. obedi-
 entiam a magistris sibi in-
 iunctam agere recusauit i
 legendo uel cantando. uel in
 ceteris eccliasitias disciplinā.
 iuxta vires studii nō exhibu-
 erit ad mensam nō necessi-
 tate s̄ uicō tarde occurrerit.
 ⁊ claustrum sine licentia ex-
 ierit. p̄ licentiam uero egres-
 sus extra constitutū sibi pla-

atum moram fecit. in pla-
 teis ue. aut in hys residere tēp-
 tauerit in dormitorio aliquid
 indecens. aut inhonestū. ū
 bis aut actibz p̄trauit. aut
 alicubi nisi i dormitorio cū a-
 lijs absqz causa in euitabili
 dormire p̄sūpserit. fratribz
 caritatis obediēter seruire
 neglexerit. discordiam quam
 dicente scriptura dei anima de-
 testatur inter fratres semina-
 uit. et huic institutioni con-
 tumax aut sup̄bz. aut mur-
 murans. seu in aliquo cont-
 rarius extiterit. et cetera huius-
 modi agere temptauerit. hic p̄
 mū scdm̄ dñi p̄ceptū. non
 solū semel. s̄ secundo. et
 t. eruo. quinimmo crebri-
 ū moneatur. ⁊ si hys am-
 mo nitionibz ū cesserit pu-
 blica oburgatione corripia-
 tur. Quod si et hys renisus
 fuit. ceteris sibi interdictis ali-
 mentis. pane tantū ⁊ aqua
 usqz ad dignam satisfactio-
 nem utatur. Si uero se sic ū
 correxerit. separetur a men-
 sa ⁊ a societate fratru ⁊ a cho-

ro psallentium remoueat. & seor
 sum in loco huiusmodi ne
 gligentibus a prelatiis constitu
 to stare cogatur: ut saltem uolo
 re sequestrationis emendetur.
 De inde si hys modis correptus
 in corrigibilis extiterit. & etas
 pmissit. quia iuxta salemo
 nis uocem stultus uerbis non
 corrigitur. congrua ei ulterius
 adhibebatur ei castigatio. qui
 bus uicte filius uideretur. qua
 ruitus scilicet beati gregory senten
 tiam. qui uicentis uerba non
 audiuunt. uerbis amoneatur.
 ut ad bona desideria trahant.
 quos premia non mutant. Le
 timum si talis fuit. que aut e
 tas. aut qualitas persone ultra
 ri non sinerit. publica obuir
 gatione. & continua ieiunio
 rum afflictione. et sequestrati
 onis rubore huiusmodi cor
 ripiatur. usque dum digna peni
 tentie satisfactione ueniam
 consequatur. Si uero usque et
 qui flagellatur. & que flagel
 lari etas aut qualitas persone
 phitent. etiam ad huc in corri
 gibiles extiterint. sic locus in

tra claustrum canonicorum sicut
 in multis locis noscitur esse. quo
 ad tempus retrudantur. et se
 cundum modum culpe castigentur.
 ut iuxta apostolum. traditi sunt sa
 thane in interitum carnis. si scilicet
 saluus sit in die domini. Quod si
 etiam tot saluberrimis amo
 nationibus nec dum paruierint.
 fiat per eis ab omni congregati
 one communis orationis. ut a domino sa
 nentur. Postremo si prolixius
 in emendabiles apparuerint.
 per corda eorum dura serpent. sta
 gia. necesse est. ut a ceterorum so
 cietate usque ones morbose se
 gregate ante presentiam dedu
 cantur episcopi. ut ab eo canonica
 auctoritate publice dominentur.
 Si uero quis in collegio canoni
 corum culpam criminalem ad
 miserit. huic nulla est danda
 dilatio. quin aut sponte penite
 tiam per amissionem criminis gerat.
 aut si id agere uitauiit coram episcopo
 deducatur. ut ab eo publica
 mulcetur penitentia. Mem
 misse enim rectores oportet. quod
 a columba est in diuinis scrip
 turis etiam appellata. que non

Domini

*Canonice si de
 iudiciali penit.*

Gray Scale

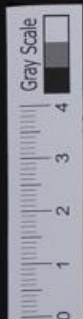
iugibus laceat. s; aliis pie p
 ciant. vnde etiam illis summo
 obseruandū est. ut sicut pū
 sum ē. iuxta modū culpārū &
 psonarū atq; etatū. omnino
 ipa temperata sit correptio ū
 nec in cū desidiē in oleat. ū
 correptio mansuetudinis mo
 dū excedat. Ne ut ait beatus m
 arinus. aut solutio lenitas co
 hylentiū nō prebeat p̄cī. aut ī
 moderata seueritas a lapsu nō
 reuocet delinquentē. S; & hoc
 illis nichilominū cauendū. ne
 errata delinquentū alicū rei
 timore feriant. s; potius ut ait
 beatus augustī. sint criminū
 psecutores. et homī uiliteratores.
 Odint uicia. diligant hoīes. O
 derint qđ instinctu dyaboli ges
 tū est. diligant qđ dei bonitate
 creatū est. Teneant ī manib
 aculū & uirgam. Baculū in
 delict. quo alioy uirū in uerū
 litates spiritalit sustentēt. uir
 gam uero. quia uicia delinquē
 tū. Zelo rectitudinis feriat. O
 linquentib; interea & ex com
 munitatis frīb; nequaquam
 debent ceteri fratres fauere. a

* subintellige impunitate

eos suis adulationib; decipere.
 aut eoy errata defendere. s; pot
 opem ferre. ut equitatis censu
 ra districte corrigantur. *v g pūo
 q̄m̄tūm & eruditū in p̄gatores
 nouicia instans adhibenda sit*

Custodia.

oleter rectores citarū in
 galare oportet. ut pūi & adoles
 centes. qui in congregatione si
 bi commissā uicūm uel eruditū
 tur. ita iugib; eccliaisticis disci
 plinis constringant. ut eoy
 laetitia etas. & ad peccandū ual
 te p̄dūis. nullū possit reperi
 ri locum. quo in p̄cī facinus p
 ruat. Qua p̄t in huiusmodi
 custodiendis. & spiritalit eru
 diendis. talis a prelatīs consti
 tuendus ē. uite p̄babilis fr. q
 eoy curam sūma gerat indust
 a. eolq; ita artissime constringat.
 qualit eccliaisticis doctrinis im
 butit. & armis spiritalib; idu
 ti. et eēte utilitatib; decēt pa
 rere. & ad gradus eccliaisticos
 q̄ns digne possint p̄moueri. li
 buit preterea ad edificatiōē
 agruā. & instructionē negotij
 de quo agitur. q̄ndam scōrum

Gray Scale

4

3

2

1

0

pacrum sententiam huic opere
 inferre. que ita se habet. Prona
 est omnis etas ab adolescentia
 in malum. Nichil incertius q̄
 uita adolescentiu. Ob hoc con
 stituere nos oportet. ut si qui
 in deo p̄u aut adolescentes ex
 istunt. omnes in uno concla
 u atri comorentur. ut libri
 ce etatis annos. nō in luxuri
 a. sed in disciplina eccliaſtica
 agant. deputati p̄batissimo
 senior. que magr̄m doctrine
 & testem uite habeant. & cetera.
 hys ita p̄missis oportet. ut p̄
 batissimo senior. pueri ad
 custodiendum licet ab alijs e
 rudiantur deputentur. frat
 uero cui hec committit. si corū
 cura parumpenderit. & aliud
 quam oportet docuerit. aut
 eis in aliquo cum sitet lesiois
 maculam ingesserit. seueris
 sine correptis ab officio amo
 ueatur. & fratri alij id comite
 tatur. qui eos & innocentes in
 te exemplis informet. et ad o
 pus boni pagendū excitet.

*ut ab omnibus canonicis ad
 completorium ueniat.*

Completis religiosissimo ob
 sequio. & horis competentib⁹
 duru officij ab omnib⁹ cano
 nicis dato signo deuotissime ad
 completorium celebrandū ueni
 endum est. Quo completo o
 portet ut nō epulis & potatio
 nib⁹ uanis que inferuunt lo
 quetis. s̄ hys penitus postposi
 tis. humiliter & honeste dormi
 torij petant. & nequaquam
 duo in uno. s̄ singuli in sin
 gulis lectis dormiant. Lucna
 in eodem dormitorio noctis tē
 pore uigiter ardeat. Nichil de
 niq̄ in honestū. aut indecens
 in dormitorio geratur ab ali
 quo. nec quisquam aliū ique
 rare p̄sumat. nec ad uerba inu
 tilia et ociosa prumpe cogat.
 Lunis uero capituli grem
 tor. specialiter a p̄elatis et ma
 gistris seuerissime corripiat.

De canonicis.

Stupendū sumore canto
 rib⁹. ne domū sibi diuinitis
 collati uicij sedent. s̄ p̄u
 illud humilitate. castate & so
 brietate. & ceteris sc̄arum uir
 tutū ornamentis exornent.

ate studendi

castitate

Quoy melodia animos pli
 circumstantis ad memoria
 amoremqz celestium. non so
 lum sublimitate uoy. sz et
 am suauitate sonoy. que di
 cunt erigat. Cantorem aute
 sicut traditū est a sanctis pa
 tridz. uoce & arte pclarum.
 illustremqz esse oportet ita.
 ut oblectamenta dulcedinis
 annos incitent audienciu
 & cetera. Cantores itaqz n̄ p̄t
 tonū sibi collatū se ceteris sup
 biendo p̄ferat. sz humilit̄ soci
 os exleant. Et puidendū ē il
 lis quando temperate. quando
 qz submisit̄ diuinū auxiliū
 ex eo est sicut ut scdm nūme
 rū dicoꝝ & officij qualitatem.
 et temporis p̄p̄tate. cantū p
 tendant. & uoces moderentur
 ceteroy. Sonū etiam uocaliū
 litterariū bene atqz ornate. p
 strepent. Hys uero qui huius
 artis minus capaces sūt me
 lus conuenit ut sileant tonū
 erudiantur. qm̄ cantent uo
 lendo quod nesciunt. & alioꝝ
 uoces dissonare compellant.
 Psalmi namqz in ecclia n̄ cur

sim. & excelsis atqz inordina
 tis seu intemperatis uocibus.
 sz plane ac diuicide. & cū com
 punctione cordis recitentur.
 ut & recitantiū mentes illoꝝ
 p̄nuntiatione demulceantur.
 qm̄ quamuis cantilene sonū
 in alijs officijs excelsa soleat e
 di uoce. in recitandis tū psal
 mis huiusmodi uitanda e
 uox. Constituantur interea
 seniores fratres pbabilioris
 sicut uite. qui tempore statu
 to uicissim cū tantoꝝ scola sit.
 ne h̄y qui discere debent. aut
 odo uacent. aut inanibz. et
 sup uacuis fabulis instent.
 Si uero cantores supbi extite
 rint. & artem qm̄ diuinitus
 didicerint aduini. alijs i sinu
 are remunerent. gram̄ ac se
 uere iudicentur. ut emenda
 ti atqz correcti. talentū a deo
 sibi collatū alijs pcurant e
 rogare. Huiusmodi aute
 correptionis modus erga eoꝝ.
 qui quarumlibet artū disci
 plinis eruditi sunt. & de tale
 to sibi diuinitus collato. ma
 gis se alijs supbiendo p̄ferre.

qua id cum caritate insinua
 re gestiunt a platis obnixe te
 nendus est. *Quales uice plati
 ai in congregatione canonica si*
Oportet eodie *gi delcant.*
 prelati ut de congrega
 tione sibi canonica comissa
 tales eligant boni testimoni
 i fratres. in quibz onera regi
 minis secare possint parari.
 Quibz etiam talem conferat
 potestatem. ut uice illoz fun
 gentes. in obediens canonica
 censura corripere. et obediens
 hortando ad meliora uale
 ant puocare. Non enim con
 stitucio sunt psonalit. aut
 eo ordine quo in collegio frim
 amissi sunt. s; scdm uice me
 ritu. et spualium donoz pro
 gatiuam qui et in congrega
 toe assidu sint. et fratru cu
 ram p uigili studio gerant. et
 sicut alios pcedit magisteri
 o. ita nimiru innocens in
 te informet exemplo. ut in
 ta aplm exemplo sint ceteris
 i uilo. in conuisione. in cari
 tate. in fide. in castitate. et cetera.
 Qui etiam si prioratus sui cau

sa inuincere ceperint. et curam
 frim nichil ipenderint. et si arb
 amoniti in corrigibiles exite
 rint a ministerio pellantur.
 aliqz in loco illoz qui stenne
 pagare possint subiciantur.
Ouamuis omnes *De ppositis.*
Oppositi dicantur. usus ta
 men optinet eos uocari pposi
 tos. qui quandam potatis cu
 ram ab alijs platis gerunt. Hi
 tamen qui iuxta hunc more
 ppositi uocant. tales et ta stren
 nui constituendi sunt. qui et
 uite pbabilis sint. et ea que si
 bi iuncta sunt. fidelit humili
 litqz expleant. et p eo quod alijs
 prelati sint. nequaqua par im
 pendant canonica instituta.
 s; quanto plus iplicant frim
 curis. tanto magis studeant ce
 lestibz obtemperare monitis.
 Debet igitur cuncti congrega
 tionu utiles ee. et de ministerio
 sibi comisso fidelit pdesse. Ea
 uero que frabz dari debent cu
 caritate tempore oportuno i
 cunctanter prebeant. quaten
 a dno de fidei administratoe
 gradum bonu acquirat. Erga

ste infirmo
 admissi

obinet
 Hi
 porsuadent

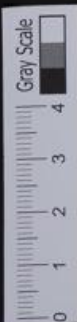

26.
huiusmodi delinquentes et
obedienciam sibi commissam.
no bene administrantes. mod
supius comprehensus tenend e
q cellerarius constitutus sit.

Debet procurare prelati ut
fratres cellerarii no uno
lentum. no supbi. n tardu. n
pdiu. s moribz honestum.
ac deum timentē constituat. q
et stipendia frim fidelit seruet.
et diligenti cura administret.
Et administrando nullate
nus frēs contristet. Cui etiam
pistrinu frim comittendū est.
ut illud ita vigilantissima cu
ra custodiat. ne ministri ibi
dem deputati anonam frim. a
furtim subripiendo. aut alio
quolitec in negligent uiuen
do dissipent. Hy uero famuli
eligantur de fidelissima ecclie
familia. et hys officijs dilige
ter erudiantur. ut scilicet et
pistoria arte. et fidei puritate.
necessitatibz frim oportumissi
me ualeant suffragari. Eade
quoqz forma de cocis seruan
da est. Inuitiles deniqz atqz i
obedientes cellerary statim su

perius comprehensam senten
tiam iudicentur. **Cum comitti
debeat stipendia pauperum.**

Euangelicis atqz aplicis i
struimur documentis in
colligendis hospitibz ante o
ma opam nos dare debere. ut
merito nobis a dno dicatur.
Hospes fui et collegistis me. et
cetera. P unde oportet. ut plati
ecclie precedentiu patru exem
pla sectantes. aliquod ppate
receptaculu. ubi ubi paupes
colligantur. et de rebz ecclie ta
tu ibidem deputent. unde sup
tus necessarios iuxta possibi
litate reru halere ualeant. ex
ceptis decimis que de ecclie u
illis ibidem conferuntur. Ss
et canonici tam de frugibus
qua etiam de omnibz elemo
sinaru oblationibz in usum
pauperu decimas libentissi
me ad ipm conferant hospi
tales. Et boni testimonij fiat
constituatur. qui hospites pe
regrososqz aduenientes ut
pote xpm in membris suis
suscipiat. eisque necessaria li
benter p uiribz administret

qui etiam ea que in usus pau-
perum dare debet. nequaquam i
suos usus reflectat. ne cum iuda
localos dñi firante sententi-
am dampnationis excipiat.
Sed et prelatorum debet vigilare i-
dustria. ne cum hos ^{in parte} pau-
perum committatur res pau-
peribus deputatas in aliquo in-
venire. aut hys beneficiario in-
re vel lege concessis sinant u-
ti. qd a placis quibusdam
curam pauperum parvipenden-
tes fieri compimus. Clericorum
qs si alijs temporibus nequeunt.
saltem quadragesime paupe-
rum pedes in competentem lanet
hospitali iuxta illud euange-
licum. Si ego dñs & magister
vester laui vobis pedes. qñ
tota magis & vos debetis alii al-
terius lavare pedes & cetera.
Qua ppter expedit ut in co-
petenti loco hospitale sit pau-
perum. ubi conventus possit
fieri frim. Qd si is cui hospi-
tale committatur. curam pau-
perum neglexerit. eorumq; res in
suos usus retorserit. quaquam
divina ultione dignus sit.

severius tamen quam ceteri
delinquentes. a ppositis iudica-
tus. & a ministerio remouen-
dus est. Nec in merito quippe. q
& pcta pctorum et alimenta pau-
perum. & thesaurum celo recon-
dendum. quos fas non fuit suis
aptantibus. *Cura infirmorum*
Quamvis *ac senium frim.*
canonicas pias habitus sic
habere mansiones. debet tam-
a prelato mansio infirmorum.
& senium intra claustra canoni-
corum fieri. ut qui sua non habeat
in eadem suam possint apertis-
sime tollerare imbecillitatem.
quatinus ibidem & subsidij
ecclesiasticis quibus indigent. &
fratrum ammicis misericoriter
sustententur. erga quos oportet
ut fratres magnam exhibeant
caritatem. sicut ut ei
compatiendo subueniant. u
assiduis visitationibus & scrip-
turarum sanctarum consolati-
onibus necnon & propriarum rerum
facultatibus ammicis neces-
saria prebeant. ut impleatur
eis illud evangelicum. infirmum
suum & visitastis me. *Capitulum*

Porta canonicorum custodienda

Eligatur a prelato ex congregacione sibi commissa frater probabilis vite. cuius officium sit portam canonicorum cum summa obedientia et humilitate competenti tempore claudere ac serare. ut nulli per eam. nisi per licentiam aditus pateat intrandi uel exeundi. Cui etiam obseruandum est. ne eis quibus cordi est plus otios uacare. quam diuinis obsequiis incubare. foras euagandi loci prebeat. et eorum nugari quod nefas est. participes fiat. Debet proterea aduenientes quosque cum caritate suscipere. et prius aduentum eorum causamque mutare. Expleto nam uespertino. et completorio officio. obseruatisque portis. clauis earum idem portarius ei qui uicem prelati tenet. ferat. ut nulli hominis in competentibus intrandi aut exeundi maneat facultas. quod etiam ab eodem in crastino recipiat. Sed uero inobediens ac quod proterit fuerit idem reprimendus sicut de aliis ministris

atq. clauem

negligentibus iam superius dictum est iudicetur. **ut dicitur canonice diligenter custodiant**

Quod portet claustra canonicorum ita diligenter custodiri. ut quicquid dñicus fraternitatis concordie pace fruatur. ut si quemlibet prelatum. aut qui eius in officio fungitur. aut forte quilibet alius spiritalis frater intra claustra quicquam inhoneste agentem. aut extra in huiusmodi prelatibus ocio uanisque fabulationibus uacantem repererit. primo secreta admonitione eum corripiat. et post si necesse fuerit. coram fratribus idem negligens acruis iudicetur. ut deinceps emendatus in melius proficiat. Feminas namque non solum in mansionibus et claustris canonicorum prandendum aut requiescendum non est. quin potius nec in ea in ea intrandi. excepto in ecclesia nulla tribuenda facultas. quod a ualde hoc a sanctis patribus legitime inhibuit. Si quid uero caritatis officio illis attribuendum est extra claustra co

29
statuatur locus. in quo id acci-
pant. Nullus tamen fratru-
cum ipsis. nisi testes coram fu-
erint loquatur. Qui uero a-
liter quam premissum age-
temptauit ita seueriter ap-
latis & magistris corrigatur.
ut ceteris ne quid tale agere
ptemptent. exemplo correptionis
sibi exhibere terrorem
incutiant. *Epilog breui di-*

namqm a sanctis gestus.
Prius in superioribus huius
libelli partibus sit dilucidatum
qualiter clerici uide debeant.
atque ut qui hec que superius
comprehensa sunt. secula me-
ditatione pegerit pspicue
in his reperire ualeat. quali-
eius debeat esse fidei deuotio ac-
tu moxq; ornatus ad diuinorum
cultum executio. Ppter pleo-
q; tamen simplices. minusq;
capaces. hec strictum breuiter
replicanda p necessarium duxi-
mus. ut qui hec aut lege. aut
forte ab alijs lecta plene intel-
ligere nequuerit. utantur hac
de floratiuncula. utpote cala-
tho diuisor. floz uernantiu

nectare referto. & dicant. quid
illis agendum. quidne uitandum
sit. legalibus interea institutis
euangelicis saluberrimis mo-
nemur preceptis. ut dnm de-
um nr̄m totis precordijs di-
ligamus. & primum tamquam
nos ipsos. & cetera. Si igitur ab
hominibus fidelibus hys salu-
tiferis preceptis totis uisibus
est fauendum. quantomagis
ab hys qui diuinis cultibus
mancipati sunt. & alijs exe-
plo uirtutum condimentu esse
debeat. Pnde oportet. ut primo
om̄ dnm deum diligat ex to-
to corde. tota anima. tota uir-
tute. et nosse. quia in hys duo-
bus preceptis. tota lex pendet
& p̄ph̄e. No occidant. no fratrem
oderint. quia ut ait ap̄ls. Qui
oderit fratrem suum homicida e.
Non adultent. no faciant fur-
tum. no concupiscant rem a-
lienam. Non falsum testimo-
niu dicant. Et quod sibi nolit
fieri. alij ne faciant. Non sint
supbia tumidi. No detractioni-
bus assueti. Non ebrietati
seruientes. Non luxuria en-

uati. Non iracundia turbidi.
 Non quibuslibet alijs uicys so
 strati. Non uaniloqui. Non in
 uidi. Non sompnolesi. No
 pigri. Non murmuratores.
 Non susurriones. Non uolen
 ti. Non multum edaces. fran
 tes & dolositates caueant. Vsu
 ris nequaquam inferuiant. No
 uirent ne forte puurent. qia
 lum p malo non reddant. Cu
 in se aliquid boni uiderint. deo
 applicent non sibi. Et mali
 cum uiderint sibi deputent.
 Discordiam fugiant. et quos
 discordantes inueniunt ad ca
 ritatis concordiam reuocent.
 Et iuxta psalmiste uocem de
 clinent a malo. & faciant bo
 num. Attendant & aplm p
 hibentem. Non inquit i con
 mellationibus. & ebrietatibus.
 no in cubilibus & impudicijs.
 no in contentione & emulatio
 ne. s; in diuini dnm ihm
 xpm. Animaduertant etiam
 quod ab hys uicys ab aplō
 phibitis omnium uicior sege
 tes emergat. et qd horz morto
 rum mater supbia sit opor

ter etiam. ut animū corpulqz
 suum ab omni iniquitatem
 to carnis & se custodiant. ut
 iuxta aplm. Sp̄ & aīa eorum
 sine quietela in aduentu dñi
 nri ihu xpi seruetur. Sobrie
 uiste et pie uiuant. Seculari
 a negotia p̄sus abiciant. qā
 iuxta eundem aplm. Nemo
 militans deo implicat se ne
 gotijs sc̄laribz ut ei placeat
 cui se probant. Ieiunium a
 ment. Hospites colligant. pau
 peres uideant. uidos uestiant.
 infirmos uisitent. mortuos
 sepeliant. in tribulatione p̄sua
 opem ferant. dolentem cōso
 lentur. amore xpi nichil p̄o
 nant. caritatem nō derelin
 quant. pacem si fieri potest
 cum omnibz hominibz ha
 beat. diem iudicii timeant.
 uitam etiam spiritalit con
 cupiscant. sp̄m suam deo cō
 mittant. Proprio ep̄o in om
 nibz sc̄lm. canonicam isti
 tutione obtemperent. magi
 tros suos nō temere repre
 hendant. Postremo in doc
 trinis spiritalibz operam

Ita
amen

y.

dent

dent. lectionibus psalmis y
 nis. canticis. & ceteris bono
 rum exercitijs iugiter in
 cumbant. In tormento si
 quem infirmitas tenuerit
 erit omnes dormiant. In re
 fectorio omnes reficiant. Cot
 tidie ad collationem ueni
 ant. Illor ut signum datum
 fuit. ad ecclesiam omnes festi
 nanter ueniant. & ad hora
 canonicas non negligenter.
 sed cum omni religione pariter
 celebrent. Ecclesiam non pom
 patice sed reuerenter ingre
 dianur. In choro non bacu
 lis stent. Vaniloquus nequa
 quam insistant. sed cum omni
 deuotione & ueneratione
 diuine seruitutis opus per
 agant. scientes angelorum
 presentiam semper illic adesse.
 & de claustris non nisi per licen
 tiam egrediantur. Egredi
 uirgines uuant ut
 ab his qui foris sunt bonum
 testimonium habeant. et reli
 gione ac ipsorum suum actibus
 illicitis nequaquam macu
 lent. sed potius omnes quibus

se conuinxerint. scilicet sale
 sapientie. & bonorum operum ex
 plis condiant. Quo & uiliter
 ma seminarum nullatenus
 appetat. non uanis oculis.
 aut petulantia timidoque ges
 tu. ac de solutis rebus ince
 dant. Non spectaculis. non
 pompis secularibus interstent.
 Non alea. non quibuslibet ue
 nationibus inseruiant. Ap
 pli namque instructi documen
 to. quo ait. non in ueste pre
 ciosa. nequaquam preciosis de
 lectentur uestibus. Caueant
 sumopere ne extra claustra
 moram faciant. nisi prout si
 bi a priori constitutum fuit. et
 in oportunitas temporis delect
 tauerit. Intra claustra non oc
 io uagent. sed diuinis officiis a
 propriis utilitatibus. aut certe
 magistrorum uisionibus paratim.
 ne ocio torquentes ab aplo au
 diant. Qui non uult opera
 ri. nec manducet. Seniores
 spualiter diligant iuniores.
 Iuniores. senioribus obsequi
 um dignum exhibeant. Doc
 tores minus doctis. nequaquam

de
Contubernia

de
missibus

32
se preferant. Et magis eos cū
caritate diligant. Neque huiusmodi
nobilitate generis. aut vir-
tutū bonis pollent. ceteris
se tumide super extollant. sed
omnes in congregatione in-
cassum sibi caritatis officio
seruiant quibus etiam in refec-
torio comedentibus. et religi-
ose silentium tenentibus co-
tinuatim legatur lectio. De-
linquentes zelo reuerentibus
pariter arguant et castigent.
Pueros et adolecentes negli-
gentes. uerborum disciplinis cor-
ripiant. Singuli iuxta capa-
citatem suam diuersarū artium
erudiantur disciplinis. ut ul-
lus in collegio canonicorum in-
utilis appareat. nec uota si-
dem otiosus comedat. Vale-
quippe esse. immortaliter co-
uersari decet. Omnes qui di-
uini officij se mancipa-
uerint. Quia propter studeant
hec breuiter collecta seculi
meditatione plegere. et me-
morie commendare. et adiu-
uante diuina gra iuxta ui-
res adimplere. quo facilius

et libentius maiora a sanctis
patribus exequi ualeant. Vo-
catione ergo qua uocati sunt.
nec ad dexteram nec ad sinis-
tram declinantes ambulent.
quatinus diuinis iustitiis
obtemperantes ad christum.
in cuius sorte esse noscunt
qui ueritas et uita
est opitulante peruenire
mereamur.

Anno dñi millesimo ccc. xlvj
Obedientissime in dñm cen instaurabo
dñe nre in festo pascie sngmo

Est talis polistia ecc. sa
willel. breuiter ex hac hora
in dñca dñm dñm honestas
confucandines a pascie et pñ
legit ecc. a dñm dñm willel.
pascie a lictis dñm dñm
fidelis pascie. magna pascie
foliarum dñm ecc. instaurare a
eidem pascie dñm dñm
nra defendam. sic me dñm
adiuuet e hec pascie dñm
ha.

Gray Scale

0 1 2 3 4

Exe N. Cellenat ecclie

sa hillehad Bremen preben

om sine pponaz accepere dista

duam equalitate in canonicos

et bilicas obsequio / e. f. t. t. t. t. t.

et loco quoniam in me est f. l. a. d.

causa exhibet ac de p. t. t. t. t.

puerilibz bladis e rebz alie quibz

huffus ad preben canonicos qua

huffus spectantibus me nullare

me mutam aut eas ad eandem

huffus huffus huffus huffus huffus

et huffus om. canonicos huffus huffus

omnipotens in om. huffus huffus

residens in me de ad huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

huffus huffus huffus huffus huffus

Jam h[ic] dies p[er] luna[m] 20[ta]

34

In frontem iam rugas p[er] frigus aquari. Jam p[ri]ma dies a. vii. sine tuncur.

Januarius h[ab]et die[rum] xxi. luna. triginta.

C

III A

K

Circumcisio d[omi]ni n[ost]ri ih[esu] xpi. et depositio sc[or]u[m] m[ar]t[ini]. Ba-
sily. et almachy. et sc[ilicet] marime uirgis et m[ar]t[ini]. fulgenty
epi et sc[ilicet] eustolue. diomedis. et isity. m[ar]t[ini].
Natal[is] sc[or]u[m] m[ar]t[ini]. lucidei. martialis. stancy. hysty.
B. m. et firmi. candidi. rogatiani. cu[m] sotys eoz. et sci. ayachary.
alb. Oct. s. steph[an]i. angei. narrissi. macellum. et alioru[m]
vi. mart[ini]. et parage epi.

XI C. m.

Nat[us] s. antheros. p[ro]p[ter] et m[ar]t[ini]. et sc[or]u[m] videnty. florety epos.
et m[ar]t[ini]. et depositio s. genofene. Oct. s. ihamus euangle.

D. ii.

Nat[us] sc[or]u[m] aqlm. Gemm. fugeny. martiani. gna m[ar]t[ini].
et tici epi discipuli. p. apli. et dastole m[ar]t[ini]. oct. innocenti
Prisci et priscilliam. aqulm c[irca] abys. vi. m[ar]t[ini].

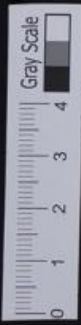
XIX E Nonas

vigil. Tycophanie d[omi]ni. et nat[us] sci. Thesolphon. p[ro]p[ter] et sc[or]u[m]
felias. honory. secundor. et alior. xi. m[ar]t[ini]. et simeonis mochi.
Serui. monady. et simedis p[ro]p[ter] h[ic]. salemonis epi.

C

VIII F viii. id.

Epiphania d[omi]ni. et passio sc[or]u[m] uliani. basilisc. et nat[us]
anastacie. et mace. vg. et bap[ti]sm[us] d[omi]ni. et uicini signoz eius.

Annunciarus.

A Boicau. Bogradi.	<i>de deo...</i>	P broz
Adaldagi.		laicoz
Rein Helusudis.		laicaz
B Adalhardi abb.	<i>de Gotsfidi quere al deus (akene di fere)</i>	P broz
Memwardi.	<i>de deoma & myentlande</i>	laicoz
Mathildis.		laicaz
O Thozulfi.	<i>de hunciei deomi. & m. r. coz alome (bte haterine)</i>	P broz
Hogeri.	<i>miferabit de plesibus</i>	laicoz
Marqua.		laicaz
D Hauzonis archiepi.	<i>Alanti deomi nri. bertamu</i>	P broz
Berndagi.		laicoz
Remmodis	<i>o alhojdis de Campu bij gross de arua qua thabitate iohes miff. & qua dedit bernardus...</i>	laicaz
S Bertoldi.	<i>o katherina de borthe est f. o mustralre de zerbhe</i>	P broz
Godescalci.		laicoz
Luctudis.		laicaz
A Adalgary abb.	<i>o Sonderj de some & gheze booyen) in pte halle</i>	P broz
Wigmanni.		laicoz
Windulsiudis.		laicaz

G VII

Deposico tullonis. Isidor. ep̄s et f. et passio luciani. fel
 lici. january. m̄r. et translatio s' alexandri in saxoni.
 Cleodiac. et m̄r. Relatio dñi exegypto.

XVI H VI

Passio sc̄oz. luciani. yessiani. iuliani. xustici. tymothi.
 Iocundi. cū saturnina sorore eoz. et ep̄. seuerini ep̄i. et
 f. vitalis. et fortunati. Gomonis. ep̄s et f. seue
 rinu monachi.

A B V

Nať sc̄oz m̄r̄m. Ep̄iclati. iocūdi. quiti. sc̄ubi. satur
 ninu. vitalis. fortunati. reuocati. cū socijs eoz. et sc̄
 mariane v. Juliani. Basill. c. v. milibz. Celsi. et
 marrionille. antonni. anastasi.

Q III

Nať. pauli. primi heremite. et melciadis p̄e et m̄e.
 yginu p̄. agathonis p̄e.

XV D III

Nať. petri. seueri. Absolomi. quinti. iuca. et saluy
 ep̄i et m̄r. et leucy. aj.

Cludis xpi de egypto.

II E II

Nať. Cirim. molesmy. saturi. zotici. castuli.
 quinti. saturi. m̄r̄m. et sc̄oz m̄r̄m. marenty.
 et archadi.

Gray Scale

0 1 2 3 4

Anmiferus.

G Sigeri. Stephani pbr. *de sancto...*
Othera.

Pbror
laicor

herat.

laicor

H Adbit. *Ab melise de...*
Aldous. gartewardi. Johannis ecclesia.

Pbror
laicor

frey Otrus Johans de...

Jutte. Inche

laicor laicor

B Ranthary. *...*
Volchardi. *...*

Pbror
laicor laicor

Berthadis.

laicor

O Loderu. Adbu. subd. *...*
Tilloms.

Pbror
laicor

Nemburgis.

laicor

O Henric pbr
Johannis.

Pbror
laicor

Ode.

laicor

E Dmetria. *...*
Kawol imper depositus.

Pbror
laicor

Luete.

laicor

12

A 18 *Janua* Oct. epiphanie. & dep. s. hiliary. epi & conf.

Ab hinc usq. ad. lxx. ponant ep. las. p. xiiij.

13

X 6 *xix. kl* Dep. s. felix p. b. & conf. et agapiti n. r.

Febr. Januarius

14

H xviii *k* Nat. Crestony. d. r. s. genonis. n. r. & dep. Abacuc. et michae. p. phari.

15

XVIII xvii *kl* Nat. s. martelli p. & n. r. et s. honorati epi et conf.

16

VII Q *xvi. kl* Dep. anthony. monach. & germanoz. s. r. s. p. p. elasi. & melasi. n. r. et s. simplici. s. f. l.

Ab hinc usq. xvi. kl. mart. Terminat. lxx. luna remonstrat.

17

D xv *kl* Rome. Cathedra s. petri apli. & passio pulce virg.

Sol in aquarum.

Ammisarius.

F Thiamar. *Ob. Volkmarne. Decan. miserabit. s. n. de quadrate*
Ludwardi. *m. Enderbroke* Pbroy
Lancor

Ludgerdis. - beatus - Lancor

G Simundi epi. *Ob. Volkmarne. Decan. miserabit. s. n. de quadrate*
Sumer. volcmari *m. Enderbroke* Pbroy
Lancor

Cristine. Lancor

A Wiledi. *Ob. Volkmarne. Decan. miserabit. s. n. de quadrate*
Adallera. Pbroy
Lancor

Tetten. Lancor

B hura sbb. *Decan. marons. Adaleronis epi. Guandi.*
Hosedi. *Ob. Egelburg. s. n. miserabit. de bone m. habenhusen* Pbroy
Lancor

hundredis. engelburgis. Lancor

A hartmanni. *Complato. s. n. miserabit. de bone m. habenhusen*
Thadmundi. *Gerhardi. s. n. miserabit. de bone m. habenhusen* Pbroy
Lancor

Lancor

O Conradi epi. *Ulbrandi. scolastici nri.*
heria aduon. *Ob. Enderbroke. s. n. miserabit. de bone m. habenhusen* Pbroy
Lancor

Ludgardis. *vii. denar. de Simdio marso* Lancor

19. 18. **XV** **A** **iiii. kl.** Nat. Marie & marthe & s. pontiani nrm.

20. 19. **ur. t.** **iiii** **A** **iiii. kl.** Nat. scōr nrm. fabiani pp. sebastiani. marie & marthe. audifanis. & abacuc.

21. 20. **art.** **G** **iiii. kl.** Passio s. c. agnetis vngis.

22. 21. **XII** **A** **iii. kal.** Passio scōr. ymcentij. dia. Anastasij. ymcentij. orontij. Victoris.

23. 22. **I** **B** **x. kl.** Passio. Emerenciane. v. & zacharij. eugenij. at qz puluy. & urmene dia. Thadocia epi.

24. 23. **C** **ix. kal.** Nat. s. timothei discipli s. pauli apli. & s. babul le epi. c. tribz parvulis. urbano. prilibano. et c pulomo. Stephani pp.

Annuisarius

O **Ottom-**
Luderi.

Pbiox
Lairox

Matildis.

Margrete/ exor hemi smedhe. f. qm rcon steau. ba laud mist abie

Lairox

A **Yolwardi.**
Wimandi.

Pbiox
Lairox

Huldrindis abb.

Lairox

O **Wundeszet.**

Rodolfi qui teatit. ij. g.

Pbiox
Lairox

francken. ene.

Lairox

H **Sibado.**

luffridi.

Ob hiltbragio sror honemance. f. de zerte

ob dms com dms de wufpaze i suo bernard
de lese am f. rtes hache sub

Pbiox
Lairox

Gillen.

Lairox

B **Lideria epi**

alueria-orberm.

alheydis de hinnenberghc s f de zerte

ob hie dms hynnig p macke an f⁹

Summe sororis nre.

Pbiox
Lairox

Lairox

O **Redulfi.**

Wichmanni.

Manegoldi cndica ma f de zerte

totus hollen viciary un cu vi offi qd viciary mstrabat de bria cu in cu p...
q redat ipis

Pbiox
Lairox

Garnois.

Lairox

24 **ix. D vii.** **K** Conuasio sã paupr. & passio scõz p̄iecti ep̄i ananue. Gregory. Theoloi.

Dies egyptiacus

25 **E vii.** **K** Natal' athenasij. sabini. leodocij. & theogenis poli carpi ep̄i. cū alijs. xxvi. orantibus.

26 **xviii. G vi.** **K** Natal' scõz. marie. anastiriani. publii. uictoris. fortuna ti. ymcentij. rogati. cū socijs eoz. & sã iohis ep̄i. & uita liam pp̄. & deponit iohis clodionij. & sebastiani. m̄r.

27 **claves** **iii. G v.** **kl** Oct' & natiuitas sã agnetis v. & natal' scõz ualerij. et anili ep̄oz. Karoli magni imperatoris.

28 **A iii.** **kl** Natalis scõz m̄m. perusij. uictoris. honorati pa pie. mauri. et dep' scõz. valentini. ualerij ep̄oz & s̄fessor.

29 **xiii. B iii.** **K** Dep' sã baldricidis regine. & pass' scõz. ypoliti. Mathie ep̄i. & ylliani.

Anni.

D Willonis diacon.
Arnoldi.

Pbroy
laicoy

A vorgeri.
Lutera.

laicoy
Pbroy
laicoy

Alhadis. *Ob Angorez ahneslo cu fect de trib terrz in brabantia*

laicoy

F Otonis.
Gnardi.

Pbroy
laicoy

Imme f m.

laicoy

G Bernardi.

Ob eue conuise. fi. de. m. areis in lapelberche

Pbroy
laicoy

Ob obiit Gese boijfers in lapelberche

laicoy

A fideri epi.
Hmanni.

Ob. Conrad' qui deit ecce nre. aj.

Pbroy
laicoy

eue.

laicoy

B Meinhardi. alberti
osterm.

*Ob osterrme. dn. fat de campo apud
Roachusen*

Pbroy
laicoy

Ob lucto dyacon' q'ouit adusus f. x. aj.

laicoy

31. 30

III Q **u** **R** Passio sc[ilicet] ep[iscop]o[rum] gallican[orum]. vigilij ep[iscop]o[rum] amony. Ciriaci. & alio[rum] quindecim sacerdotum.

Non habet horas. xvi. dies. viii. febr[uar]i h[ab]et dies. xxviii. luna. xxix.

D febr[uar]i Dep[os]it[us] Bngide v[ir]g. pauli ep[iscop]i et d[omi]n[us] et effie dia[con]i.

Q **XI E** **iii** **R** Purific[atio] sc[ilicet] marie v[ir]g[is] et natal[is] approuiani. & sc[ilicet] co[n]nely ep[iscop]i et q[ui] et centurionis.

Q **XIX F** **iii** **R** Dep[os]it[us] anschary ep[iscop]i et d[omi]n[us] et pass[us] blasij. galli. lupmonij ep[iscop]o[rum]. et celerini dia[con]i. & laurentij. atq[ue] signatij.

ix. l. **VIII G** **ii** **R** Eleuatio sc[ilicet] reimberti ep[iscop]i et d[omi]n[us] et natalis sc[ilicet] sc[ilicet] gemini. geladij. magni. donati. aquilini triph[on]i.

A **Nonas** Passio sc[ilicet] agathe v[ir]g. Auiti. Ingeniumm ep[iscop]o[rum].
A septuagesima usq[ue] in v[er]ba d[omi]n[us] iudicia me d[omi]n[us] iudicabit. Intra ad pascha iherosolima. & lamentationes eius.

One Condit[us] seme Decano in. stituit festu[m] s[an]c[t]i anstharij p[ro]p[ter] purificacoem sollempnit[er] ut festu[m] consolaco[n]ij pagend[um] ad organ[um] & decantaco[n]e noue sequetie p[er] ip[s]u[m] sponte viz q[ui]ndam plebs Breuic[us] ad uenit ex lux & t[er]ra etia[m] s[an]c[t]e vespe atteto q[ui] p[ro]p[ter] no[n] d[omi]n[us] de s[an]c[t]o anstharib[us] cantabit d[omi]n[us] organ[um] ad op[er]a oratio viz o felixm sacerdot[em] cui[us] ergo op[er]a cantabit d[omi]n[us] die s[an]c[t]o ad om[n]e h[ab]it[us] & m[er]it[us] Cant[us] p[ro]p[ter] q[ui] media m[er]ita Breuic[us]

Q Lutfridi.
Willicomis.

Pbroz
laicoz

Mechildis.

Laicoz

Dframardi. *Ob Arnoldus. f. de bonis in grunbeke*
Wneri. *Ob otto decan. nr. 11 f. miserabit de omnia dnu. laura di. de*

Pbroz
Laicoz

Huldegantis.

Laicoz

SThadria. *Obedient in dimiscoy miserabit dno nro. culibz. 8. denar*
de kroge

Pbroz
Laicoz

Laicoz

A Bugardi epi.
Albernus.

Pbroz
Laicoz

Olrico.

Ob indigere vxor lubba de huforpe de

Laicoz

*peois nra. on
dalle*

Conradi. marm.

Pbroz
Laicoz

Gerrudis.

Laicoz

A liasra. **C**onradi **S**. can.
Adelbi Ob nicolaus de borke an f. de zarte

Pbroz
Laicoz

Helmburgis.

Laicoz

XVI B *viii* *id* Nat. uelasti & amandi ep̄oz. & facini ac ruocan.
m̄m. et dorothee. v.

V C *vii* *id* Nat. Juliane. v. et natal. andree. amony. nepona
m. Anguli ep̄i. cum socijs eoz.

D *vi* *id* Natalis. sc̄oz m̄m. Dyonisy. Emely. Sebastiani.
et natal. sui. Euentij. ep̄oz.

*Ummi. xl. ab hinc usq; ad non m̄. ii. Una designat. Luna ii. xl.
soy principal' per maior' decima. per minor' ce ualet. iij.*

XIII E *v* *id* Natal. Alexandri pp̄. & sc̄oz. Ammonis. Tyrsi.
agathonis. cum alijs pluribz m̄ribz.

II A *iiii* *id* Nat. sc̄oz. Zonia. Crenei. Jacandi. amantij.
Sothens. Scolastice. v.

G *iii* *id* Nat. sc̄oz. Calocery. Parthenij. Desiderij ep̄i.
castrensis. Simplicis ep̄i. et eustasie. v.

B **Fronci.** **siardi.** *Abt Alberti de mureto. q. iii. de bonis m habebusen* **Pbroy**
alueri. **laicoz**

Rarmod. **laicoz**

C **Wlfardi.** *Memoria abbat Vray as notis nuper en fecit de Decima in* **Pbroy**
Ekhti. *Wesantande* **laicoz**

laicoz

D **hufwardi.** **Pbroy**
adeldagi. **laicoz**

hildefridus. **laicoz**

S **Uderia qui instituit fest bi magni.** **Pbroy**
Buhardi *Abt Alberti qui est. Buhardi p capitulum monach* **laicoz**
119 Male

Richudis. **laicoz**

A **Tadan.** *Abbas Solus Ameruanus cu f. f. d. domo et ura Jacobi Sual* **Pbroy**
friderici *1127* **laicoz**

Walburgis. **laicoz**

G **Theharti epi. bochari.** **Pbroy**
Thadman. **laicoz**

Emhildis. **laicoz**

- 12 **X A y** *is* Pass̄s̄car̄ uginū. Damiane. Hictorie & domiane.
Donati. & dep̄ s̄ gregory. pp. Modesti & ammonij.
- 13 **B Jous** *feb* Pass̄ Juliam ep̄i. & dep̄. Stephi ep̄i & castous pbr̄i.
& Ermenildis virg
- 14 **XVII Q** *vi* *kl* *mar* Pass̄. valencim ep̄i. & asterij discip̄i ē
Valencim. vitalis. felicule. & Zenonis m̄rm.
et s̄ valentini pbr̄i & m̄r̄
- 15 **XVI D** *vi* *kl* Natal̄ sc̄or̄. Severi pbr̄i & of. Josephi diāc.
Confessor̄. et Zenonis. & alijs plurib̄s m̄rib̄s.
faustini pbr̄i. Iouitte dyac. & m̄r̄. & cratonis
m̄r̄
- 16 **E** *vij* *l* *Sol in pas̄s.*
Nac̄. onesimi. discip̄. s̄ pauli. & pass̄. s̄. luciane.
v. & s̄ luciam cū alijs quinq̄s milibus.
- 17 **XV F** *vij* *kl* Pass̄ sc̄or̄. donati. secundiani. pamphily. & a
lior̄. lxxvi. m̄rm. & policonij. ep̄i & of̄.

H Helmwardi.	Pbroy
hemmi. <small>Memoria Johannis de lesmana qui fuit pater magistri Johannis cu fuit</small>	laicoz
Westene.	laicoz
B Arnoldi.	Pbroy
Ludolfi.	laicoz
S Germe. <small>Memoria Margarete uxoris Johanne de lesmana que fuit</small>	laicoz
C Anne ep'i munden? ekehard?	Pbroy
Alleri. <small>Ab Decembria de dolwelle. s. f. de</small>	laicoz
Ermburgis.	laicoz
D Menwardi.	Pbroy
hermanni.	laicoz
Ruqu.	laicoz
S Tyradulfi	Pbroy
Heperi coa qui deit dmi in.	laicoz
Gertrudis sororis m're.	laicoz
A Oteri	Pbroy
Berradis.	laicoz

18 **III G xii kl** Pass' scōz Ruculi. Siluani cum socijs eoz. Et s'
meonis epi. & claudij. mīm cū alijs pluribz.

19 **A ii kl** Nact' scōz mīm. Publy. July. maruby. matella
& scī sabini pbrī.

20 **XII B i kl** Nact' scōz mīm. Nili. digni. Iocundi. flori. vic
tons. & s' gagi epi. & s' et pass' zenobij pbrī.
Gulū abb. corone vng.

21 **I Q ix kl** Nact' scōz iuruli. secundum. seruuli & xij mīr

22 **Q D viii kl** Antioche. cathedra scī petri apli. & nact' hru. mīr.
et nact' tede vng. & paslatij epi. & s' sūa ppe.

23 **IX E vii kl** Nact' poliarpi epi. cū alijs. xij. mīr. & scī zeno
nis. mīr cū alijs. hru. vigilia.

Anna

G Wlfardi. Pbroz
Johannis. laicoz

Gextrudis f. u. laicoz

A Erp Thiadric epox. niderici. Pbroz
Kederi. Martini Osberni. H. sacra. amiatim. D. her. laicoz

Herburgs f. u. laicoz

B Sifridi ppa. q. m. r. Sicany. m. miserabit. de Warenlere. Pbroz
henrica. laicoz

Seburgs. laicoz

G Erkensbi. ob. schideric. richmari. f. de. d. m. q. idam. d. m. Albo. huf. h. ar. Pbroz
Walderi. laicoz

Volburgs. laicoz

D Azoms ac can. Consolacio de habenhusen dabit. q. m. Pbroz
Gisellern. laicoz

Sibgs. Pbroz
laicoz

A Lothenici. q. h. m. r. q. de. d. r. t. h. u. s. e. n. et. al. h. e. y. d. i. s. Pbroz
Sewardi. laicoz

Sophia. q. m. a. g. i. s. t. r. i. A. n. d. r. e. e. C. a. n. o. n. i. m. r. i. q. m. r. d. d. e. a. n. d. m. G. r. a. m. b. e. l. t. e. laicoz

no Sequen die s. p. p. ad cathedram p. g. e. t. m. e. m. o. r. i. a. d. n. i. c. h. e. b. r. a. u. d. e. s. e. n. f. e. r. t. d. e. d. o. m. u. s. i. m. p. e. n. l. a. n. d. e. p. p. e. a. u. a. b. i. t.

Dns Comendy Bene decanid qd tunc decanid i xl singul dieby sabbis an palmas
 greco d'p'festo 7 d' die sco Annuniatione b'c mare ad Salve r'gia v'lama clausula de q'
 Gaudenda que d' d' d' f'p' carat sup bey v'p' onana maia tou' f'it' p' q' d' d'it' v'j' m'
 Bremen' q' p'ur' m'f'abit' t'ad' d' d' d' p'lat'it'

52

Mart

C **Q** =4 **A** **vi** **kl** Inuentio capitis s' Johis baptiste. 7 nati' matthe
 apli. 7 sci Saugy m'r.

Locus biserni.

Anno biserni. h'c h't dies. xxix. alias xxviii.

25 **XVII** **G** **v** **kl** Nat' scoy. donati. iusti. rutili. aurely. 7 alioy. l.
 m'r'm. et crescentij m'ris.

26 **XX** **A** **iiii** **kl** Nat' scoy alexandri epi. nestoris. iusti. 7 alioy
 xxxv. m'r'm

27 **B** **iii** **kl** Nat' scoy m'r'm. alexandri. antigonis. Abundan
 ty. c' locus coy. 7 guliham m'r. et dep s' baldeme
 ris epi.

28 **XVIII** **Q** **ii** **kl** Nat' scoy m'r'm. Celeris. pupilli. serapionis.
 iusti. serapionis. claudiani. theophili. 7 sci Ro
 mani abbis. 7 sc'e p'mnose vng's.

Martius h't dies. xxxi. luna. xxx. Non h't hora. ruy. d.

III **D** Dep sci albani epi 7 sc'i. 7 pass' sci donati. et
 natu. Simplicij p'e

F Woldoms.
hageri.

Pbroz
laicoz

Rasmodis.

laicoz

G Tectonis. *Ab Richardus can^{cus}. f. de bonis in grambeke*
Thehardi.

Pbroz
laicoz

In p^{ma} q^{nta} fia post esto m. cons. mstrabit dno. s. f. p^{ima} missa
Hildegundis. *que dicitur de d^{na} m^{ra} b^{ca} maria.*

laicoz

A Volquardi.
Gerungi aduoc.

Pbroz
laicoz

Emmen.

laicoz

B Waldoms.
Vumric. Conradi f. n.

Pbroz
laicoz

apostolicis in alia p^{te} de d^{no} m^{ra} b^{ca} maria
publico m^{re} m^{ra} b^{ca} maria

laicoz

C Watteri.
Ekehart. *Amoici q^{inqz} denarij de cons. m^{ra} b^{ca} maria*

Pbroz
laicoz

Angarere.

laicoz

D Gersadi
Echelen.

Pbroz
laicoz

Halbung.

laicoz

- 1 **E VI** **H** Nat' lucie epi. heroli. absolomi. crenei & lucij. & pilagij pp. *Quod dies post. kl. mart. habebit m. cii. xl. tot dies. p. y. id. habebis pascha. Quadagesima luna semp. xij. minor est pascha.*
- 3 **XI** **A V** **H** Nat' felix. luciole. iusti. fortunati. martiani. iorgij. heroli. absolomi. cū alijs. xx. mribz.
- 4 **G III** **H** Nat' s'ongentoz mrim. & pass. s' adriani c. xxx. tribz. & lucij pp et mri. et alioz nōgentoz mri. & s' palatini mri.
- 5 **XIX** **A III** **H** Pass' s'coz. focce. saturnini. iusti. rustici. palatini. pamphily. & adriani. et s' focce. & cusebi cū alijs. vii. mribz.
- 6 **III** **B II** **H** Nat' victoris. victorini. diodon. mercurij. cum alijs. xv. mribz. *iii. ebō qui est ogdoas.*
- 7 **Q** **NO** **HAS** Pass' scām. matronarū. pene & felicitatis. reuocati. saturnini. Et Secundi.

E Willehelmi.
heredi.

Pbroy
laicoy

werensunt.

laicoy

A Wolquardi.
Jponis. Johis

Pbroy
laicoy

laicoy

G Godescalci.
Genuwardi.

Pbroy
laicoy

Elint.

laicoy

A O Dñs thideric fil' dñi ottois rufi scanoci nri. f. an.
Sifredi. *de area ante portam lapideam*

Pbroy
laicoy

Reiburg.

laicoy

B helmwa.
Kicolfi. *zeola rolandi.*

Pbroy
laicoy

Adalburg. *hugardis*

laicoy

C Godwini.
Vastuari.

Pbroy
laicoy

lonsvidis. *hugardis.*

laicoy

XVI D vii id Nact. Rogationum. felix. Quintini & Ciriaci epi. cū
alys. viii. mīribz.

Prima ascensio lune paschalis.

α ε vii id Pass. xl. militū. felix. Philippi. & Mariani cū socij
corum.

Α vi id Natale agape v. & Mariani. et pass. xl. vii. mīr.
ac Translatio. Yti mīr. & Gorgony. ac Pallatini.
& pass. s. Gan.

XIII G v id Nact. Philogoni epi. Erady. Zosimi. Alexandri.
& alior. lxv. mīrū.

II A vii id Dep. s. Gregorij pp. & Innocentij pp. s. Petri
militis

b vii id Natale. scōr. macedony pbr. Julij epi. alexand.
Theodor. marci cū alys. xviij. Nact. scōr. victori
ni. martialis. Alexandri. marci mīr.

Anni

D Rembrondi epi. Gerhardi. *O. Alplau de holthorpe canonicus in cu fca de pua*
Wolteri capan. *dena in valle que di. de fhegede.* **Pbroy**
Laicoy

Margaret. uxor radolfi. **Laicoy**

A Octon. **Pbroy**
Laicoy

Vitelburgis. **Laicoy**

F henrica *Memoria Alpidis fymernans cu ff de curia sp. reghest*
Suidyardi. **Pbroy**
Laicoy

Margarete. l. **Laicoy**

E hildebrandus de ruten. q. tot. s. aj.

G Godefridi. *Ab Cordois presbiter P. S. Secia tunc tiaz i gabelle*
Anocous. *Ab Wolter honema P. de zerte* **Pbroy**
Laicoy

Widburgis. **Laicoy**

A Godescalci. **Pbroy**
Alexandri. **Laicoy**

Luci. **Laicoy**

B hiltbrondi. *O. Sin Clari pmschel can. Ecce sci anst. cu ferr*
Adieri. herman. **Pbroy**
Laicoy

Jimmen. **Laicoy**

14

X C u

Nat' s' m'ri flatoris. alexandri petri.
cum socijs eoz. & marthone n'ri. & s'ci leonis p'p'e
& n'ri.

15

D

Jov's Nat' scōz. longini apli. Silviy. et Lucy ep'i.

16

XIII E

Nat' Ciriaci diacon. Castory. Quinaty.
Eusebie virg'is.

17

III A

Nat' scōz. Dionisij. Januarij. Basily cū alijs
iii. m'ribz. & dep' s. Patricij ep'i. & s'c'e Gertrude
virg'is.

18

G

Nat' Collegij cum alijs. xxix. m'ribz.

19

XV H

Nat' scōz leontij ep'i. Quinti cū alijs. xv. & s'ci
Theotoli p'br'i. & s'ci Joseph Bauuli Saluatoris
n'ri. Johannis abb'is.

Anno d'ni m'cc' lxxv' Crispinus Holthufen Sanctuaris hanc p' d'ns' Bremey
dedit n'ri civitati n'ri Bremey p' quibz singul' diebz d'nt in d'ns' d'ns' p'la cantab'na
Salve regna d'g'oro n'ro p'nt alijs diebz in quadagefima

Anna

Q Leobini epi. Memoria dñi *Herhardi de arsten vicarij cu vi ep*
Thancmar. **Pbroz**
laicoz

hildeburgs. **laicoz**

O Rodmundi. Memoria dñi *Herhardi de arsten vicarij cu vi ep*
Wichmer. **Pbroz**
laicoz

Alfgerde. **laicoz**

E Bertrami subd. Memoria dñi *Herhardi de arsten vicarij cu vi ep*
Bernardi. **Pbroz**
laicoz

Weghcolais. **laicoz**

A Cuurackars. Memoria dñi *Thiderij Roms in*
Johannis de arsten. *propelinge r pnti suoz. xij. ep*
de decima in nyerlande. q arde am. vi. m. in saca sua
Pbroz
laicoz

Siburgs. **laicoz**

O Reteri. Memoria dñi *Wilkmi Concl. can. r Johne f. p. vii. cu p. m. f.*
Nuan. **Pbroz**
laicoz

Hamodis. **laicoz**

A Godescalci. Memoria dñi *Wilkmi Concl. can. r Johne f. p. vii. cu p. m. f.*
Pbroz
laicoz

laicoz

60

20 **III B xii** **k** Dep̄ s̄a. Cuthberti. Wollframmi archiepi. Archip
pi apli. Gosterti anachorite & epi.

21 **xvi** **C xii** **k** Dep̄ s̄a. Benedicti abis. et ^{s̄a} Serapionis
heremite. Lupicini abis.
Equinoctiū inale scdm gregos.

22 **v** **XII D xi** **k** Nact' Pauli apli pconsul. & Saturnini m̄r. Lu
ci. Volusiani m̄r̄m.
Primum pascha. scdes epactarū.

23 **I E x** **k** Nact' sc̄oz felcis. Magni. fidelis. Theodori. victo
riani. & frumenty. & alioy trū. & s̄a fidelis m̄r.
*Ab hinc usq; in vii. kl mar. vbi om̄q; xiiij. luna occ̄
ip̄am d̄nica pascha celebrat. lun̄ pasche nec maio
ret minor. xv. unq̄m̄ est q̄m̄. xxi.*

24 **xii** **A vi** **kl** Nact' Agapiti. Romuli. Alexandri. Aplis Joseph.
& alioy decem. Rome s̄a. Pigneny. pbi & m̄r.
Quirini m̄r. Thurgati epi. Gotthoz.

Currentū locus.

25 **II** **IX 6 viii** **kl** Annuntiatio sc̄e marie. Crucifixio d̄ni n̄ri ih̄u
xpi. hyrcnei. Plasmato p̄thoplasti. Pass' s̄ Jaco
bi fr̄is d̄ni. & Cirini m̄r. Stephani p̄.

Magr Rolandi lapid. *Annul. s. f. annuati de tomo et*
B area in superiori platea. Jacobi diae can. Thethardi.

Pbroy
laicoz

Ob Thure matris magr andree p s dea tit tuz i gabelte

laicaz

Q Crps. *Ab lutzardis mar celerari. q. p. de bonis i lapelberge*
Euerhardi.

Pbroy
laicoz

laicaz

O Sthardi. *Ob ghardus unlc custos maior coe. s. nre*
Aldonis. *Obur lvrnardus de oste cum fertone Annuatum de vore*

Pbroy
laicoz

Svaneburgis.

laicaz

E *Ab lutzardis mar celerari. q. p. de bonis i lapelberge*
hazecomis.

Pbroy
laicoz

Hudeburgis.

laicaz

f Conradi. *Xij. fol de feto scolastici sub albena huff. s. nre*
Kemer wa.

Pbroy
laicoz

Mechildis. s. nre.

laicaz

G Epnis pti bi wil. *Obemerari in vhesbus cultis. s. nre*
Gotescala.

Pbroy
laicoz

Oten.

laicaz

Marcius.

26 **H VII** **h** Natl' scoꝝ Petri epi & Paulini. Castuli m̄m.
& natl' scoꝝ. Iudgeri. Theodon ep̄oꝝ & Jfess &
Montani monachi.

27 **XVII B VI** **t** Resurrectio dñi n̄ri. & dep' scoꝝ Romuli. Acuti.
Donati cū socijs eoz & Johannis heremite.

28 **III C V** **t** Natl' Rogati. alexandri c̄ socijs eoz. & Syri pp̄.

29 **D IIII** **h** Natl' scoꝝ Pastors. Victorini. & alioꝝ sex m̄m.
et de p̄sino s̄i Eusta sy albis.

30 **XIII S IIII** **t** Natl' dñi. Philippoli. Jaci. Palatini. Quinti m̄x
Tribuni. Rome. & Aquilne v̄g.

31 **III F IIII** **h** Natl'. Anisi. felias. Dyotoli. Porte. Abte. Corneli.
& Valerie. Balbine m̄m. & Amos. p̄p̄e. & s̄c̄
ebte virḡis.

Anni.

A Gemria runcetenes. Wneri. Pbroz

Godescala. *Quondam dny comitis Wic gaudia mo cu g. marca de Grambeke* laicoz

& Chzatech. laicoz

B Wolwardi. Pbroz

Hugonis. laicoz

Hildegundis. laicoz

C Doda Pbroz

hermanni. *Octydena halpader et pntn frax cu ff* laicoz

Eylken. laicoz

D. Margareta Ryaneben cu 2 fere de deon in Walle
D. Fridera. & Egellertus decanus maior. Pbroz

cellanus Boidekim ducis. laicoz

Wichungis. laicoz

in ingess. personam vna ho
E Gerhardi. Pbroz

laicoz

laicoz

in epist. in q. rre p. no nuntij. vna ho
A Pbroz

Sifroi. laicoz

Godete. laicoz

*no 12^m missa polato cu versu et rpeten 3 plopmt autunt
post salve regina cu 2 ps 2 obediab rpy ad morte 2 coll
Regie qd die 2 m parat 2 ferto brems in vigilia palmarz
no 12^a post dnta palmarz erit med o' obepz brems
3 fottone*

G Godefrida. diae.
Richardi.

anni.

Obijt .. hanc? p'videnc? p'conful amia? cu. ferel.
Gertrudis.

Pbroy
Laicoz
Laicoz

H Adgeri.

Thiadmari

Wicburgis.

Pbroy
Laicoz
Laicoz

B Menhardi.

Waldoms.

Hildeburgis.

*O. frederic? p'p'ator. d'icant? h'p' vacat. an ferel?
& d'icant? i nyenlande*

Pbroy
Laicoz
Laicoz

C Segetodoms.

Alban.

Oten.

Pbroy
Laicoz
Laicoz

D Hardmundi.

herkentera.

Wicburgis.

Pbroy
Laicoz
Laicoz

E Thandoldi.

Gerardi.

O. Thandoldi p'videncur. se herfide.

Emehelde.

Pbroy
Laicoz
Laicoz

V A vii *is* Pass' scōz. Tymothei. Diogenis. Suppi. cū alijs
xy.

G vi *is* Nat' scōz Timony. mediary. Coneri. maximi.
et s. Celestini pp. ac s. perpetui epi.

XIII A v *is* Nat' s. fortunati. donati. Prochori diacon. et vii.
virgin. canonicarū. et marie. Egypciace.

II B iii *is* Nat' Apollonis pbi. Gami cū alijs. v. Ezechie
lus. pphie. et Gammii pbi cū alijs.

C iii *is* Dep' s. leonis pp. et of. et domi pp.
Cathachisus hic orsus est.

X D ii *is* Pass' scōz. Bassi. Juliani. cū cent' xxvij. et s.
July pp. et cū. xxx. v. ofensōndz.

Anni

A Ellinhardi. Pbroz
Thadulfi. laicoz

Athelheidis. laicoz

G Henrica celerary. Pbroz
henrica ruffi. & huncius de boeke semoz at p' de zerb' laicoz

Auen. laicoz

A Johannis helpredi. Wueri celerary. Pbroz
Ostery. & n' de campo & agris in Sobremey & Solaforne d'n' laicoz

Kistine. laicoz

B Sumari de. Pbroz
Mezdm. laicoz

Siburgis. laicoz

C Thecinari scol. Pbroz
Willehelmi. laicoz

Kakildis. laicoz

D Hazeconis. Pbroz
Doyonis. & d'n' bernardi huncsa herbera p' d'n' laicoz

Kenfudois. laicoz

E **Idus** **kl** Pass. Eufemie v. & s. Carpi epi. & pappiri diae. & s. hermmaldis. reg. cu alyis pluribz mris.

XVIII **F** **xxv** **kl** Pass. s. Tiburtij et ualeriani. marini & domne vng. cu alyis multis. & s. fontonis abbis
ma

VII **G** **xvii** **kl** Nat. Archilai. Cipani. diogenis t duo' frs. & Nat. Olympiadis. marini. & alioz. xxi' mris

IV **A** **xvi** **kl** Nat. scoz. Celesti. Carisi. Leonedis & alioz. vi.

XV **B** **xv** **kl** Nat. s. Petri diae. & hermogenis cu alyis. iij. & s. mappalici cu alyis pluribz & s. Pantagati epi & s. petri diae.
Sol in tauru.

III **C** **xiiii** **kl** Nat. hcleuthery epi. & anthie matris e' cu alyis pluribz. & s. Apollonij mris.

xiiii. luna paschans ult' no ascendat

¶ Quonis. Bozhardt.	Pbroz Laicoz
Margarete.	Laicoz
¶ O Christianus. Johis Thiderici Abbatz Ther-seulde Hmria	Pbroz Laicoz
Ethelindis	Laicoz
¶ Brunonis de vā. Henria	Pbroz Laicoz
Emmeke.	Laicoz
¶ Hmelricus. Anfrichi.	Pbroz Laicoz
Emme. ermentrudis. Ingardis.	Laicoz
¶ Milonis ep̄. alb̄is doneldey decan' ecclē istius & Richard. Nicolai Sicary. p̄	Pbroz Laicoz
Remburgis.	Laicoz
¶ Bozhardt Gewnis.	Pbroz Laicoz
Thetich.	Laicoz

D *iiii* **kt** *Orati.* Nat' s' hermoogenus ⁊ alioꝝ .v. et s' Junocentij
m'r.

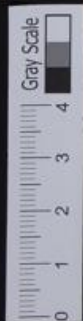
XII **E** *xy* **kt** Nat' s' m'r'm. Simam. Johis. victoris epi. suppli
ci. Simham. ⁊ dep. s. marcellini epi c' alys .xii.
Senesij. ⁊ theopontij m'ris cū alys .x. *Dis. G.*

I **A** *ii* **kt** Nat' s. marcellini. Symeonis epōꝝ. ⁊ Pass' s'ci
fortunati. ⁊ alioꝝ .iiii. ⁊ s' Amceti pp c' alys ep.
p'bis diaconibz. ⁊ clericis cent. et s' Sothetis
pp. ⁊ Symeonis epi.

G *x* **kt** Dep s. Gau pp. Agapiti pp ⁊ m'r. et nat' par
menij. helime. Cusoreli p'bdōꝝ. ⁊ luce ac mu
a

LX **A** *ix* **kt** Nat' Georij m'r. ⁊ s'c' Pyllime v. ⁊ s'c' Adalw'a
m'ris atqz pontificis.

B *viii* **kt** Nat' s'c' Corone v. ⁊ alioꝝ .xii. et s'c' milliti
epi. ⁊ s'c' alexandri cū alys .xxvii.

2

D Godefrida.
hermanni.

Pbroy
laicoz

Siburgis.

laicoz

E Euerhardi
Iacobi

Pbroy
laicoz

Siburgis

laicoz

A herodi epi
Kemwardi

*Secundum finem decem ante ad amphitru in thylor
de vore q' can' 18' p'cedat q' p'cedit d'abi*

Pbroy
laicoz

helmsuudis.

laicoz

G Cingbta.
Godefrida.

Finem decem ad v' p'cedit 1 fr' c'

Pbroy
laicoz

Cunnen.

laicoz

A Wlf.
aldagi.
Menwe.

Pbroy
laicoz

laicoz

B Meingeri.
heraldu. ottois.

Pbroy
laicoz

Hazeken.

laicoz

72

Mat.

XVII C vii **K** Nat. Marti euanghe. 7 s. Clarentij epi.

*Ab hinc ad x. h. uny. Unmū rogatio. vltimū pasch.
lectura mmo. nū vigesima luna tenardat.*

VI D vi **K** Nat. scōz Anacleti pp. 7 gualcellini pp. 7 mīm. 7
sā. Richarij pbr.

E v **K** Nat. Castors. Germani mī. 7 dep. s. Anastasij
pp. *gressio noc de archa.*

XIII A iii **K** Nat. scōz Vitalis. Mamili. 7 Donati. Valerie ux
ons eius. et Theodore v. 7 alioz. lxxx. mīm.

III G iii **K** Nat. scōz Germani pbr. 7 Proclui diae. et
alioz. vii. 7 s. Titī aploz discipli.

Jo gteffche ems v. 2 flors m vi gross.

A ii **K** Nat. sā Dorothei c alus. lxxxv. 7 sā. maxime
v. 7 mī.

annul.

Chamzous.
Wlferammi.

Pbiox
laicoy

Geldem

laicoy

Donoms. Gerrardi.
Thieppoldi.

Pbiox
laicoy

Ruckee.

laicoy

Studbt ep̄.
Btoldi.

Pbiox
laicoy

Elike.

laicoy

St. dñs Johannes p̄.

A Adaldagi archiep̄. *Jacobs d̄raem. 11 f. de d̄raem q̄ d̄raem d̄raem*
Suem rex danoy.

Pbiox
laicoy

Waldburgis. *Wēmele Jacobs camp̄oz m̄strabit Otto aduocat*

laicoy 13 marc

Gheidenria.

Pbiox

Gertidi. *q̄ hilkoude parui. f. d̄zert*

laicoy

velburgis.

laicoy

A Luder.
Adalharti.

Pbiox
laicoy

St. Arnolzi de hundebeke p̄rio. Johis celerarij. 8. f. de Campa h̄m̄p̄ m̄re

St. Lutgardis. *q̄ Armetradis. f. de bonis in grambeke*

laicoy

974

nat' h'c dies .xxi. t'or' flo'c' h'c' p'or'c' d'as' m'g' f'is d'ni.

Q **XI** **B** **KL** **g'at'** Nat' ap'loz Philippi & Jacobi. & s' Jude epi. & s'c'e Walburgis v. & Sigismundi regis. *Comp' d'm*
90 p'hencke Cellas' in m'r' Bremen 2 m' 51b

Q **vi** **fi** Nat' s'coz Anastasy epi. Germani. Celestini. & Prinati. et Acaty. m'r'm.

circ dat' **XIX** **D** **v** **fi** Inuentio s'c'e Crucis. & Nat' s'coz m'r'm. Alexandri pp. Euenty. et Theotoli pb'ioz. & s' Juuenalis epi.
Dies g'.

VIII **g** **iiii** **fi** Nat' Celestini. felias. & alioz. viij. & s' Q'riaci epi & m'r. et s' antonie m'r. & s' iusti epi. & Corodemi diac. & s' Godehardi epi. Eleuatio.

A **iiii** **fi** Dep' s' hylary epi & s' f' & s' iusti epi. et s' Jonani m'r. & dep' s' Godehardi epi. *Ascensio vni.*

XVI **G** **ii** **fi** Nat' Geronti & Jacobi. Mariani cū alijs. v. et Nat' s' Johannis ap'li ante portam latinam. & s' uodij. epi.

B Brunhardi. Cttdan. Pbroy laicoz

haburgis. laicoz

Q Lindharti epi. Hemari epi. hildewardi. Pbroy laicoz

Jrmingardis ob litgardis .xxj. denarij laicoz

D Suitgeri. s. nri de area apud sem archaheleny Wimmanni. Pbroy laicoz

Hen. laicoz

E Wilria. Dedi. Pbroy laicoz

Vulle. laicoz

A Amulungi epi. vunnoms. Pbroy laicoz

adburgis. laicoz

G Miloms. s. nri de bone in habenhusen Ricmi. Pbroy laicoz

hassut. laicoz

Acti q festum Trinitatis pagitur cu dimidia ann de bone in ...
Sequitur de Trinitate a Johes Baehendy a bone cu mor quod mensis pagitur cu
dimidio ferone de capis i valle

276

V A *Nonas* Natl scōz flauij. Augustini epōz. & pass' scōz. Geor-
gy. Iuuenalis. flame m̄m. & Augustini m̄s.

B viij. id Natl elady ep̄i. et victoris cū socijs suis. & s̄i. Mar-
tini. Apparicio s̄i. mychahelis arch. & passio s̄i. Ste-
phan. *Ort' uigilariū*

xvi **XIII Q** *vij. id* *Pass.* ccc. & x. m̄m. & leati p̄bi. & Gregorij ep̄i.
Transl' & meola
Estans m̄m

II D *vij. id* Natl scōz Gordiani. Cilli. p̄ci & Ep̄imachi m̄r.
& s̄i. Calypodij p̄bi & m̄r. & Calypodij ep̄i.
Ab hinc ad viij. id Junij t̄m̄m̄ pentecosten. iij. luna
denuntiat.

E v. Natl scōz montary. Cōmuni Antimi & scōz Ala-
meri. Namerani epōz.
Clas out' sc̄lm̄ augustini.

X A *ij. id* Natl scōz m̄r. Nerei. Achillei. Pancrati. Dyon-
isy m̄m. & s̄i. Ep̄iphaniij ep̄i.

H Totonis. *de magna circa an porta lapideam*
Matradi. *de magna circa an porta lapideam*

Ethem. *de magna circa an porta lapideam*

B Otto rufus. *de magna circa an porta lapideam*

laicaz

C Adalgary. *de magna circa an porta lapideam*
Aikehardi. *de magna circa an porta lapideam*

Eile. *de magna circa an porta lapideam*

D Woltraum. *de magna circa an porta lapideam*
Heter. *de magna circa an porta lapideam*

Germotis. *de magna circa an porta lapideam*

E Adalwardi. *de magna circa an porta lapideam*
Rabin. *de magna circa an porta lapideam*

Lintgart. *de magna circa an porta lapideam*

F Culbrandi. *de magna circa an porta lapideam*
Iudgeri. *de magna circa an porta lapideam*

Gerludis. *de magna circa an porta lapideam*

*Not qz inflacio bei meolai paret ammati in xxia hafia p' ducum canonic
culz duoz. vi. die vor abau' ta iohis hup' dabit*

78

G **iii** **W** ^{mai} Dedicatio basilice. scē marie ad martires. & de pot.
s' suarij epi & of. et s' Gangulsi mris.

XVIII **H** **ii** **W** Nati s' pachumij. & pass' victoris & Corone.

VII **B** **Idus** Nati' Tymothei ac. viij. vng. & alioz. vii. epi
et pass' s' Torquati epi. & alioz. viij. collegariu
eius.
Summā pentecosten.

Junij **Q** **viij** **Kl** Natal' s' Aquilini & sonoz. e. & pass' s' Peregrini
epi. & maxime vng.

XV **D** **vi** **K** Nati' s' Iulij epi. victoris. basilice. siluani.
Torrens mrim. & s' Suri epi.

III **S** **vi** **K** Pass' scōz. Bultasij. Diostori. Johis p. & alioz
xij mrim. *Sol in geminos.*

S Hymanni. *ob summa Episcopatus quondam in sanctuaris cu f.* Pbroz
Gerr. *de bonis vruanda de ponle au ut beatus* laicoz

Thiadbun̄g. laicoz

H Bezelin *inc. ad aliam mudi* Pbroz
alwin. *inc. p* laicoz

Gilla. laicoz

B Kotarij. *inc. mudi. ut in vob* Pbroz
Kudlagi. *inc. vob. mudi. mudi. mudi* laicoz

Adalterni. laicoz

Othemari arc̄epi. *inc. mudi. mudi. mudi* Pbroz
herigeri. *Obit Episcopi vob. officio de heria fac de capis in valle* laicoz

hildeburgis. laicoz

O Thiemari. *Obit herman Synonans cu ff de vobis t area ipius* Pbroz
Sifridi. *inc. mudi. mudi. mudi* laicoz

Chzaldj. laicoz

S Arnoldj. *inc. mudi. mudi. mudi. mudi* Pbroz
Memboldi. laicoz

Adelheidis. laicoz

yt

A **xiii** **kl** Nat' scē Potentiane v. & scōz Calocery. Parthe
my. Pudētis m̄m.

x **xii** **vi** **id** Nat' victorie. marcellose. Sallē. Basille. v̄g.
& m̄m.

iiii **i** **vi** **id** Nat' scōz m̄m. Salusty. fortunati. Tymo
thei. Polly. Eutici. & alioz. vi.

B **ii** **id** Nat' faustini. Timothei. & alioz. xiiij. & scōz
Casti. Emily m̄m. & scī Maxenti. venusti. et
alioz. xij.

xv **ix** **iii** **id** Nat' s' Basili ep̄i & alioz. iij. et pass' scī de
siderij ep̄i cū alijs pluribz.

D **ix** **id** Nat' zeti. Simli. Secundini. & s' Manaen.

A Ludwardi. Obiit *Trilke Bispinges cu fert de bouis in habentibus* Pbroz
Oderi. *Item Obiit Nise prior ffredon hodes in fert* laicoz

Willmuth. laicoz

Galfgeri. Pbroz
Willoms. laicoz

Thonave. laicoz

A Kemmar. Pbroz
Wizikm. laicoz

Thidburgis. laicoz

B Buoldi. Pbroz
hojcons. laicoz

laicoz

Johannus. Pbroz
Iser. brāmi. laicoz

alheidis. Pncarz

D Baddonis. Pbroz
Conradi. *Obiit Elizabeth filia theoderici de horna fert de capis in valle* laicoz

Etten. laicoz

*Mo q meoria Margrete wynd Johis de Atador paget singlis anis feria quinta an festu penthecosti cu fit annu
et domi Jacobi Wolbri an porta sa stephani. et an hage Jacobi.*

25 **XVII** **S** **viii** **kt** Pass' s'c'i yrbani pp. & s'c'i Dionisij epi. Leonis pp
tercij.

Dis egypte.

26 **VI** **A** **vii** **kt** Nact' s'c'oz feustissimi. Paulini c' alyz x. & s'c'i
Augustini epi. & Cruperantij m'r.

27 **G** **vi** **kt** Nact' Aquilini. Euangly c' alyz. xiiij. & s'c'i
July m'r.

28 **XIII** **A** **v** **kt** Dep' s'c'i Germani epi & s'c'i Johis pp.

29 **III** **B** **iiii** **kt** Pass' vij. Germanoz. & Maximi epi. et Bel
niti. & Pass' Sisinni. Alexandri.

30 **C** **iii** **kt** Nact' s'c'i. Palatini. & Alioz multoz. et s'c'i fel
cis pp & m'r. et Emodij epi. & qf.

Gray Scale

0 1 2 3 4

O Sichehardi.
Ottonis.

Pbroy
laicoz

Godelindis.

laicoz

E alkra.
Kicolfi.

Pbroy
laicoz

cile. *Urbbeke von Neters p. Aulendines a d. p. de w. c.*

laicoz

A Menhardi.
Adalmanni.

Pbroy
laicoz

Ingaris.

laicoz

O thelgeri. ^b Couradi
helwice ^a

Pbroy
laicoz

helwice

laicoz

A vernous.
Comadi impat. critham.

Pbroy
laicoz

Alemburgis. mechtildis.

laicoz

B Orogonis.
Waloms.

Pbroy
laicoz

Rikildis.

laicoz

C **viii** **id** Pass' scōz m̄m. Amantij. Lucy. alexandre. phi-
lippi diae. archemy. Candide. Pauline cū scōz
cōz. & Vincentij epi. et Benigni diae. cū alijs
xx m̄ibz.

XIII **O** **vii** **id** Natal' Pauli epi. fortunati. Ichaici. Monach'
rū. Natal' luciani m̄r.

II **E** **vi** **id** Dep' scōz s̄f. Medardi & Gelhardi epōz.

A **v** **id** Pass' scōz Primi & feliciani. et Colūte abō

X **G** **iiii** **id** Natal' scōz Genuly. Basilidis. Trypodis.
Mandalis m̄r.

vi **A** **iii** **id** Natal' scōz Basile. Crispoli. Restituti. felias
fortunati m̄m. & Natal' Barnabe apti. et de
pōt s̄a Remōn epi & s̄f. & Sostenes discipul.
Diez gr.

Q	Thadria.		Pbiox
	Volmar.	Q bertamm? vensingy filius f' sedred m ^g	Laicoz
	hazeken.	mo ^l hunc? filius hillegundis	Laicaz
D	Michahelis.		Pbiox
	Couradi. f. u.		Laicoz
	Gerrudis.		Laicaz
E	Oagmon archiep.	no myffto corpis xpi paget mema	Pbiox
	Hermann.	Sophic Felice Joffie de huda cu. f. m ^g	Laicoz
	Ricburgis.		Laicaz
A	Scaatzonis.		Pbiox
	gieri.		Laicoz
	ayersudis.		Laicaz
G	Meinwardi.		Pbiox
	szonis.		Laicoz
	hzecken.		Laicaz
A	Geria.		Pbiox
	Wichmann.		Laicoz
	Inme.		Laicaz

July

XVIII B *ii* **Nat' scōz Basilidis. Cirini. Natoris. Nazary. Adul**
fi mīm. Leonis pp.

June

VII C *iiii* **Nat' scōz Luciani. Fortunati. Crescentiani. Tede. &**
scē felicie viūg & mīr.

D *iiii* **Pass' Rufini & Valery. et basily epi. et helyzei p**
phe.

Ultimū pascha pentecosten.

C **XV** *vi* **Pass' viii. Moresti. atqz Crescentie.**

III A *iiii* **Pass' Aurei epi. & iustini. ac scē Ciria c̄ socijs suis.**
et scē ferreoli p̄bri. & ferrutionis diaē.

Dies q̄

III C *iiii* **Nat' Quiriaci. Ilicij. Dioscori. Marini. & mīm.**
& Alhoz. c̄. lx̄ ij.

Sol uicando.

Sabbis infra octid corpus xpi paget memoria Wammelen Groot Johne
de madelen cu fert de termina in ryeulande

89

Anni.

B Henrici. Pbroz
Volckeri. laicoz

Riqui. laicoz

Q Vuurndagi. P iacobi Henrici yghelle vxor s f Pbroz
harthi. laicoz

Oegen. laicoz

O Lutba moni sac. Pbroz
Werneri. obis sifidus futo cu dimidio fert de Gumbake s annu
laicoz

Wilmodis. P Eusebii ofberm. s. de campo pcedet ofberm laicoz

E Ludhardi. Pbroz
Tada. P sifidi s. f. P Aristiani de hospede. lod de bonis i sture
laicoz
Et area kotmkerb

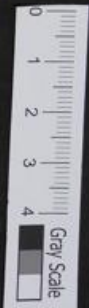
ctten. laicoz

H Adolofi. P Bozehardi sac. f. Pbroz
Siteri. P Erlan. y spolle f laicoz

halmburgis. laicoz

G Meinfridi. Pbroz
Kocholki. P Konradi can. s. f. de bonis i kypelberg laicoz

godwe. laicoz

XII **A** **iiii** **k** Pass' scōy Mariæ & Marcelliani.

I **B** **iiii** **k** Pass' scōy Gervasij & Prothasij. Nazarij ac cel-
si. & Ursiani.

Q **iiii** **k** Pass' scōy Pauli. Feliciani. Thome. felix. Anclij
Vitalis. Cuspi. Nouati. Ciriaci. Saturnini.

IX **D** **iiii** **k** Pass' s. Albani. Rufini. Yarnie. Cristine. & dep-
s' Eusebij. Jf. epi. & demetrie vng.

8 **r** **k** Dep' sã Paulini epi & qf. & sã Albani conf.
Decem milia milianij murtij

XVII **A** **iiii** **k** Dep' sã Johis pbr. Vigilia Johis bapre.

Anm.

A Baldewini Crisiani.

Pbroy
laicoz

o. Enpind mit diu Enchid Gilberti

O Mechaldis. vxor ottois. *f. de cura apud portā leantē*

B Brunigi epi. &
hosi

Pbroy
laicoz

Merisudis.

laicoz

O folcmar. *obit henricus de horna ferr. de campis i valle*
luchmundi pat.

Pbroy
laicoz

lansudis.

laicoz

O Egkehardi. *o. Hermannus de Spuer. Secan. huius ecclie .p. im. &*
ludolfi *Curia sua*

Pbroy
laicoz

Iken.

laicoz

E Ludolfi *festum x. milia milium p. ager eius eoz p. de bonis*
Heonis *fredrica de valle in vt. brems. q. colit seu coluit*

Pbroy
laicoz

Alcolans Reber de qbz curiaet habuit p. n. in curia p. p. p. ad curia. l. m. m.
Eilburg. *Das schmar. de Borch in vicaria inficuit*

laicoz

A Euerhardi. *o. Iohes Buelingh can. istius ecclie an. xuy.*
Volquardi. *gru. de cura domus decan.*

Pbroy
laicoz

Wilburgis.

laicoz

92

July

VI **G** **viii** **f** **Nat' sa iohannis baptis** & Salui et sa Simplicij epi & confessoris.
Solstitiu scilicet latinos.

A **vii** **f** **Nat' scaru virginu lucie & Caucere & sa socyparis discipuli & sa Gallicani consulis.**

XIII **b** **vi** **f** **Pass' scoru iohis & pauli & Constantie virg. & Regne.**

III **C** **v** **f** **Nat' scoru nrm. Crispini & Crispine felcis Synelle. Crescentis epi. & vii. tormentu. & alioz. xx. & Symphorose nrm. cu vii. filijs suis.**

D **iiii** **f** **Dep' sa leonis pp. & vigl' aploz. & Nat' Potamene nrm.**

XI **E** **iii** **f** **Pass' aploz Petri & Pauli. et Nat' Mustole. & Agicene nrm.**

Annu

G Edonis		Pbroz
B oicomis.	<i>O hinc p[er] m[er]it[um] et p[er] p[ro]p[ri]a d[omi]ni p[ro]p[ri]a</i>	laicoz
	<i>u[er]u[m] om[n]i fertone</i>	
A siudis.		laicoz
H Thiamari epi.	<i>Memoria d[omi]ni t[em]p[or]e cu[m] f[er]at de d[omi]ni in</i>	Pbroz
S edomari.	<i>Memoria d[omi]ni t[em]p[or]e cu[m] f[er]at de d[omi]ni in</i>	laicoz
f renkindis.		laicoz
B Burguldi.	<i>O hinc p[er] m[er]it[um] et p[er] p[ro]p[ri]a d[omi]ni p[ro]p[ri]a</i>	Pbroz
I seri.		laicoz
E nuen.		laicoz
G	<i>O m[er]it[um] hinc p[er] m[er]it[um] et p[er] p[ro]p[ri]a d[omi]ni p[ro]p[ri]a</i>	Pbroz
G odescala.	<i>O elizabet h[er]o[is] martin[us] p[ro]viden[ti]a de h[er]o[is] de</i>	laicoz
G elen.		laicoz
D hildemari.	<i>Alexander.</i>	Pbroz
h ermannu.	<i>O ioh[ann]es de sechra. y p[er] de arca n[on] f[er]at p[ro]p[ri]a</i>	laicoz
	<i>of iud[ic]i[um] cap[itu]l[um] y m[er]it[um] p[ro]p[ri]a t[em]p[or]e</i>	
b therdis.		laicoz
G avrus archiepi.	<i>O d[omi]ni ioh[ann]es q[ui] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a co[n]t[ra] et h[er]o[is] co[n]t[ra]</i>	Pbroz
g emheri.	<i>Canon[us] cu[m] p[ro]p[ri]a ad[omi]ni d[omi]ni h[er]o[is] co[n]t[ra] p[ro]p[ri]a</i>	laicoz
M echaldis.		laicoz

wt. **A** *ii. 50*

Nati' s' Pauli. & dep' s' Marcialis. epi. & s'c'e Lu-
ane discipule.

KL

Julij h'c dies xxxi. f. xxx.

XIX **G**

Julij Passio ap'loꝝ Symonis & Jude. & dep' s'coꝝ
Carlephi. Domitiani abb. & Gay pp. & Severi
ani m'r.

VIII **A** *vi*

fi Nati' s'c' Pcessi & martimiani & anonegidis v.

b *iiii*

fi Translatio s'c'i Thome ap'li. & s'c'i Eulogij m'r.

x. f. wt.

XVI **q** *iii*

fi Transl' s'c'i martini epi & s'c'i Odalrici epi & s'c'i
et osce. & Aggei p'pharu.

V **D** *iii*

fi Nati' s'coꝝ Agathonis. Triphonis. Justi. Zoe
& alioꝝ. x. m'r'm.

A Gerbrondi.
Callern.

Pbroy
laicoz

Ludm.

laicoz

bofoms.

G Bosonis. ^{thoomni}

Pbroy
laicoz

Thocmari. q Johanes de borbe e p de serbe Jte obitaboz de boel

Olinodis. ^{mofors} cu femp de curia san bedastio

laicoz

A Baeuwani. O Ochmar de borh vicar mri cu dnu dca mri de hofenfulde

Pbroy

henrici reg. Conf cu gmit qua fecit ludone Romar ce poge

laicoz

haid conf bti maxonm epi de curiaz boie eue

Emmen.

laicoz

B Wichbi. ^{dmid} Rodon apes cum fpx

Pbroy

adalmani.

laicoz

Rodgerdis.

laicoz

O Benedicti pp.

Pbroy

Iten.

laicoz

Ludburgis.

laicoz

O Arnulfi ^{O hurnar aduc de dnu a p de dnd flukes}

Pbroy

Wigria

laicoz

Germodis.

laicoz

III **A** **iv** **id** Oct' ap'loy. & dep' s'c'i Goaris. p'bi & s'c'i. et s'c'i tran-
quillini m'r. & s'c'e Sarbunge v'ng. Ilaye & Jone
p'harum.

XIII **A** **Nonas** **id** Transl' s'c'i Mat'iani epi & s'c'i. & s'c'oy P'arthemij.
Crady. Apollonij. cū alyis. xx. ij. m'r'ib'. et s'c'i
Wulstolri epi.

II **G** **viii** **id** Nact' s'c'i Kiliam epi & m'r. & s'c'oy el. et s'c'i P'o-
py m'r.

I **A** **vij** **id** Nact' s'c'oy. Zenonis. Vitalis. & alyoz. x. milib'. &
dep' s'c'i p'ris. Eufem. & p'ast' Anatholie. & audag
m'r'm. & Curilli epi & m'r. & s'c'i Brichij epi & s'c'i.

X **B** **vi** **id** Nact' s'c'oy. vij. fr'm. felix. Philippi. Vitalis.
Marialis. Alexandri. Silam. & Januarij m'r'm.

IX **C** **v** **id** Transl' s'c'i benedicti ab' & s'c'e Scolastice soro-
ris el.

Gray Scale

0 1 2 3 4

annu.

A Waltan.	Pbiox
Godescala.	laicox
Oldburgis.	laicax
A Waldulsi.	Pbiox
Biban. <i>o. iudofus de madelen Junior di Bot.</i>	laicox
hefgerdis.	laicax
BTadiconis.	Pbiox
veltger.	laicox
Margarete.	laicax
A Stelgeri.	Pbiox
Wilgeri. <i>o. Johannes Brant. F. de hia</i>	laicox
afen.	laicax
b Rodolfi.	Pbiox
	laicox
	laicax
A Godestrudi.	Pbiox
Gerba de haren. <i>o. Johannes Baden cu memoria page oiz prof de dcau hulla</i>	laicox
Bauen.	laicax

XVIII D *iiii* *id* Nat' scōr: Natoris. felcis. Eustacij. Antony. Nasto
ms. fortunati. & s hermocharē epī & mīr. & s.
Py p.

p. ret VII E *iii* *id* Nat' scōr: Scrapionis. & octo mīr. & ordina
tio s̄i Willehadi epī & s̄i. & s̄i Clea p̄. & s̄cē
Margarete vng. & mīr. & s̄i s̄i s̄i s̄i. & Johel
ap̄he.

VI A *ii* *id* Natal' s̄i focati epī. & dep̄ s̄i Justī epī. & focē epī
& mīr. Cassiani. Marthelini mīr.

Dies caniculares.

p. ret XV G *Jovs* Omnisio ap̄lor: Petri & Pauli. & nat' scōr: Jaco
bi. Eustachij ep̄or. & s̄i hylarini mīr. et Eutro
py. & osine. Bonose mīr.

III A *xvii* *kl* *Augusta* Nat' hylary. Theodosij. Eustasij. Dio
nisi. & Eustachij epī. & s̄i. et hylarini. mona
chi & mīr.

B *xvi* *kl* Pass' s̄i sperati epī & mīr atq; alioꝝ .xv. mīr.
Scallitanor. & Martaly. Cithini mīr.

Amn.

O Chadis. *q alexandri can de tub. qm de bonis i ostendorpe* **Pbroz**
werenbri. **laicoz**

adbrun. *q alheydis vxor ludolfi de madelen. di. q. f. ad* **laicoz**

E volhardi. *q alexandri sac. can. qm de ecc. xi.* **Pbroz**

henrici. *consolacio cu. qm de bonis predictis* **laicoz**
ad hanc gaudis defunctis q. p. de serbe

O wallb. an abdonis **laicoz**

A cler. *q bernardi romen frouer de bonis frederici de dulle* **Pbroz**
m de bonis q colis vltimis vebis **laicoz**

flandrine. *q iohanes de addeeste* **laicoz**
in d m f de zeh

O Culardi dia. **Pbroz**
Bernhardi. *consolacio de bonis in valle dnt talent* **laicoz**

q alberti vigeuach q. f. de dno dno ministrator **laicoz**

H Wales. *q Otto de Echen vltim de ecc. dromen cu f. q. bonis vltim* **Pbroz**
adalbri. *de dulle in de bonis* **laicoz**

Gilla **laicoz**

B Gerardi. **Pbroz**
Geroldi. *q iohannes de omude f. mli. cu q dno f. mli. de dno* **laicoz**
q alberti hruiche cu h. f. de grambeke *in lesinora*

Widburgis. **laicoz**

XII C xv

Transl' sã Arnulfi ep̃i ⁊ g̃s ⁊ Natl' sc̃e Gunde-
nes ⁊ sã macterni ep̃i.

Sol in leonem.

I D xiiij

Natl' sã Arsenij moñ. ⁊ sã p̃ris Hispali. et
Pall' sc̃arx vng. Juste ⁊ Rufine. ⁊ sã macedo-
nij m̃r.

E xiiij

Natl' sc̃oz Ciriaci. Donati ⁊ Theodoli. c̃ alij. xx.
m̃rb. ⁊ dep̃ sã Patris. Arsenij. Sabini. ac Lucia
m. et Paule vng c̃ alij. x.

IX A xiiij

Natl' sc̃arū ṽg. Praxedis ⁊ Juliane. ⁊ Artoga-
ti ep̃i. ⁊ Danielis p̃phe.

xv. f. G

Natl' sc̃e marie magdalene. ⁊ sc̃e Symphou-
ane. c̃. viij. filijs suis. ⁊ sc̃e Smythnes.

XVII A x

Natl' sã Apollinaris ep̃i ⁊ m̃r. et sã Iulij of.

Annu.

O Otharia. *Et vendit de hānouere in viciis in p. de vici*
Jerdai. **Pbroy**
laicoz

O Oda. **laicoz**

O Edulsi diac. **Pbroy**
O Alexand' de stad' am'is viciem. *O hermann' de houe de edulso* **laicoz**
(in walle fert)

Gunhildis reg. **laicoz**

Wilfragi. **Pbroy**
Guerhardi. *O marquard' d'nakoborch f. f. de herstede* **laicoz**

Ethesind. **laicoz**

A Chatheloldi. *Herman' Obmude de hie de* **Pbroy**
Bacoms. **elem** *de Dertensbus. p. Jacobs cap'or m'istrabit* **laicoz**
O bozhard' de woltmerstufen q' m'istrabit ei' cap'or a' de d'le coz

Gerburg. *f. de houe* **laicoz** *filia*
Ob' Elizabeth vxor Johans vint. in fert de Grumbelie

Henria p'a. **Pbroy**
Bennonis. *Consolacio obedienciar' i' allen m'istrabit onilibz* **laicoz**
Anna. xviij den

Marie. **laicoz**

A *O Eolen* **Pbroy**
Othria. *O Ludolfus de mādelen de vici. di. q' fert* **laicoz**

A *de vici am'is de vici q' v' vici*
Athelheoris iuse. *Elizabeth vxor Alard' m'istr' de am'is d' d' d'* **laicoz**

B ^{Amici} ^{Otto advocat? dabit ff.} **domini octonis d'vua** . s. n^r referentary miserabit **Pbroz 3 marcā**

D brandekon de westbeke p^ronem y Elizabeth vxor e' **laicoz** ^{de vna}
de post pars magis andree p' de deia cu' t^ras i' g^rabelke

D Bertholdo vxor moelai de boke cu' p' de zate **laicoz**
obno. Bernhadi. fime de herstede f'

Bernhary epi. **Pbroz**
Mardi. Alard' p^rudentey cu' i' ff. dabit **laicoz**

Suanahilda. **laicoz**

D ^{de Gumbke} ^{Consolacio. s. n^r} **Gerhartus ducis.** ^{O d^r Conr. de g^ropelma cu' ff.} **Pbroz**
D ^{O h^rodense de h^rone de campo in valle} **laicoz**
^{l^res d^restine dabit}

Ludobuys. **laicoz**

Adalwardi epi. **Pbroz**
adaldagi. **laicoz**

Oden. **D** ^{O Ghertrudis vxor Hunrici g^roninges cu' p. f. de} **laicoz**
^{maim g^rabelke}

A **Trembti can.** **D** ^{O basily can' maior' cccc. s. n^r de magna arca in p.} **Pbroz**
Kaddagi. ^{O. Johannis p^rice de herstede q' fert' tam baptisam} **laicoz**

Bie. **laicoz**

G **Gerardi archiepi.** **Pbroz**
aldagi. **laicoz**

Oden. **D** ^{O G^risa vxor helmeria saucos cu' ff. et dimidis Martini p^rudentey} **laicoz**
^{senior dabit}

XIX **A** *iii* **K** Pass' abton & semes. vrsi epi & of

Salus lune.

B *ii* **K** Nat' scōz Democri. Secundi. Dionisi. Tursi. et
sā Germani epi epi & of. & fabij nre

hochē horas. viii. dies xvi.

K

august' hē dies xxxi. f. xxxi.

VIII **Q** **K** *august'* Vincā sā Petri apli. & Pass' vij. fr̄m.
Machabeoz & Justini. & dep' sā Germani epi.

Dies c̄.

XVI **D** *iiii* **K** Pass' Stephanij pp. & Theodote c̄ tribz filij' suz

Scrus embolismi. f. iii.

*Canō lōm
na.*

V **E** *iii* **K** Inuentō Stephanij corpuz p̄thomr
suz.

A *ii* **K** Nat' scōz nrm. Crescentiani. Justi. Sigeri.
Bartholomei. Aristarchi. Tervullini. Antih
ni.

Amni.

A Obsequentary in lesuona miserabit omibz dnoz. y. d. de
de arca Sulleri **A** Ecbertus Grant. f. p. **Pbroy**
O Elen Jane an p. **laicoz** *de bore*

laicoz

B **Pbroy**
laicoz

laicoz

A Bernardi pti bucc.
Wolmari. **A** beatrix de sture. Pop. de arca boornakerb **Pbroy**
laicoz

Elizabeth. **laicoz**

O Godefrida. **O** Stephanus. Indola.
Suitheri. **Pbroy**
laicoz

Hildegundis. helwigis. Syn. pot. de censu **laicoz**

A Memeri decani. sa. anst.
Thonclagi. **Pbroy**
laicoz

Berehilo. **laicoz**

A Euerardi.
Euerardi. **Pbroy**
laicoz

Rique. **laicoz**

XIII G **Jonas** **Aug?** Nati scōr epōr Cassiani & Memphy. Oswaldi re
g & mīr. & s̄i d̄m̄i of.

.x.f.

II A **vii** **id** Pass scōr Syri p̄. felicissimi. Agapiti. Januarij.
maḡni. Vincentij. ac Stephani.

b **vij** **id** Dep̄ s̄i donati ep̄i & mīr. & s̄e d̄ste virḡ & mīr.
Petri & Juliani. cū alijs xvij mīr̄ibz.

Antip̄m̄ m̄icū.

X C **vi** **id** Pass̄ s̄i Ciriaci. lauzi. Smaragdi. cū alijs m̄l̄
tis. & s̄i Severi conf. Victoris p̄.

D **v** **id** Pass̄ s̄i Romani. Vigl̄ s̄i Laurenti mīr.

XVIII E **iii** **id** Nati s̄i Laurentij mīr. & vij. Dormientū. Et
Pass̄ scōr Severi. Romani & alior. c. lx. vij. mīr.

*Dne Guntar. & Mycoburg. v̄m̄ij. p̄m̄ij. s̄i p̄m̄ij. in cōm̄m̄i. Justit̄m̄.
Capit̄m̄. Br̄m̄m̄. cū m̄c̄d̄a. aū. p̄m̄ij. cū. cōm̄m̄. v̄t. m̄ij. p̄m̄ij.*

G	Odöni. & hndolphi .f. de homo nigrumbek	Pbroy laicoy
	Margareta.	laicoy
A	O Johannes hnmbecke Thesaur. nr. cu. s. nro. p. quod dicit dicitur cu. alio libo suo	Pbroy laicoy
	Comitis cristiani.	laicoy
	<i>Et Emueghardis adlie cu. p. de dno flukes</i>	laicoy
B	Hartmanni pbr. henrici imperatoris.	Pbroy laicoy
	Luderadis.	laicoy
C	Victoris pape. Obiit die sem. r. anno vicarij noster cu. f. fert. de b. r. l. l.	Pbroy laicoy
	Euce.	laicoy
D	Eylhardi pbr. hildebrandi. <i>Et Brunt filius quidam ceberti. cu. p. f. de l. l. l.</i>	Pbroy laicoy
	Serburgis.	laicoy
E	Herigary p. Allerti	Pbroy laicoy
	Thedburgis.	laicoy

^{Aug^o}
VII A ⁱⁱ 16 Pass' s^ci Tiburcy. & dep' s^ci Gangerici epi. & s^ce su
sanne virg. & n^re

6 ⁱⁱ 16 Pass' s^co^r Machary. Juliam. Epuli. et s^cay Matro
nu Hilare. Digne

XV A ^{10 vs} Pass' s^co^r ypoln. Cassiam. cu' socijs suis. et dep' s^c.
Vinderni epi & of. et s^ce Kadegundis regne. et
Concordie.

III B ^{xix} 16 Dep' s^ci Euseby of. & vigil' s^ce marie. et s^ci Gergo
ny pbr. ^{Septemb.}

^{Octob.} Q ^{xviii} 16 Assumptio s^ce marie virg. & natl' s^ce serene re
gine. v^rous diodenam.

XII D ^{xvii} 16 Natl' s^co^r Orionis. Emely. Agnati. Justi. Lucy.
& Pass' s^ce laurentie v. & n^re. et transl' s^ci Ar
mulfi epi et of

I a vi. k Oct' s^a laurentij m^r. & Pa^t s^co^r literan abbis.
Bonifacij dia^c.

A xv k Pa^t s^co^r agapiti. & Johis & Crispi pbio^r. et Cle
ne regine. & Mildridis v. et s^a Sewaldi epi.

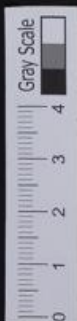
Sol in uirgine.

IX G xiiij k Pa^t s^co^r magu. Andree c^o alijs. ij. milibz. et
opungentis. & lxxxvij. m^ribz.

A xij k Na^t s^a philibⁱ & samuelis p^phe. Berol fi
abbis. & Porphurij. philofofi.

XVII b xij k Na^t s^co^r July. Juliani. cum alijs trijs, et s^a P^r
mati epi. & Medardi m^rm.

VI G xi k Oct' Beate marie uirg. Pa^t s^co^r. Eymothei
& Simphoriani.

Ammonius.

S Meuneri decan s' ausca. *de bonis* Pbroz
laicoz

laicoz

A Euerhardi. *de frederici adie. p' te dno p'hibe* Pbroz
laicoz

Bique. laicoz

O Braumi. *obediencia in leuonia cunctis dno s' d' d' de bonis* Pbroz
Brunonis. *in g'ra beke* laicoz

Genen. laicoz

A Brunonis. *de h'mam duden y wimeke vxor' 1 f'* Pbroz
Segeba. laicoz

Svaneburgis. laicoz

B Tideria ep'i. *Almu' de h'ere d'um h'm' d'ac' 3 p' t' de g'ra beke* Pbroz
Hudeger. laicoz

Gertrudis. laicoz

O Odgeri. *Consolatio. s. m' de bonis i' habentibus* Pbroz
Rotinari. *de h'ibera de h'undorpe de peais m' p' valle* laicoz

Elyzabeth. laicoz

D x **K** Nati scōz fortunati. et h̄mogenis c̄ alijs tribus.
7 gimerij. et cleazari cū. viij. filijs. Vigil. b.

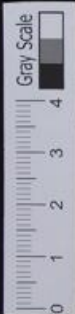
C XIII **E** ix **K** Nati s̄i Bartholomei apli. 7 dep̄ s̄i Andromi ep̄i.
7 pass̄ s̄e m̄ate. 7 alioz. ^{ccc.}

III **F** viij **K** Nati scōz Beuesij. Pastors. Mmu. Pontiani.
Pergum m̄z.

G vi **K** Nati scōz Basile. maximam. quintam m̄z
7 pass̄ erenci. 7 habundij. 7 Zepherij pp̄.

XI **A** vi **K** Pass̄ Rufi. 7 dep̄ s̄i Cefarij ep̄i 7 of. et scōz
marcellini. 7 Siagri ep̄i.

B v **K** Pass̄ h̄metis. 7 secundi c̄ socijs suis. 7 dep̄ s̄i
Augustini ep̄i. 7 Juliani

Annus

D Thiderici & Sylardi Roman. f. de curia S. Conradii Weninghusen **Pbroy**
laicoz

Wiebgrs & avsten. & E. Annuarum **laicoz**

E ludeici epi **Pbroy**
 Waltheri **laicoz**

laicoz

A Adalberonis archiepi & deo. Erb. de curia in Wavencote. **Pbroy**
 sibi laici d. in curia licheimote pbi. et. q. maro & gualche **laicoz**

Gelen **laicoz**

G Edm. Jolanis vifch. curio. in fact. de curia in allandi **Pbroy**
 oyendagunq. in n. curia p. **laicoz**

egluudis **laicoz**

A medula. o. Jofes. hietel. in f. de pua. dec. a. l. ven. f. **Pbroy**
 hamige **laicoz**

Wiebgrs **laicoz**

B hageri epi **Pbroy**
 adalbr **laicoz**

Ekka. **laicoz**

ix. k.

29

vi. l. **C** *iii*

R Pass' sc̄s abne v. & toll' sc̄i Jobis bapt. & flo-
am m̄r.

30.

VIII **D** *iii*

R Pass' sc̄oz felcis ep̄i & adidacti. ac Januarij. p̄-
br̄ cū socijs eos. & sc̄i Gay.

31

E *ii*

R Dep' sc̄i Paulini ep̄i & q̄f. & vigil' sc̄oz Syri et
Simucij. Aristidis philosophi.

R

Hor' h̄c horas & dies iiii.

Septemb' h̄c dies. xxx. luna. xii.

C **XVI**

A

R Sept' Nact' Suci & Simucij. et sc̄i Prisci m̄r. & sc̄e
verene v. & Bedeon p̄ph̄e. & Anne p̄ph̄e. & E-
gdy alb.

Carra ebrom. hui' mensis erit ieiunium spiritale.

V

G *iii*

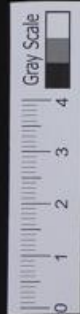
R Nact' sc̄oz Euph. Joseph. felcis. Secundoli m̄r.
& Iusti ep̄i. et sc̄i Antony m̄r. Egdij ep̄i & q̄f.

Sc̄s entolun'

A *ii*

R Nact' sc̄oz. Inthonij & Arestu ep̄oz. & Anto-
ny p̄m. & Anstet ep̄i. & Bonifacij p̄p.

Dies ieiuniales finit. dies xxx.

A Sylonis. *Philippi Confessoris. S. m. de bonis in Sirel* Pbroz
Lairoz

Rickeze. Lairoz

D Wales. *Thiderici. S. m. abbas* Pbroz
Lairoz

Gertrud. Lairoz

A Berhardi. *S. m. Johannes Woghe vicarij Berdey cu p. de capno ihalle.* Pbroz
Lairoz

Gertrudis. Lairoz

A Boionis. *iken* Pbroz
Lairoz

Windelburgis. Lairoz

G Sylberni. *S. Engelberti. Abban cu femp de decima a mrentande* Pbroz
Lairoz

Ricmodis. Lairoz

A Johānis. Pbroz
Lairoz

S. Abelen. S. m. Engelberti cu femp de decima
Bertradis. Lairoz

XIII b ii Pass' sa marcelli & natl' moysi pph'e.

II Q *Jonas* Dep' sa beatri abb. & Pass' scōy Taurini. hēu
ham. Quinca. Anoncy.

ajutatio epactaru.

D viii. *Id'* Pass' scōy zacharie et cleuthery ep'i. & natl' mag
ni of' et zacharie pph'e. & Onesiphori discipuli.
et Eugeny of'

X e vii *Id'* Depol' scōy Luorij ep'i & of' & sa Johis m'r.

F vi *Idus* Natiuitas scē Marie virginis. & Passio sa dou
ani. & dep' sa Corbimani of'. & xx. trū m'r.

Idus XVIII G v *Id'* Pass' Gorgonij. & Dorothei. & eleuato sa. Inl
cary ep'i & of'.

canonicus

Bredulfi epi.
hathardi.

Pbroz
laicoz

hildebrijs

laicoz

Algeri. Dicitur Johannes de Testonia Canon. in curia sua
lucumart.

Pbroz
laicoz

Albrijs.

laicoz

D Bernharti epi.
Johis.

Pbroz
laicoz

Ode.

laicoz

S Arnolphi epi.

Pbroz
laicoz

huncia d' honore gramsh senior fert de arca in Grambeche et d' opus sue alij d' p' me

germodi d' dechilde relictu quida arnolphi de hindebeche. q. f.

laicoz

A Olufi
Johis.

Pbroz
laicoz

lucbrijs.

laicoz

G Werneri.
folcmani.

Pbroz
laicoz

Iden.

laicoz

VII A III **W** Pass' scōy cupuli z alexandri. cū alyis. ix. z s̄a O
digeri. s̄ victoris n̄r. z Hemesiani. felias. Sa
lmi. luter. Poliani. victoris n̄r.

B III **W** Natl' scōy n̄r. Pthi z Jacincti. z scōy n̄r. felia
z Regule thecoy.

XV C II **W** Natl' Ammonis. et Cuenty epōy. z Serapionis.
et Culohi n̄r.

III D **Iens** Natl' scōy felicissimi. Secundini. z Justini. et
pass' Philippi ep̄i. z alioy. lxx. ix. n̄r.

*A medio septembri ponat tobiam. in octavo. s̄a. z
z. Petro dñe cū Antonij*

XVI A VIII **W** Natl' Exalt' s̄e crucis. z Pass' scōy. Cornely pp̄.
z Cypriani ep̄i.

XII A VIII **W** Pass' scōy n̄r. Nicomertis. Cypriani ep̄i. et
Justine v. z dep' s̄a leubini ep̄i carthageneni.

A Redulfi epi Bertoldi *o' duo Gerardus de Anstey vicarius in curia f' de* Pbroz
 Alardi helwardi laicoz
 Gertrudis alheidis

laicoz

Johis cleri

B hermanni *o' Martin' Coppen vicarius in curia f' de curia d'ni* Pbroz
 Symonis *albera huthereu* laicoz

Sophye elizaber

laicoz

A Sifridi ottonis *o' duo goetfrid' brucmay thesaurar' in curia f' de* Pbroz
 Bertold' Gerard' *curia emite d'ni albe* laicoz

Sophie hildegund

laicoz

D Nicolai hincia *o' duo goetfrid' vicarius in curia f' de* Pbroz
 Johis iacobi *o' Siderici galped' in 2 wulbergh' p'p'f' emb' tu' f' in* laicoz

Bernadis

laicoz

S Willikam' frederici *o' duo goetfrid' vicarius in curia f' de* Pbroz
 Martini Arnoldi laicoz

Almodis Mechilb

laicoz

A Alexandri euerardi *o' duo goetfrid' vicarius in curia f' de* Pbroz
 Borchardi Meinardi laicoz

Margarete hildemod

laicoz

Omnis

I *vi* *kl* **P**acti scōz Luce ac Gemmani.

II *v* *kl* **P**acti s̄i Lamvri ep̄i. & s̄e Truhaldis. & scōz Valery
Macrum.
Sol in libran.

IX *iiii* *kl* **N**acti s̄i Januarij. & ep̄i Custochy ep̄i. & Sosij. & fer
ti m̄r̄.

Q *iiii* *kl* **N**acti scōz Juceti ep̄i. Demetriy. & Justi cū alijs s̄c̄.
& Pacti scōz Felis. Constantie. & Pelei. & Jhu ep̄i.

XVII *o* *vi* *kl* **N**acti scōz fauste Eulastij m̄r̄. & Agapin pp̄. vi
gul' mathi ap̄ti.

Quinotui Ore cor.
*Memoria dñi Geruland. Beharob nre carie Canon nre parochie
ppus fratris Odyf ruy dñi euss ruy maria s̄c̄ ruy et ad vrb̄
m̄d̄re r̄on̄ r̄oy r̄uy in actu dñi illa dñi r̄e p̄cip̄it r̄u hon̄ r̄e et q̄ r̄e r̄e*

VI *vi* *kl* **N**acti s̄i mathi ap̄ti & eiv̄e. & s̄i Canonis pp̄.
Dies egypt.

G. frzoms lipen Erici. Bernardi huncici d' hermannus Branc auf de Grimbekke

Pbiox
laicox

Gertrudis Mechtildis

laicax

H. Ad. Albi. G. b'nhard' p'p'rie' ecclie marie. p' p'ctam s'j Wilhelmi. f' de
Philippi bonis in grabeke e f' que dabit testamentum octonis p'ca

Pbiox
laicox

Elika

laicax

B. Gerungi Theodori. Memoria Elisabethe p'p'rie' m. f. f'
alexandri f' de decima i' m'culmide

Pbiox
laicox

hilleke Margarete.

laicax

A. Thiderici alexandri. Gerardi Riculsi. Obiit regneris p'p'rie' m. f. f'
emp'at' ab'ic' m'ie' cu' d'uid' f'ere' d' l'p'p'at'

Pbiox
laicox

Bigen Gertrudis. alheydis. s. f' de bonis in grabeke

laicax

D. Johannis Genen. Obiit Johis de zelmen. caduici h'nd' ecclie z f'
Boionis huncici de lumenb'ghe milicis s. f' d' l'p'p'at' i' d'ballo

Pbiox
laicox

Vindelb'gis

laicax

E. Silb'm abban

Pbiox
laicox

Ricmodis Sophie

laicax

22 **C** **A** **I** **kl** **P**asche gauricy e socijs suis. et pasche Emmeram
 mi nre. *Duo gauricus de mraibach vicarij cora amos p
 sunt galdon bnd gauricy 2 pacois omg ad media
 mra palt in cora mra ut mra est p galdon*

23 **XIII** **G** **x** **kl** **N**at' sa lmi pp et nre. et Tede v. et Digne et lme
 rite nre. et sa lberij pp.

24 **III** **A** **viii** **kl** **C**onceptio sa Johis bapt. et nat' Rodolphi epi. et
 sa Andochij pbr.

Mutatio iudiciorum.

25 **B** **vii** **kl** **P**asche firmim epi et nre. et Nat' scoz Cleophe
 et sa lupi epi.

Equinoctia ianuar.

26 **XI** **C** **vi** **kl** **N**at' scoz Cipam epi. et Justine nre. et l' lino
 se nre.

27 **XIX** **D** **v** **kl** **P**asche scoz Cosme et Damiam. Ananij. Leon
 tij. Cuprepi. *Duo Ananij de mraibach vicarij in cora
 mraon supimus uol galdon bnd Cosme
 et Damiam ad noua lystora de cyllon de mraibach palt in
 galdon pacois mraia cuiuslibet mraia ad mra pacois
 d'fco d' mraon 2 pacois omg gauricy d' mraibach*

Anni.

A Burchardi Pauli monachi
Henwardi Wichardi Pbroz
laicoz

Elike horadis laicoz

G Herelmi
Johannis Pbroz
laicoz

Bertadis Helmsudis *Conspicio in dimidia marca de Boms in ostendoye
Et p qter Conmemoraco die virgii* laicoz

A Bernharti epi. albera. de ramelo. q. m. de bonis thabentibus
Herberonis Pbroz
laicoz

Meinburgis laicoz

B Adulfi *de Rieberni can. in. lot. apud murem m. porta abonie*
Richardi *et memoria dny Johans restrop. app. in. sine aiff* Pbroz
laicoz

Ameken. lurburgis laicoz

Q Btoldi *cyemoria Gleri Spadeghest au + firt de Decima*
Werner biardi *albera hemelung. f. v. hemelung r. d. r.* Pbroz
laicoz hequetz. f.

Ien laicoz

O Thiadredi
Cristini Pbroz
laicoz

Ennie. Gernodis laicoz

E *my* **kt** Nat' scōy Martialis. Laurentij. gary. fauctam & alioy. xl. v. & pat' Wenzlam regis. & scē hote v.

q **VIII** **F** *my* **kt** Dedicat' Basille. scē Michahel' archy. & scē fraterni epi & confes.

O *u* **kt** Dep' scē Jeronim' pbi & scē *Die Bernhar dno
fchev canonico
huic centu grolano
hunc centu grolano
hunc centu grolano*

XVI **H** **kt** *Octob' h' dies. xxii. lvi. x. r.*
Nat' scōy of Remigy. Germani. Bauo-
ms. Pratonis. Nucerij archiepi. & scē Prati pbi
& mīr.

V **B** *u* **kt** Nat' scē Ludogary epi & mīr. et scē Eulcuthery
mīr.

Q *v* **kt** Nat' scōy Duoy Eumaldoy pbroy & mīr. et
scē Dyonsij anopagi te. *Deo*

Amni.

A herigeri . asculfi . *incolu dno ep dactingtra* **Pbiox**
ludulfi . thethardi . *ulz i raba* **laicoz**

Adalburgis . **laicoz**

A Willibri archiepi **Pbiox**
Alexandri **laicoz**

lucmodis Gertrudis . **laicoz**

G Vastmari **Pbiox**
Sura **laicoz**

Ratfridis . helmogis . **laicoz**

A Wlfari epi **Pbiox**
fredenci lurbri **laicoz**

Thanchudis . hiltdegundis **laicoz**

B Tharhardi *Henricus Wyborch vicar ecclie Bremen . m* **Pbiox**
filgeri *de bonis in valle* **laicoz**

Ricogis . Gertrudis de balsa . *q . p . de oenfu* **laicoz**

C Vnnis archiepi . **Pbiox**
Gerfridi Odrici *herman de habenhus . p .* **laicoz**

Ethelindis . Oden . **laicoz**

II D **iii** **¶** Nat' scōy Marti. q̄nam. Cuspi & Gay m̄r.

III **iii** **¶** Nat' scōy Placidi. Euticii. & alioy. xxx. & scē Flami-
ane v. & Tharse ep̄i & m̄r. & fausti m̄r

X **A** **ii** **¶** Nat' scōy Marteli & Casti c̄ alys scōs. & scōy Sa-
garis & Romani ep̄oy & m̄r.

VI **Nonas** **¶** Dep̄ scē Marti ep̄i & scē & nat' scōy. Martelli & A-
puli. Sergij & Bachij m̄r. & Julie v.

XVIII **A** **viii** **¶** Nat' scē Philippi ep̄i & scē & scōy Demetrii. Jann-
arij. Crady m̄r. & Cassiani. Florentij. c̄ alys. vi.
m̄ribz.

VII **B** **vii** **¶** Nat' scōy Dyomisij. Rustici. & Cleutherij & socio-
rū ei. & nat' Abrahe p̄iarthe.

D Theresia *q' daniel canonic' n' cu p' m' p' uores hospitalis curiae* ^{if uoz} **Pbroy** *8. i. c. 1*
Alberni *= dabunt* **laicoz**

Mecthildis Ricmodis

Gertrudis *ottoni ruffi. fl de bonis in grabche / 2. g. f. de l'ro* **laicoz**
in mare

E Hermannu *archiepi* **Pbroy**
Eilmundi **laicoz**

Emmeken **laicoz**

A Ludgeri *domini* **Pbroy**
Bertoldi **laicoz**

Siburgis **laicoz**

G Vigmannu *q' iohes de man de am? fa' iustit' q' f'* **Pbroy**
Symundi *die Akmans dabit* **laicoz**

Elzabet **laicoz**

A Adaluardi *epi* **Pbroy**
Manchem **laicoz**

Richindis *Stenke reymar' ob cu ferrone q' dabit die bernard huna* **laicoz**
dena or dmo fieri in portu

B Odolfi **Pbroy**
Eilberti *epi Vindelbm* **laicoz**

Luitgardis **laicoz**

VI **q** **vi** **id** Nat' scōz Veronis ⁊ alioꝝ cc. xl. ⁊ x. mīm. et
Ioth. pphē.

XV **D** **v** **id** Nat' scōz Anastasij. Ampodij. Placidi ⁊ alioꝝ y.
⁊ Tharaci. Probi. Andronici. mīz. ⁊ honeste y.

III **E** **iii** **id** Nat' scōz Euagry. Iusti. Arthemij. ⁊ honeste ac
felias epī ⁊ mīz. ⁊ felias p̄. honoꝝ p̄.

IIII **F** **iiii** **id** Nat' scōz fausti. ⁊ yante. Iſ fausti. January.
⁊ yantelli mīz. ⁊ Agriy epī.

XII **G** **v** **id** Nat' s. Calixti p̄. et Prinati. et s̄a Iusti epī ⁊ qf.

I **H** **i** **id** Nat' scōz Trentoz. xl. gauroz. ⁊ Anthiochy
epī.

Gray Scale

0 1 2 3 4

Q Radolfi.
 Thermani mekle. s. *Radolfi can. s. m. de. g. agro. q. inter apud g. r. n. m.*
 wille

Pbroy
 laicoz
 laicoz

D hartvici archi. rodolfi can.
 Wineri
 Cristine.

Pbroy
 laicoz
 laicoz

A magr Adam
 Arnold' de wolmshusen.
 walburg.

Pbroy
 laicoz
 laicoz

A O Corfebrue. p. me. actio. me. cu. n. p. p.
 heluici thermani meckelen. bot.
 Elizabeth

Pbroy
 laicoz
 laicoz

O Thiderici. ahwardi.
 Weneri militis f. p. celerari. s. f.
Obitus magr. Conradi de Nemnichusen g. m. n. m. cu. g. m. u. a. l. r. m. e. r. s. t. o. i. a. l. t. e. r. s. p. a. u. l. i. t. a. b. i. t.
 Ricmod. *Item. s. d. m. Corfebrue. p. m. cu. tribz. f. r. t.*

Pbroy
 laicoz
 laicoz

A Felmi.
 martini.
 Gertrud.

Pbroy
 laicoz
 laicoz

B vii kl Nati scōz fustij. Cacerij. ⁊ alioꝝ. c. lxx. ⁊ sã Gallij
⁊ ⁊ Elphy mīr.

IX C xvi kl Nati scōz Ilm. victorie. gauritani. Lucij. et Ce
teroz. ix. mīr. ⁊ gathe et Anthonis. disciploꝝ.

D xv kl Nati scē luce evē. ⁊ Justij mīr ⁊ burchardi epi.
⁊ ⁊

Solus

XVII E xiiii k Nati scōz Ansteri. Neapoli. Sussi. Januarij. festi.
Desiderij. ⁊ sã florentij mīr. ⁊ Pass scōz Ber
ma. Pelage ⁊ alij. xl. ix.

VI A xiii kl Nati scōz Januarij. Dorothei. Susinij ⁊ Janna
ne. ac sã felicij epi ⁊ mīr. ⁊ Caprasij mīr.

Dies Januarij de mensibus vniuersis. alij sancti petri in cruce. iudicij. iustitij. nob
⁊ pelatorij. bñ felicij. mīr. ⁊ media quinq. in cruce. iudicij. iustitij. nob

G xii. k Pass scōz Zonia ⁊ Gay ai. ij. milibz. ⁊ alioꝝ. c.
lxx. iij. mīr. ⁊ xi. milia virgī. Colome.

Gray Scale

0 1 2 3 4

22 XIII A n **kl** Nact' scōy: Philippi Severi epōy z zof' z salo
me z garti epī.

23 III B x **kl** Nact' scōy: Severini epī. z Dorothei epī z of. et
Edicy epī. z berrmani mīr.

24 C ix **kl** Nact' scōy: xl. militū. z Ceteroy. c. z xx. i. mīr. et
pall' tā felicit' epī. z Audacis. Septimij lectorū.
c. c. xx. i.

25 XI D viii **kl** Nact' scōy: Crispini z Crispiniani. mīr. z passio
scōy: Crisanti z Daue. z Jamundi. Bonifacij p.
z Emundy epī.

26 XIX E vii **kl** Nact' scōy: Luciani. gartiani. z flori cū socijs
eoy. z Roganani pbi. z felicit' mīr. et epī
z of Amandi.

27 A vi **kl** Nact' scōy: Tursi. Policarpi. z Gay cū socijs eoy. et
Euaristi p. z mīr. et Vincentij z Sabine mīr.
Vigil' aploz.

A Svinardi epi. Obiit Sartin' d'aton' a'pos' Ecclie n're a' y' ff' de consu' hachumeri

Pbroy
laicoy

Siburgis
Ekkehardi subdyacom.

laicoy

b tidia

Pbroy
laicoy

laicoy

c

Pbroy
laicoy

laicoy

D Dns Ludovicus Kilemaket Capus et Cellarius nr' Insuper Com: Sny' Crispin' et Crispinam n're Anno 1530

Pbroy
laicoy

laicoy

E Gotstala.
huria

Pbroy
laicoy

laicoy

F q' hunc' ofberni. vii. fact' de capo andoo

Pbroy
laicoy

q' ghertrudis cu' f' mactona t'm actans et dekenhusen canoia
hman' de omnide salit de cur' 19

laicoy

134

Nonemb.

Q VIII **G** v **fi** Nati scōꝝ apłōꝝ Symonis & Jude. Thadei & Ciril
le regne & m̄r.

H III **fi** Nati scōꝝ Sacndi. Quinti. feliciani. & lucam. et
dep̄ Germani ep̄i. Capuani. & Martini ep̄i.

XVI **B** III **fi** Nati Januarij. kalendionis. & alioꝝ v. & ceteroꝝ
cc. & xx. m̄r. & pass̄ Pontiani pp̄. & Jarelli. &
Centurionis & d̄r.

V **Q** II **fi** Pass̄ s̄a Quintini. & Nemesij diacon̄. & m̄r. Vigil
oīm scōꝝ.
Hor h̄t horas xiiii. d̄ r.

D **BE** *Nonemter h̄t dies xxx. lxxx.*
Nonet̄ festiuitas oīm scōꝝ. & s̄a Cesarij m̄r. & pass̄
scōꝝ Benigni. ac Juliani pb̄ioꝝ.

XIII **E** III **fi** Dep̄ s̄a Audomari ep̄i & f̄. et nati Custachij. et
socioꝝ ē. & Victorini ep̄i & m̄r. & Theodati ep̄i.

O Wlfigeri
Euerardi Conf. cu vii qff et misericordie a matris et i miss
qui fuit dñs Johes de Harne granonue m

Pbroz
laicor

Siburgis laicaz

A huncia Pbroz
laicor

laicaz

Bo berthanni Keyman dno p de drea daniche Pbroz
laicor

laicaz

A dñs Johannes deamus in cu p de bonis in Valle Pbroz
laicor

de hillegudis mat hunc decan. q. nre de qdrate i fuderbrode laicaz

D Pbroz
laicor

laicaz

E dñs Johes Michanc q scilicet ecc purpam emptra p vii m^{is} E Pbroz
laicor

Cui memoria pcedit sequenti die p^{ost} memoria nra debone volte Omnia
in misericorde qua ministrabit dñs aldurdua laicaz

no q Johes hakenmy redo duas nras paciona sua i non sue hillegudis pageda dñe auz

II A **iii** **H** Nat' scōr Germani. Theophili. Cesary & Vitalis.
Purmini. & Huderti confessor.

VI **ii** **H** Nat' scōr Primi. Cesary. Gregori. Porphyri. &
alior. viii. & Pieri philosophi.

X A **Nonas** Nat' scōr domini. Cesary. Anthonni. & alior.
vi. et Zacharie pphie. et Euseby moni.
Dies qf.

B **viii** **P** Nat' scōr Adriani. Julie. Euseby. et de pōt scti
Willebrordi ep̄i & of.

XVIII C **vii** **id** Nat' scōr Euseby. Eustasij. et Marij cū socijs eor.
et Patroam ep̄i. Achillee ep̄i. Yulian ep̄i & m̄r.

Strens unan.

VII D **vi** **id** Dep scti Willehadi ep̄i & of. & Nat' m̄r. arona
tor. Seueri. Seueriani. Victorini. Carpophori.

Ocasus vigiliari.

A Osdagi epi
Alteri Gerbti

Pbiox
laicoy

Lurgardis

laicay

G Adulfi Radagi decani
Brunonis helmdagi

Pbiox
laicoy

Rodsiudis ermenthrudis

laicay

A Gerfridi
Thiadmundi

Pbiox
laicoy

Emmen Volcoldis luca

laicay

B Marquardi Ottonis decani
Deden Alberonis

Pbiox
laicoy

Athelsiudis Vindelbgis

laicay

C Jmmonis Cuerardi herberti . ppi de bonis i ofleue hup
lantoldus

Pbiox
laicoy

Gelen Alheidis . iude

laicay

D Suermundi
Reinmundi

Pbiox
laicoy

Osburgis hildegundis

laicay

A **v** **S** Pass' s' Theodori. & Ursicani epi & of.

XV **A** **iii** **S** Natl' scoy Demetrii. Amenesi & s' d'oy el. & pass' scoy Tuleri. ayodeti & florentie.

O **Imana** **III** **S** **iii** **S** Natl' s' Memme n'r. & Nepoto s' martini epi et of. & s' verani epi.

A **ii** **S** Natl' scoy Mauraly. Publy. Germani. Theophili. & s' Cumbri epi & of. et Archady diac. Pasch' sy. Probi n'r.

XII **B** **Jov** **S** Dep' s' Bricty epi & of. et natl' scoy Antonini. Mury n'r.

I **C** **rom** **K** **S** Natl' scoy Clementini. Theodori. filomne. filemone. & s' Othmani of. & alioy mlt'oy. et Serapionis. Clementini. Theodote n'r.

A vngari
adalbt

Pbroy
laicoz

Emnecen Margarete

laicoz

A Humbt epi.
Hermari

Pbroy
laicoz

Reimburgis

laicoz

G Bouonis. *Confratris / miter de lano i. d'orgels que lousa dedit uolus*
Bernardi *Aggr. Johannes de lesuano*

Pbroy
laicoz

humburgis

laicoz

A Gerbt
filgeti alardi. *Indolphi de s. Alstrixge. in loc. de area
ex p. portam lapideam. in s. p. m.*

Pbroy
laicoz

hildesudis Membgis

laicoz

B Thetmar *de Feynbercus de lumenberzhe in amoenis cu s. maria*
Reinwardi *Reimar. de Berbe*

Pbroy
laicoz

Bere. Oigene. *Margarete. q. p. de bonis i. grabeke*

laicoz

A Vlfardi Johis *Alberne hufherz in Sanoth cu dunda in d.*
Gisonis. Thononis.

Pbroy
laicoz

Ermedrudis

laicoz

D xvij **kl** Nā scōz Secundi fidentiani. Yanci. martialis. Et
 Pass scōz felcis. ē alys. xxx. ⁊ Secundi m. Oct.
 Willehadi epi.

IX **A xvi** **kl** Nā scōz Rufiniani. Yanci. Valerij. victoris.
 Pauli. ⁊ dep̄ s̄a Otmarī alb̄.

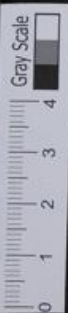
A xv **kl** Nā scōz Augustini. eufane ⁊ felicitatis. ⁊ s̄
 Gregori ⁊ amani ⁊ felloz. ⁊ s̄a Tede h̄ ⁊ s̄a
 asalchi. ⁊ victore m̄z.

XVII **G xiiii** **kl** Oct̄ s̄a martini ⁊ nā Romani moni. q̄onera
 le. ⁊ s̄a m̄z. ⁊ barale p̄m ⁊ m̄z.

Sol in signatarū.

VI **A viij** **kl** Nā s̄a martini p̄bi. Yuciani. Vitalis. ⁊ alioz
 viij ⁊ scōz seuerini. Geryy m̄z. Beate elyzabeth.

B xii **kl** Nā scōz bassi. Dionisij. Quoms. clausi. ⁊ Agape
 v. ⁊ Pass scōz pontiani p̄ ⁊ ypphī p̄bi eius.
 ⁊ Gay m̄z.

D Waldagi henrici.
Eilmar luitbri.
Iben. alheidis.

Pbroz
laicoz

laicoz

Consolacio cu. q. m. de m. arcis ap. Kypellge

E hufman Gerwardi. Raddagi. decani. q. m. de arca an. q. m.
Reimbaldi
Reimmodis

Pbroz in lapida
laicoz

laicoz

F Bungulfi Godescalli
Gerolt albi
Emme. Engelradis.

Obit horrens W. h. m. d. m. p. h. q. f. f. Engelb. r. a. d. m. h. d. b. r. De bonis in Vertheilunge

Pbroz
laicoz

laicoz

G Dudonis d. ottonis decan. q. m. de domo obhusen m. p. o. r. a.
Helmuia festu. v. n. t. a. t. i. o. n. i. s. M. a. r. i. e. p. l. o. a. i. r.
Imezen

Pbroz orientales
laicoz

laicoz

A Frederici Ottonis
Abbonis helie
Egburgis Emmen

Pbroz
laicoz

laicoz

Consolacio. cu. q. m. de capo in vrbema den vlasshozne

B Helmfridi
Echelgen herman de vchen. q. f. de bonis v. r. a. b. e. h. e.
Windelmodis f. p. m. p. a. d. v. e. r. n. b. e. r. d. i. e. p. i. s. t. o. p. o. m. e. n.
Helmbgis. In p. m. i. s. t. r. i. c. t. i. o. n. e. d. u. o. s. h. u. m. r. a. n. s. d. e. v. e. r. n. b. e. r. d. i. c. h.

Pbroz
laicoz

laicoz

ap. p. m. s. v. i. a. n. s. f. r. a. v. r. e. m. e. n. i. s. i. n. d. i. u. n. d. i. a. l. i. n. e. a. d. e. c. e. n. t. i. a. l. i. s. r. e. d. d. i. t. i. b. f. r. a. m. i. n. i. s. t. r. a. d. a. & f. a. m. i. l. i. a. r. i. s. a. n. n. u. i. s. p. i. s. t. o. r. i. a.

XIII **Q** **vi** **K** Nat' scōꝝ Iusti. Demetrii. Honorij. Stephani cō
socii eorū. ⁊ Rufi discipuli. ⁊ Gelasij p̄. et Severini
m̄r.

III **D** **x** **K** Nat' scē Cæciliæ v̄. ⁊ m̄r. Vitalis. ⁊ Felicij.
*Dns Gennadius de Myoniborch in arch. Alcar' p̄noti p̄cedi. in ead' maiori Constituit. q̄d dicitur
scē Cæciliæ p̄p̄tiss. cu' iudici' p̄t̄a. in ead' ma' p̄llr. ut mor' est q̄d gestat.*

E **x** **K** Nat' scī Clementis p̄. ⁊ m̄r. ⁊ scē Felicitans. et
dep' scōꝝ Iustorū. Columbani ab̄. ⁊ Erudoms.

XI **A** **viii** **K** Nat' scī Crisogoni. ⁊ scī Romani ep̄i ⁊ cf.

XIX **G** **vii** **K** Nat' s. Pet' ep̄i. ⁊ Aliorū scōꝝ Lucia. Martiani. Flav
dy. Cypriani. ⁊ Dep' s. Phœri ep̄i ⁊ cf. et Audenti
of. Katherine v̄. ⁊ m̄.

A **vi** **K** Nat' scōꝝ Martelli ⁊ Petri. ⁊ Aliorū. iiii. et Alexand
ep̄i ⁊ m̄r. Sicandri ⁊ Cassiani.

C Luppaldi archiepi
Ottonis cesaris

Pbroy
laicoz

Gundredis Elizabeth

laicoz

D Radwardi
Geri Bernolff hmanni

Pbroy
laicoz

Ricmark

laicoz

E Ludulfi
Henrici Johis

Pbroy
laicoz

Gerburgis Emmen hermodis.

laicoz

F Adams
Reimari. margarete. lurgardis

Pbroy
laicoz

laicoz

G Hartwici Gerardi
alfri. lamba
Consolacio. s. n. de arca an porta lapidea
Elizabeth Sibgis

Pbroy
laicoz

laicoz

H Osgeri
haulfi

Pbroy
laicoz

Wilburgis Mechtildis

laicoz

144

Decemb

VIII B

Nact scōy Sincij epī. & Saturnini. Vitalis Agro
le. Johis. Seueri mīr.

IX

Nact scōy Theophimi. Theodoli. Eryctali. Cu
gerij. & Papy. & Mansueti epōr. & mīr.

XVI D

Nact scōy Saturnini epī. Cusanti & Vane. et
vigil' s̄a Andree apli.

V

Nact' s̄a Andree apli. & dep' s̄ Martinam epī &
sk.

Flor' h̄t horas xii. dies viij.

XII

Decemb' h̄t dies xii. l' xiiij.
Nact' dep' s̄ Cugij epī & sk. et Candidi epī. et
egidij heremite. & s̄a Decotori pbū. et Manam
diac.

XIII II

Nact' scōy Seueri. Januarij. Fortunij. Primi
tij. & Potamij mīr. *Primi Embolismi*

B Brunleu
Arnulfi imperatoris.

Pbroy
laicoz

Ludmodis Hildegardis.

laicoz

o' heri rida relicta henra lefemster fert hene' vorbau medy dabit

A folcbrn cpi.
hermanni

Pbroy
laicoz

Svanchildis . lucie . hildegundis

laicoz

o' margareta de alfordrige . de arca marito affcepta

D aliconis . xpiani . annethan.

Pbroy
laicoz

Vilindis Wildelburgis alheydis . of berm de oapo p'cedo laicoz vñ fact

E Hildewardi
frederici

Pbroy
laicoz

de decima i arstey dabit obedienciam omilibz duoz . s . p . d . s .

Reinhildis.

laicoz

A Odonis
Conradi

Pbroy
laicoz

Thecken

laicoz

G Reingeri
Bernardi

Pbroy
laicoz

helmbyrgis

laicoz

1446

A **iii** **n** Nat scōr. Jacobi. Claudij. felias. ymbria. yntia. et
Pass scōr. Claudij. tribuni. plarie. Jacōnis. et Mauri.

X **B** **ii** **s** Nat scōr. Crispini. Prudentij. Augustini. et Victorij. et
scē Barbare v. et m. et Pass Simphronij. Olympi.
iii. emib qu est in xi. anno.

Q **i** **n** Nat scōr. felias. Julij. Potamie. Crispine et alior. x.
vi. m. et Dalmatij. et Heractij m. et.

XVIII **D** **viii** **is** Nat scōr. Feloni. fortunati. Gay. Firmogens. et Ho
gati. et scē Nicolai epi. et scē

VII **E** **vii** **is** Nat scōr. Policarpi. et Theodori. et Ordinatō scē
Ambrosij scē et oct scē Andree ap. et Pass Agato
nis successi.

A **vi** **is** Nat scōr. Eusebij. ystiani. et successi. et scē Eucha
rij epi. et scē et Melchadis pp. et Conceptio scē
marie virgis.

147
A Hageri archiepi
Arnoldi Bernardi acoli

Pbroy
laicoz

Thialb'gis

laicoz

B Brunonis
Ekkehardi.

Pbroy
laicoz

Eueze helm'gis

laicoz

C Hungarti epi

Alexandri *of Alernus de deutenhus. q. n. r. testamentum dabit*

Pbroy
laicoz

Blidenis Reimb'gis.

laicoz

D Vicmari
alberonis

Pbroy
laicoz

Consolacio obediens in alken dabit omibz duoz p. xvi. den
Walburgis

laicoz

E Hermannu
herengeri

Pbroy
laicoz

Lutgardis Wnoldis

laicoz

F Bruningi
Johannis

Pbroy
laicoz

Consolacio. q. n. r. roves altariu bti Johis & bti magmi dabit
Azelen ..

laicoz

148
Decemb.
XV G v 15° Nat scōy Petri. Succelli. Basim. Victoris Porphy-
ry. & alior. xx. & scti siri epi & scti Abundij epi
& scti & leucadie vng.

III A III 15° Sep. scōy Damasci & Melchadis pp. Cinaluc.
Julie uirginū. & mīx.

B III 15° Pass scōy fustiane. victura. & Gemam. & nat
Daniels pphie. & scti p̄. Obiit Nicolaus decan.
cū dimedia mīca hīmanū. omnia dabit. frouē & scti debened
ghe

XII Q II 15° Pass scē Cinaluc v. & h̄mogens. & Donate cū
alys. xxij.

I D Iovs Pass scarū Lucie Odulie v̄ginū. et Cleuchady.
epi.

E XII 15° Nat scī Nicatij epi & mīx. & Iguaty epi & mīx.
Jan.

O Wilfridi Adgeri Pbroz
laicoy

Dece Ratburgis. Margarece. laicoy

A Hageni & lugardis .x. f. de bonis v. grabeke Hageni de
Okefled cu xij ff
de An. hen. te. qun Pbroz
laicoy

Elle. Cristine. lugardis. laicoy

O liodulfi Comadi Fringon. epi **O** Wolfrin Wolfrin
Herman? de omnide Pbroz
laicoy

hemma hemma
inmstrabat. i ff de cur. sua de illa. y. m. et i ff de kypelberstie laicoy

O Benigardi Thiderici Pbroz
laicoy

herhdis & alheydis. f. herhdis
de curia dno conrad. de curia laicoy

O Geldolfi Remmar. Buardi. Pbroz
laicoy

obediencia i ykeshus omibz dno. vi. sey dabit laicoy

E Brunonis Jacobi lod de area bormakers p memor
alexandri
custodi Pbroz
laicoy

adelbri Buardi laicoy

hathelbigs gherardus
vior meynard cu 5 ff de grambeke laicoy

IX **A** **xxiiij** **K** Nat' scōy Crisogoni. Cleuthery. & Ignaty mīr. et
Valeriani epī & mīr.

VI **G** **xxvii** **K** Nat' scōy Petri epī. & Luciani. Mariani. Claudi
am. Valentini. Natalis mīr. Trium pucoy li
teratio.

XVII **A** **xi** **K** Nat' scōy Suricy. Saturnini. Agelisy. Berne mīr.
& Lazari amici dñi. & Marthe sororis ei' & Be
rne mīr.

VI **b** **xx** **K** Nat' scōy Marcelli. Petri & alioy mīr. & scōy
Rufi. & Sofini.

Sol in capricorni.

IX **A** **xviii** **K** Nat' scōy Sofini. Paulini. Sceli. & Curaci. et
Hemesy mīr.

XVIII **A** **xiiij** **K** Nat' scōy Iulij. Sepherini. Theodoli. & Ilcrati.
& Vigil' Thome. & Nat' scōy Ammonis. & Ze
nonis. Ptolomei mīr.

A Elonis Alardi Pbroz laicoz

Lungardis laicoz

G Adalunardi epi. Alexand Comadi q' deomari . xxj . d'ij O' alardi eximira S' perus i' d' d' laicoz

Mechrildis laicoz

A Iurberti folinari O' hincet Herberti P' laicoz

Margarete laicoz

B henrici Ezelini. Rodolphi. de verda. P' de arca broochus Pbroz laicoz

Syburgis. laicoz

C Verengoldi. Adolondi Hiderici de breuna. P' laicoz

Gerburgis laicoz

D fibold' Ekkehardi humico Pbroz laicoz

Gerburgis q' ermegardis antiq' metusa. vuy. fol' laicoz

A Hardwici epi
 Remaldi obedienciar^{is} in ^{Wesshusen} dabit illibz dno^{is} de tra laicoz
 walle .ix. xij. fr̄e obedienc^{is} iⁿlesmona dabit illibz .viij. den de grabelke
 Lucie hyllemodis fr̄e obedienciar^{is} r^uawentere. dabit illibz laicoz
 dno^{is} .viij. de de tra utbrene

A Luthridi p^pi
 Rodolff epi ludena
 h^{ab}uit .viij. lot
 Gerburgis
 Pbroz
 laicoz
 laicoz

O Inunam Tanchardi
 Arhenoldi
 no q^u iⁿ vigilia vigile nat^{is} xpi memoria marq^uidi de bederbesa .s. p^r albi^{is} h^{ab}uit dabit
 Germodis
 fia sexta p^{ri}ma in festu xpi memoria Xulleri .s. p^r idē albi^{is} dabit
 Pbroz
 laicoz
 laicoz

A Richardi iohis pleban^{us} iⁿ berna .p^r de arca r^uay inona pla^{ce}
 Thideru & sine schiching^{is} .p^r de tonie r^ustleveshuse
 Pbroz
 laicoz
 tra boymalle dabit

Cristine hiden.
 laicoz

B Alwardi
 Ludfridi
 Richgis
 Pbroz
 laicoz
 laicoz

A Henrica epi o^{mn}ino p^{er}sona^{lis} cellat^{us} ad f^{am}
 Werneri
 Pbroz
 laicoz

Ludburgis
 laicoz

a

D VI

al Assumptio s^a Johannis ap^li & e^vg^e. & Dionisij p^p.

a

XVI S V

kl Nat^l Innocentij m^{is} quos p^p x^po herodes occidit.

X

A III

kl Nat^l s^co^ru^m Iulij. Victurij. Crescentis. Primum. Domini & alio^ru^m vi. & Paschalis p^p. & d^o regis. & p^phe Thome m^{is}. Cantuariensis archiep^li.

VI

III

kl Nat^l s^co^ru^m Mansueti. Securi. Donati. & alio^ru^m t^{ri}u^m. & Pas^l s^a Sabini ep^li. & Erupantij d^o.

XIII

A II

al Dep^l s^a Silvestri p^p. & Nat^l s^ce Columbe v^g.
*Bernhardus Frisingensis huius ecclesie Canonice Comptur
non sancti Silvestri solenniter instituit cum flor
cum singl honoribus et oneribus iuxta ritum m^{is} ecclesie*

D Drogonus epi
Walderi

Pbroy
laicoz

Ricburgis

laicoz

A Eilmodi
Ieffhardi

Pbroy
laicoz

Wilhelburgis

laicoz

A Hunionis
Euerardi

Pbroy
laicoz

Gelen

laicoz

O Euermundi
Benmundi

Pbroy
laicoz

Osburgis

laicoz

A Memuueri hunc
Siberti

Pbroy
laicoz

Ricburgis

laicoz

*Heinricus in Sudebroke a Henrico decano hinc vbi dicitur
de capto vendit pro Sudebroke et hinc*

Henricus dei gra decanus totumq[ue] caplm eccl[esi]e sancti willehadi brem[en]. vniu[er]s[is] hanc lram uisuris salut[em] in dno. Nouit vniu[er]si quod henricus decanus eccl[esi]e nre in saluatione pred[ic]es expendit de pecunia sua decem et octo marcas. per q[ui]s reuocauit ad eccl[esi]am nram quadrantem terre situm in Sudebroke. de quo id[em] decanus in testam[en]to suo talit[er] ordinauit. scilicet quod q[ui]cumq[ue] post mortem ipse fuit p[ro] t[em]p[or]e decanus eccl[esi]e nre d[omi]n[us] quadrantem in sua possessione tenebit daturus p[er]petuo annis singlis canonicis eccl[esi]e p[re]sentib[us] qui in vigilijs et in missis aiaz fuunt ynam martam. videlicet dimidiam in vigilia o[mn]i[um] sc[or]u[m] pro annu[er]sario Hildegundis matris p[re]dicti henrici decani. et dimidiam in traktino octaue epyphanie d[omi]ni pro annu[er]sario volquardi patris sui. Quod si decanus futur[us] negligens extiterit in hac p[ar]te. ita q[uo]d p[ro] d[omi]ni[m]a[m] marcam suis n[on] dedit t[em]p[or]e expedite. p[re]fato statim debz ee q[ui]drante p[ro] uatus. Quem caplm eccl[esi]e nre p[ro]sone ydonee comendabit. qui p[er]uentus d[omi]ni quadrantis d[omi]nis n[ost]ris integralit[er] amministret scdm quod ip[s]i tunc duxerint ordinand[um]. Preterea sector altaris beate katherine quod henricus decanus sepe die[bus] in eccl[esi]a nra fundauit. dabit p[er]petuo annis singulis de bonis in ykeshusen sitis d[omi]nis n[ost]ris p[re]sentib[us] in vigilijs et in missis aiaz existentib[us] dimidiam marcam in annu[er]sario euistem. h[ic] decan[us] tu[m] ip[s]m nate debit[um] contigit adimplere. Item sepe die[bus] h[ic] decanus ordinauit quod d[omi]ni n[ost]ri p[re]sentes in quolib[et] annu[er]sario p[re]notato. quilibet eoz offere debeat vnum tenarium ad nullam in p[re]d[ic]ta remediu[m] aiaz. In quoz omnium testimoniu[m]. Sigillo eccl[esi]e nre roborauimus p[re]sens scriptu[m]. Dat[um] in octa[ua] assumptionis Beate marie virginis. Anno d[omi]ni m[ille] c[irca] nonagesimo sexto.

Nec sunt bona que spectant ad altare quod henricus decanus eccl[esi]e nre fundauit in honore be[ate] katherine v[ir]ginis. videlicet tra[cta] integra in ykeshusen sita. et due p[ar]te[re] t[er]re que vulgarit[er] hunc appellat[ur] sita ibid[em]. q[ui] bona p[re]dictus decanus asifrico et lucero fr[atr]ib[us] d[omi]nis de Dummunde pro viginti quinq[ue] martis brenen[si]s argenti et ponderis compauit. Item quadam[us] terre in

voce situs quem a Godcalco frisono cue hrem compavit pro
 sexaginta quinq; maris. Item area in nona platea quam
 pro quatuor maris emit. Item area una sita in loco qui di
 citur Hjenckenbutle qua etiam pro quatuor maris emit.
 Item census sex denarioz in vrbema. Item
 Thimmarus primus rector altaris dicti contulit ad usus
 eulstem altaris medietate domus et aree hincrici coca
 nri quam apredco .h. et sius heredibz compavit pro
 quinq; maris bremensis pondis et argenti. Ita videt
 quod factores quibz predem altare collatum fuit post
 mortem predci .th. memoriam eius agant. Porro decanus
 ecce nre qui protrempo fuit post mortem pdci .h. decani co
 ferre debz predem altare sacerdoti cu uacavit. infra mensem.
 uel alicui clerico qui infra primu annu a tpe collatois com
 putandu in sacerdotem ualeat ordinari. quod si secus fecit
 tunc collatio pdci altaris ad captm nre ecce deuoluet. Preterea
 rector pdci altaris singlis diebz missam celebrare tenetur
 quem si aliqua necessitas impediuit aliu pro se consti
 tuet qui suppleat uices suas. Item henricus decan' sepe
 dictus de bonis supra scriptis de consensu capti nri talit
 ordinauit quod quicumq; factos pdem altare ab ipso in be
 neficio tenuerit. se de pdtis bonis n' mitteret qua diu
 uixit n' de sua sit liba uoluntate.

colla Mediatore dei et hominum ihu xpe qui ne eterne mortis dampnarem
 supplicio. tuum preciosum sanguinem nostri precio sudisti: pra per
 hui' mei diminutione sanguinis proueniat in salus mentis et corporis.
 omnesq; mei clarescant sensus. totusq; frigestat in tue prae uolupta
 tis flumine. Qui cum patre et spu sco unus et r.

158

Summa de Mammalibus Croy deservendi.

Anno dñi mccccxl in q̄sto corpis xpi Conradus Decanus et Capitulum s̄colleghadi
Bremensis patuerunt qd canonicis no cois̄en d̄buis in prof̄to sigillari et delua in s̄
aut in inf̄mi et legitis in negotijs ecclie p̄p̄din qui p̄uocor dñy f̄uitate uel uero
in utrumq̄ d̄bet t̄re mammalibus obere. Ip̄o die d̄dicatoris arch̄y Maurel Et
s̄r̄ nolhehadi in die sequen fl̄or p̄ Ausham̄y recept̄i d̄ibus car̄m̄p̄am̄ d̄t̄or̄at

de Capitel von S. Stephan
Kirche p. 7.

1139.

Auonne sancte ⁊ inuidione inimicas. Albero di gra hammaenburchensis archieps omnibus
 xpi fidelibus tam suis qm presentibus solum in perpetuum. Quo sicut sacre scripture uera testatur asser-
 tio. certum est fideles di dispensatores diuine semper solatio suffragio muniri. quales
 reperi laboris eorum felix perseverantia mereatur optato sine concludi. cupimus ⁊ nos ad adiuuante
 illorum exemplis instruere quibus dubium non est premissi sollicitatis gloria perfru. sicut quos gratias deo
 beatus willehadus primus sedem bremensem episcopali iure gubernadam sortitur. per quem
 ingente nostra cultura demum admittitur. semen uerbi dei spargitur. pia religio incremen-
 tum accepisse legitur. Quibus et cunctis sanctorum deuotio magna. munien hinc patrono ⁊ urina-
 dicam aplo nostro specialis a nobis ⁊ maxima reuerentia debetur. qui more boni pastores
 sollicitus ⁊ fructuose super gregem suum uigilasse prohibetur. ut maligni premissi clamandis
 omnibus uersuna frustrarentur. hac itaque iusta debitaque deuotione persuasi congregationem ca-
 nonicorum eiusdem premissi confessoris. atque pontificis beati willehadi. communicato frum uirorum
 ⁊ aliorum sapientium. ac religiosorum uirorum consilio. in monte qui dicitur sancti stephani constitutum.
 in quo sanctus apud eis locum honeste uiuendi seu amandandi prouidimus. Quia freres illos ut ue-
 dilectos. ⁊ premissos filios circa claustrum ambitum. scilicet in loco ueluti rei monstrat experientia
 sanctus stonico collocatum. ⁊ per deo dederit inopia eorum minime prebendas augere ad serui-
 endum deo deuotiones excitare curauimus. Quia quoniam aut locus ille mons sancti stephani uulgatiter
 dicitur. ⁊ eadem premissi ab omnibus sane sapientibus reuerentia debeat. volumus tam-
 ⁊ premissi. beato willehadi sicut ab inicio congregationem illam specialiter deputari. sed
 di clementiam in uicibus meritis summa ueneratione laudari. ⁊ bona que tu agro. siue decimas.
 uel in quacumque possessione eandem prius habere conuenerat ecclesiam. frum uiribus omnimodis ma-
 cipari. ⁊ in nullo diuini. premissa cunctis bremenses quoque ad laudem dei ipso largiente in premissi
 premissi ueneratione premissi quodam affectu diuina uota conuenerant. locum illum
 a nobis exaltari seu auctoritari postularunt. seque ad ecclesiam construendam tam labore quam
 expensis quoniam facultas admitteret studiosos sese promiserunt. quod ⁊ in erectione sciamus in
 quo beato premissi altare dedicatum est. iam ad oculum nobis credibile fecerunt. Quo igitur
 super rei huius executione idem ⁊ bonus totius cleri ⁊ ipsi nominatur affectus. ecclesiam illam con-
 cedente. ⁊ consentiente de domo sancti petri adelberto premissi cui moderantem uice nostra bremen
 in corpore ciuitatis est deputata parochia. ⁊ hieronymo decano eiusdem claustrum. coram ⁊ unam
 in frum collegio uehementer assensuente. ⁊ quod maius est perenne. baptismalem. seu martula-
 rem fecimus. ut nulla in ea deinceps sibi potestatem ut in maioris ecclesie premissi. siue archi-
 diaconus. ut alia quelibet persona uendicer. nisi tantum si que ipse beatus willehadi congregatio co-
 cedierit atque regulariter sibi premissum elegerit. quo liberam habeat electionem. ⁊ per manum dei
 archiepi inuestituram accepit. Quoniam etiam cunctis illos seu habitatores omnes quoque domus a
 domo eluerit. ⁊ uicibus eius decem. uicibus sepe memoratum monte sancti stephani sicut sunt et
 villam vithbreme necnon ⁊ walle. de qua eisdem fribus decima ministratur. Ecclesie illi omnino

Gray Scale

concedimus. scilicet ut ibi missam audiant. infirmos suos baptizandos afferant. verbi dei
 documens infirmorum: infirmi eorum visitentur: moerui sine omni exactione sepeliantur.
 synodali vero iusticia a proprio maiori ecclesie quia eius archidiaconatus est in civitate in dicitur.
 et cum fieri auctoritas. ad ecclesiam sancti viti que est forensis agregentur: Ad her addentes. proprio decano
 et firmi vniuersitate concorditer assensum prebente sanctorum. Phuctum etiam eis ex nostra auctoritate
 et omnium habitatorum illius consensu comunione pastorum. et si quis agrum vel duos. vel
 aliquid pro remedio anime sue bonorum suorum illi ecclesie conferre voluit. nisi firmis auctoritate
 referendi habeat potestatem. Datum ipso eadem decanum in wallerhem pro remedio anime nostre
 ut stipendia prebendarum suarum ibi deo miluantiu vite auctoritate valeant. si quis autem posterum nostrum
 archiepiscopus. proprius. archidiaconus. aut alia ecclesiastica secularis ve persona. hanc dispensationem
 seu auctoritatem nostram in toto. ut in parte frange ut uolare presumat. hanc auctoritatem nostre pa
 gram conscribi. et sigilli nostri impressione insigniri iussimus suadentes in nomine domini. ut nulli parum
 si non nullum possit aliquis offerat. cum pius deus non quantitate numeris. sed deuotionem an
 im offerentis respiciat. aut si nequum. nichil vite minuatur. sed si fecerit omnipotens dei offensa
 incurrat. unquam in regione beatorum collocandus. nisi per condignam satisfactionem. obseruare autem
 presentem vitam in pace. et tranquillitate. futuram vero cum gaudio sine fine possideat usque dum deus ui
 deat. Ut autem ista karitatis nostre largino. nam presentibus quoniam postmodum successuris prescripte ecclesie
 fratribus inuoluntate perseueret. et stabilis bonam episcopalis iuncto subsequente virorum scripturarum testimonio
 bremensi ecclesie stabilium. bertoldi uicetis abbatis sancti pauli. vicelinus proprius de wipentaph.
 lindmudi proprius de helange. thiermari proprius. ludolfi proprius. toni congregationis sancti petri.
 et buccensis ecclesie. et boani willelmi ecclesie. fidelium quod laicorum ludgeri aduocati. adalberonis
 aduocati. hec autem pagina conscripta et data est. Anno domine incarnationis. M. C. XXX. viii.
Alexander episcopus seruus seruorum dei dilectis filiis. henrico proprio ecclesie sancti stephani et sancti willelmi
 bremenensis civitatis fratribus tam presentibus quam futuris canonice obstitueritis impemur. Cum
 in sacris dei ecclesiis ad robur et augmentum religionis et ad iugem diuine maiestatis laudem
 ab eorum prelatibus aliquid ordinantur. ea debent apostolica culmine auctoritate munire. ne forte quod
 libet temerario uoluntate incursu. aut suadente humani generis inimico persequeantur punire
 tollantur. Caeterum dilecti in domino filii vestri iustis postulationibus clementer auiam et in ista ratione
 congregacionis nostre. a bone memorie alberone quodam bremensi archiepiscopo. ad honorem
 dei factam. cum libertantibus et immunitantibus ecclesie nostre ab eo collatis. sicut in eis scripto au
 tenico continetur. ratam habentes ecclesiam ipsam in qua diuino estis obsequio mancipati
 sub beati petri et pauli protectione suscipimus. et presentibus scriptis munimus. In primis siquidem
 statuimus. ut octo canonice qui in eadem ecclesia secundum dei timorem et canonicas sanctiones in
 possessiones quecumque bona propria ecclesia impsonnarum iuste et canonice possident. aut in futurum con

Wallerhem

St. Cajul. von Land. 2.
Hept. Kirch. 11.
1174.

reffione pontificum. largitione regum ut pncipi. oblatione fidelium seu alijs iustis modis pstante
 dno poterit adipsi. firma uobis uisq; successorib; & illibata pmaneat. In quib; hec ipius dux
 unus exprimenda nomib; Locum ipm in quo ecclia ura sim est. cu arer. claustralib; & alijs
 pueniens suis. parrochiam in bremensi ciuitate a domo alberici & teden vxoris ei. uersus
 eccliam uram usq; ad finem ciuitatis. & in vrbibremeni. & in walle. qm pntus Archiep. co
 muni assensu capli sui. ecclie ure conuulit. auctoritate ipoin ura modis omib; ordinandam.
 expro eo quod in sinodalib; archidiacono suo prochiain tantu obedire tenentur. Curtem
 hemedese. cu decimis & alijs pueniens suis. Curtem baldinge. cu pueniens suis. Curtem bucke.
 cu pueniens suis. Curtem ramngestoy cu pueniens suis. Curtem deudoy. cu decimis & alijs
 pueniens suis. Curtem wechlede. cu ecclia prochiali & decimis & alijs pueniens suis. Eccliam
 prochialem in estoy. cu decimis & alijs pueniens suis. Curtem Wimbge cu pueniens suis.
 Capellam in hamedese. cu pueniens suis. Curtem in merduelde cu capella & pueniens suis.
 Curtem in hiddestoy cu pueniens suis. In loco qui dicitur silua distinctos mansos cu decima
 Curtem in sere cu pueniens suis. Duas curtes in habehusen cu decimis & alijs pueniens suis.
 Curtem in walle cu decimis & alijs pueniens suis. Ex dono pda alberonis bremeni archi
 epi duos mansos hollandienses & diuidim cu tota decima de hemme. Curte in wistete.
 cum decimis & alijs pueniens suis. Curte in wedene cu aduocacia & decimis & omibus
 pueniens suis. Et dono comitis herman quadraginta mansos in nuyra cu omni
 districto seculari. Prohibem' ad hec ne ipointus ecclie ure possessiones quaslibet ut redditis
 ad captiu puenies. sine animi firmi ut maioris & sanioris pns assensu inuocare uel
 aliquo alio modo alienare psumat. Statim' etiam ut scdm antiquam instructione. & uicq;
 ecclie consuetudinem. uobis loca ura in maioris capli confessu. & in choro maioris ecclie
 seruentur: & fidelium oblationes iuxta pristine consuetudinis canonicam obseruanciam
 tribuantur. dummodo debita eidem ecclie obsequia. loco & tempore congruo impendant. Liber
 q; & immunitates uobis & ecclie ure racionabil' indulgas. & hactenus obseruatis. ratis
 pennis temporib; & illibata mane consent. Sepulchram pretea ipi loci liberam ee decim.
 ur eoz deuonon & extreme uoluntati qui se illuc sepeliri deliberauerit. nisi forte excoicant
 mdicti sint nullus obsistat. Salua tame iusticia illaz eccliaz a quib; mortuoz corpora
 assumuntur. Obuere no te nuc eiusdem loci ppo. ul tuoz quolib; successor. nullus ibi
 qualibet subreptionis astucia seu uolencia pponatur. nisi que tres. animi consensu.
 ut firm pars consilij sanioris scdm dm prouiderit eligendum. Decretum ergo. ut illi
 omno horum fas sit pntam eccliam reme pnturbare. aut ei possessiones auferre. uel
 ablatis reanere minuere. seu quibuslibet uepanonib; tangere. sed omnia mces conser
 uentur. eoz pro quoz gubernatione ac sustentatione concessa sunt. usily omi modico
 pfutura. Salua sedis aplice auctoritate. & diocesam epi canonica iusticia. Si qua igitur
 in futurum eccliaistica sectaris ue psona. hanc ure constitutionis paginam sciens. cont eam

No
 10

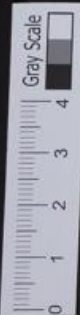
remē neque temptant. sed eo ne cōmonna nisi raati sūm digna satisfactōe coereperit. po
restans honore q̄ sū dignitate careat. remq; se diuino iudicio existerē de peccata iudicare
cognoscat. ⁊ a sacratissimo corpore ac sanguīe dī ⁊ dñi redemptoris ihu xpi aliena fiat atq; i
extremo examine diuine ultionis subiaceat. omnia autē eidem loco sua iura seruanti. sicut par
dñi nri ihu xpi. Quam⁹ ⁊ hic fructum bone actionis percipiunt. ⁊ apud districtum iudicē p̄ma
eque pacis inueniunt Amen. Datū Anno incarnationis dñice. M. c. lxxviii. pontificatus
domini alexandri p̄ iii. Anno ff.

De illis

Eyselbertus dei grā scē breinēn ecclie archieps. omib; hoc sc̄ptū in iuris salutem i
dño. Ne ea que sanouabunt ad pios vsus inuicū pietatis cedant. obliuio tollat. aut
tempoz varietate calumpniam patiantur. expedit illa p̄uari testimonio literaz.
Ad noticiam ⁊ omnium cupim⁹ puenire. quod consuetū coram nobis syfrid⁹ ⁊ ludeg⁹
fr̄es. filij domini h̄inam quōdam militis dñi de oimunde. ⁊ luggardis mater dictoz
sy. ⁊ ly. ⁊ elyabech vxoz siffridi recognouerūt. qd̄ ipi cū consensu suoz heredū uen
derūt. Decano ⁊ capto sc̄i willehi bremen. unam terram suam ikerhusen. p̄ viginti
quatuor martis ⁊ dimidia breinēn argenti. qm̄ terram colebat h̄manus dñs sc̄ute.
⁊ duo hunc terre in boncampē cū omib; annuensis suis. in agris p̄tis flūmē ⁊ busco
et alijs que integram uenditionem terraz sc̄dm̄ loca consuetudinē consequuntur.
Hanc quoq; terram. ⁊ duo hunc dñi fr̄es uendiderūt liberam ⁊ numunem ab omni
aduocata exactione. ⁊ omī prestatione seruiciorū seu angustiaz que terris ut̄ cultuibus
eaz ab aliquib; imponuntur. Renūciātes cū suis heredib; omī iuri sigd̄ habuerūt iēde
bonis. Unde facta huiusmodi recognitione ⁊ renūciāte coram nobis astantib; Eyselbo
decano. borchardo p̄p̄ito beati willehi. Erico archidiacono ⁊ iusticie. Ortone scolasto.
Thidico p̄p̄ito wildeshusen. ceteris q; canonicis ecclie matris breinēn. ⁊ p̄sentibus no
bilib; uiris borchardo comite welpie. Rodolfo dñi de depholre. ⁊ milinib; hinc de
brema seniore. ludego de hurba. ⁊ fredico de h̄ina. ⁊ alijs qm̄ p̄sentib; clericis ⁊ laicis
fide dignis. ⁊ eos ob reuerentiā dei ⁊ matris sue gl̄ose. necnō beatissimi p̄tis nri wille
hadi donauim⁹ cū consensu ⁊ beneplacito Decani ⁊ capti nri p̄p̄rietatem dictoz
bonoz. Capto beati willehi memorato iure p̄p̄rio possidendam. Dantes eidem in
testimoniu hui⁹ gratule donacionis p̄sentes literas nro ⁊ capti nri sigillis roborā.
Datū ⁊ actum breme p̄dicte. nonas martij. Anno dñi M. c. lxx. primo.

Hui⁹ grā scē breinēn ecclie archieps. Decano ⁊ capto sc̄i willehi sc̄te in dño. Cum sc̄dm̄
iurium documenta nulla ecclia consecrari debeat ū pus sūt donata. ⁊ si ⁊ secreta sūt ⁊
nō donata. si postmodū in eadem ecclia res exte uiūt p̄ quas donari possit sc̄dm̄ quod
sententia in ḡali synodo dictauit p̄ easde donabunt. vñ cū sepe nobis conuensi sūt
qd̄ ecclia sc̄i nicolai infra muros. que est edificata in ur̄a prochia a laicis regat̄ qui
tam ex reb; t̄restentib; que eade ecclia pleno iure possidet nulla ratione donare t̄ndat.

De p̄sentibus

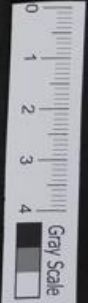

habere vocem. promissum fuit in sex canonicis videlicet bichardum Decanum. hincum
 scolasticum. zybotonem reppesholtensem pponum johem bi willehi pponum. Gerandum
 custodem. et magrum arnoldum qui deo p oculis habito vice omnium de pastore ycone p
 interem eccleie vtonare. sed cum pfaan arbitri int se habitis variis tractantibus non possent
 in psonam yconeam xcedare. in seculo negotio ad captiu sum reuerfi. Tandem post diuini
 num tractatum p aspiracionem diuinam cu capto maior canonici bi willehi supda nos
 qui tunc suam in officio ppositure patrbienfis in archiepim breime canoice et xcederet
 elegerur. Post hec post uram xfirmacionem et epalem xsecracione cu in plenitudine iuris
 nri Decanum et captiu breimse coram nobis in facma iudicij allegabam. qd canonici beati
 willehi cu ipis archiepim breime elige non deberent. qingm in nra electione qd ex gra ad
 missi sunt no ex iure max propet amorem distacione qm ipm captiu fecundabat. In xmi
 canonici bi willehi asserabant. qd cu ipinos cu capto breimfi in archiepim elegerent de
 consensu ipi breimen capti absqz alian tradictionis obstaculo. ab electone breimesu
 archiepoy decerere et xcludno poterant nec debebant. pserim cum possent ostende quod
 vocem in electione pontificis breimen habent tam ex consuetudine legitime pscripta qz
 ex instrumens sup hoc confectis. Veru cum coram nobis hincinde p multiplicatuo
 finissent habin sup questione predicta. nobis sententialit diffinientibus de consensu pccum
 i hoc dcoy captioy dissensio aguerunt. qd vacante sede breimfi. Decanus et canonici
 bi willehi nomine sue eccleie a breimfi capto vocabunt. vocem in electoe sui breimen po
 nificis habiuri. Sicut ipoy canonici in nra electione presentibus et eoz antecessoribus prisca co
 suetudo amittit ab antiquo. et papalia et legitima sup hoc instrumeta et facta dilucide restabat.
 que dilucide vidim in iudicio et multas coram positis pspexim esse uera. Nec suo nomia
 illoz qui hinc fco interfuerunt. hincit maior pponus. Gerandus maior Decanus. bochardus
 quodam pponus. hincan si anchari pponus. Daniel de bliderstowe. bichard butensio
 pponus. hincicus celerari. wilbrandus xmitrigie archidiaconus. helmicus custos et alij qz
 phures. Ex canonicis bi willehi. Daniel Decanus. iacobus stole. godefridus. alexander.
 alardus. magr adam scolasticus. et luffridus. Et uo ea que p nos de consensu nri capti
 ronabiliter sunt pacta in oblivionem futoz lapsu tempis deducantur. ad robur et munime
 in pccum valinuri. pntem paginam inde fieri fecim. et in testimoniu sufficiens sigilli
 nri in pssione iustim insiguri. Datu breime. Anno dmi. Millesimo Ducentesimo.
 micesimo primo. mense february -

Epis pontificis dicitur attendit

Honorablem dms et amicos suis capto sti willehi in breima. rth. de louenbrug. rth. de ape.
 h. scolasticus hamburgen. Jo. scolasticus lubicen pcuratores dmi. h. electi breimen i curia
 dmi. p. astun. salt. et sinceram in dno caritatem. Nouis qd nos ex pre venabilis
 dmi. h. electi breimen. cu dno. s. Decano nro pro se et pro eccleia nra sup appellatione
 a uobis in pposita et prosecutione ipi cont. electem pda dmi. h. in breimen ecclesia

(1259) h. a. Ceuli.

celebrant amicitiam fecim' dante dno duraturam. ita qd memorat' dno. G. Decan' pro se
et nobis vniuers' et singulis saluo iure suo lra et contradcoi cessit et assensum suu et iura adhi
bitum in postulacione dno. G. p'nti de lypia reuocatur habens ex pre nra spale mandatu sup
hys et alijs in quib' a iure mandatu requirit' speciale. Nos aut' data fide promissim' qd ap
dno electum et Decanum et capitulum bremen' in qutu possum' bona fide laborabim' ut nos
q'cqd in lra et discordia de iure opone possans sup iure eligendi archiep'm in futu. hoc
ipm habebim' in concordia et fauore. In cui' rei testimoniu p'sentem sigillaz nostraz lictam
apensione fecim' roborari. Datu Anagnina sabbo An' dominicam. Oculi mei.

1222.

7 In nomine sce et indiuidue trinitatis. Berhardus di gra. bremen' ecclie minister hu
milis vniuersis xpi fidelibz inpenit. Quoniam casus p'ntoz cautos nos facit' iurari.
necessarium duxim'. ut ea que p nram sollicitudinem circa ecclias a nobis laudabiliter
agunt' iuuari lictaz testimonio p'hemunt'. vniuers' itaq' ste magis ecclie filijs om
nascatis qm nans notum esse cupim' qd cu beate memorie herbertus sc' willeh'i
in brema p'ortus a ministeriali nro h'mano de hagen domu quanda in wistede iprocha
bramstede suam cum suis annexijs ad usus canonicoz eiusde ecclie pparasset. eorum
ecclia aliq' annis quere possedisset. spo h'mano p'modu e medio sublato cognau' ipi.
et filij sui et bonoz suoz tutores esse debebant. p'dicam domu a possessione iam dicte
ecclie cont' iusticia rapuerunt. Tandem uo ipi' h'mam filio uiam vniuers' carnis igressi.
cu omne feodu qd ab ecclia bremensi tenuit ad nos redisset. licet nos eandem domu vsibus
nris de iure potuissem' rennusse. tamen qm eccliaz nobis amissaz incrementu diligere
debem'. de nra manu liberalitate ipam memorate ecclie sc' willeh'i ut nri memoria in ipa
permo agatur. p'ter ius stagni ville adiacentis restitum' et p'eatem ipi' eide conuolui.
et collatam auctoritate bean pet' et nra et sigilli nri munimine et firmam'. sub anathe
mans districtione firmur' inhibentes. ne q' unq' donacioni nre p'uarat ausu temera
rio maneat. Hui' rei testes sumt. Jolies eiusdem ecclie p'ortus. magr' arnoldus. h'man
marious ecclie canonic'. Daniel decanus. helmwiv' scolasticus. bertold' custos. fridric'
collegeri. et alij omes sc' willeh'i canonic'. et ludewicus pleban' et ridic' dapifer'. et alij
qm plures. Datu Anno incarnationis d'nce. o. c. xi. ii. pontificat' nri anno. ii.

Wistede

1225.

8 In nomine sce et indiuidue trinitatis. Berhardus di gra sce bremen' ecclie archiep' omibz
ad quos p'sens scriptum puenit salutem in dno. Cum circa ecclias nro regnum com
missas tam temporalem qm spualem curam gerere nos oporteat. et ut eam p uos
incrementu recipiant p'pensius debeat intendere. necesse est ut eis quib' aliquid nost'
benignitatis gre imp'm. ita studeam' p'spicere ne eis possit aliquid in posteru dubitatio
sue et tranterans scrupulus suboriri. Sciant q' presentes et cognoscant posteru. qd cu
ecclie nre ministerialis. berhard' de gropelinge quadam p'tem decime in arsten de octo
ingm trulis cu suis p'nerijs qm a nobis tenuit cōsentientibz et pari uoto restitum'

Arsten

nbi uxore sua bertrade & filijs suis bocharto. bernardo. Gerharo. hmirico. Johanne.
 i manus nras sibi multax restinomo resignasset. nos ipi decime pteatem ad nos pueni
 rem ecclie bi willehi in breina & canoias imbi seruentibz & culm' in p'p'm. sperantes
 ab omnium bonoz retribuzee deo recipere mercedem etnam. qui no munero guntate
 & datus pon' pium & siderat & remunerat affectum. Et aut her nra donatio predicta
 ecclie rata pmaneat & omi eno incoiulsa. p'sente sup hoc paginam conscribi & sigilli
 nri munimine & testiū qui aderant in p'sonone fecim' roborari. Testiū aut nomia
 sunt her. Conrad' s'c'i pauli abbas. Johannes s'c'i willehi p'p'or' & eiusdem ecclie comertus.
 Lambertus s'c'i ansharij p'p'or'us. magr wolbrand' breinē ecclie can. arnold'. Ludericus.
 Lurbertus. Ernestus. Capellanus d'ni archiepi. Ministiales Engelbertus de bikesh.
 Jacobus & adericus de urb. brunice & alardus de hurtha. albo de berige. Gerhart &
 Thidericus. hmiricus de hœnt. bertold' b'ram filius. & alij qm plures. Datū breinē
 p manū arnoldi nri notarij. Anno d'ni .o. cc. xxi v. Indictione tercia decima pontificat'
 nostri Anno sexto -

E nomine sc'e & individue trinitatis. Gerhard' di gra breinē sc'e ecclie archiepi. Omibz
 ad quos presens scriptum puenit salute in d'no. Cum circa ecclias nro regnum co
 missas tam temporalem qm spūalem curam gere nos oparetur & ut etiam p nos incre
 mentum papiant p'p'entis debeat intendere. necesse est ut eis quibus aliquid nre beng
 turans in p'p'm. in studeant p'spicere. ne eis possit aliquis in posterū dubianom's sine
 contrarietatis scrupulis suborari. sciant q' p'sentes & cognoscant posteri qd cū Thidic'
 de hacbrucke dapifer ur' & ecclie nre ministerialis decima in d'ni'ssen cū omibz suis p'p'ie
 tus qm a nobis tenuit & quadrem in grolande cū omi nre. videlicet aduocana decima
 & oi nre ad eundem quadrem p'menit' que etiam a nobis tenuit. assententibz & pari
 uoto resignantibz uxore sua bertrade & filijs b'nharto. hmirico. Thidico. In manus nras
 resignasset. nos p'dicaz bonoz p'p'entem cū omi nre suo ad nos p'uenire ecclie bi willehi
 in breina & canoias imbi do seruentibz & culm' in p'p'm. sperantes ab omnium bonoz re
 tribuzee deo mercedem recipere etnam. Et aut her nra donatio rata pmaneat & ab
 omi eno incoiulsa p'sentem sup hoc paginam ascribi & sigilli nri munimine. & testiū qui
 aderant p'sentes in p'sonone fecim' roborari. Testiū aut nomia her sūt. h'man'
 maioris ecclie decanus. Lambertus s'c'i ansharij p'p'or'us. alard' b'nhard'. canoia bre
 inēses caplm bi willehi. Conrad' comes de oeringe. Ministiales uero theward'
 & filij sui. sifrid' & adicus. brunice. Lypoldus & tres sui. alard'. & bochart' de g'
 pel. Gerhard'. & alij qm plures. Datū breinē p manū lurberu nri notarij. Anno
 d'ni .o. cc. xxi v. Indictione triadecima pontificat' nri Anno sexto.

E nomine sc'e & individue trinitatis. H' di gra breinē ecclie archiepi. Omibus
 tam p'sentis qm futi tempis in xpo fidelibz saltē & b'ndictionem in p'p'entū. Qu' omnia

9 Vogt m. c. 11207
 12. 25.

Dinsfer

10 c. 1194-1198
 Orig. in Landesarchiv zu Coblenz

Redengstede

que coram nobis rationabiliter acta sunt. et ratione indigeant. ne necessitate temporis oblivioni tradantur. dignum duximus de quodam concambio. quod factum est inter meum fratrem Willelmum et congregationem dominorum de Berthelchope. et scriberetur. Non sicut et scire uolentibus qui hanc paginam legerint ut lecta audire uoluerint. quod rationabiliter conuenientia et sensu utriusque conuenit. et nostra permissione cambium facta sit. Dum uenerunt dominorum qui nunc est Berthelchope in Brema. scilicet apud sanctum Michaelem. quidam militaris ecclesie nostre Bernardus nomine. et fratres eius Wendeler. cum consensu heredum suorum quodam predictum in Redengstede pro remedio anime sue eidem assignauerunt. postquam uero dominibus habitantibus in Berthelchope magis complacuit. ex nostra permissione et ecclesie eo congregatio custodita est. In hac ipsa nulla Berthelchope decima de ipsa nulla uenerunt. et Willelmi habuerunt. atque in quocumque possessione aliquo tempore possederunt. placuit ergo utriusque uentum ut cambium inter ecclesias fieret. de predicto Redengstede et decima Berthelchope si ex ipsa fieri posset permissione. Nos uero propter sancti dei genitricis marie reuerentiam. et Willelmi merita refragari nolentes ipsorum uoluntati pro remedio anime nostre. et pensione Mauricii comitis et marie sue. quod ecclesie in Berthelchope fundatae sunt. predictum in Redengstede ecclesie Willelmi permissione decimam in Berthelchope ecclesie sancte marie quod in eadem nulla est in cambium et uolumus. ut hec autem in conuulsa permaneat. banno nostro confirmamus. et sigilli nostri impressione stabiliuimus. Testes uero huiusmodi donationis sunt totus uentus maioris ecclesie. in quorum conspectu hec ordinata est. Fredicus poppinus. Rotholphus decanus. Hardingus custos. Radolphus celebrari. Hbertus Willelmi poppinus. Laici comes Mauricius et multi suorum ministrorum. Omniales ecclesie nostre. Engelbertus. Alexander. Luderus de Bikeshouede. Erpo de Lunenberch. et alii quoniam plures.

Venerabilis pater et filii et spiritus sancti. Ego Sirardus di. gratia Brema ecclesie archiepiscopus. Omnia in christo fidelibus eterne beatitudinis gloria perfruam. Sicut ex sacris scripturis cognoscimus. certum est. ut si quis agrum uel domum. ut quicquam suorum pro christo dimiserit. centuplum recipiet et uitam eternam possidebit.

Je. folley

Inos uero qui spirituales sumus. si quicquam talium sectatorem apostolica mandata uiderimus. qui sua ut seipsum pro domino reliquerit. quoniam ipse iure fingimus. quod plurimum in domino gratulamur. Dignum uero duximus notum facere tam futuris quam presentibus in christo fidelibus. qualiter decimam holum. in proebia Lame. stede. pro christo et remedio anime nostre fratri sancti Willelmi donauimus. quoniam Wenerus de Wehema noster alius ecclesie nostre cum uxore sua Erika a nobis in beneficio tenuerunt. ipsi enim dum herede sibi placito carebant. christum sibi heredem esse decreuerunt. hoc ergo sano uis consilio. id nobis postulauerunt. ut cum propter dominum et remedio anime nostre cum et pro intuitu seruicij ipsorum hanc ipsam decimam memoratis fratribus sancti Willelmi. ut ibi ipsorum deuotione ad dominum haberetur. memoria donarem. Nos uero uariis intentionibus eorum considerantes uoluntatem. bono eorum proposito refragari pro domino auti non sumus. Sed memoratam decimam ab eis recipientes. fratribus in ecclesia sancti Willelmi deo ministrantibus libere donauimus. ut hec uero rata permaneat. paginam hanc sigilli nostri impressione signauimus. et ne quis decetero id infringere conetur. banno id inuocatione sancti spiritus stabiliuimus. facta est autem donatio hec. Anno domine incarnati. d. c. lxxxi. Indict. xiiii. die sancto pentecostes.

Reidraat pagina una

in beneficio concesserat. argento uero redempti. & fribus uia mulierum. ut obedientiarum q
ipm mansum habeat. Annuatim in cena dñi cubitet frum sex denarios impnatur. & c.

In nomine sc̄e & indiuidue trinitatis. Gerardus di. Gfa.
sc̄e bremen̄ ecclie archiepc̄. Om̄ibz ad quos presens scriptum puenit salm̄ in dño. Cum circa
ecclias nro regnūmissas tam tempalem qm̄ spūalem curam gere nos opareat. & ut eam
p nos incrementū papiant. p̄p̄tius debeat intendere. necesse est ut eis quibz munia nostre
benignitatis imp̄tinur. ita studeam̄ p̄p̄tē. ne eis possit aliquis in posterū dubitationis siue
arrariens scrupulus s̄bort̄. Sciant q̄ presentes & cognoscant posteri. qd̄ dum walterus. &
orlo iustus. fr̄ cuig ecclie nre m̄teriales ciues brenēses. dimidiū mansum in vrb̄bremen.
quem a nobis tenebant. cū filiis & uxozibz in manus nras resignassent. flos p̄dca dimidiū
mansū p̄p̄tatem cum om̄i iure suo ad nos p̄tinentem. ecclie b̄i willeh̄i in b̄ema & canōcis
ibi deo seruentibz. & iustim̄. sperantes ab om̄ium bonoz deo retribuzōe mercede
recapere eternam. Vr̄ aut̄ hec nra donatio rata p̄maneat. & ab om̄i euo m̄cōulsā. p̄fere
super hoc paginam scribi. & sigilli nri munim̄te. & testium qui p̄sentes aderant impo
sitione fecim̄ roborari. Testim̄ aut̄ nom̄ia sunt hec. Wilbrand̄ rustigre p̄p̄tus. Radaḡ
decanus. & totū caplm̄ ecclie b̄i willeh̄i. Om̄istiales uo. Jacoby de urbe. thidicus d̄ urbe.
Gerard̄ scole. Wnerus de ride. Otto d̄c̄is aduocatus. heinricus horberu filius. Alardus
deremo. sohes de uerda. & alij q̄ plures. Datū b̄eme. Anno d̄nice incarnationis. d̄. cc.
xxx. q̄. iudictōe x̄ii. Anno pontificatus nri. x̄x.

Honorius ep̄c̄ seruus seruoz di. Dilectis filiis. Decano & capto ecclie sc̄i willeh̄i salm̄
& ap̄t̄icam benedictionem. Justis penentiū desiderijs dignū est nos faalem p̄bere con
sentim̄. & nota que a rōnis transire nō discordant̄. effū p̄sequente complere. Ea p̄pter
dilecti in dño filij nri iustis precibz inclinat̄. p̄sonas nras & locū in quo diuino estis officio
mancipati. cū om̄ibz bonis que in p̄sentiā rōnabil̄ possidet̄ aut̄ in futurū iustis modis
p̄stante dño p̄nt̄ adipisci. sub beati petri & nra p̄tectione suscipim̄. specialiter autem
possessiones & alia bona ecclie sc̄i willeh̄i. sicut ea om̄ia iuste & canōice possidet̄ & ḡuere.
nobis & p̄ uos ip̄i ecclie auctoritate ap̄t̄ica confirmam̄. & presens scriptū parocimo cōmu
nimus. Nulli ergo om̄ino hominū liceat hanc paginam nre p̄tectionis & p̄uarōis
infringere ul̄ ei ausu temerario contraire. si quis aut̄ hoc attemptare p̄sumpserit. dig
nationem omnipotentis di & beatorū petri & pauli ap̄t̄oz eius se nouit̄ incursum. Datū
& actum lateran̄. Non̄ martij. pontificatus nri. Anno. Nono.

Harvicus di sc̄e bremen̄ ecclie archiepc̄. Om̄ibus x̄pi. fidelibz salute in vero saluari.
sc̄e debent vn̄i qui hoc scriptum inspexerunt. qm̄ comitissa de oldenb̄. d̄na
Cunegundis mat̄ comitis man̄. cum ip̄o comite. & cū conuentu cenobij in berchepe
Amuacionem fecit cū canōicis sancti willeh̄i. de bonis in red̄ istede que ad ip̄os p̄tine
bant. & recipiens ab eis decimam in berchehoep̄. que ad p̄benda ip̄oz p̄tinebat. v̄trobiz

12. Mark. p. 444.
S. 1239.

v. H. Bremen

13. 1225. non. Mart.

Copiamus p̄b̄
h̄m̄y p̄

17. F. c. 1194. 1198.

Helensstade

cū omī inegitate que tam ad bona qm̄ ad decimā p̄nebat. Et ergo bona p̄cedā in redemptio-
libā redderem' ab exactione uectigaliū que ad nos n̄m̄ p̄nebant. qm̄ tenobū qd̄ in suo n̄t de suo
struxerant. itā nos n̄m̄ & successoz n̄roz p̄petualit' possidendum. in recōpensationē p̄dictoz
uectigalium & tulerunt. Ne ergo de cetero p̄cedā amutano aut recōpensano retractari ualeat.
auctoritate ep̄ali qua singul' prohibemus. & sub anathematis interdicto inhibem'. ne quisq̄
cont' hanc & firmanonis paginam venire p̄sumat. qm̄ sigilli n̄i impressione. & testum mun-
imine roborauim'. Quoz nomīa hec sunt. Sicheboto abb' s̄i pauli. Rodolfus maioris ecclē
decan'. hman' s̄i anseharj ip̄s. alard' aduocat'. ericus. sichenand'. aldo. Gerard'. & alij q̄ plures.

1189.
Bertholp

In nomine sc̄e & indidue trinitatis. Ego hardwicus.
bremenē ecclē archiepc̄. Ut iustoz memoria fiat apud dm̄ nona est. sic & apud homines memo-
riale eoz nō derelinq̄tur in secula. Necessē est opa misericordie sue diligenter reseruare & re-
seruata omī possitā tūmētē. fide est qd̄ vniūsis sc̄e matris ecclē filijs nam suis q̄ p̄sentibz
nomī esse cupim'. qm̄ ernstus de ocle cū collaudatione heredum suoz. tū pro anime sue re-
medio. tū pro pecūia. videlicet quingaginta m̄ris argenti tribz minus. decimā in villa que d̄r
bersthope cū omī eiusdem decime p̄uentu nobis resignauit. Ut nos s̄ibz s̄i willeh'i. qui
memorātū argētum exsoluerunt ad auerendam eoz p̄beendam conferreim'. Nos igitur
idem vtrobz amēdantes & ratum habentes. iam dāim decimam in bersthop. qd̄ est in
prochia ganderkesstede p̄dās s̄ibz & serimus. & collarā eiusdem confirmāim'. scripto & testibz
ac sigilli n̄i impressione & sub anathematis interdicto & firmanam roboram'. Inuenientes ne
quisq̄m de cetero quolibet modo dolis excogitatis ara hanc & firmanonis paginam venire p̄-
sumat. si quis aut' hoc attemptauit indignationē di omnipotentis & beatorz aptoz petri & pauli
sencat. & debitam anathematis vlnonem de malicie sue m̄ris incurrat. Testū nomīa hec
sūt. Thidicus maioris ecclē decanus. hardwic'. alneram' custos. hardwin' hambr' canoic'.
Wng' eidem ecclē cano. Laici ud hij. alard' aduocatus. ericus de bedikesha. Engelbr' de walle.
& alij plures. factum. Anno dñice incarnationis. dñi. c. Lxxviii.

1203. 11625
Embeke uel
Emreke

In nomine sc̄e & indidue trinitatis. Ego hardwicus. Di gr̄a sc̄e bremenē ecclē archiepc̄. vniūsis
ep̄i fidelibz in uero saluatiōe salū. Omibz ecclis & magis n̄re sollicitudinē deo annuente & iustis
nō tū p̄cesse s̄i & qm̄m possim' diuine retributionis obtentu p̄desse cupientes. ne quid eis
in possessionibz suis uel p̄ignocānam ut p̄ malignāciū iniquitatē ut p̄ obliuionē deperat in postm
amodū duxim' septi n̄i munimētū adhibē. sicut s̄i omibz tam p̄sentis q̄ successiue entis
hominibz ueritatē hui' actioms sc̄re volentibz. qd̄ dñs herbertus maioris ecclē bremenē
canoic'. ecclē s̄i willeh'i apud beemā can' & ip̄s sue suoz q̄ salim deuore inuadens. diuinā
in embeke sine emreke a hmanno milite de reke & semientibz s̄ibus suis. lcberto & st
alberto & nullo conuicente n̄ro etiam accedente & sensu emuit. & laudabili discretione ap nos &
ap ip̄m henricū & p̄dōs fr̄es suos hoc optinuit. ut tam ip̄e henric' q̄ omēs fr̄es sui cū plibz
cognatis eoz ad beemā ad nos accedentes eandem decimam idem. h. nobis resignaret.

q̄ de manu n̄ra eam tenuit. na ut ab illo temp̄e nec ip̄i nec alij heredes eoz aliquid iuris
 in ea sibi possent addere. flos etiam p̄m̄ eius desidiu[m] agnoscentes ad penonem suam
 p̄scham decimam in embeke siue emceke q̄m a p̄dco. h. de reke & fr̄ibus suis & sc̄n̄ciētibz
 sic absoluit. eccl̄e b̄i willel̄m̄ p̄mo iure possidendam & r̄ulm̄. na ut licet ip̄i p̄mo h̄b̄er̄o.
 de ip̄a decima quicq̄d ueller ad honorem d̄i & p̄dco eccl̄e b̄i willel̄m̄ admare. signis uo
 h̄m̄ n̄re aucterans p̄uilegiū irritare temptauerit. aut quocuoq̄ modo in parte uel i toto
 infringē ius sit sit excomunicatus a corp̄e & uisusio sanguine d̄m̄ n̄ri ih̄u xpi. & a sc̄e
 man̄s eccl̄e aditu separatus. Cunctis aut̄ hanc ordinarōnem n̄ram seruandis sic p̄ax d̄m̄
 n̄ri ih̄u xpi. quat̄ & hic fructum bone actōis p̄cipiant. & apud districum iudicem p̄na
 eterna & pacis inueniant. Actū. anno incarnatōis d̄nce. d̄i. c̄. iii. viij. kl. iunij. Testes sego
 bodo s̄a pauli abbas. Octo maior̄ ip̄s. hardwic̄ decan̄. godefr̄alc̄ scolastic̄. h̄ouric̄ de be
 kerhouede maior̄ eccl̄e can̄. Laici. alard̄ aduocat̄. Octo p̄uicta. th̄id̄ir̄ m̄r̄sc̄alc̄. b̄i
 hard̄ de vlar̄dale. borchard̄ de suanebede. bertold̄ w̄r̄deke & alij p̄s̄ in clerici q̄m̄
 laici. Datū p̄ manū h̄amb̄ḡn̄ eccl̄e scolastica. alardi.

E. di gr̄a. Decanus cumq̄ beem̄ eccl̄e cap̄m̄. Om̄ibz hoc scriptū uisuris salū in d̄no.
 Conuendētibz honoabili uir̄o. b̄. s̄a willel̄m̄ ip̄o. & decano & cap̄to eiusdem eccl̄e coram
 nobis de beaceo eoz dando singulis annis a uilliciis. Tandem ip̄s fuit p̄ suam capituli
 diffinitum. q̄d uillia ad dandum beacē tenerent. Vñ Decanus & quatuor ex senioribz
 cap̄li sup̄d̄a p̄fatio uijamento affirmant. eoz p̄decessores & eos fuisse i possessione
 pacifica talis iuris. q̄d acceptans d̄nc̄ ip̄s dicebat se eē conuentū. flos uo rogari p̄d̄c̄.
 ip̄m̄. Decan̄. & cap̄m̄. ne ea que r̄onabil̄ gesta sunt in obliuione transeāt futur̄. Sigillo
 uenabilis p̄ris d̄m̄ n̄ri. h. archiep̄i & n̄ro scriptū p̄fens in testimoniu[m] fecim̄ & munim̄.
 Actum in cap̄to n̄ro. viij. id̄ ap̄r̄. Anno d̄m̄. m̄. c̄. lx. viij.

*Villij ad beacē
tenent.*

H.ildeboldus di gr̄a sc̄e beem̄ eccl̄e archiep̄. Om̄ibz hoc scriptum uisuris salū in d̄no.
 D̄n̄s filij decanus & cap̄m̄ b̄i willel̄m̄ beem̄ sua nobis insinuatione monstrarūt. quod
 in eoz eccl̄a a longo temp̄e cui nō exstat memoria quedam approbata & r̄onabilis inua
 suat & s̄uetudo. que ab ip̄o cap̄to laudabil̄ fuit obseruata. talis uidelicet. q̄d null̄ eoz
 canonicus nullum in choro. uocem in cap̄to. portiones. bona cap̄li. & manualia q̄ canico
 debentur habē pot̄t̄ nec tractantibz eccl̄e m̄r̄se n̄ cū fructus p̄ciperet p̄bende sibi cano
 n̄re & p̄erentis. Adicientes q̄d ip̄r̄ r̄onabiles causas & necessarias d̄ndū de am̄m̄ p̄sensu
 totius sui cap̄li statuerunt. ut fructus p̄bende uacantis post annū gr̄e qui defuncto
 cedit inuim̄ pietatis p̄ duos annos ad usus cap̄li necessarios cedent colligendi. Vñ nobis
 humiliter supplicarunt. quat̄ & s̄uetudinē & statū p̄missum & firmare misericord̄
 dignarem̄. flos uo qui ex ep̄alis officij sollicitudine uobis inuictum eē p̄pendim̄. ut b̄n̄
 edmans p̄beam̄ assensum. p̄dcoꝝ Decan̄ & cap̄li supplicatōibz fauocabil̄ annu
 entes. memoratam & s̄uetudinē & statū p̄fensens sc̄pn̄ serie & firmam̄. Statuētes

*Sup̄d̄a r̄onabilis
Vñ decan̄ & cap̄m̄
Vñ de p̄bende &
d̄m̄ cap̄to red̄
Vñ cap̄m̄ n̄r̄
Vñ quat̄ p̄cip̄ n̄r̄
fructus p̄bende
p̄b̄ n̄r̄*

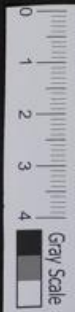
170
ut quicūq; fuit in eorū candidū electus ut receptus predictam consuetudinē & statuta se iure
inviolabiliter seruaturū. Nulli ergo liceat hanc paginam iure confirmationis & statuti
infringere seu in aliquo contraire. Signis autē hoc attemptare presumpserit excoicationis
iuncto se noverit innotatum. Ad huiusmodi confirmationis iure & statuti memoriam & robur perpetuo
ualiam presentis pagina sigilli nri munimine. vna cū sigillo dā capiti iustitiarū roborari. Dat.
& actum breme. vij. Et Decemb. Anno dñi. m. cc. lxxvi.

1287. in crast. brem. h. i.
Habenb. h. i.
Gyselhermus di. gra. scti bremenē ecclie archieps. Omnib; presentis scriptam visuris salt. in dño
sempuervnam. Ne longem tempis obliuio posteris inducere valeat scrupulum ut errorē
discretum est & expedit ut gestarū rerum memoria p scriptam autenticam firmetur.
Hinc est qd tam presentib; qm posteris cupim' esse notum. qd dilecti nri. Decanus & capitulum
ecclie scti willelmi in breme de nro consensu & pmissione honorabilis viri dñi bñardi.
ipoz ppositi reemerunt duas terras dñas vulgarit' lant ab alberone milite de line
socero hunc de bekerhouede multis sitas in villa habenhusen quas idem al. aliqui
dñi tenuit & possedit. tam cum decima & aduocata qm etiam alijs omnib; & singulis
urbib; & prouentib; earumdem. ea ad ipoz usus ppetuos ministranda que de pte ar.
ris & urib; necno & prouentib; ipoz ppetuis potuerunt temporib; deriuari qm empdēt
& grām ipis ab ipoz bñardo pposito factam gratiam & iuram hūc tenore presentium
firmamus. In cui rei testimoniu. nro & pda. b. ppositi scti willelmi sigillis ptes pagina
communitur. t nos bñardus di. gra. maior & scti willelmi in breme ppositus i iure
pmissionis & grē testimonium. nri sigillum quo super ppositum bremenē vn
nri huc scripto dñm' apponendū. qd sigillum sup ppositū scti willelmi nō hūm'
speciale. Datū breme. Anno dñi. m. cc. lxxx. septimo. In crastino bñi vniuersi nris

Hemedisse prima vice seruet duas septimanas. vnam pro se. aliam pro baldighe. Aldebneke
seruet tertia septia. Deddenhorpe seruet quarta septi. Wechle seruet quinta septia.
Wustede seruet sexta septi. Walle seruet septima septi. Habenhusen seruet octava septia.
Habenhusen seruet nona septi. Hornesde seruet decima septi. Intra sex dieb; in ebdomada.
sabato sequenti Wimbergen & sethe. que due curie seruiūt octo dieb;. Curia sethe sabato
ministrabit carnes nisi reuimū exapier. Item hemedisse alia vice seruiēs ministrabit tantūdo
vnam ebdam. Scto baldighe. tertia & emmigestorpe & hiddesorpe. Quarto deddenhorpe quinto
wechlere. Sexto wustede. Septimo walle. Octauo & nono duo habenhusen. Decimo mert
welde. Undecimo Wimberzhe & sethe. In isto ordine seruiciorū tres uel quatuor scti excoy
nones. primo ordine seruicij. hemedissen seruit duas septi. vna pro se aliam pro baldighe
Scto ordine hemedisse vnam tantū pro se. baldighe aliam pro se. Tertio ordine siml.
quib; trib; firmatis iterū hemedissen seruiet sicut duas ebdomad. vna pro se alia p baldig
& sic stabit imperium de illis duab; curijs. Alia est exceptio de curia aldenbucken que nō

177
est nisi dimidia curia que primo ordine seruet unam sept. Secundo ordine Remgestepe & hiddestape
q̄ due partes sunt dimidia curia seruet alia vice & sic alternabunt iuoco in seruiuo. Tercia exceptio
est q̄d curia wechlethe quolibet anno seruet sibi sept. cū festiuitatibus. Quarta uo p̄p̄tius p̄ curia
wechlere & de curia wedene seruet & quā uoluit p̄p̄tius. Si uo ita addit. quarto nel quinto anno
q̄d curia wechlere accipit quinq; ebdē ad seruendum. unam seruet p̄p̄tius & villicus quatuor.
Vigilia pasche preret seruiciū septimanale quod p̄cedit debent quatuor villici de wilstede.
walle & duo de habenhusen seruire s̄ribus in xxx denarijs p̄ pitab; In die pasche p̄uores
duo villici wilstede & walle debent s̄rib; ministrare recentes porcinas carnes & xvi denarios pro
assaturis & xvi den; p̄ cōuiuio & octo pullos & xx pulcras siligines s̄c̄dm formā grossi pauis. Sequenti
die duo villici de habenhusen ita debent ministrare p̄cedendam sicut in die pasche ministrant cū cor
pamb; pulch; siligines. feria t̄cia wilstede & walle debent ministrare recentes porcinas carnes & xx s̄slos
panes. feria q̄nta duo de habenhusen tantū ut p̄or die. feria quinta wilstede & walle. vii. solidos & viii
den; pro carib; & xx grossos panes. feria sexta duo de habenhusen tantū ut p̄or die. Sabbato villic;
de remgestepe tantū ut p̄or die. In octa pasche incipit villici dare laudem. usq; in feriā s̄c̄dam
an̄ ascensionem d̄ni. feria s̄c̄da in eogatonib; dabit. i. den; s̄rib; ad p̄cedendam. feria t̄cia. i. den; feria
q̄nta. i. d. in festū philippi & iacobi & s̄n̄uonoms s̄c̄e crucis iudat & tunc faciendū est sicut in maiori
ecc̄s̄a. In octa pasche & in die philippi & iacobi & s̄c̄e crucis dandi s̄nt xvi. d. p̄ cōuiuio & viii. pulli. In ascen
sione d̄ni p̄mo dantur omne carnes usq; in d̄m̄icā proximā post natiuitatē d̄ne n̄re. Excipis dieb;
stephan. laurencij. assump̄toms. bartholomei. egdy. uatū d̄ne. u. quib; dande s̄nt boune car
nes. In ascensione d̄ni pulli & uiuū. In vigilia pentecostes quatuor villici. hemedise. baldighe.
teddenchope. wechlere. p̄er seruiciū septimanale debent dare. xxx. den; pro pitab;. In die pent.
villicus de hemedise deb; dare omnas carnes. & xvi. d. pro assaturis. & xvi. p̄ cōuiuio. & viii. pullos
& xx. granles silig. feria s̄c̄da villicus de deddenchope tantū ut p̄or die. feria t̄cia villicus de baldige.
omnas carnes & xx. grossos panes. feria quarta villicus de wechlethe tantū ut p̄or die. feria q̄nta
villicus de hemedise & de deddenchope s̄c̄dm p̄uam s̄mendiciem dare soleut pro redemptione
iii. solidos & ii. d. feria sexta villicus de baldige. & de wechlethe tantū ut p̄or die. Sabbato de
afdenbuchten assueut redimē carnes pro. v. sol. & viii. den;. In octa pentecostes dabitur pulli & con
uiuuij. D̄m̄icā post nat̄ d̄ne n̄ dabitur boune carnes usq; in d̄m̄icā post octāw̄ willehi. excepto
die martini. quo debent dare recentes porcine carnes. In uigilia willehi p̄er seruiciū septimanale
debent villici de wilstede & de walle & duo de habenhusen dare. xxx. den; p̄ pitab;. In die wille
hadi villicus de walle debet dare bounas carnes. & xvi. den; pro assaturis. & xvi. d. p̄ cōuiuio. & viii. pul
los & xx. granles silig. Sequenti die villici de habenhusen. tantū ut p̄or die. Tercio die walle
debet dare bounas & xx. grossos panes. Quarto die uidelicet martini villicus de hiddestape debet
dare recentes porcinas carnes. & uiuū & pullos. viii. & xx. grossos panes. Quinto die villici de ha
benhusen debent dare bounas carnes. & xx. grossos panes. Sexto die villici de walle soleut dare
pro redemptione carniū. v. sol. & viii. den; & xx. grossos panes. Septimo die villici de habenhusen

tantu ut poci die. Dñica proxima post octam willehi dabunt porcine carnes usq in scdam feriã
 post carupinium. In vigilia nat dñi. villicus de hemedissen. de deddenchope. de wechlerhe. de bal
 dishe preter seruicium septimanale dabit. xxx. den. p piscib. In die sancto nat. villicus de hemedisse
 debet dare recentes porcinas carnes. x. den. pro assatis. x. den. pro immo. x. den. pullos. x. den. fides
 silgines. In die stephani villicus de deddenchope tantu ut poci die. In die iohannis villicus de wechlere
 tantu ut in die nat xpi. In die innocenti villicus de baldige tantu ut poci die. Quinto die villicus de he
 medisse recen. por. carnes x. den. grossos panes. Sexto die villicus de deddenchope tantu ut poci
 die. Septimo die villicus de wechlere tantu ut poci die. Octa. f. articulationis villicus de aldebuchte
 debet seruire ut in die nat dñi. Nono die villicus de baldige debet dare recen. por. carnes ñ re
 dimat scdm qd qm soler. x. den. grossos panes. Decimo die quatuor villici de hemed. de deddenchope.
 de wechlere de baldige. dabit. vii. sot. p carmb. x. denar. x. den. grossos panes. Undecimo die
 witede x walle debent dare recen. por. carnes x. den. grossos panes. Duodecimo die villicus de ha
 benhusen tantu ut poci die. Tredecimo die. f. egyptie dñi. villicus de witede de walle duo de
 habenhusen debent seruire ut in die nat dñi. Quarta decimo die omes octo simul. f. de hemedisse.
 de deddenchope. de wechlere. de baldighe. de witede. de walle. x. duo de habenhusen. debent seruire.
 quatuor superiores possunt sed mie scdm qd soliti est. quatuor inferiores debent dare octo prebendas in
 carmb. preter prebendas officiaroy. Nec tunc pma tultimo hui festivitatis. s. postea quida antea
 res nri de asilio poci x villicoy pter apendiu instruerut. qd quatuor villicus inferiores unusquisq
 eoz pter medicamentum diei x quartam partem diei x octam partem diei qm seruire debebant i carmb.
 dec. xiii. prebendas p. un. vltimis dieb. x officia hab. qd iuris eoz est. De medicamentis vltim diei
 qm un. superiores villicus reddunt denarius q facit. vii. prebendas. quatuor dabit. ministris vlti
 moy diei. In die carupini dabit recen. por. carnes. x. den. iuuenes pulli. x. den. x immo. x. den.
 pro albo pane. Postea tota septimana dabit unus den. ad prebenda nisi festu inueniat. In die est
 seruandū ebdomade. In dñica die dabunt carnes. x. feria tertia. feria quinta. redemptio p carmb. que
 talis esse s. s. omnia carne. in. denar. pro bouina carne. in. denar. pro recente porcina carne
 v. denar. pro lardo. vi. denar. In scda fia. i. denar. pro piscib. feria quarta. i. den. feria sexta. i. den. sabbto
 ii. den. Si uo in istis quatuor dieb. ix. lectones inciderint dabunt carnes ut redemptio. Omnes
 villicus dabunt pro simplici sabbto. ii. denar. ñ solus villicus de wubghe dabit. i. den. qd supplebit
 villicus de sere. i. alia ebdomā dando carnes ut redemptio. Si uo in sabbatu incidit remuū uenit
 villicus dabit ii. denar. pro piscib. Item si vigilia be. v. g. ut laurenci. ut alicui apli incidit
 in tiam ut quincam feriã. villicus nō dabit ii. denar. pro piscib. Scō die dabit carnes x. denar.
 p. immo. x. den. s. s. quonensitūq. ponat quinq. candele extra. xl. dabit carnes. x. den. p. immo.
 x. den. puli. per. x. marthe dari debet esox. x. den. p. immo. x. den. denari pro die. In capite
 quadagesime tantu sicut in die cacti per. feria scda citus sibe x. vn. alb. pams pro obulo enpitis.
 feria tertia. i. den. p. piscib. feria quarta sicut in scda. feria quinta sicut in tertia. feria sexta sicut in scda. sabbto
 sicut in tertia fia. x. sic p. coram quadagesimam seruet. excepta dñica letare. x. alijs festis quinq. candelay

quibus seruetur sicut in die cathed petri & in die palmarum. scilicet scda post diem palmarum. id est per piscaly.
 scilicet iii. scilicet iiii. scilicet v. sicut in scda. In cena domini esox. In vigilia pasche esox. ut. ii. denarij.
 Si occurrerit iure pascha & pentecostes. In octava pasche quinq. candelis. Tyburty & valerian. ii. can. Georgij. ii.
 marci. ii. virgilio. ii. In festis apostolorum. v. In inuentione sancte crucis. v. Johis an. por. ii. Gaudiam & epy. ii.
 fieri & achil. ii. victoris & corone. ii. In ascensione. vii. In octava ascensionis. ii. scilicet sexta post octavam ascensionis.
 ii. In vigilia pentecostes ad mart. ii. ad vespas. vii. In vigilia pentecostes ad missam alba indumenta. ad vespas
 rufa. In vigilia pentecostes supponer pascha. In die scda post missam deponer. In octava pentecostes. v. viri. v.
 Johis bap. vii. petri & pauli. vii. Ozarmani. v. Ozare magda. v. & ad vincta petri. v. Symon & iunicy.
 v. Exaltatione sancte crucis. ii. felcis. v. felciani. v. Omnis scorum. vii. In vigilia vigile sancti willeti. ii.
 In sancta nocte. vii. scda die. v. taa die. v. In octava willeti. ii. pma dima in aduentu. v. In vigilia
 vigile nativitate domini. ii. In sancta nocte. vii. In purificatione. vii. Anstharij. v. In cathed petri. v. In septuagesima
 cum. v. Esto in xl. v. In capite ieiunij pasche. In pma sexta fia i. xl. no ponatur
 crux. Inuocatur. v. can. lempre. v. supalms. v.

- 1 **S**anctus willehadus multis annis predicauit. sed postquam recepat consecratione episcopalem sedir et rexit ecclesiam breuemesem annis duobus mensibus tribus et uiginti duobus diebus.
- 2 **U**alericus episcopus sedir annis .l.
- 3 **L**udricus episcopus sedir annis .x.
- 4 **S**anctus anshari factus primus archiepiscopus breuemesem sedir annis .xviii. cum ceteris .xvi.
- 5 **S**anctus Rembims archiepiscopus sedir annis .xxiii.
- 6 **H**elgari archiepiscopus sedir annis .xxi.
- 7 **H**ogerus archiepiscopus sedir annis .viii.
- 8 **E**nward archiepiscopus sedir annis .i.
- 9 **V**ino archiepiscopus sedir annis .xviii.
- 10 **H**aldagus archiepiscopus sedir annis .liii.
- 11 **H**ibencus siue hainzo sedir annis .xxv.
- 12 **H**imewan archiepiscopus sedir annis .xv.
- 13 **H**ibencus archiepiscopus sedir annis .iiii.
- 14 **H**ermanus archiepiscopus sedir annis .ii.
- 15 **H**elbrand sine uestela sedir annis .x.
- 16 **H**elbertus archiepiscopus sedir annis .xxviii.
- 17 **H**eymar archiepiscopus sedir annis .xxx.
- 18 **H**umbert archiepiscopus sedir annis .ii.
- 19 **H**erchicus archiepiscopus sedir annis .viii.
- 20 **H**allex archiepiscopus sedir annis .xxiiii.
- 21 **H**ardwicus primus sedir annis .xx.
- 22 **A**ldwinus sedir annis .x.
- 23 **H**yrud archiepiscopus sedir annis .v.
- 24 **H**ardwicus sedis sedir annis .xxii. ^{in mab.}
- 25 **C**erard primus sedir annis .vii.
- 26 **C**enard sedis sedir .xl. annis exceptis .iiii. ^{in mab.}
- 27 **H**ildebolt archiepiscopus sedir annis .xv. ^{in mab.} septuaginta et uno die.
- 28 **G**yselbert archiepiscopus sedir annis .xxv. ^{in mab.} et quatuor diebus.
- 29 **H**unric electus sedir mensibus .iiii.

Magnificus karolus romanorum imperator et totius orbis fere dominator et dominus. Saxoni gentem ad fidem christianam per multa bella perduxit. qui etiam per xxxiiii. annos annuos cum eisdem saxonibus dimicauit. tandem bello supero predicatores ad illam gentem nimium uoluntate rediit in transiit. Primum omnium beati bonifacii maguntine sed archiepiscopi. deinde plures alios. tandem beati willehadu primus beatus ecclesie episcopus ad conversionem gentium destinauit. Qui primus omnium doctor martirum et hereticos saxonum presbiteros et iraculianos populos per lauacrum regenerationis ad fidem christiane puritate perduxit. et multa milia paganorum baptizauit. Ipse uero de partibus anglicis regni ueniens. et martiri desiderans legimus multas angustias et persecutiones pro euangelizandi instantiam sustinuisse. sicut beatus anshari quartus eius successores fidelis in libro uere actuum eius describitur. ubi plenus in ministerio poterit quod in manu beati willehadu stare desiderat. Legimus dominus et uenerabilis pater beatus willehadus postquam ad manone episcopalem recepat rexit ecclesiam beuemesem duobus annis. mensibus tribus et xxxvi. diebus. Predicauit etiam in frislandia quod saxonibus post martiri beati bonifacii per annos xxxv. Obiit autem senex et plenus diebus in frislandia in uilla que bleckenen dicitur in trilingua. et corpus eius per uiteram ad curiam beuemesem deponitur in ecclesia beati petri apostoli que ipse edificauit sepultus est. Sed successores eius willehadus corpus sancti willehadu de illo loco translatus ad alium locum. et in quodam castro ad austrum iuxta monasterium quod ipse fecerat in diuina recondidit. et hoc factum est per miracula puritatis que per uirtute miraculorum sancti willehadu. qui tunc auctore sedis apostolice per uirtute miraculorum que ibidem gratia diuina fiebant cum transiit in carum lago sancti descriptis et diem deponitionis et translationis eius celeberrime celebrant. cum collaudatione plebis et suorum clericorum. Transit etiam celebrat festiuis gaudis. uiridibus nouis. Ordinato uero eius .iiii. idus iulij.

Beatu Willelmo immediate successit in eadē beate dñs Willelmus vnus ex discipulis bī Willelmi
 & canonic' beati viri Luitpoldi. & omni mox honestate p̄clarus. pro fide xp̄i miles strenuissim' cui
 karolus impator regalia p̄cepit. hic in fide eccliam tenellam. l. annis regit. Cui tempibz eadē b̄mē
 regimē dicit' caruisse p̄storalī p̄ annos duodecī. p̄ nouelle gentis saxoni inuersionē q̄ male se pa
 cebantur regi uerdōe episcopi. Nam tū nullis fore annis vacauit abello saxones. q̄ tande
 ua p̄fligati legunt'. ut ex hys qui inhabitabant utraq; ripas albie fluminis decem milia hominū cum
 mulieribz & puulis in franciam tūrlati sint. & hic est annus diuicium saxoni belli. xxxij. quem
 historia francoz dicit' memorabilem. Quo tempore disposuit idem impator karolus in thāmēbō
 ecclā d̄struētur. ut flauū & dam & genes circūposite ab ipā ecclā tūm' a metropoli in fide catholica
 fouētur. & occupatō regni ipm impatorem impediuit ne bonū p̄p̄itum qd̄ ceperat cōsumaret.
 Legitur etiam qd̄ ante tempa bī anshari p̄fatar' pater' Willelmus t̄nsalbiāns p̄dicatō. & eccliam
 ī malentharpe frequenter uisitasse. usq; ad temp' quo hāmēburch metropol' facta est. Anno wil
 leri. xxx. moritur clarissimus impator karolus & lodewic' filius eius elect' est in romanor' impa
 torem. qui uoluntatem patris oblitus p̄uicāam t̄nsalbiāna b̄mēsi & uerdensi ep̄is emendauit. Anno
 s̄ willia. xxxij. Lodewic' impator. nouam in saxōia corbejam exortus. religiosissimos france monā
 chos ad illd̄ aggregauit cenobiū. sicut quos p̄cipu' fuit b̄ anshari p̄r. n̄r. sc̄a & meruoz p̄rogauit p̄
 clar'. sicut Willelic' b̄mē ep̄c strenuū pastozis officiu' gerēs ecclās ubiq; p̄parū suū agruus erexit
 in locis p̄batis q; p̄sōas in eis stituit qui m̄to corde & casto corde omnipotentē do famularēt. & aīas
 sibi amissas. de fidei puritate & sc̄a d̄sustatione fidelit' instruerēt. Congregauit & idem dō willic' mā
 clerū & de iplo magnā ecclā b̄mēsi hēditatem acq̄siuit. Qui postq; referat eccliam b̄mē āms. l.
 obiit senex & plenus diez. sepult' ē in ecclā bī pet' in b̄mē.

Lodericus ap̄t obit' terti' sedit annos. vii. Hdr' fuisse sup̄. Anno ludic. iij. Lodewic' impator obit'.
 Idem ecclā Ludic' quoda tempore bī anshariū c̄doctne & uirtutibz iudebat de ciuitate b̄mē
 expulsi sicut de eo q̄da sepserūt. Post h̄ t̄de ludicus obit'. & sepult' est in ecclā bī pet' vii. kal' septē.
 Tunc b̄mē ecclia multo uacauit tempore.

Tandem lodewic' pius cesar melior hāmēbō ecclē desolatōem m̄sar' uirū uenābile dūm an
 shariū hāmēbō archiep̄m ad ep̄atū b̄mē de assensu canonicor' b̄mē p̄mouit. & p̄cura
 res ad curiā romanā t̄smisit ydoneos. q̄ unione b̄mē & hāmēbō ecclāz p̄curarūt. Sicut priu
 legia sup̄ hys data plem' d̄mōstrant. q̄ in ecclā b̄mē fidelit' & suant'. Anshari' aut' nūc danos nūc
 t̄nsalbianos uisitans innumābilem v̄nūp gentis multitudinē d̄ma p̄eunte gr̄a trafir ad fidem
 xp̄i. Regē & dante baptizauit. & eccliam in sleuwich d̄struit p̄mā. Dem ripensē eccliam fuit
 dauit & data licētia a rege baptizato. ut q̄q; ualler in regno suo ian' fieret. innumā genitū
 latum multitudine p̄ multum bī anshariū credidit dño n̄ro ihu xp̄o. De quibz hoc memoriale
 in libris relictum est qd̄ plures q̄ in aqua baptisimi lon sūt ab omni corpis infirmitate statū liban
 dño ip̄o gr̄as refēbant. post h̄ regem suecē cū suo ip̄lo baptizauit. Post anshari' p̄fuit ecclē
 b̄mē. xviii. āms. Nam antea in hāmēbō cathed' sederat. xvi. āms. q̄ am' fuit sm̄l. xxxij. ām.
 Tōn' eius studiu' fuit aīaz salute sp̄e & d̄struit uenūalem eccliam in zameslo. d̄m uenū sc̄az
 uenū in b̄mē. Post h̄ hospitale in b̄mē ubi paupes recrearēt. & hospites qūs recipēt. ubi & per
 se ip̄m cortidic ueniens infirmis nō erubuit ministrare. Quoz plimā dei uō & tactu corpali sanasse
 sp̄e similit' recūstulit cor' sc̄i Willelmi ī matricē eccliam sc̄i pet' apli ab illo australi oratorio q̄ depoz

nam fuit a willerico. & tunc facta sunt illa miracula q̄ p̄ nra b̄i willerich ip̄lo ostensa s̄nt. Ab āno d̄. dcc. lxx. q̄ est ānus ab ordinatōe archiepi. xxx. Sanctus anshariū m̄ia & miracula b̄i willerich fidelit̄ cōscripta. Qui plā de beo anshario facte d̄ d̄at̄ ad p̄m̄es d̄m̄ pape & imp̄atoris d̄curat̄ & m̄ia d̄ ip̄o scriptam p̄legat̄ diligēt̄. q̄m̄ m̄ia ueritico s̄m̄oe d̄sc̄p̄it̄ suus successoz sc̄s rembr̄. moze b̄i. jo. ew. q̄ d̄ alio scrib̄es inuit̄ se fidelissimū ei d̄sc̄p̄oz testimōnū p̄hibe ueritatem q̄m̄ agnouit̄ in uero d̄i. h̄ic lib̄ ip̄e d̄ixit̄ ad fr̄es cenobii noue cōbere beatificas illos q̄d̄ r̄ale miserū & nobis agratūlas q̄d̄ m̄le meruim̄ suscip̄e pastoz. H̄edit̄ aut̄ beo anshariū om̄es ānos. xxxiii. & obiit̄ senex & plen̄ diez. Cuī depositō summa uenatōe colit̄. u. stou. febar. Obiit̄ aut̄ anno d̄. dcc. lxx. Indictōe. xii. qui est lodeuicia s̄di imp̄atoris. s̄c̄p̄t̄ est in basilica sc̄i pet̄ an̄ alnare sc̄e di genitricis & ugis marie.

Sanctus Rembr̄us post suam electōem.

Ab archiepo magūm̄ & secret̄ est in ep̄m̄ & sic uenit in corbeiam uestunq̄ suscepit̄ cū pro festiōe moalitati. Cuī abbas illi cenobii focū & cellit̄ nomie adalgarū. q̄ postea & son̄ p̄dica tōis & heres meruit̄ q̄ dignitatis palliū recipit̄ a nicolao sp̄. ferulam pastoralem a cesare luduico sc̄do. h̄ic sc̄s anshariū prop̄t̄ mem̄a sua adoptauerat̄ i aliu sp̄uale p̄henco sp̄u quo dem p̄r̄ plen̄ erat̄ longe ān̄ p̄dixit̄ illū sine uicinis emulū & in cathed̄ p̄onificali sibi debē succede. gr̄at̄q̄ meritorū in celesti regno & sc̄erem fore. Tunc b̄s rembr̄us legatōis sue ostēd̄ q̄d̄ ad p̄dicandū gentib̄ uerbū dei p̄m̄icus a decessore suo susceptū est. & postmodū sibi iure successi om̄is q̄ h̄eduarū puenit̄ uirilit̄ est excutus. sp̄e quoq̄ p̄ se quociens occupatōes alie s̄merit̄ eide legatōi m̄s̄tens semp̄ aut̄ alituros habens p̄bros p̄ quos & uerbū di gentiles audiret̄ & solaciū capim̄ xp̄iam haberēt̄. ad c̄as m̄t̄ ip̄os paganos longe & struag. q̄d̄ q̄ sustinū erat̄ marinis distētib̄ ad emdas q̄ distētia ip̄e frequē sustinēs cū ap̄lo sepe nauatū p̄ulit̄ sepe & alia picula sustinuit̄. sepe fuit̄e b̄ndis om̄ia p̄sentis uite alia lenens illd̄q̄ aplicū annua meditatōe renouēs. s̄c̄o s̄nt̄ adigne passioēs huī temp̄is ad futuram gl̄am que re uelabit̄ in nobis. Anno d̄ d̄m̄ Rembr̄. xii. lodeuic̄ p̄ius cesar̄ magnus obiit̄. Post ē mozem. Estra barbaries lapis regnabat̄ habens. & multiplicata sunt mala sup̄ terram. Tunc urbes cū cumb̄ ep̄i cū toto grege m̄c̄ati eccl̄e illustres cū fidelib̄ m̄c̄e s̄. & adams & nox m̄ans sapōna est deuastata. coloma succēsa. a quo s̄m̄ pallatiū q̄d̄ karol̄ imp̄ator̄ gl̄ose struxit̄ hab̄m̄ equis suis recerūt̄. & postea p̄iceps aduich ip̄m̄ destruxit̄. & p̄ānos. xxx. d̄uastatū p̄m̄d̄iq̄ v̄p̄ ad reuēsa. Orit̄is imp̄atoris. Contigit̄ & paganos illo dei iudicio ad quēda pagū er̄it̄ q̄ uozde appellat̄ h̄ic uerēt̄ a ḡḡm̄ sum̄. erat̄ illic eo temp̄e uenabilis brenie archiepc̄. Rembr̄. cuī adh̄era tōib̄ & doct̄inḡ & form̄ & instructi xp̄iam & gressi sunt cū hostib̄ & p̄trauerūt̄ q̄ eisdem hostib̄ & milia. cc. & lxxvii. plib̄ & d̄i fuger̄ p̄sidū querūt̄ necans. ubi collis in quo sc̄s orauit̄. Re bertus d̄i pugna fieret̄ p̄etna cep̄ius uiriditate notatur̄. & lapis in q̄ genu flect̄is brachia posuit̄ iura ostinge uestigū oñdit̄. s̄c̄o sc̄s rembr̄. ann̄q̄ sc̄p̄ moze d̄ina fultus gr̄a fert̄ quēda miracula fecisse. frequē. n̄. d̄i uer̄ in sweonia d̄y temp̄itate maris sedasse. & cecū illūinasse. p̄ & f̄marōem q̄ ep̄ali moze factab̄ ar. s̄c̄o cuī regis aliū a demoio lib̄asse v̄n̄ nilis astanab̄ ep̄is ip̄e im̄ūdo clamabat̄ ex ore uer̄an. Rembr̄ū solū m̄t̄ eos digne & iustum egisse officū. ip̄m̄q̄ sibi eē cōarm̄. h̄ic filū regis lodeuici dicit̄ fuisse karolū. Erat̄ ergo beo rembr̄. cū moysē ministrū. & tū ap̄lo om̄i m̄firmatib̄ sp̄atiens p̄apnam curā habebat̄ in alenosis paup̄m̄ & captiuoz xp̄ianoz redemptōem d̄sidans. Sicut̄ & alia m̄lta de isto sc̄o in uita sua d̄scripta. hospitale paup̄m̄ a sc̄o anshario in brema structum ip̄e nobilit̄ auxit̄. & nō solū in ep̄atu s̄ ubiq̄q̄ erat̄ paup̄ib̄ elemosinam cū om̄i diligētia m̄strauit̄. s̄obile uerbū exhortatōis suis posteris relinq̄es.

flō est mqr tardandū ut cunctis paupibz succerem q̄ quis sit xp̄c ul̄ q̄n ad nos v̄at ignaram? Ele
 mosinā ubi om̄ibz incessant̄ ministrant̄: & v̄unt tamq̄ catholicus p̄onf̄g om̄ibz: acualibz claruit. papue
 in defensione cleri sui & plebis sibi p̄missa sollicitam & indefessam curam adhibebat. H̄ic aut̄ alia
 multa que de n̄ro sc̄o copiose in libro suo exarata s̄nt. in quibz illd̄ memoriale est qd̄ p̄br̄i aīam d̄f̄icti
 q̄ in visu sibi apparet̄ supplicauit. xl. dies in pane & aqua ieiunās a cōm̄io absoluit. sp̄e & iuentuale
 eccl̄am in solitudine in bucken fundavit cū ip̄osita & canonicis secularibz q̄ ibi reglar̄e iuue p̄cep̄it. ad
 honore di & s̄a marīam p̄festas. Tandē d̄ns ih̄c xp̄c cui sincero corde serueat uolens suos fideles
 labores pia m̄cede remanare infirmitate defice fecit & morbo & senio p̄fectus q̄ p̄ se nō potuit p̄ adal
 gariū locū suū in d̄no p̄ferat. Obiit anno d̄. d̄. c̄. lxxviii. ind̄ictōe. vi. cū depositū celebrat̄. iij. id̄
 iunij. Sep̄lt̄ est ad orientē eccl̄e maioris ut ip̄e rogauit. beat̄ p̄onf̄g rem̄bms ex occasione cure pastoral̄
 d̄ monast̄ia p̄fectōe nichil p̄didit.

6 a **A**dalgarus archieps q̄ successit bo Rembro p̄fuit eccl̄e breuēsi. xx. annis. vitam ei ex libro beati
 Rembr̄i collige. Regalia recepit ab Arnolpho rege Palliū a stepho pp̄. Sediq̄ difficili temp̄e
 barbarica uastatōe. n̄m̄ legatōis sue ad gentes ut in p̄m̄leḡ legitur studiū om̄isat. post h̄c
 archieps semo & infirmū & p̄fectus obiit. vii. id̄. mar. Sep̄lt̄ est iuxta sepulch̄ b̄i remberti.

7 b **R**ogerus archieps sedit annis. vii. Palliū successit a pp̄ Sergio.
 Regalia a luduico rege. hic erat monachus d̄m̄oast̄io corbeien̄ eccl̄e in aduocātū adalgaro cō
 celsus. de ip̄o in annis eccl̄e lib̄e vii. ut̄ est scriptus. H̄c & elcus fuit heger septim̄ heres. veterū tra
 dino narrat ip̄m̄ fuisse seuerissimū in disciplina eccl̄astica. In diebz illis finca est p̄ sapia karoli imp̄a
 toris aliens renenaly script̄ regnū. Tunc & prochia h̄amb̄ḡ. a flauis & breuē ungr̄oz nup̄etū dimoluit
 & p̄ festo di h̄oger̄ obiit. & sep̄lt̄ est iuxta s̄c̄i m̄ichael ad orientē eccl̄e ma
 ioris. hui archiepi corp̄ cū post annos centū & xx. diruta uerustate capilla querēt̄. p̄et̄ cruces pallij.
 & cerucas archiepi nichil potuit m̄uari. v̄n̄ a multis credit̄ pp̄ ei s̄m̄tatem eū ad sup̄os m̄cl̄anum.

8 r **R**emwardus sedit vno anno. de cui uita pp̄ nomē nichil ad manū venit. In diebz illis grande
 miracm̄ fertur a posteris breuē Angisse ungr̄oz. f. m̄c̄es̄ eccl̄is sac̄dones an̄ alaria tru
 cidasse. clerū v̄lgo p̄ mixtū aut̄ impune oculos aut̄ ductos in cap̄m̄terem. Tunc & cruces a paganis
 n̄tate ludib̄e sunt habite. Sed d̄s cui passio ibi derisa est incredulos abire nō est passus iulw̄.
 flām subina & mirabilis c̄ra remp̄tas a sem̄cremis eccl̄az rectis st̄ndulas eleuauit q̄s in facie ar̄p
 ea paganoz rom̄s. dū fugē p̄sidiū querēt̄ aut̄ in flum̄ū uisere p̄cipitari p̄pult̄. aut̄ īmanū ciuū
 s̄cludi. Isten m̄za p̄stratum gregē boni pastoris occubitus r̄ico secut̄ est. Q̄ deposit̄ in xl̄ octob. vna c̄
 p̄decedētibz suis in ead̄ s̄c̄i m̄ichael amulat̄ est.

9 v **V**lmi archieps sedit annis. xviii. memorie traditū est a fr̄ibz qd̄ Remwardo defuncto ledrad̄
 n̄t̄ pp̄it̄ breuē elcs est. qui hoc v̄nu pro capellano n̄rens ad curiam regis venit. Rex autē
 conrad̄ d̄no ut credit̄ sp̄u afflanis cōtemp̄ta ledrad̄i pp̄it̄ & elca sp̄ere. p̄nulo v̄nu q̄m̄ reuo
 stare & sp̄er̄. virgā p̄nsolen obtulit. cui & ioh̄es decim̄ v̄r̄ p̄m̄leḡ m̄dicat̄ palliū dedit. Erat
 vir s̄c̄i in electōe ac m̄itū eius uideri p̄r̄ sc̄isim̄ pro q̄ s̄c̄itate. Conrado & henrico regibz
 romanoz familiaris & reuēd̄ p̄m̄as̄. v̄n̄ in & v̄sa dep̄m̄ḡit̄. p̄ncipibz nonis v̄nu fuit or
 d̄ine nonus. p̄ archieps nichil ap̄m̄ aut̄ s̄ue formid̄as p̄ amoz xp̄i. laudine sui archiepat̄
 p̄ se ip̄m̄ d̄t̄ure elcs. que secun̄ sunt p̄ltim̄ canōic̄i breuē sc̄c̄i & īar̄t̄em & īm̄erem ire pan
 s̄c̄i. p̄ noie xp̄i. post̄ aut̄ addanos p̄uenit haroldū regē baptizauit magna danoz multitudine.
 Tunc ad introitū oēs danoz insulas d̄c̄ubar. Vbi in di gen̄tibz ānūciās. & fideles quos ibi inuē
 captiuos in d̄no p̄ferat. Dem̄ venit in sveomā & inuēit q̄ b̄s anshariū baptizauerat

ad paganum relapsos q̄ a s̄to p̄e vnu f̄ ad fidem x̄pi t̄p̄t̄ uereti. Tandē nō sine mari labore p̄uenit ad
 vitam opidū gortor̄ ī medio suome p̄orū. quo iam post obitū s̄i ansharij ānis lxx̄. nemo doct̄or au
 sus est p̄n̄gē. p̄ter solū un̄ legat̄ b̄m r̄embri. q̄ p̄secut̄o paganor̄ nros tenuit. p̄ s̄o aut̄ sue legat̄is
 m̄isterio cū t̄ande redire disponēt̄. ex̄eluta di ap̄ b̄m̄t̄a egr̄it̄ie corrept̄. ibidem festi corp̄is r̄ab̄nact̄m
 deposuit. & sp̄at̄ animā eius cū s̄is aiab̄s req̄estē ī d̄no. Tunc discipuli p̄on̄s̄is. ex̄eḡas cū gaudio
 siml̄ & fleri p̄f̄ices. corā quide m̄ent̄ eius sep̄berūt̄ ī eodem opp̄to b̄rta. solū cap̄ rep̄ocant̄es f̄
 m̄ā. q̄d̄ det̄am honore d̄iderūt̄ ī maiori eccl̄a corā Alari. Obiit aut̄ pacto bone d̄an̄is cur̄s̄ ī eccl̄ia
 ut s̄bi circa mediū sep̄rēb̄. s̄te magn̄ x̄pi & f̄el̄s̄. exemplū dedit̄ suis successorib̄ ut nulla maris &
 t̄re vicla declinare debeāt̄. p̄ gl̄ā celest̄i op̄n̄enda.

Adaldaḡ archiep̄c̄ b̄ren̄e p̄ant̄ eccl̄e n̄re. l̄iū. ānis. s̄te est q̄ nob̄ rem publicam restituit ge
 n̄e illust̄is en̄re iuuen̄s̄ dec̄i specie. mox q̄ p̄bi sp̄eciosior. a choro s̄up̄r̄ est hildesēme eccl̄ie.
 asanguinē & discip̄l̄o b̄n̄ adalwardi verden̄ ep̄i cū t̄ic̄ vita p̄b̄ata fama illēsa & fides erat impa
 lato cognoniss̄ma. Quē dicit̄ & doct̄na r̄t̄ mur̄icū celest̄e & cl̄auor̄ ipsos eo temp̄e p̄dicasse. q̄ non
 p̄r̄ vnu vanābilis archiep̄c̄ ad s̄inas legat̄ ext̄ant̄ eidem adalwardi opa & restituit̄o. & m̄ed̄at̄ it̄at̄a
 imp̄ar̄is adaldaḡ regalia recepit̄ ab imp̄ar̄e ortone. & palliū a leone. vis̄. Sic iste p̄r̄ venābilis
 adaldaḡ p̄mo ut̄ m̄ḡist̄us est ep̄orū b̄ren̄e longo p̄temp̄e potest̄at̄is ac iur̄idict̄aria manu con
 p̄ss̄am p̄cepto regis absolut̄. & adm̄istr̄a reliquarū vrbū īmunitate siml̄q̄ lib̄tate fecit̄ donari.
 Tunc archiep̄c̄ n̄r̄ opt̄inuit̄ a papa ut̄ eccl̄e sue p̄f̄m̄aret̄ om̄ia a p̄decessorib̄ suis. Gregorio. nicolao.
 Sergio & cen̄s̄ apl̄is b̄ren̄e ep̄orū p̄cess̄a sunt̄. Tunc archiep̄c̄ n̄r̄ p̄mo ordinauit̄ ep̄os ī d̄ania
 ad st̄owich ad ripam. & ad arufam. s̄temp̄e s̄tud̄iū ei totū fuit̄ ī d̄iūsiōne gentiū ī exalt̄and̄e
 eccl̄ay & salute aiay. p̄ q̄d̄ ab om̄ib̄ amabat̄. Eo temp̄e archiep̄c̄ n̄r̄ cū imp̄ar̄e ī italia p̄ q̄n̄que
 iūm̄ m̄ozam facit̄es magnū d̄ p̄roḡn̄at̄ōe sua luat̄ū eccl̄e b̄ren̄e rep̄ocant̄. s̄icut̄ hoc ex̄p̄ulsiō
 sup̄ hoc ob̄t̄ent̄is p̄p̄endi pot̄ m̄āf̄este. s̄ clerus & ip̄s̄ b̄ren̄e eundē p̄ant̄ē cū m̄ic̄is & lit̄is reuo
 cauerūt̄ q̄ s̄ust̄it̄e nō pot̄ant̄ ei abs̄ent̄iam d̄ic̄t̄am. Cui venient̄ tam̄ ex̄tr̄anei q̄ cūq̄ cū cler̄ias
 occurrerūt̄ īn̄ē t̄rū diez̄ cū gaudio flantes & clamantes b̄nd̄ct̄is qui venit̄ ī n̄om̄e d̄ni. Tunc d̄ix̄it̄
 t̄com̄m̄u suo. b̄nd̄ct̄ū papam ab oct̄one imp̄ar̄e īdebit̄e remotum quē ī opp̄ido h̄am̄eb̄ch cū maḡ
 honore tenuit̄ usq̄ ad obitū eius. q̄ d̄r̄ f̄uit̄ vir l̄it̄at̄is & s̄c̄i cōuer̄s̄at̄ōis. Tandē romā d̄uci p̄m̄ā d̄
 illi s̄c̄i vni exp̄id̄ione cū imp̄ar̄e vni reuocauerūt̄ h̄ m̄ic̄ cū mort̄uū inuenērūt̄ & cū venērūt̄
 h̄am̄eb̄ch t̄r̄ānt̄ eius. iij. s̄c̄o. iulij des̄c̄r̄. Hec sunt̄ reliquie s̄c̄ay q̄ adaldaḡ ab urbe roma & ab
 yralia rep̄ocant̄. Corp̄a q̄r̄oā & ces̄arij diacon̄. s̄c̄e vict̄oris & corone. d̄m̄cianoy. felix̄ & felicit̄a.
 eos̄ue & d̄am̄m̄ n̄r̄. quoz̄ festa agi s̄t̄it̄ur. & p̄ dioc̄ suam ip̄as reliq̄as cū multa d̄uotione d̄ist̄rib̄it̄.
 maḡī it̄m̄e p̄s̄ ap̄ eccl̄iam b̄ren̄e rem̄as̄t̄. Eccl̄iam ī h̄ast̄inḡhe ī honore b̄n̄i vni āstruyt̄ & ibi con
 gregat̄ōem cast̄ay v̄ginū collegit̄. vbi nobilissima x̄pi virgo wendilgarr̄ & p̄r̄ ei haddo nom̄e
 totū p̄m̄ōm̄ suū offerēs deo & s̄c̄o m̄r̄i vico. s̄tam̄ ī ost̄iḡia f̄r̄is̄e ī loco p̄ep̄thol̄ d̄o quērum
 canonic̄. s̄c̄lar̄ū s̄t̄it̄ur ī honore. s̄ maur̄ic̄ n̄r̄. hosp̄itale ī b̄ren̄a multis redd̄it̄ib̄ aux̄it̄
 adeo ut̄ p̄r̄ hosp̄itas qui frequēt̄ ibi s̄ust̄ip̄ebant̄ cotidie p̄st̄ent̄ ī eode hosp̄itali. xxx̄.
 paupes̄. In illo temp̄e magn̄ octo imp̄ar̄e incl̄us̄ vrbem̄ or̄aḡideb̄ch sup̄ ripam alb̄ie
 flumis d̄didit̄ q̄ cl̄aus̄ metrop̄oli s̄t̄or̄ens̄ alb̄r̄ū s̄im̄e s̄ar̄ans̄ virū. ibide d̄ l̄it̄icia s̄c̄d̄
 ap̄lice cōsec̄rari fecit̄ archiep̄m̄. s̄m̄os̄sim̄s̄ itaq̄ adaldagi r̄ep̄ib̄ x̄p̄iā m̄as̄ ī d̄ania
 turbam̄ est̄. & s̄c̄i & sp̄rit̄ōe x̄p̄iā m̄are abnegantes. Adaldaḡ obiit̄. n̄o kl̄ may. ī d̄ist̄ōe

Anno sacerdotij sui. lxxx. et septem. et in eadem bremen. a capite leudici epi.

Anno d. dccc. lxxviii. libencius archiepis. et sedis Aquis. pallium suscepit a p. jolhe. yv. vicem
pastoralem ab octone. iii. sum. omni. et sacerdos est a suffraganeis. Erat itaq. vir iustissimus.
et omni more probitate decore. ab yralia quoda. secur. adaldagum. Cui. q. iuram. emulat. et mo.
gustum. solus exdispositioe tanti pris dignus invenit. est. Cui brem. cura prochie crederet. Erat
em. vir tante castitatis. ut raro se mulierib. videndu. pbuit. tante abstinentie. ut pallida ieiunio.
ora potu. uerit. tuncq. huiusmodi ac haruatis ut in clauetro sicut un. frim. uigent. Multe nimuz
vires eius. quippe cōtenuit acquies. raro curā adyt. pro acquendis. domi sedens quere. prochie
sue curam eg. diligētissimā. corūq. studiu. ad luc. uertens nāz. districtissima reglā omnes
agregatōes suas custoduit. Archiep. p. se curā egit hospitalis. frily. et mstrus. cotidiano mstr.
rang obsequio. ipe q. vice sua pendentiu. nepoti suo emendauit libencio. Dum adhuc paxē in
slauama. nāsaluāos plos frequēter uisitauit. et matre hamboch. pactus fouit amore. legatōem
suam ad genes. ut pcedentes eius. studiose psecutus est. licet diez. obstaret malicia. Quo tempe.
tū magnā xpianoz. psecutiōem in dānia. suem. reg. exercuisse. supplicib. Archie. legatis crederet. mi.
nob. lababat. quat. ferociis regis. am. mānerū redder. xpianoz. Quib. ille reiectis. in sua. mīuz
crudelitate. ac pādia. saure. nō castatur. vñ. cū. conf. stanos. bellū. suscip. bis. captus. et. slauam.
ductus. totiens. adams. ingenti. auri. pondē. est. redemptus. Nec. tamē. adhuc. ad. deū. reuē. uoluit.
quē. pmo. in. morte. pris. offendit. et. dem. in. nece. fidelū. irritauit. Itē. tempib. ist. libenci. vna. mūro.
mūri. cepit. Eodem. tempe. uenābilis. comes. hēric. in. herse. uelde. ul. uerba. rosenelde. et. fecit. ipō.
stām. Annū. libencio. archiepo. et. ecām. psecrante. hec. fō. sunt. vltio. tempe. sermoz. libenci. lb.
duce. bernardo. filio. hmām. q. p. lin. slauoz. graui. afflic. q. et. tempe. p. nō. v. dēn. epō. d.
tamerlen. corā. p. sergio. est. tū. Rāmerlen. sua. in. epō. uerden. nō. longe. a. uico. bar. daz.
cū. ad. mar. dēn. et. ius. gubernādi. cū. uerden. epē. reposcet. aplice. sed. decreto. cessit. ab. incē. tū.
et. statu. a. xpianis. iudicib. plus. iusto. compsi. ex. tū. rānde. ugo. futuris. libentem. suā. armis. defende.
sūt. coacti. pmo. aut. totam. nordalbingiā. de. p. la. sunt. dem. reliq. pagātes. slauam. omēs. ecās.
mcederūt. et. ad. solum. usq. diuerūt. sacdotes. aut. reliq. q. ecāz. nūstros. uariis. necantes. supplicis.
Nullum. cū. saluam. xpianitas. uehigiū. reliquerūt. Ap. hamb. eo. tempe. mlti. ex. clero. et. ciuib. i. cap.
nū. tate. abduci. sunt. ples. et. mē. p. odiū. xpianitas. Interea. libenci. archie. de. legatōe. sua. tgeres.
sollucis. ples. ad. mar. epōs. quoz. nonnā. et. fados. marte. sūt. q. tem. p. psecutiōis. incubuit. Post.
obitū. uō. ad. d. d. g. tota. regio. in. slauo. in. duos. epātus. bynna. est. tercio. ap. arch. iust. u. deficiē. e.

Obit aut libenci. Anno d. o. xlv. iudicte. xi. et septem. et in medio chori an grad. scuarj.

Anno d. dccc. lxxvi. ferulam suscepit ab hērico impē.
pallium a p. manae benedicto. Iste uir uan. p. m. om. congregatiōes ad canōiam. tra. reglam.
q. antea. qdem. mīra. ex. monachis. uel. canōicis. d. i. s. a. r. e. de. ge. b. a. r. Iste. p. s. i. m. o. i. a. m. p. e. t. e. m. e. r. a. t. u. s.
d. e. o. q. d. m. a. g. n. a. h. i. a. r. h. e. d. u. s. t. e. m. Cui. p. rem. i. p. e. m. u. i. r. i. m. p. a. t. o. r. u. d. i. m. i. s. i. t. p. r. e. m. u. o. a. l. t. e. r. a. e. c. c. e. s. u. e.
o. p. m. i. t. t. q. n. p. i. e. g. u. b. n. a. u. i. t. t. r. a. m. p. e. n. n. b. d. i. m. i. s. i. t. h. i. c. et. om. s. r. i. u. s. p. a. g. a. m. i. c. o. s. i. n. h. a. c. r. e. g. i. o. n. e.
f. i. n. d. i. t. a. m. o. u. i. t. i. t. a. u. t. e. x. l. u. c. i. s. q. u. o. s. p. a. l. i. d. i. c. o. l. e. i. n. u. l. t. a. f. r. e. q. u. e. n. t. a. b. a. u. t. r. e. u. e. n. c. i. a. f. a. c. i. t. e. c. c. l. a. s. x. l. i.
r. e. n. o. u. a. r. i. e. x. q. u. i. b. et. v. a. s. t. i. a. m. s. a. u. i. a. e. x. t. r. a. e. s. t. r. u. i. et. c. a. p. e. l. l. a. m. e. u. i. l. l. e. h. i. a. b. u. l. t. a. m. i. u. s. i. t. r. e. p. a. r. i.
s. p. o. t. e. m. p. e. f. e. r. t. a. g. g. e. r. e. b. r. e. m. e. s. a. m. f. i. n. a. t. et. i. n. s. i. d. i. a. s. et. i. m. p. e. n. i. s. i. n. i. m. i. c. a. s. p. a. p. u. e. q. u. a. d. i. u. x. b. e. r.
n. a. r. d. h. a. r. i. c. o. i. m. p. a. t. o. r. u. a. u. s. u. s. e. s. t. r. e. b. e. l. l. a. r. e. t. u. r. b. a. u. i. t. o. m. n. i. s. e. c. c. l. a. s. s. a. r. o. n. i. e. E. x. i. l. l. o. n. t. e. m. p. e. q. u. o.

Dux in septima astitit est regione. nūq̄ discidia int̄ archiep̄m & ducē cessavit. Illo impugnat̄ regem
 & eccl̄am. Ito p̄ salute eccl̄e certavit. hec emulatiō p̄cū dū puḡ occidit eēt. ex eo temp̄e viros accip̄ & crevit
 ī mūnēsum. Vmwā post slauamā cladē curat̄ & eccl̄am fecit nouā. simul ex Angliis & gregariombz
 suis que viros eēt̄ tres eligens fr̄es. ut ur̄. ry. fierēt qui in hambz̄ canoica degerēt cōuersatione. p̄lm̄
 ab ycolare reuocauit errore. Sedinauit q̄ in slauamā uozuo rembro benmonē virū p̄denē q̄ de fr̄ibus
 hambz̄ eccl̄e elect̄. in p̄lb̄ slauoz̄ multū p̄dicando fructū attulit. Vmwā arch̄e thesaurū eccl̄e diu
 sollicitoz̄ collectum. & q̄ minus necessariū si inf̄ pariteres clauderetur. Ad amodū legationis sue ua
 curauit expende. ut ferocissimos aquiloms reges hilaritate suoz̄ munez. ad om̄ia que uoluit be
 nignos obediētesq̄ habet. Suem regi danoz̄ knur filī eius successit qui deuictō ad elrad regē angloz̄
 uictō. ab angla rediens in dōne sua p̄ ānos mltos regnū dame possedit & anglie. Quo t̄ p̄e mltos
 ī damam ab angla adduxit ep̄os. q̄d xelat̄. Vmwā gertādū redeūtem ab angla cepit. que ab el
 noto angloz̄ arch̄ep̄o ordinar̄ eēt cognouit. Ille uō ut nūctas p̄suasit satisfaciens. fidelitate breuē
 eccl̄e cū libertōne debua spondeus. familiarissim̄ demceps Vmwano effectus est. p̄ que & legatos suos ad
 knur regem cū munitibz̄ trāsmittens & granular̄ est ei de rebz̄ bñ genis in angla. Et corripuit eū de p̄cip̄
 rōe ep̄oz̄ q̄d trātulit ex angla. q̄d rex graniter accipiens. ita post modū auict̄ est arch̄ep̄o. ut ex sua
 ei om̄ia demceps facei maluīt. Co temp̄e cū eēt pax firma int̄ clauos & t̄ncalbiāos. Vmwā arch̄ep̄e
 hambz̄ reuocauit. clōz̄ d̄ip̄sum collegit. magna ibide tam ciuim q̄ fr̄m multitudine adunauit. Itaq̄
 cū duce b̄nardo frequēt̄ in habitas locum. sepe dimidiū annū uixit in hambz̄. Ḡtōsissimū regem knur
 iurans ad colloquiū. slauoz̄q̄ satrapas. uocem ad sedentū. Accip̄ & ibide mltos olaph regis nodmā
 noz̄ cū munitibz̄ petans supplicat̄. ut ep̄os ei benignē reciper. suos ad eū trāsmittēt qui uide uadma
 noz̄ p̄lm̄ ī xp̄ianitate & serarent. Tali it̄ Vmwā dom̄i foris q̄ clar̄ legationē suam ingenial̄ impleuit.
 Anno d̄. ḡ. xxx̄. Vmwā obiit. vi. kl. febz̄. Indict̄. x̄ij. & sep̄t̄ at̄ iuxta p̄decessorē suū a la re sinistro.

Libēci' sedir ānḡ fere. ut. Is cū eēt nepos alius libenci.
 & tūc maior dō p̄ior̄ fauore gr̄ile impat̄as ferulam suscepit a cesare comrado. palliū uō a p̄. Joh̄. r̄ij
 vir simplex & rectus ac timēe d̄m. Cumq̄ om̄ibz̄ eēt assablis singlari quoda amoz̄ clerū dilexit.
 in op̄ūq̄ nūctatibz̄ erat ualde op̄ariens. spe ḡ. uicū trāsumē redimēs ab incolis t̄e p̄eno. Et
 fr̄ibz̄ xxx̄ ex eo p̄ annū dari iuuua statuit. At uō xenodochij talem om̄o solbandimē curauit habere.
 ut in p̄e sola negligētiā om̄i p̄decessoz̄ sanare uideretur. adeo redūdauit ep̄ar̄ & p̄uicū & xeno
 dochij. & vix egens quisq̄ possēt inuēri. & fere h̄ incredibile uidet̄ huz̄ q̄ hui' temp̄is egentē modē.
 ū fuisse nūc quisq̄ credēt ea fuis̄ que nūc legationē suam ad gentes flūcti aīo ingressus est. & p̄mo
 om̄i z̄alians sibi knur regem danoz̄. in selant̄ ḡhārdō ib̄ḡgaur̄ auocōne. In aldenbz̄ ordinauit
 mēhercū. rurgoro aū successorē posuit deramerlo god scalcū ep̄m. Illis namq̄ diebz̄ b̄naldinus
 curgor ep̄c. p̄ labore p̄dicatōis breuē cū arch̄ep̄o diuā & s̄strens̄ asprimo lepre p̄cussus morbo. diei
 uocātōis sue cū magna expectauit paciā. Tandemq̄ bono & sumat̄ fine. in s̄a p̄e sepult̄ est basilica.
 adentr̄ nūc cū arch̄ep̄o p̄dicatores m̄clm̄. odinbariamoz̄. sygnfrid̄ aluedia. rodolf̄ a naz̄māna ep̄i.
 narrāntes ei q̄nta fecit d̄nḡ in salute genū. que cortidie que p̄drebant̄ ad d̄m. Q̄d libēci' ut par
 & fuit honorifice dimissos. ad p̄dicatōem deus misit. Co temp̄e v̄tate regis knur & b̄n̄ardi ducis
 & pax firma t̄ncalbiāam erat. & libenci' crebro hambz̄ uisubat. Iuxta libenci' p̄p̄s op̄ibz̄ semper
 iuuent̄ eccl̄am suam ep̄alr̄ exauauit. & filios eccl̄e p̄astoz̄ educans. om̄ibz̄ erat accip̄ & quod
 distiale est p̄ncipibz̄. Suo ergo temp̄e b̄nardi dux & fr̄ ei' theotmar' ex h̄arante p̄ssima emula
 que eccl̄am ualde dilexit breuē eccl̄e multa bona fecerūt. suisq̄ thesaurū deo & genit̄i or̄. scōq̄

*Dux bernhardus
 d̄na Emma*

Willeho eadem emma fere totū obrulit. Eode āno libent' egreſſens in ſeſſante. f. bartholomei dnas celeb' ur miſas. ſuicoq; p mace pſatno eadem die gaudens migravit ad dñm. Cui' obit' Augr. Indictōe xii. viii. kl' ſeptēb' Anno d. 9. xxxii.

Hermannus ſedit ānus vii' tribz ſerulam ſuſcepit a ceſare cōzando. pallū a p. i. iunice benedictio ab halnerſtadē chazo elect' emſe eccl' ipōr' ſuit. vir nūre ſimphorianis. ex parū hñg p'dentie ſerpentis idog facile decipiebatur a clignaly. raro prochiām uſurauit. ſemel hambg' acceſſit. & nūc cū exercitū ueniēs epānū qñ nō ſuū ſpohaur. abienſq; uelud cū ſaltugis dereliquit. Rapananus incenſo & aucto conſiliaz quida inaco ſuit archiepi' uicednō. Ceterū nobiles uiros hñt capellanos. theodoricū & ſindgerū. ſte ſindger' ex habenbergū epānū aſſump' eſt in ſedem aplicam reiectis ex ordme tribz ſalmaticis. dictūl' eſt clemēs. ſbdiacon' archiepi' erat aldrug. poſtea breim archiepi'. ſa nūc minq; ualtrū & habitū uerbōz & altitudie audiennibz ſuſpectus. hñmān' g' p'pendens omnia q' i epānū inuēt. ſumo quide muſtrū guidonē breimā adduxit. cui' indulta melodiām & clauſtralem diſciplinā coereat. qd' ſolū ex ei' p'pore ceſſit quibz dñm antiquatū ſā michael' oratorū d'ſcūg. coe paza ſim p'deſſoz eius. hadaldagi. hogeri & reinwardi. ab eo loco ſuſtulit ac recōdidit i matz baſilica ſb ipō tribunali. hñmānus archiepi' maguū ingreſſur' murū ciuitati breim circumdare uoluit. iuxq; iactis fundamēns cū ope uiam ſinuūt. a. kl' octob. corpus eius ſ. terrat' eſt in medio chaz. Obiit Anno d. 9. xxxv.

Berzelius cognomēto alalrauid' ſedit ānus decem. ſte aſſumptus eſt ex . . . eccl' colomazni d' . . . ipiq; conrad' imp' . . . baculum obrulit. & bñdictus ip' pallū mſuſit. Ordinat' eſt aut' a ſuffraganeis & alijs. vii' ſaxome ep'is in urbe hambg' cū ingenu' gl'a. hic ergo cū omibz eēt talis qualem ſinguli deſidabāt. ſinglārē curā & amorem ſup clericos habuit. de quibz nec tolerare potāt ut cuiq; malū dicitur uerbū. ſtam & clauſtr' renouauit & canōics mēſam p' m' mātuit. Pri' em cū p'ebenda fere tenuis uidetur. xxx. cōmūia que libent' ep'c dari p' annū ſtatuit. adiectis ex ſua p're quōdān decimis. ita ordinauit. ut alb' tenu' ſribz pang' ulf' ſolum in annonā corthdie. ſu dñicis uō diebz uincing' dup' mellire copia. ſtam & uinū dari ſribz conſ' nāam ſaxome diſpoſuit. qd' i' indielz ſuis fere p'egit. Conpōmā g' menſa manū uertit ad clauſtrum. qd' dū p'us lignēū oēt lapideū fecit. forma ut mos eſt quadrata. uario cellaz ordme diſmetū & uicu delectable. Dem' murū ciuitatis a p'edecelore nō ſuo hñmāno cū in gyro conſtruēs aliquibz in locis eū uſq; ad propugnacū erexit. Alias quinq; aut. vii. cubitoz altitudie ſempitū dimitit. Cui' & ab ocaſu paza gñdis in heſt. ſup q; paza ſir mſima muris italico munira ope & vii. ozas omueris ad diuſam oppidi nāam. Eode temp'e berzelin' dū p'edōs breime op'is in ſignia relinquer. mox ad eccl' hambg' edificationē toto cordis amōe attingit. ſbi em poſt cladem clauaniam q' ſup cōgriſſe reuſim'. ſmwan' archiepi'. & cū eo dux bernard' clauſtrū noble de ruims annaque ciuitatis eleuātes. eccl'iam & diuſoria omnia ſtruxerūt lignea. berzelin' uō ponit ſex aduerſus crebras hoſtū inſurſiones aliq' ſexa' p'fidū pro inopia loci neceſſariū arbitrat'. Pri' om' eccl'iam que ſtructa eſt in matris di honore lapide quadro edificauit. Aliam dem' ſibi domū ſear lapideam turriz & p'ugnacū valde muniram. Cui' emulatoe op'is dux p'ouocatur. & ipē domū in eode loco p'auit. Eo temp'e berzelin' pro legamē ſibi ad gentes credita moze p'deſſoz ſuaz ſollit'. coad iurazeg p'edicatoris ſue ordinauit ep'os. Rodolfū ex capllam' ſuig in ſteſwich. abelmū in clauamā. Wal' a breim' chazo in rpanm' ſalbia ſuo tpe ac p' uſū regū pax ſirma eāt. Eode temp'e hñmān' nobiliſſim' colomēn' archiepi' uerrem d' breimā q'rimonā renouauit. ſ & ipē tam auct' berzelin' q' triemali ſilencio repulſus. Archiepo ſanſſent.

et p[er] ungru[m] mentem cu[m] soci[is] colome h[ab]it[is] i[n] c[om]m[un]o. Illo t[em]p[or]e s[er]v[en]t[ur] n[ost]ra manaz rex d[omi]ni in angham
 ner pager maritima harheleere nauib[us] apulit. Que p[ri]ma queq[ue] locoz more pirano vastante ualces
 quidam becelm[us] archiepi capuit. et in p[re]senciam eius p[re]statur. Ille uo capu[m] cu[m] honore recipiens
 becm[us] duxit. et i[n] u[er]ba. scilicet a uincina post dies aliq[ui]d regie donatu[m] p[ro]m[itt]it abire. Qui reuer[en]s in p[re]senciam
 reu[er]t[ur] suis d[omi]no p[ro]p[ri]etas apparatu[m] et thesauro eccl[esi]e mentimabi. C[um] laude p[re]dicans illu[m] forma
 corp[or]is et lib[er]ate cu[m] d[omi]nib[us] accepit. Pro hac ita aduce b[er]nardo ac ei[us] g[er]mano thimaro valde honora
 est. Solis in uisus erat malef[ic]is sicut vrom m[er]chom. cu[m] sup[er]biam sua et fidu[m] magnanimitate.
 Anno archiepi penultio dom[us] scilicet p[er] becm[us] et flagrant. eius flama incendij claustru[m] cu[m] officina uerbe
 cu[m] edificis tota consumit. veteris q[ue] habitaculi nullu[m] reman[et] vestigiu[m]. Ibi sacre thesaur[us] eccl[esi]e. ibi libri
 et nestes ibi omnia ornamenta consumpta sunt. Ex illo temp[or]e scrib[is] qui cu[m] cano[n]ice uixerat ex claustru[m] va
 ganib[us] regis scilicet p[ri]mo p[er] multa p[er] secula studiose et flata p[ri]mo neglegent[er] h[ab]it[is] cepit. de[m] funditus ab
 iecta c[on]struit. et sic ab ordinat[i]o[n]e. et uillehi cu[m] becm[us] eccl[esi]a fundam[en]ta est. usq[ue] ad finem becelm[us] q[ui] eadem
 eccl[esi]a abusa est. An[no] fere. et. lxx. abusa est. an[no] u[er]o. id[em] sep[er]tes. Et temp[or]e archiepi in trisiam uer[en]t[ur].
 Qui et flagrant[er] eccl[esi]a audia mox pedem reuertit. iactatq[ue] sequen[ter] edate fundam[en]tis. ad f[er]m[en]ta colomenis
 eccl[esi]a dispositur. ip[s]i mag[is]tudine p[re]f[er]re. et p[ro]fecto si longiore uiam sibi facta concessisset. Om[n]e opus
 eccl[esi]e pauca p[er] fecisset annis. tanta ead[em] illi am[er]ituras. et in om[n]i ope instantia. p[re]cipue uo in repli
 edificat[i]o[n]e. p[er]o sola citas q[ue] uicepar hoc opus fundam[en]ta eccl[esi]e iacta columpnas et arcus eaz[um] lateras
 et alia erecta uidit. Anno d[omi]ni. m. lxxi. transacta hyeme cu[m] iam paschal[is] imminet festiuitas. h[ab]it[us]mus
 pontifex becelm[us] q[ui] et alaband[us] p[ro]die an[no] d[omi]ni cenam no[n] iustus uocatis sue ab eccl[esi]a schermebeke
 becm[us] nudis pedib[us] accessit. ubi multa co[n]sue cu[m] lacrimis effusa. do[minus] et scis eius am[er]ituras eccl[esi]am. Cumq[ue]
 ia febrilib[us] tangere nauigio ad buccensem delat[us] est p[ro]p[ri]etate. ibiq[ue] .vu. sup[er]uixit dieb[us]. Coniugit aut[em] depo
 sito eius circa diem. xv. kal. may. iudic. xi. Corp[us] eius cu[m] ingenti luctu becm[us] d[omi]ni d[omi]ni in medio
 none q[ui] ip[s]e mar[is] ortus est basilice tumulatu[m] est.

16 **H**ilbertus archiepi becm[us] sedm[us] an[no] .lxx. uirgam p[er]tozalem suscepit ab hincro iuge. pallu[m] a stupido
 ip[s]o b[en]dicto. Ordinat[i]o eius scilicet est. aq[ui]s[us]m[us] cesare p[re]sente cu[m] p[ri]ncipib[us] astanib[us] .xv. ep[iscop]is et manu[m] impo
 nantib[us] .s[ic] nobilissim[us] gene. halustadon[us] p[ro]p[ri]etate eaz[um] iugem[us] acti. memorie celebs. eloquene singlari.
 forma corp[or]is sp[irit]us. castitatis amare. largitatis h[um]or. ut pete habere indignu[m]. tarde aut[em] h[ab]it[ur] accepit.
 p[er]ire no[n] hilarit[er] sepe no[n] petentib[us] largiret. h[um]ilitas in eo dubia uidebatur. q[ui] solis exhibuit seruis dei.
 paup[er]ib[us] et p[er]eg[ri]nis. adeo ut sepe an[no] cubitu[m] irer. .xxx. et ampl[us] medicantib[us] ip[s]e genua flexa pedes la uaret.
 p[ri]ncipib[us] aut[em] sech[us] et coequalib[us] suis h[um]ilitari nullo m[od]o uoluit. Anno g[er] ordinat[i]o[n]is sue p[ri]mo uideus basilice
 nouit[ur] incepte opus in m[en]su[m] uires quere maximas. nimis p[re]cipiti uisus et illo. stat[im] inu[en]t[ur] ciuitatis a p[er]
 decessorib[us] suis exsim[us] et q[ui] m[en]s[ur]a n[ost]ra destrui fecit. lapides q[ue] in templo uisit[ur] ponit. Tunc et curis spe
 cosa que .vij. cameris p[re]ornata fuit fundit[ur] diruta est. Claustru[m] q[ue] q[ui]d iayide poliro et structu[m] pulcherrime
 sua uisus c[on]u[er]t[ur] refectur. abiq[ue] moza disipari p[re]cepit. q[ui] aliud pulch[er]us cu[m] factu[m] et cogitauit. em[en]t[ur] ut ip[s]e
 scrib[is] scilicet de ea re ayur refectur. dormicoru[m]. cellaru[m] et cenis s[er]m[us] officinas. p[er] omnia ex lapide facta.
 si locus aut[em] ocu[m] sup[er]peduaret. ad que omnia cu[m] sibi cuncta ad manus fore glaret. solam clericoz et lapidu[m]
 penuria sepe querebat. superca ferret op[er]t[ur] surgit eccl[esi]e mur[us] cu[m] facinam an[no] alaband[us] ad iustar colom[en]is
 incept[ur]. ip[s]e ad exemplum beneuenciane dom[us] cogitauit p[ro]duce. Anno d[omi]ni. m. lxxi. h[ab]it[us] rex ystiam ig[is]us
 a romans pacifice suscipitur. papas tres. qui p[ro] ap[osto]lica sede etiauer. b[en]dictu[m] g[er]manu[m]. siluestru[m]. symodale
 deposuit et swidgeru[m] baue h[ab]it[us] eccl[esi]e sedm[us] ep[iscop]u[m] papam et iustur. a quo ip[s]e et ystia. Agnes in s[an]c[t]o d[omi]ni
 natal[is] die imp[er]iali b[en]d[i]c[t]io[n]e et iustur. h[ab]it[us] synodo uictur albrus archiepi. ad cui[us] petren swidger[us] papa.
 qui et clemes renouauit eccl[esi]a becm[us] et h[ab]it[us] omnia pulch[er]a que dudum a romana sede p[er]cessa s[un]t.

Anno d. m. c. lxx. qui est alberti bremen archiepi. vij. Interpr. quip in brema moles t a fronte levata. ac pncipale
 scuarj altare in honore scē marie est dedicatū. Nam eodem in occidentali abscidia psecradū in hoō. c. per
 dispositio. Et tū in uocatoe legitur annū. Basica funde extructa. Eriguntibz itaqz multis archiepo Au
 gustijs opus mystem usqz ad xxiiii. pōfici eius annū pmasit. p tūc demū parietes templi dealbantur.
 Occidontal p crypta scō andree dedicata est. Expediōes uō eius quas t ungariam. clauamā. ytaliam. †
 p flandriam cū cesare fecit. mltre arā. que singli magnis qm sumptibz multis qz familijs offiōibz
 exigebant. Anno d. m. l. albertus archie impatore ab ytalis reuerentem brema uocauit. occasiōe data
 q̄ lisonam uisere debet. ul regem danuz ad colloquū inuolare. Sed reuera ur ducum fidem ex
 placaret. supator. aut breue regio ur decur apparatu receptus. corron que balga dē frīb obrulic.
 eadē nō comitatū frisse concessit. inde lisonā uicēns p insidias a rhimaro comite circumuentus est.
 si archiepi studio defensus. p magnis animi p sumptū conantibz pugnas. ut brema eūs coheret †
 vrbibus. stamū ex bonis que ipse acq̄siuit duas fecit pporturas. vna scō willeho ubi cap' ei' aut regesent
 aut rīclatū est. altera scō stepho cui' rīclatū mltōnes glabatur. has duas straxit a pncipio. verū p
 alias potes fecit. hoc est in hūng rīclatū scō paulo de bonis que hospitali puebat lūstione quartanū
 d pcedio eiusdem corron. quātū uoluit fieri ap stadhe. sextam uō rīclatū in sūllēber. septimā uō
 inceptū in aspice qui locus in nūndens prochia est siluestris p mōnosug. Octā est abbata gopriana
 iuxta salām flūmū. que fundam est a penitibz archiepi. Alia p plima diuersis locis inchoauit. quoz ple
 rasqz ipō adhuc uiuere defecerūt. p rei publice negotijs inuento. sicut illa dom' lapidea que t aspice
 ipō p̄sente subito cāu lapsa coeruit. Ex illo tempore brema eādem omēs calamitates oppresserūt. Al
 uero archiepo rīclatū curie negotijs inuento. Ad gubnacta. n. regm mlti cū puero magno impy pe
 fuit derimento. indignatōes. n. pncipes aut milites potestate stringi. aut infanti ditione regi. Gra
 mlabas ergo archiepi de nouella planatōe eāz. mltisqz defens ep̄is p p̄b̄is uiros ad pncipē godescalcū
 sapientes. q̄ rudes in xp̄ianitate iplos p̄ferat. Ordinauit aut in aldenb̄ defuncto abelino eysone monach'
 iohem scōrū p̄stituit in magnopol. aristonem quēda ab iherosolims uomētem in rācob' defūctū.
 dūqz aldenb̄ gē eadē in tres diuisa est ep̄atus. Ad quōde in yuali minime frū est inuicōe q̄ albari
 archiepi adiuuente. sp̄. n. uir magnificus p p̄p̄ens in regno cū papam p cesare pncios atqz uoluntati
 sue p omia p̄sentaneos hēret. in omibz boceatibz regms. dane. swedie. p nōdwegie funct' ea aucto
 archiepi p̄ legatōr aplice mīstero. hec hys aronit p̄sarchat' honore assequi uoluit. atqz infra
 r̄minos sue prochie. xij. statuerē ep̄atus disposuit. Glabatur aut p argentea tūo se auream facturū
 eāz. omia q̄ ablatā restitue in decuplā. sicut p p' in destructōe clauit' uisus est. Eius p̄ aua
 manā aurea que obrulic dñā emma p̄fracta sunt. aurifab' aut illa p̄fracta ad sonitū malli audiuir.
 q̄ uacē gemēns p̄uiri. tūc in thesauri brema eadē. a ueteribz sūmo labore magna qz fidelū deuōne
 collecti. nūc p nichilo sūt p̄fundan. vij. mltē ex eadem pecūia media ps dabit' conflatū est. P̄spo
 sūt nō archiepi tūo suo. xij. sicut ep̄atus quos ex nā dimidēt prochia. p̄rer eos suffraganeos quos in
 dama certiqz genabz brema reuer acā. ita ut p̄m' eēt in potm̄. sedē in helgēstad. in. in rācob'.
 v. in mikilubg. vi. in stade. vii. in lisona. viii. in woldshj. ix. in brems. x. in uarda. xi. in rāmeslo.
 xii. in frisa. Nam vdensem ep̄atū se fiale posse ad ip̄sā nō semel glāns est. Postremo aut t hābg
 iam aperre labozauit p̄sarchatū exicere.

Nota Emma

Anno d. m. lxx. albertus archie in sūma rez glā postm̄. hz creb' cepit molesta pulsaret. nego
 sūt in mē publicas de eme noluit. de reno ad danubū. indeqz in saxoniā cū rege p̄ratus in
 lecha. In pncipio aut' introit' sui vni dixit vbi qd' ur nō dixisset. omēs. c. ep̄os qui tū eū p̄sederūt
 obscuros fuisse ac ignobiles. solū se genis p̄ diuicijs nullis excellē. p̄ero dignū q̄ maiorem.

sanctu. archidram ul' ipam sedem aplicam. Tanta no' semel iactantem visio magna perit. Vidit q' nocte
 in rem. postea se in conuictu' ece' rapit. ubi missay sollempnia deberet celebrari. Assantib' xlii. suis ex ordine
 p'decessorib'. ut ut p'xim' qui an' cu' fuit alebrano' p'ager missay sollempnia. Cuius lecto' ew. sacerdos ad luca
 pienda' officiu' inuina' puer' sus p'uenisset ad altum. qui stabat in ultio' chori loco. mox totus in eu' lumib'z
 inueniens. oblatorem eius repulit dicens. Tu homo nobilis & clar'. no' pores habere prem' cu' humilib'. et
 abcessit in h' uerba. Hanc ex illa hora penitens sup' hys que inuicite p'ulit uerbis. Omnes p'decessores
 suos ingenti ueniam' h'uit. se q' multis genitib' restabatur indignu' sc'oz & sacro' uiray. uide q' mox
 statuit p' singulos a'cessoz suoz annu'arios de cure brantede' iuuna' filib' dari plenissima. atq' paup'ib'.
 Nam q' alia multa penitencie signa reliq't. Quamadmodu' 6 dies an' obitu' suu' g'olarie postus. ex co'ne
 tidie sua nec potu'ib' si fleborumz p'neri uoluit. Quare g'uilimo' dissenire mocho' correptus. & usq'
 ad o'ia' ar'ituar'. sue adhuc inemor salutis. reipublice negona' usq' ad extrema' tra'it' sui tractauit
 hozam. aderat ibi magdalen' epc' weyel. & alij fr'es perentes. ut in'finiten'ur. quos m' ip'e excludi pre
 cepit a ianuis. dicens se p' inu'ndicia' infirmitatis indignu' ut ab aliquo uideatur. Soli namq' regi
 p'cedebatur aditus egru' in'fandi. que dilger' & usq' in finem. Illu' s' sue fidei amones & ducem suoz
 mltis genitib' am'edauit ei eccliam suam. adamat' quidam medicus an' eduu' madauit arch'o obit'
 sui diem p'xim' ad ee'. q'd ille dissimulans stothebaldu' solu' p' oculis h'uit. q' s'p'ondit ei mutanong
 sue hozam am' affirma'. Anno d. o. lxxij. albus arch' cu' ad huc de p'sun' uita' sp'aret. die medio sc'oz
 ferre' suis ad ep'las sedentib'. in agonia' solus iacens exalatur sp'm. xvij. kl. apl. indit. x. Alexand'
 p. xi. h'eria' regis quart' xvi. p'eter lileos sc'oz q' reliq'as & uelutis sac' fere nichil inuenit est in
 thesauris eius de uir. Que tam' omnia' rex accipies. vna' cu' p'ceptis eccl'e tulit & manu' s'i iacobi
 apli. q' dono uinal' ueneciaz epi' ab yralia arch' rediens quoda' sc'oz depozauit. It' col' archi' mag'
 tot' regni sup'oz. a g'olaria' ueniam' depozauit est. decimo deniu' die. q'd est i' annu'acoe' s' m'. Septim'
 est i' medio chori noue' q' ip'e destruxit b'athre. asserit' m' quida' q'd cu' ita solus iacens de omnibus
 g'ozay suoz offendit' lig' amara' g'esserit' p'nam. flens & euilas se dies suos p'didisse.

17 **L**ienar' nate' bawae' sedit annis. xxx.

hic d' n'istalub' h'eria' regis quart' originem trahens. uir l'itatus & p'dens ep'atu' suscepit ab ipso
 h'etico ad huc exultante pontifici' electo. Ordinatus est aut' a suffraganeis. pallu' uulit p' alexand'.
 sic ad hebar' regi' h'etico. Anno d. m. lxxxij. rex h'etico roma' profectus est. habens in comitatu' suo. le
 maru' archiepm' beati' penes que' aut' summa' p'sily erat. & resistente sibi ip' hildebrado' cu' romano'.
 an' castellu'. s' per' castra posuit. vlt' & crebris p' bienniu' incur'sib' roma' naz' infestatus. p' uia' manu'
 multa' uulit' p'egit. Anno d. o. lxxxviii. sup'ator. nupnas colome' celebrat. quada' uoans marchionis
 uiduau' ducis' uxozam. posth' obsedit castru' stiche. s' albus marchio eu' inde fugatur. ibi q' occisus
 est burgard' lasanen's epc' qui lanceam regalem ferebat. s'u' & liemar' beati' archiepc' capnis est a co
 mite ludero qui potea' regnauit. q' dedit p' redemptio' sua aduocaciam beame' & ecc' m'ys' ar'etia'
 & ita restituit' est ep'atu' suo. hic basilicam q' albus p'decessor' suus cepit edificare. de incendio uille
 paruy' maculata' fundit' destruxit. & a fundam' h'ac quo acta' c'incur' destruxit. s'u' tempib' clarur'
 an'clm' canu'acien' epc'. Eclipsis solis facta est. viij. kl. octob' h'oz etia' diei. & draco' uisus est & mor
 talitas magna' secuta est. Anno d. o. xc. viij. xij. kl. apl' sumptu' inuicium' cisterciense collegiu'. Anno d.
 o. c. instituta est congregacio' mo'achoz in her' seuelde. Anno d. o. c. i. liemar' beame' archiepc' obur
 xvi. kl. iunij.

18 **H**ubert' arch' sedit annos tres potea' obyr. Anno d. o. c. m.

185

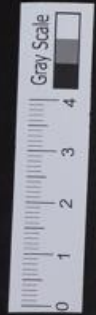
Fridericus archieps beame sedit annos. viii. ite obyr. anno d. g. cxxij. iij. kl febrary.
 Luderus dux saxonie castri ualde edificauit ab anno d. g. cxi. eodem tempe edmar^{us} iunior comes de
 aldenb^{urg} filii edmari & rikencen filie ioc de eldowe. moitit questioem de heditate auidi ioc & p^{ri}ncipes sta
 denfes. vdonem marchionem & filiu eius henciu qui eande heditatem quo aduixat quere possiderunt.
 Si comes fridicus cu a questione sumouit. ita namq. jda nobilis fema de suama nata in villa eldowe manes
 heditate hinc. q. ad huc heditas ioc dr. hoc fuit filia fr^{at}ris & impatrua hencia. iij. filia quoq. sororis leonis
 ff. qui & leuis. hoc uisist lippoldo filio dne g^{ra}tmadis & p^{er}git odam scimonialem de rinchelan. q. postea
 claustru absoluit. recompensans nullam stoderthorp ipe herlinge p filia. & tradidit regi ruse. cu p^{er}git filiu
 vortellant. & rege maruo oda infinitam pecuniam in oportunitis locis sepeliri fecit. & in saxoniam rediit cu
 filio & parte pecunie & sepulchre occidi fecit ne prodent. & ciudam nubens p^{er}git filiam hartmam matrem
 comitis burthardi du luchen. que postea hmanus lang^um de vincenb^{urg} in dolo occidit. cum eet uasall^{us} suus.
 jda ad duos hinc maritus absp lippoldo. f. comite dedonem. & comite ethelera^{um} album. quoz u^{er}q. thiermar
 schia. occisus est cu eet ibi comes. Al^{ter} eoz de jda genuit filiam rikencen q. dixit edmar^{us} comes in aldenb^{urg} ge
 nui^{er}q. ex ea filiu edmaru sicut p^{re}cedm est. Item jda genuit akarnu matre burthardis luchen. ite ioc filiu fuit
 burthard^{us} trossensis maia p^{ri}ncis. qui postea in archiepm est electus. hic edificauit lapideam structuram
 in eldow. jda & moena heditas duoluta est ad p^{re}cedm vdonem marchione p^{ri}nci. cu & p^{er}cebat alia ranoie.
 Nam cu nullus de eius sanguie heditatem illam sibi multo annoz spatio uendicaret. ius regie potestatis
 cessit. & ita ecclie beamesis p^{ro}uic. & p^{ro}cius vdo remur stadensem comitatu. ab ecclia beamsi in beneficio. qui
 comitatus erat illam heditatem g^{ra}mens. Suggestit ergo dux ludar^{us} fridico beame archiepo. ut ipe conuic
 fridicu ecclie sue mancipiu eunice sanger. In comitatu quippe beamen ecclie ama & mar^{is} sua p^{ro}teru
 naufragij seruini sunt addite.

Halbero archieps beame sedit annos. xliij. hinc^{us} marchio puer uenestio inuicq. Quo de sancto cotan^o
 stadensem que p^{ri} fridicus hinc in administratoe optinuit & pecuniam ab archiepo alberone in beneficio.
 Anno d. g. c. xxxij. Surrexit eo tempe sacerdos quida vicelin^{us} nomine. & uenit ad regem slanz^{is} lubeke
 rogauitq. dari sibi facultate p^{ro}dicandi ubi di infra r^{em}os dicoms sue. dedit aut^{em} d^{omi}n^us illi iurissim & cor
 doabile oratione & sepe uacans omⁿⁱ sc^{ri}ptis suffrag^{is} efflagrabat. p^{ro}p^{ri}ue uo bi uicolar^{um} cui speciali^{ter} se mancipia
 uerat. v^{er}u & p^{ro}git ut uia quada eunice natalicia celebrat^{is}. in oratioe sc^{ri}ptis brigide socios duocauit. v
 neshimo & matunus officio sollempnit^{er} expleto. angelice uoces a quib^{us}da audire sunt. psallentes iuxta
 moe^{re} cler^{ic}o^{rum} responsoru. beatus uicolar^{us} iam t^{em}pho potius. ite vicelin^{us} sub fridico archiepo uocatur.
 beama. ibiq. scolas strenue rexit. Postea cu quoda iuene thiermaro p^{ro}reit in franciam. & studuit b^{er} mag^{is}
 rodolfo & antelino. Tri^{bus} g^o annis in studio pacis reuersi sunt. thiermar^{us} beame fit canoic. vicelin^{us} magda
 b^{er}g^{is} ad netheru uenies fit sacerdos. Dem uenit beama ad archiep^um albonem a quo legationem accepit.
 ad gentes slauicas. cu rodolfo hildenemsi & ludolfo vdeni canoico. h^{ic} uenit in lubeke regem
 hinc^{us} iuenerit. rogantes dari sibi facultatem p^{ro}dicandi ubi di. Anna ml nachantes uiros dig
 nissimos coram gen^{er}al^{is} magna^{rum} honorib^{us} extulit. deditq. eis eccliam lubeke ubi tua sc^{ri}pt^{is} hanoe
 possent consistere. & agere que di sunt. redent in saxoniam ordinatur de reb^{us} suis & p^{ro}pari se ad mer
 slauicu. Eode tempe archieps albo fuit alliam uenitq. melthorp. & vicelin^{us} cu eo uenerit ad eum
 ciues de saldera. rogante dari sibi sacerdotum. archieps accepit p^{ro} inanis vicelinu^m misit eu ciudam
 nithardo p^{ro}terenti uiro sicut abur cu ip^{so}. dedit aut^{em} ei d^{omi}n^us g^{ra}m in co^{mp}ectu ill^{ius} gentis slanz^{is}
 ut p^{ro}dicare cepit multa ppli carnis ad p^{ro}uic. Anno d^{omi}n^us. g. c. xliij. Rodolfus iunior comes
 in thiermar^{is} occisus est in comena sua. & frat^{er} suus hartwic^{us} maia p^{ri}nc^{is} beame. dedit omem

hereditatem suam heredes certe ut acciderit sibi conuictus heredes. & sic heredes ecclesie que principes stadenfes i
quere possessione longo tempe tenuerunt. in suis dominium recepit. hereditatem videlicet principum. & de & fridric
& facta est legitima heres perant iposm hartwic p sollempnem & legalem donacionem. Inuentus est ergo
iposmo hartwic & fridric palam suoz suus suscipit hanc a rege conrado & statim est ut cer
conduxit suus & iudicaret pro eo in placitis principibus. huius vdomis tempe conuictus stadenfis donat
est heredes ecclesie & susceptus ab iho in pheado. alio archie hermen ad alwardu pum abbate sce marie in
stadio & secrant cu abbate hreneldan. p die non. iulij. Anno d. g. e. xl. viii. alio archie obiit.

Hartwic maior iposm marchion filii eligi in epm.
& sedit annis. xx. Anno dm. g. e. xlviii. hartwic archieps. qz pax erat in slauia iposm redificare sedes
epales. quas barbaric fures omni destruxerunt. Aldenbensem. ranthensem. orbulinensem. e quib Aldenbensem
magang octo pmi instruerat. sbaens ei polabos. obortor a rimmis holt saray usq ad flumne pane. er
cunitatem dimm. posm in Aldenb. pmi pontificem marone. Do. huc sedes erat ceuard. cu vago. uij.
ezike. v. folchard. vi. reibius. vii. benno. viii. maner. ix. abel. x. exo. huius tempis surrexit i habg
certa magni adeldrus. qui de pegms epus quos i menta sua habebat. Johem namit orbulin. arthone
ranth. atq in huc modu Aldenb. sedes in tres diuisa est epatus. Postq is pmitente deo p paa ho
mum xpianus ad nullam est in slauia. vacauerunt hee sedes annos. xxx. iiii. usq ad tempa hartwic sedi
archiepi. Qui p gens nobilitatem duplia pncipatu clar. magno studio entus est p recupendis suffraga
neis epus vultse dacie slowegie. auerie. & hameb. g. ante qndam pmississe memorat amqois.
sz cu obsequijs & uarijs largitionibz ad papam & cesarem nil pcesserit ne omnino careret suffraganeis.
aggresus est iam pdem abolutos epatus slauie suscitare. Acciti aut venabilem s. d. de. vi. vichiu
aldenb. sedi secrant epm. cu iam oer erat puctus & manserit in terra holt saray. Annis. xxx. in
orbulin. admant emehardum. Dux aut hincis accessit ad papa supplicans seccari sui electum
geroldum. Remittit ip sollicitat p tras archiepi hartwic. Hanc sco pcedere ip cu cardinalibus.
Ex venit cu omi exercitu suo. & ip suscepit eum ad grad. iurates qz dmii per agressi fut opus co
secratiois. miles armatus uallabat templum. tra insolentiam romanor. Post seccatoem impate
urbem egredunt & milicia reficiunt. In p candendum romani irrupit in castra duas pma
muris. s. duce fortiter cu suis resistente. victoria optinuit glase. papa cu munibz ei mandauit.
eras seccabo elcu nu. & scm est ita. venit hartwic hermen archieps querens ibidem qd cu regna
dacie uene. slowegie sede sua sede abilitent uolent. cu uice debent suam syndu obscurare.
dem vocatis epus. geroldo Aldenb. eumodo ranth. Inone magno polmano locutus e er
ut ab ipo suas reaper dignitates. & fecerit. Postulante aut geroldo epd dux sedem restituit
de Aldenb. in lubeke. natus ibi. xij. pbendas. & pmi athelou. cui est tra decima. ibi rugiam
venerit ad gram duas. Geroldo ep. lube. obiit. cu successit conrado abbas de reddagehm.
Anno d. g. e. xliiii. hartwic archiepo. conradu epm lube. in stadio seccant ad huc forum i
hobg detinente. xiiii. kl. martij. era est tempestas maria & maris obundancia & inuoluit aq
omes fines maritimos frisie. hachelarie. & omam tram palustrem albie & wirre & W. ista
fuit multa ualia homi & iunior. s. h. sus. est & richb. aduocatus staden. & cy noldus

coloni electus corpa trū magor in dē de mediolano coloniā adduxit. xpianus comes de aldenbēg dūc
hērico se exponens castri wegge curat. beemeses en recipit uolentes iugū dūcis exire. dūc
collecto exercitu beemā adit. s; xpianū uada occupans fluminis genē dūc trāsitū prohibuit uictuose. ibi uerū sed
exercitus in dieb; quāta die xpianus quatuor. insurrexerunt aces pugnatur. Dux terga uertit & abiit. postea
no cū magno exercitu rediit. & xpianus se recepit in aldenbēg nichil nūmē. postea aldenbēg bello se fodiit uictuoso
ita ut sacerdote in sām celebrāe frisones calicem dū est dēderit & deserrent. unde eadem urbs in manus dūcis
hērica data est. eamq; obtinuit usq; dū ab impatore hūiliaretur. hāc uicū archē dedicauit motium beate
virginis ppe andūm. vi. kl. octobris.

Ano dñi. m. c. lxxviii. hāc uicū beemē archē obit. viii. non. octobris. Et duo sunt elci. Gistard alberti
marchionis filius. & orbertus decanus. & factus est magnus tumultus in beema. Guncelmo de sberu.
expe dūcis in samentē in ur sistrū elcū in aldenbēg cū orlone ppoio se miferret. atq; fugerit hōab; s; ppa
iace curiam hūre in bānenbēg. duo elā beemeses dēntun sū. & de uoluntate dūcis baldewm' hātuernādēn
pōio est inuictus. Gistard' sic epē in beadenbēg. baldewm' licet senex bona ecclē dūc dēstis & fuis palliū
a paschali suscepit in samentē. s; eadē uel potius exerat. Anno d. m. c. lxxi. thomas annuatiō archiepc
a milib; hērica regis anglie occidit in templo xpian' mosūm' archē iugial' aule cancellari' & sed aplice
legatus cū beabānō p lombardiam & tūstān omnia depopulans bonomēses inuasit & in eqno residens
indignis rēuare & desup riuca iacinnā. habens in capite galeam deauratā. & in manib; clauam trinode.
pē moose pzelis dē strauitē noie. hōies ipa manu. uidit hēric' scolasticus beemē qui tūc. xxxv. annoz no
cari' sūit. eūdem xpianū. eūdem archiepm. xxviii. uictuob; tre dēntes cū pēra manu ppa excussit. fugiit
bonomēses. archiepc ciuitatem obsidet. exercitus boniensib; insultat. ppa paschal' strenuatiem uiri
amplectens sic se scribē solebat. paschal' epē seruus suoz dñi xpiano xpianissimo sed aplice legato. impia
aule cōuatiō & romane ecclē filio fidelissimo salu. & a. b. Die sequēti post uictuōā archē induit pō
uictuob; magna sicut sollempniam ob memoriam uictorie. & ipē anstēns arc. que est s;ra muros bo
notie. ubi quida epē aqlegie ediuat. pclarū palatū d marmoz & templū honorable marmozem.
colobauit sollempn' dīna. atabant ad sollempnia. etc. milites omēs moāchi apostate. & fere tot
montales eidem secte. & pclare amadunt. Gaudēdo. i. do. d. f. ce. i. ho. thebeoz mīm. Epā. gā y sūde.
lxx. Cū audierit ppa. & se. post. ut mūsa est. archē & sui accepit obsidib; & mūsa pēcia cum
mūsa pēda ut anconā obsidens illā mēre p biennū xpian' archē lūz remouit. scilicet thūris' dīct'
pēre & facund'. ut larg' & illuaris ueris lingua latina. romana. gallica. greca. apulica. lombardia.
beabānina ut lingua matna. nulla ciuias nulla uis ei resistē audēbat. hēric' pēdētis scolastic' se
retulit uacat' auduise qd arim & mēricēs sū exercit' maiores hēric' expensaz q' omēs familia
impatoris. que tamē opulentissima uidebatur. elerici & femie exercit' eius duo castra munissima
exerūt. s;re xan' anconā tūc obsidētam fame sic affūit. ut calceoz & scuroz uia deuarēt. s;uigaur
& ferrariā & rauēnam. terra circa beemā arctū grauit' in estate feruidā fere p mēse. & p se collauit
lū' loar' en' sēstū suo dīctū. uibe diabole. s;uūm me poris ad aq; innare. s; uūm nō poris ad aq;
Anno d. m. c. lxxvii. circa idem temp' s;uipaz mediolanētib; offensus. pnapes in auxiliū uocauit.
& pēpue hēricū dūcem. Qui cū ei difficilis eēt ad pedes. ei pōadit. q' dūc lenare pēmpit. sed im
pāre eū lenauit dicens. surge in dūe. memo est castis hūi' & memo s;re dō. ob skward' abbas addū.
& d' uoluntate dūcis quida simpliciōm' homo h;seuelde enuct' godscalc' pēra sūr eāt rēly. Anno.
s; forina dūcis a tempē quo impatorē lenare pēmpit labefactari cepit.

Ano d. m. c. lxxviii. obiit. Baldewm' archiepc beemē. Cū ipa die eēt sūe depositiōis lūg
a reptur' & magr' bertold' chis solo orlone ppoio appellāre. Euermod' epē rārelgū. ob. cū
sūre s;re Gistard'. Anno d. m. c. lxxviii. Celebrōmū dāliū en' lacerans ab alexandro pp. xx. pō

nstratus sui anno. censing a cismate iohes calixtus et scus est episcopus beneventanus Archiepiscopi pallia accepit
 a scismatibus abiecerunt. Xpian' mogunn' et philipp' coloni p manu iacmeh cardinal' receperunt noua
 pallia. resurgentes oem hestm et scisma p'cipue octauam. vidoms et iohis sic dicente quolibet. Sed
 em anathematizo et refuto oem hestm excolentem se aduersus sciam romanam vclam catholicam.
 p'cipue no scisma. Octauam. vidoms. et iohis. et ordinatores eoz utriusq' iudicio et eis contradico.
 et modo et in antea me obediturum iuro et punito fidelitate scie romane ecclie et dno meo alexand'ro
 et successaly eius iuste iurantijs ipi et suam absq' qm malo ingenio. et oem homem scdm ordi
 nem meum. Consiha ei que in scyro certo mandauit ut ipse omisit nulli homi prodam. nec eam
 p' p'cto caput aut membra. Legatu ecclie romane honozabo et duca et reducam. et nuabo ex
 pensis. sic me de adiuuer. et hec scia est. Hys uerbis dabant pallia. In noie. p. et f. et f. et
 et honore di genitris m. et scay aplaz p. et pan. et scie ecclie romane. et dnm alexand'ro p' tradim' nri
 palliu' sumptu de b'ntimo cozpe per apli. ut eo uisus in p'fectoe sacramentoz et cozpis et sanguis
 dnm et consecratio ecclie et scismans. et ordinatio clericoz. et celebratio synodoz scdm ecclie tue cosue
 tudine. Amie. In eodem concilio b'old' brene elcus penitit. et sciam oem certissim' ordinari. et p' die
 sederat. In alio me' ep'os infulat' cu' tamie no e'et p'sbri. un' magna p'p'at' mundiam. et magna
 herard' sic. p' eo allegabar. Dne p'p'ate. Ecce b'one ecclie p'cedi et unanm' voto offert nri sponsam
 suu' magru' b'oldu' uiru' unq' dignu' et uocab' approbatu'. scia d'coratu'. libalib' artib' instructu'. v'q'
 testameum pagia etudiu' deceret legu' industria peritu'. uiru' ut apparer' p'sonam. Canone et sa
 omi' contradicoe ecclie penitit accipe hodie a re gradu' sacerdotij et ep'alem b'ndictioem. papa b'aret
 Credim' nri b'n magru' q' dca est. Manu nemin' cito impo suis. et loquam' cu' fr'ib' nris. Audie'
 et diliget' modu' electois. Examine' brenefes p' duos cardinales. Berner' papientem. et iohem
 neopolitanu'. et inueni' s'ur discordare. Papa in p'stato suo s'entiat' est. fr'es nri ecclie omi'.
 plas p'sona. plas scia. plas eloquia. plater' et q'm' nouim' mores. Sed ma' alia displicet. p'ce
 seruin' est in p' sacros ordines no dico b'dicton'. et acolit' sit ecclie. quo gradu' fm rigorem
 iuris lig' et h'e m'it' moim'. q'd canonicis obuiat' instituis. Ad uirtu' et sup' h' appellat' f'ina
 et coactus est resignare appellat'. In sup' se deuo' et et eligi et scia ecclie castam p'ma. p'ra
 elcus ut an' sacros ordines. suscipit regalia de manu imp'atoris. Nec no aduirtit' dispensat' oem
 defacili. et alia que p'ma. Inde est q'd ecclie nram i'firmam' et uirtu' iudicam'. P'ra scia uolunt
 loqui de p'ito no est dada audientia. et hostiary clamabat' leuate. Andate andate andate.
 Eode anno. g'isard' b'aden' h'au' episcopus in sedem brenefes eligitur fili' albi marchiois et sedir fere
 Annis quinq'. Nam antea in b'aden' anno xv. sederat. Sledia quadagesima imp'ator i'gerlenuse
 ecclie scidi brene i'firmam'. In sup' dco scilio lateranen' erat a p'p' secreta ep'i duo angla
 et duo scoti. un' solo eq' uenat'. al' pedes cu' solo pedire. Erat ibi episcopus h'ub'mes qui h'entico scolasticus
 brenefes renulit se no h're alios redius p'p' uacans lactanes. q'd indecu' lactis p'ochiam su
 p' alias inuouabant. Anno d. m. c. lxxxij. Quidam brenefes scilicet thidicus decan' hartwic' cat'ol
 postea archieps. et segebode. et pauli abbas. h'man' ipis de burken. et eilo ipis scia willehi. et a'is quos
 scidi archieps b'limauat' honozib' aspirauerit et ipm' inuictentes ad curiam romanam. h'entico
 canonicu' dca' dobelsten eo q'd alleat' e'et. hic ubi e'at incognit' sciam' in se singe' uolunt' man
 sciam'. et h'entico scolasticus brenefes ei in curia resistit. et sustinent' excusauit. videlicet q'd uirtu'
 no ferret' nisi cu' suis vestib' alium erogans mantellu' ecclie aut uniusq' indimisset. et q'd inde
 rans saleris no incidet. nisi equo suo dato aqu' serui a' nultis ascendisset. et ide' h'entico imp'ator
 alias frualas obiectois elicit. In p'p'ate curiam h'are erfordie in palano sub quo e'at colat'
 scilio trabib' b'meri sunt in cloaca octo p'ncipes et multi nobiles. et plus q' centu' milites

nullo ep̄o uel alio quocūq̄ passō. Imp̄ator fenestram rapiens uix in hest̄. Quidā comes hēric⁹ de swar-
zenb̄s potens ibi profundi cœruit qui semp̄ sic iurauit. si hoc fecero ul dyd̄ submergar̄ t̄ hac lat̄na.

Anno dñi. m̄. c̄. lxxxiij. Gisleardo archiepo successit h̄arwic⁹.
Anno dñi. m̄. c̄. lxxxviii. abbas joachim sic de anni
xp̄o p̄hatur. Cuius sum̄ explea. m̄. cc. lx. aū n̄ascerit. an̄ xp̄c. ⁊ hic p̄ sc̄lmo habebatur. Eodem tempe
bardewich a duce destruitur. Anno dñi. m̄. c̄. lxxxix. bremenses ⁊ naualis exercitus p̄ mare se mouerunt.
Wolmar⁹ sleuicē ep̄c regnū dane sibi uoluit usurpare. quē rex capiēns uinculauit. bremenses canōici
a burgōibz multa t̄comoda prulerūt p̄ h̄arwicū archiep̄m tunc receptū. Anno dñi. m̄. c̄. lxxxvii. h̄ar-
wic⁹ archie in t̄ram sc̄am nauigio est profectus. Anno dñi. m̄. c̄. lxxxviii. h̄arwic⁹ archiepc de terra pro
missionis ueneatam nauigās inde bremā p̄xit. deferēs ibi reliquias sc̄e Anne ⁊ gladiū per q̄ malcho
auriculam amputauit. Canuc⁹ rex danoz mittens fr̄em suū ducem Woldemarū h̄amēbz ⁊ stadum
p̄posuit expugnare. q̄ archie h̄arwic⁹ ⁊ comes adolfus ei ap̄ eideram obstitērūt. Rodolfus bremēs
Dercū a quōda m̄li folke in frisia in uilla dichusen. culto est p̄ fossus. ⁊ eadem nocte. t̄ uerbam inuā.
Beroldus luionēns ep̄c a pagans occidit. cui albus bremē canōic⁹ sbrogatur. In albus ciuitatē
righe edificat. Anno dñi. m̄. c̄. lxxxviii. stedmichi cepērūt comit̄ mauricio ⁊ alys dñis suis rebellare.
H̄arwic⁹ archie in stadio reapiunt. hemian⁹ mōastien ep̄c. q̄. cui octo bremē ecclē p̄s sbrogat.
Anno dñi. m̄. c̄. vii. h̄arwic⁹ archiepc congregatū exercitū stedingos in uasit. ⁊ pecūā accepta
redit. ⁊ post breue temp⁹ obiit. In eodē anno. xxij. m̄. s̄. iij.

Anno dñi. m̄. c̄. viii. Woldemar⁹ sleuicē ep̄c a bremēsibz eligitur. ⁊ quidā canōicōz ministeraliū
pro eo ad curiam romanā digunt. q̄ quia illicitatus a papa recessit. p̄ eum utroḡ ep̄atu
p̄uauit. Venit tamē ⁊ quōdam sibi fauentibz sedem bremēsē occupauit. Woldemar⁹ ciuitatem
stadensem cui naves ⁊ domos tempestas modicū aū deiecerat expugnauit. ⁊ rebz omnibz ī muē
none stephi die dñica spoliatur.

Anno dñi. m̄. c̄. xi. Papa Gerhardū ofnabūnsē ep̄m. in bremēsē archiep̄m confirmauit. Sed dix
uardus. Woldemarū q̄ ex uoluntate imp̄atoris lasmā rediit. ⁊ cuius p̄ eū subpōita ē m̄dictio.
Stedmichi inualētū castrū manzowe ⁊ zehusen destruit. castrū hagenā obsident. Comes hēric⁹
de hōra plurimos stedmichoz cepit ⁊ occidit. tū h̄arwic⁹ in Woldemari r̄ā rapit ⁊ incendit duatarē.
Gerhard⁹ archiepc slumē edificat. stedmichi strole destruit. Imp̄ator cū fr̄e ⁊ marchione d̄ h̄adembz.
⁊ Wolmaro ep̄o. h̄ambz obsedit ⁊ in pace recepit. Rex danoz cū multis nauibz albiā intrat. Stadū
inuasit. ⁊ prohibet palannus. Postea idem rex danoz albiā glacie rigentem r̄āsiens stadū expugnat
uoluit. ⁊ ante q̄ gelu soluetur. radiens totas uices suas in h̄ambz. zuerin. fecit itaq̄ castrū uic̄ā albiā
infra urbem. ⁊ comes albus aliud sup̄ urbem. vñ h̄ambz. affecti tedio se dederūt. stedingi in
grammē bremēsē. ghardo ep̄o cū ministeraliū sociantur. cont̄ quoz uisuluz. bremēsē ducem hēricū
inuitant. statim Gerhard⁹ ep̄c ⁊ comes albus castrum sup̄ swenge edificat. si dix hēric⁹. mox illd̄ cūit.
bremenses postea cū stedingis. Woldemaro eiecto. ghardū ep̄m introducūt. vñ imp̄ator cū fr̄e. bremēsē
p̄uicā dicit ⁊ incendit. Anno dñi. m̄. c̄. xviii. Castrū ualde a bremēsē ecclē ministeraliū occupatur.
Anno dñi. m̄. c̄. xviii. ap̄ frankenwade. gherard⁹ bremē archiepc pro pace int̄ se ⁊ ducē facienda citat⁹
moritur. ⁊ p̄ aut ecclē bremēsē. vii. annis.

Herrard⁹ palbōnē p̄p̄o. bernardi de lupia p̄mo comitis post abbas danū ep̄i fili⁹. in bremēsē
ep̄m eligitur. Castrū octereulge a bremēsē archiepo obsidetur ⁊ capit. h̄man⁹ abbas. t̄ pauli in
bremā in ep̄arū sbstituit. lealensē. h̄abz destruit. Anno dñi. m̄. c̄. xxv. faues ualidissimā. Comes
adolfus auxiliis ghardi archiepi. comitis hōria zuerin. ⁊ hērica de weele. inuasit. ⁊ a p̄uicāz
holstane. albiā transiit. terram occupat. trācalbinā. Comes albus a comite hērico de zuerin in

prelio capitur: & cū rege danoz a vinculo suo custodie manapat. Anno d. o. c. xxvij. Hēricus dux et palatinus comes veni sine filio obyt. & bremēn archie comitatum stadensem obmittit. Rex danoz a bre mēsi archiepo duce saxoie albro. & tōmab; hērico de zueria. & adolfo de scowenb; flameg dñs i borhouede p̄lio de uincat ma magda. Hēricus rathgū ep̄c ob. cu lambertus bremēn canōic succēssit. hic unā missam in die assumpcionis n̄. celebravit. & unū amueruū dedicavit. & in eodē ano obyt. cui godescalc⁹ eiusdem ecclē ip̄c succēssit. Wolbrando paderb nēse ep̄o in sedem traictensem t̄nflaco. Bernard⁹ embemstis ip̄c padbne in ep̄m eligat. & breme a fr̄e suo bremēse archiepo ordina. hic eadē fili nobilis Vnardi dñi de lupia. qui a fr̄e temp̄e iurētias i om̄ib; dominijs n̄ militie sue actib; strenue se gessit. in in carā manurā entē ip̄m eēt debilis & contractus in sp̄as ad p̄hū desererent. & inimicos potra uictoria superat. hic laudabilem uitam q̄ ad sectā. laudabili in deo complens ap̄ wadeuhart cūtrienti ordm se reddidit. & p̄m ibide fr̄us abbas nō modicū post in linomam p̄fectur selomēnsib; ip̄s ep̄c consecratur. us ut i uinea di egregie predicando fidelē laboraret. Mira res. Otto traicten ep̄c. bernardū p̄zem suū in ep̄m cōsecravit. Aldensele. & postea p̄ cū eodem filio. Gerhardū aliu filiu in bremēn archiepo cōsecravit. sōmā gherard⁹ aliu fr̄em suū in ep̄m padburnen sciat iam p̄notatum breme ordinauit. Eodem temp̄e bremēn archiepo haboz re cepit. Albrus luonen ep̄c. o. & bremē ecclā iure suo potra. magrū Albu bremēsem scolasticum in ep̄m elegit. qui postea fr̄us est p̄mas in hybma. & rigenles canōia aliu scilicet nicolaū elegit. Dux fuit alensicus coram iudicib; impetrans a sede ap̄lica linguam. Tandem ip̄. bremēnsib; stan cum in posuit pro sua ut de uoluntate. Anno d. o. c. xxx. bremēnsis archiepo stedingoz insolentā repressit. die natal⁹ dñi ualido eoz bello aggreditur. ibiq; fr̄ eius hūmā dñs de lupia naq; sapiens & illustris solus occidit. vñ subita p̄fusione fōi uicis de bellucis apparat diabolurur. bremēn archiepo castrū clunē cont stedingoz edificat. h̄ ip̄ illud p̄poni euererūt. Anno d. o. c. xxxiij. Cruz comita stedingoz vbiq; auctoritatē ap̄lica predicatur. & a multis suscipitur. Oriental stedingia a pegnis oclis stedingoz plurimis deuastatur. Gorchard⁹ comes de eldenb; a stedingis pene cū. c. p̄tinetur pe gring. relinquit p̄ se hēdem hēricū bogenariū. Dñs de banuswich bremēn ecclē p̄mari comitā stadensem interea populat. Eodem temp̄e famēs ualidissima in huoma. us ut hōies se muncem comedēt. & fures a panib; abstrach magna auditate denozabant.

Gerhard⁹ ep̄c p̄ nimia sanctitate debilitatus. us ut in nichitulo p. ix. ānos dñi loco ad locū ducit. cū mētu & uoluntate canōicoy & miltialium bremēn ecclē. Symonē paderbūsem ep̄m aliu fr̄s in uicā cōstat. qui p̄sunt ecclē bremēn. vij. ānis. Castrū langwedele edificatur cont m̄gna dūcū. hic h̄mō bellicosissimū hōm fuit. guerras & discordias dilexit. in bello nūq; uictoriam optinuit h̄ āmstr. sine & colomēn ecclē tunc temp̄e engelbri archiepi. Tandem ghard⁹ ep̄c cū rediit i ecclā bremēn. xxxviii. ānis. plenus diez in castro vorden obyt. deductus est ad ciuitatem bremēsem. & i ecclā honorifice sepultus.

Marco ep̄o Gerharo. Canōici bremēn ecclē & alij elices cū ip̄s uenerūt. de elcōe suū p̄nisi cis tractatū. & cū cōcordare nō possent maior & sanior ps dñm hildeboldū filiu comitis. de Wintarpe archidiaconū Rutingie in ep̄m elegit. Alia uo ps. uidelicet scolastic⁹ cultos & canōic. & quodam alij. Gerhardū de lupia ip̄m bremēn ecclē in ep̄m elegit. Cum quib; Decanus & caplm ecclē bi willehi elegit. dicentes se h̄zē plerū tus in elcōe sicut antea habuāt i elcōe ep̄i Gerhardi. H̄mō ḡ ep̄c denuntiat castrū langwedele qd ep̄c hildebold⁹ cū amicis suis obsidēs quadringentis marris redemit. Similit̄ castrū vorden pro eade sūma pecūie. h̄ quibusda militib; obsidum cōpauit. Denū h̄mō ep̄c alio vsus stedingiam intravit. & cū ip̄s asp̄natoem fecit.

multa mala inuicem hominibus; breuē ecclē. Tandē collecto exercitu vsus wilderhū est profectus. qđ iurelligenes conuictos de aldenburg & comes hūric bogenari. extra ipos simul pcederūt armata manu i loco qui de nunderlo pugnauerūt. & plinos ex ipis occiderūt. pp̄ qđ symon ep̄c p̄fugus de terra furtiue recessit indutus capa monachali. Dñm ep̄c hildebold' ut arripuit ad curiam romanam pro p̄firmatōe sua obmenda. extra quē nullus fuit. godefrid' Decanus ecclē sū willēhi. & quidam canōici cum eo ut p̄firmatōem suam ip̄ p̄ceptum ip̄os impediret. & cū eēt in curia romana p̄stinū. hildebold' & quidam canōici sū godefridū Decanum fraude ecclēnerūt. p̄mittentes nūna & dignitates ut ipis litas suas p̄sentaret. qđ & fecit. eisdem litas suas assignando. p̄miserūt & eidem. ut quicqđ iuris habet Caplin sū willēhi in ecclō ep̄i debet decedō possidere pacifice & quiete. qđ eisdem fuit nūme obliuianū. s̄ hildebold' op̄tina p̄firmatōe sua ad ip̄a est reuēsus. Ingređiens ciuitatē breuēsem cū lenca est receptus. Tandem p̄cedente tempe discordia int̄ ep̄m & burgenses est exorta. ita ut ep̄c cū s̄lho quozda mūterialiū edificauit castrum verttere. pro qua edificatōe magna querēla est facta. ita ut plima loca incendis & rapinis deuastarent. maxi & strages frisonū facta est. & ista discordia multo tempe p̄durauit. Tandem sciencie di. gr̄a. ep̄c vsus s̄lho discrep̄. cū burgensib' & frisonibus concordiam fecit. & magna pecūia data fuit frisonib' pro homiadis ip̄os. ita ut qđ fr̄m ul cognatū suū amiserat. vix stonem ul diuidiū reaper pro eodem. s̄ hildebold' s̄lho rexit ecclām & eā potestate & diuicias ampliat. Nam oppidū wilderhū cū quada caliditate optinuit p̄missa pecūia quibusdam ciuibus qđ tamē postea ab eisdem exortit cū p̄stinū oppidū optinuisset. s̄rem idem ep̄c recipiēs pecūiam a duce datie obsedit ciuitatem s̄lewich. nō tamē sine dampno. qđ quidam de suis ibidem fuerūt occisi & alij uolūan. & dē qđ iste fuit p̄m' archiep̄c breuēsi qđ callariū reaper pro exercitu adducendo. s̄rem iste fuit homo elare mentis. qđ cū alib' & iohes fr̄s duces de brunswich. cū maxi exercitu tūst uissent pontem verdensem. intendentes malū m̄tre ecclē breuēsi. dñs hildebold' ip̄os nō timēs misit milites & ciues breuēses qui cū eisdem duab' placauerūt & ecclām exortet cū pace ad ip̄a s̄nt reuēsi. Rex aut̄ ecclām breuēsem. xv. ann. & iij. m̄sib'. & in ciuitate obiit. sepultusqđ est in ecclā b̄n̄si relinqūas ecclā pacem & diuicias copiosas.

Hildeboldo archiep̄o viam vniūse carnis ingressi. Canōici breuēsi ecclē ad electōem procedentes. Gyselbertū dñm de brumchoch filiu marcerere hildeboldi in ep̄m p̄cordit' elegerūt infra breue temp' dispositis negotijs suis ad dñm papam est profectus. Quia ip̄ p̄p̄oz' decan' ap' ludou' plamp' calū euocata. tractant' de s̄ladio t̄re sc̄e. statuesqđ decanā p̄solui p. vi. ānos p̄tinuos ab ecclēia vniūsalī. ab isto s̄p̄oz' Gyselbertus recepit ordiē sacerdotalem & p̄firmat' fuit ab eodem. cū lenca reuē' est. & a breuēsi honozific & receptus. seclāris iudicij potestate. a rege Rodolfo postmodū. s̄ hilde' ledingos qui se hildeboldo aū mactā suam opposuit quocūqđ m̄itib' & fatalis in s̄adio ad carcerē cū cū quada s̄litate ledingos demar. t̄am ip̄oz' cū eisdē m̄itib' m̄itās ip̄os potūter s̄ingant quosdam capiēdo & alios occidēdo. fortuna tanēs Gyselberto eidem arripit qđ in om̄ib' sc̄o suis fere usqđ ad vltimū temp' iure sue prosperans fuit. Ciues breuēses m̄itū dixerūt. & ledingos int̄ ip̄os exortas ip̄s expensis & labozib' ad concordiam reuocauit. inrantū eū eos p̄mouit ut a m̄itib' tūst coz ep̄c uocaretur. qđ postea corū m̄t̄ūm est uerfūm. Cum ergo dñs Gyselbertus in die canē crisma p̄secrasset & dñm officii p̄gulesse residens in palatio quida m̄itā qđ uolūerat auri s̄lā in ciuitate ad palatiū dñm ep̄i p̄nemt cā refugij. qđ intelligentes ciues ciues breuēses uiriā s̄nt p̄mon carūuallantes cū armis palatiū dñm ep̄i & m̄itāres uolent' p̄dēn famulū cū suis socijs capiētes. clonodia dñm archi. abstulerūt & om̄ia m̄itā dom' abulerūt. cū cān parus esset dñs ep̄c s̄m̄itacē pro eode. & exhibēt se parū ad om̄ia que p̄dā ciues ehgē uolūisset.

eode die cu ira q turbatoe exiens ciuitatem cu suis. deo dō nūsthalibz adhefit. Amaze q fanaze q hāntibz
exhibuit in milites inuertendo. sanctoerūt tūmē postea eidem archiepo hāntes. q tam vni q mulieres
occurrētes nudis pedibz prouoluit cū veigillis q crucibz honozifice receperūt. ex hoc em̄ tempe triu
tam beemēsi mala plima euenerūt. q quida hāntes potentiores q diuites de ciuitate p uolentiā
sunt expulsi. qui postea auxilio nūsthalū ad ciuitatem beemēseu uenētes dampna plima inu
lerūt incendijs q rapinis. frisones q wāci q rultigie inuadente uolent nānes hāntiū bona ipō
abstulerūt quosda uulnātes qōda occidentes de quibz longū eēt q singla enarrare. Item moruug ca
xpian' comes de aldenbē ap' sūu stephm in ciuitate q deductus ad monastium hude ibide q sepultus.
sue crithan' fuit cognat' archiepi q in tempe inuērens sue fuit solat' beemē ecclē. ip' qd pacem
q concordiam cū ecclā q ciuitate beemēsi hūit. vbiuqz potuit discordias euadere. sūe iocund' q affabls
vniū dilexit. hospes fuit splendō expensaz. societatez eliaz plimū affectabat. om̄ die heas canō
cas te vāz q sū spē cū sepe p'latūis rem q plū decantabat. iuda conuicta vixit. suo anno elapso
post morte suam in Alden' monastio est sepulta. Item comes orto stat xpian' belliar' fuit homo.
gaudens incendijs q rapinis. q quāto plures habebat cū dōs multos minime timuit q caruit.
tempe pacis pauc' fuit in expens. q tempe discordie multibz q fatalis expētas q supēdia largiret
erogabat. sūo tempe tanta caritā suem fuit in beema. qd plaustris silgīs p' xij. mētibz emebat.
nullus tam paupm moruus fuit d' caritā memoria. Item Gyselb' archie audax fuit q multos
q sāns hūit q tractabilis ad loquēdū sanguinis suis i multis bñfacebat q q indigebat. In cū
eāt inuērens seclāribz qd spūalia nō curauit. dūm officū nō nūtr' curās raro edimes celebrat.
clay dilexit. bona ecclāz q monastiaz defendit ab inulab' malignoz. xxx. ānis rexit
ecclā honozifice q defendit potuit. q eandē castris edificijs q diuicijs ampliauit. nam castrip
thedinchusen edificauit. sūe nouā ciuitate ap' byrethude fuit q munitam. Item castri ostendit.
sūe castri semper. qd postea pro quibdam bonis dñi hūit de barstede ul' albā struens
q mutauit. Item cū edificauit in castro vaden. Item pulchm domū lapideam in ciuitate be
māsi. sūe domū lapideā in studio. sūe castri langewedele d' nouo edificauit. domū ibide ligneam
pulcherrimā struendo alia q bona fecit que longū eēt enarrare. Item claustrū monastii i methelen
instituit ad locū qui d' wolde q ius fidelit' promouēdo de ppri reddub' tribuendo ipi dāuit
redditus ampliauit. sūe edificauit altare in ecclā beemēsi ap' sepulch' p'cedent' suoz sacdon ibide
suena deputās redditus sufficientes. q de reddub' ipi altaris memoria suā q penū suoz
statuit canōicis ministrari. sūe beemē qd q petentes se petentiū libent' exaudiebat. sūe comes
orto semā de aldenbech qui in castro verna morabatur ac potestate q diuicijs habūdauit.
fuit Aluinc' hildeboldi. q Gyselb' epaz. Item hūitus comes de hoya obiit qui bellicosus fuit q
seueri animi. q nūtas discordias q hildeboldū q q bechardū conuict' de welpia filium
Aluinc' sui hūit. sūe hūitus xxx. puōs leginōs hūit quoz nullus inuēnt ad amū quinquage
simū supuixit. Cum aut' Gyselb' i ulnō anno etatis sue morbo calculi q alijs infirmitatibz
grauaretur. q p' nimā debilitate in curru dūctur. kedingi q hoies septē prochiāz ultra
albiam struūt se Gyselb' opposuerūt. nec potuit aliquo modo p' ipm neq' p' alios ad con
cordiam reuocari. sūe magnū exercitū congregauit. auxilio duaz saxone q duaz de
huncboch q comitū holstacie. q nūsthalū beemē ecclē. hū procedentes armati cont'
p'cōs hoies ipōs in bella dūcerūt. plimos ex ipōs occidendo alios capiēdo etiam duada
tes incendijs q rapinis. sūe hanc stragem hōim suam q h' dampna eidem illata. Gyselb'
multū doluit q magnā penā egit sicut illi q morte sua p'entes aderam' p'cederūt.

gredit aut. Gyselbrus. xxxij Annis. 7 mensib. iij. 7 mortuus est in castro vorden. deductus est ad civitatem
beemensem i medio eccle est sepultus. Anno dñi G. ar. lxxv.

30 **A**nno dñi G. ar. vi. mortuo Gyselbro. Canonici beemenses ad electiōem pontificis processerunt. 7 cū
p plures dies diūtos hūissent tractatus sup electiōe. pōntificis. 7 illi nobiles qui desiderabant pre
sulum nō poterant p concordem electiōem optinē. Hinc dñi d. goltane Decanū beemē eccle in epm
cedit elegerūt. sūe hinc originem duxit de genē miltialū honoz. mente sūe quieris. faceris marib.
7 expensaz honestus distribuit. qui cū pē inima debilitate corpis 7 senectute nō posset romanam curiā
iustare. misit cantorem beemē eccle 7 alios canonicos 7 viros lictatos ad curiam p sua firmanone
optinenda. Illis existenti in curia romana p dñis elctis hinc versus stadiū est profectus. 7 tēstione
febre est correptus. in castro vorden obiit. deductusq; est ad civitatem beemensem 7 cū honore sepultus ē
i eccle beemē ap d. hildeboldū archiepū cui fuit capellanus. Gredit aut idem hinc p menses. iij. in
epatu. Cantor aut mortuus sūe in via revertendi. socij aut sui ad ppa sunt reversi.

31 **A**nno d. G. ar. vii. mortuo hinc elct. beemenses canonici de electiōe
summi pontificis tractaverūt. 7 cū plurib; dieb; laborassent nō poterāt in vnam psonā aliquam concedere.
randem quidam ex ipis. bernardum filiu comitis de welpia ppositū beemēs 7 inagdebgū ecclaz
in epm elegerūt. Alij vō flacū dñi de bruncha scolaritū beemēsem elegerūt. superiores aut 7 distantes
supfederūt nolentes in discordia ebgē. attendentes 7 qd de discordi electiōe piaz; mala plura solent
eccliaz puenire. beemenses vō cū ipō adheserūt. miltiales aut scolaritico. sū duo ppositus 7 scolariticus.
collecta pecūa quā habere poterant ad romanā curiam sunt profecti. Romana aut curia erat in regno
francie in civitate pictauesi. vbi psidebat ip clonēs quibus quōda archiepc burdagelē. manēt q
hij duo in curia romana vniuersis p firmanone sua optinenda elaborans quis aut eoz optineat
7 firmanōem ut optinē valeat canonici dubitant 7 adhuc sū iudice lis est.

Statutum

Anno M. D. xxxij in pfesto dñi Jacobi apū. Qu Venerabiles & circūspetti
viri ac dñi Henricus vobius decanus ludericus Varencamp Senior & scolas
tuus. Henricus Grashorn Thesaurarius. Ericus harning. ludericus Kistemaker
cellerarius. Henricus de Rheden. ludericus Rode & Theodericus a Resters.
fieri. Canonici eccle nre. calculū in domo capitulari essent a parratore suo
solito more recepturi capitulariter congregati & instanter p d. Henricū Wa
genfelt canonici & confratre muni iatu presentē. nepe nri ex ordine pro
arratoris officii obuenerat. rogati & requisiti. Quatenus distributiōes qd dia
nas peripere qn & qtes nāret. & non nisi semel nepe qn ordo eu tan
geret. parratoris subire onus. ei lictet. Perpendentes etiā per litteratos sūe
nā. nuindū ipū illustrari. ac vniuersalis eccle vtilitati pmoūeri. qd
an pbbatu ipis vniuersim casus de fudo memoria pntoz anno apd pbbatu
ortūm non conpissēt. Matūra deliberatiōe phabita. benignē p hōseq; con
res. seruit pparō d. Henricū wagenfelt ad linc. studia anhelanti. Statutus
aliāq; eccle saluis. Et si ipse an biennū a pfesto die dñi Jacobi 3 ex
presso impūandū. rubret & apd ecciam resideret. sū ecclie Statutu hor
est bis parratoris singulū officio. Simultō nō esset abūdit. nūmus parratoris
suscepit nisi an ordo eu tangere. Qd ipū ut in ex pte pbbatū
obpūet. Simultō d. & Canonicos suscripserit est vallatū
Henricus vobius decanus

De hominibus qui
liberati sunt
in anno 1234

Decima hinc de
villis ibi xxxij
mille annis

Bona in grambeke que compantur a fradico milite de huda y suis filiis consistant certum y quibus mltas. Item decima sei domay ibidem qm emunt a crutino da wstabe wthabar scaganna y mltas mltas. pro mho bonis expendantur potant qm recipim a comite de hoya videlicet centum y quadragesima dnato mltas y ducem mltas quas recipim a dno dario pro festo anno. Item sex mltas ab eodem. Item nonem mltas f. mltas a dno selona calleramo eccie nre nomine y vice dni Wicri quodam callam eccie nre Item qm mltas qd tndie scolasticus soluit eccie nre in mltas sua. prout enim decimam cum domay in predicta grambeke ab albero de huchuscu cuie. Item pro qm mltas mltas quas solunt de pecunia dni zachardi bone. memo de huchem quodam cum eccie nre videlicet dno y nonem mltas qd habuit de curia eiusdem d. qm mltas postea octo decimis eccie nre. Item de pecunia eiusdem d. sex mltas qd recipim de obadia sua in verina. Item xij de pecunia eiusdem d. qd recipim de pignam. Summa mltas pecunie videlicet dni zachardi arandie se ad x octo mltas f. mltas de quibus iacob vicario eccie nre cadunt xij mltas f. mltas. Item expendantur de pecunia magri caroli w f. Item albero custos eccie nre expendantur qm mltas in capite pnta decime qd idem al recuperat de venditioe redditum 5 p. De pecunia comitis de hoya pnta dndm qm qd loe villico nre i valle p equo pnto. y vni f. ioham nre eccie in dach.

Vicario Magni et Baptista

Vicarij Magni

No. qd dno canone huius eccie de bonis in wrochuchingay talit' ordinavit. In acceptioe ta dno. dabit canonicis y vicariis. 3 p. Item pro vno capendo ad altare tunc missa dabit custodi y p. Item festo pnta loe in festo tunc michachis loe. Item de eadem bonis dabit pnta organos y candelas. y caputario annu. Item pnta ista bona dno sacerdotes custodiant videlicet sacdos capelle tunc iohis. y sacdos tunc magni y tunc molari. Item predicta mltas. Item qd supradicta de bonis pnta dndm equit' missa. Item hoc ordinatio pnta tunc pnta. Item pnta sacdos capelle tunc iohis bona in wrochuchingay solus agnoscit y mltas canonicis y vicariis. Item mltas tunc molari sicut in tallamto pleni est expm. Item decima in grambeke pnta sacdos agnoscit y mltas canonicis y vicariis sicut in tallamto supradicta est expm. hoc tunc adueto qd sacdon celebrata ad altare sei huce eccie y sacdon celebrati ad altare sei andree oblatas singulis annis pnta mltas. Item de eadem decima y hoc ordinatio mltas pnta.

pe fr mris ei' iohes brachio apphensu' mtebatur' eam a choroa' crotche' & brachiū' ei' demerit a coepe
 u' inde gnam sanguis emanauit. & tunc canendo & pedib' strepido cū' alijs p' anū' in choroa' p' m'atur. sex
 mensib; euoluens t're usq; ad genua' suut' m'ist'. In uo' anno illo nec biberit si comadebant. u' plura eos
 urragant. fiebant tegumenta sup' eos que statim auro dicit. vestimenta eoz' & calceatōem nō' sūt' actita.
 vngues & capilli nō' creuerūt. Anno euoluens dimersi eadē' m'era usq; ad latera. Tunc die natū' dñi
 venas ibide' herbis coloinē' archiep' cō'uem' fudit sup' eos. & alligatura qua se m'uit' m'ibus
 tenebant eoz' soluit. & ante altare s'q' magm' ductos reconciliat. Ante altare aut' grauitim' sape eos
 tuast. & ibide' trib; dieb; & tandem noctib; cō'mu'g' dormerūt. vnus aut' ex ipis iohes nome' cū' filia
 p'lti & cū' duab; alijs feming' an' archiep'm solo prostrati natū' spm' emiserūt. Alij post exortōem
 se letantes ad ipa' sunt redi. abū' sumeres. Si i' recordatōem hui' signi mirifici. usq; in diem m'ang'
 nō' sūt' a tremore coepis libati. vnus eoz' qui orbis nome' hūit. hoc scm' postea pl'ibus iudicauit.
 aliq' se emēdauerūt & p' fecerūt in m'annū. ut ex d'na grā post marem miraculis chorustarent.

*M'ianitu' xv' v'ig'
 in m'it' ad
 m'it' a m'
 saluati*

*De oblatio'ibus
 in m'it' & t'm
 quatuor d'ndit;*

*In diebus cō'ue'
 quatuor oblatio'*

*Quatuor v'ig'
 in m'it' & t'm
 quatuor d'ndit;*

*Alijs d'ndit
 in m'it' & t'm
 quatuor d'ndit;*

*Donum & ordinar' est in eccl'a s'c'i Will'el'm' beaman' & ab omib; canonicis eustan' eccl'e approbatum
 qd' oblatio' fidei in die natiuitatis dñi & in die pasche & in die pentecostas in eadem eccl'a oblatio'
 ad omes missas m'it'ant ad diuisione' m'amey. Sed factos cui' est p'ca' missa in die natiuitatis
 dñi habebit de oblatio'ibus h'modi' dimidium fionem. In die pasche xv. sol. In die pentecostas
 vni' sol. In m'ib; aut' dieb; a'iez' abcomadari' recipiat oblatio'es p'ois' missa. & ad hoc medietatem
 de omib; alijs missis excepta missa a'iaz' que fit in choro' p'ra' si est sumus p'ens in h'ic' diebus
 sepeliendu' tunc abcomadari' p'ois' missa solus accipiat oblatio'es. Si aut' fuit sepeliendu' gra'
 ad missam a'iez' in choro' de illa m'it' recipiat. n' debent die' due' missa p'ca' defunctis quoz'
 tunc ipa' fidem habebit. In dieb; uo' purificationis palmaz' ap'lez' pet' & pauli & red'catōem
 m'ic'ia' eccl'a dicitur omes missa' sicut alijs diebus & abcomadari' p'ois' missa recipit omes
 oblatio'es ab omib; missis ex' choro'*

*Jo' qd' statum est a canonicis eccl'e b'i Will'el'm' qd' in octa' pentecostas dictis vestis m'arces v'ig'ia
 p'ccatorum dicitur p'ca' animab; fidelium defunctor' & factos p'ois' missa m'it' laudes v'ig'iaz' m'it'
 cap' p'cedentia cruce & aqua b'ndicta & churibulo p'uitans omib; camp'is d'bz' d'ca'z' quatuor
 sequent' cum p'ochians v'ig'is & famm' & canonicis p'ca' animab; fidelium defunctor' & simile debet
 fieri post festum b'i m'ich'alis in s'p'a' b'i dyonisy m'ris q'u' agitur m'ian' fidelium defunctor'*

*Jo' bozchar' miles & g'har' p'ntis f'ies dict' de s'ibanowode recognosimus & tenore p'ntem p'li
 p'rostatum qd' vendidit & dimisit de cō'sensu omnium h'adum n'oz'. honorabili viro dño' thidico archidia
 cono h'athelore & uoz'iaze in eccl'a beaman' p'ntem vni' quadrages' t'ra' s'c'i in c'p'arshoke p'ntem
 ad nos hactenus p' quatuor m'ris beaven pondis & argenti p'romittēdas m'ch'olm' d'ndam thidico
 t'mo' ep'pau' lypolda m'it'ib; & ep'co' p'ntis f'ibi ip' d'ca' de beaman'. h'm'icos m'it' & thidico p'ntem
 d'ca' de d'umunde m'it'ia p'ntem p'ad' quadrages' t'ra' s'c'i in h'othhoke p'ntem d'ca' & p'ntem
 d'ca' d'ndam. In cui' p'ca' castrom' & i'as bozchar' miles de s'ibanowode p'ntem. sigilla n'ost'ra
 d'ca' p'ntem p'ponadu'. Et ego thidico p'ntis f'ies m'ar' dñi bozchar' m'it'ia s'p'a' de s'ibanowode
 sigillo q' sp'm' nō' habeo s'm' cō'tencio. Dat' ap' l'ap'm' m'it'ia c'ab'it' p'ca' dñi d'ndam qua' cap'it'ur
 Exige quatuor oblatio'es d'ca'. p'ntem m'it'ia. & p'ntis s'p'a' & alius q' p'ca' p'ad' d'ndam. Anno
 dñi m'cc' lxxv. m'it'ia p'ntem d'ndam.*

*Ego m'it'ia p'ntem d'ca' de s'ibanowode p'ntem p'ntem p'ntem & p'ntem. quod ego
 de cō'sensu & bona uoluntate p'ntem & h'm'icos p'ntem. d'ca' dñi d'ndam m'ar' d'ndam h'othelore
 viro dño' thidico de beaman' archidiacono h'athelore in eccl'a beaman'. Quod' ant' vnus t'ra' s'c'i in h'othelore
 cū' omib; suis p'ntem p'ca' p'ntem m'it'ia p'ntem & h'm'icos m'it'ia p'ntem p'ntem p'ntem
 possid'ant. Et d'ndam d'ca' dñi d'ndam & h'm'icos m'it'ia p'ntem p'ntem p'ntem. quod
 vnus n'oz' h'athelore habueram in eodem d'ndam p'ntem d'ndam p'ntem p'ntem p'ntem
 & n'oz' p'ntem p'ntem d'ca' p'ntem p'ntem p'ntem & m'it'ia p'ntem p'ntem p'ntem*

In vigilia scti martini...

In die scti...

In vigilia scti...

In die scti...

Main text of the manuscript, containing various entries and names in a medieval script.

Inapunt p[er]stitutiones in sculam ep[iscop]i aplice sedis legati

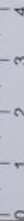
Dhames misericordie divina in sailanne ep[iscop]i aplice sedis legati. Unablibz
 maxo p[ri]b[is] vni[us]is. ar[chie]p[iscop]is & ep[iscop]is ac dilas in xpo sibi elias. abbatib[us] p[ri]orib[us]
 decano ar[chie]p[iscop]i p[ri]nc[ip]alis ac am[er]ic[an]e ecc[lesi]e p[ri]nc[ip]alis cap[itu]li c[on]suetib[us] & col
 legis cy stien[is] p[ri]nc[ip]alis clunac[en]s[is] s[an]c[t]i v[er]na[si] s[an]c[t]i augustini carnulien[si] g[ra]m
 dimoc[en]s[is] & alio[rum] ordinu[m] necno[n] p[ri]nc[ip]alis hosp[ita]l[is] s[an]c[t]i ioh[ann]is iherosolimitan[is] domo
 ra[m] milicie templi beate marie theutonico[rum] ceterisq[ue] p[ri]nc[ip]alis ecc[lesi]as regularib[us]
 & s[an]c[t]an[is] exemptis & no[n] exemptis p[er] p[ar]tes Alamane p[ro]uincie p[ar]tie s[ue]uic
 sic regna. s[ar]dine[n]s[is] necno[n] p[ro]uincie polonie pomeranie prussie h[er]uonie
 ac rusie ducatu[m] c[on]stitutis in p[er]petu[u]m deus deor[um]. **D**ns n[ost]r[us] ac equo mod[er]anie
 c[on]stituta pie ordinans ab etno vultes uoluit esse legis c[on]ditores ut se homines
 esse p[ro]ficerent & p[ro]m[iss]o sub legis limitib[us] arbitrii limitaret m[er]itis q[ui] p[ro]pulsatio
 insolentis roboraret iusticia[m] vigeret equitas & candor magis emulset honestatis.
 Hec tra quasi c[on]forma & stat[us] p[ro]p[ri]etati affecia possori p[ro]p[ri]e affectanta se
 & summe delictis acq[ui]renda v[er]gine & sollians laudis exq[ui]renda. Hec apra s[un]t p[ro]p[ri]e
 singlis maxime p[ro]p[ri]e s[an]c[t]ib[us] dignitate p[re]cellenab[us] aut in sacris officis sta
 tutis. Hec sicut uobis affa p[er]petu[u]m anxio sit & ea s[an]c[t]o v[er]is lib[er]issime p[ro]p[ri]a
 & ut p[er] equitatis iusticie honestate ue fimites incedentes assit eis felicie stat[us] tra
 quillitas plena iocundatis lib[er]tas. **U**t g[ra]t[ia] c[on]m[un]is nobis p[er] sac[er]dotiu[m] mat[er]e r[ati]o
 ecc[lesi]am i[n] p[ri]nc[ip]alis v[er]is plene legaco[n]is officis & p[ro]p[ri]e laborib[us] v[er]is q[ui] lib[er]e p[ro]p[ri]e ut
 subditis v[er]is om[n]ia stat[us] ad pacis comoda p[ro]p[ri]e fructu p[ro]p[ri]e optatos p[er] salub[er]e sta
 tu deri p[er]petu[u]m regno[rum] & ducatu[m] in sacro & v[er]is p[ro]p[ri]e assidentib[us] n[on] m[er]itis
 colomensis. Salzburgen[si] & Bremen[si] ar[chie]p[iscop]is & nonnullis eor[um] suffraganeis & de p[ro]p[ri]e
 ad illud p[ro]p[ri]e uocato[rum] ibiq[ue] p[ri]nc[ip]alis assensu q[ui] s[an]c[t]a c[on]stitutioes edidim[us] p[ro] uos p[ro]p[ri]e
 inolabit[ur] obseruadas q[ui] a iure fundat[ur] equitati delinunt & p[ro]p[ri]e honestate. **M**an
 dam[us] auctoritate qua fungim[ur] ut in q[ui]lib[et] ecc[lesi]a cathedra[li] c[on]uentuali seu collegi
 ata s[ub] n[ost]ro sigillo p[er]petu[u]m h[er]ent amati p[er]petu[u]m in c[on]stitutio[n]e n[ost]ra amotata infinis cont
 usinarios ad[us] exp[re]sse legit[ur] publicandi. **H**os itaq[ue] has c[on]stitutioes suscipite teno
 te & eas tamq[ua]m amatores iusticie inolabit[ur] obseruare in dei no[m]i[n]e amenit[ur] p[ro]p[ri]e mi
 lida laudib[us] & p[ro]p[ri]e d[omi]nis vita gestu morib[us] & habitu a malicia se[n]c[t]at[ur] h[um]a
 na. c[on]ditos ar[chie]p[iscop]os & ep[iscop]os el[ec]tos. abbates ceterosq[ue] in fiores ecc[lesi]e p[ri]nc[ip]ales & p[ro]p[ri]e
 indignitate sacri sac[er]dotii c[on]stitutos quoz cura nobis & mittit[ur] caritate hortam[ur]
 in d[omi]no & patria suatela monem[ur] ut pietate m[er]ite ac in splendore inter v[er]is
 studeat g[ra]t[ia] q[ui] c[on]uenit ta[m] in h[um]i[n]i q[ui] in morib[us] incedentes. **U**t sicut dignitate
 p[re]cellit ita & vite fulgeat honestate p[ro]p[ri]e c[on]stitutio[n]e statim[us] p[ro]p[ri]e natura.

et archiepiscopi et abbates in domibus eorum clausa et non nimia longitudine *De neclausis*
 ut breuitate notanda habeant uestimenta *De neclausis tabernaculorum et lucis* *De neclausis tabernaculorum*
 per se in ianua constitutis et lucos taxillorum omnibus clausis et personis ecclesiasticis per se in planis
 et sacris ordinibus constitutis prohibetur qui contra fecerint in proprio vel alibi penales laicos arbitrio
M summ ac supercompragum et personis ecclesiasticis ordinari puniatur *De neclausis clausis monialium*
 nias maxime in dignitatibus sacris ordinibus constitutis pena diligens a parte cupie
 tes personis hinc inde frequenter claustrorum seu monasteriorum monialium ac in honesta colla
 tuos et ludu noxiu cum ipis monialibus hac constitutoe edicali recepto prohibetur qui contra fecerint *De neclausis*
H astiludia et toria pena canonice puniatur *De neclausis* *De neclausis* *De neclausis*
 nra clerici qui in dignitatibus personarum seu in ordinibus sacris constituti hac constitutoe
 one perpetuo sibi non mittuntur ita quod nulla persona ecclesiastica in dignitate seu personam vel in sa
 cris ordinibus constituta cum armis vel sine armis ipsa exteat et si fecerint anathematis vidim
 iuratur absolucio in archiepiscopis et episcopis resuatur *De neclausis* *De neclausis* *De neclausis*
C oibarios clericos qui retinentes publice in iudicibus et familia negligunt et reuenciam ma
 culant clericale more per ipsos non personarum sicut personarum detestates corruo puni
 stitudo sic dicitur puniendum quod si publice retineant personarum nonas allumie
 focanas corruo sint beneficiis ipso facto puniatur quod illi ad quos collatio pertinet corruo alio tenent
De neclausis *De neclausis* *De neclausis*
D ampnae ambiciois ipbitas sic aliqui anas occupant quod *De neclausis* *De neclausis* *De neclausis*
 si illa eos tenentate impellit ut quod phibente iure nequunt presumunt per in fione arri
 pe ac phibita violencia retineant volentes itaqz competens hinc morbo remediu ad hinc
 hoc edicto perpetuo sustulisse phibetur quod nulla clericus ecclesiarum seu prebenda aliqui vel beneficiis ecclesiarum
 a prebendis ipso facto ad ipsum de iure non pertineat et alia per iudicium reape ac retineant presumunt qui
 et fecerint ipso facto simas excois iuratur nec possit sibi de absoluciois beneficiis subueni nisi ut
 quibus ipso facto vel beneficiis a fructibus hinc munita fecerint satisfactio oportet non si per se in
 occupacoe in fione vel in violencia hinc a iudicio per hinc in durato beneficiis si quod hinc in alio ecclesiarum
 sit ipso facto puniatur si in habilitate extitit ad aliam ecclesiam vel beneficiis alio optinendum et si laici fuerint
A d in in pue simas excois mtrant *De neclausis* *De neclausis* *De neclausis*
 mit auditu quod non nisi clia ignari quod tunc exstat illate tractae dima sacramta
 quata ne sit gla digne supra si indigne supra pena pmetur eterna in eade ecclesia nulla
 necesse in pte si ad solu qstia missam celebrat bis in die quod de restates oimio sub actesta
 coe tunc in iudicium in quo ab eis quod et fecerint reape ac edicali stitudo singulis personis in
 be ne in hinc una missa a duas in casibus a iure decessis in die carae a lege cum sum lac
 fici celebracoe presumat *De neclausis* *De neclausis* *De neclausis*
De neclausis *De neclausis* *De neclausis*

Gray Scale

Sandissimū x corpus cū digne vñacōi corp^o x port^o ad ifmos x dies toulg^o hēbt
 fragilitas hūana nō sufficit cū ad ifmos ut ad mulies vicinas portari at ext corpus
 ecclē reportat vñacōe mada^o solita vñare videlicet ut p̄bit moue/ suppehao cū sola cō
 collū portet nisi loa distācia i tyis q̄ltas secus exposcat/ denc^o nō p̄cedens cū cāpa
 nella i hūc fīnāto i oīates tūcc factos trāleat genua flectat i dicat ter ad mīn^o
 oīm dīcā cū salutacōe v̄gims mane nos u. tā factōi q̄ denco reportatib^o i sm
 ghe nē pemētib^o i cōfessio genuflectētib^o dūno ut dēn i genua flectat i oīm
 dīcā cū salutacōe b̄cē v̄gims dicat x dies pro uice q̄lib^o de iūta sibi p̄ma an
 courate q̄ fūgm̄ relaxant p̄tib^o nō qui alias ut occulte ipm corp^o portatē p̄suplat

Alienacōes rerum **F**ordinari arbitrio p̄nat **De pena alienacōis res ecclē**
 ecclēsticay maxie possionū libror^o i valor^o q̄ dīms cultib^o sūt reputata sac^o pro
 hītent canones tū ut mīs insomnt amib^o nōnulli plati tā sc̄ares q̄ religiosi ac
 alii eccl^o i tōres nouo alienacōis q̄sito colore bona eccl^oay q̄z gubnacōres existūt
 fingeres se p̄ utilitatib^o ecclē seu eccl^oay suay maxims debine obhgatos i sanguis
 coz seu plome c̄r̄neis bona hī alienat ad mīa ut ad tūm aliq̄ obhgant possidēda
 p̄ hoc ipis qui obhgant deficiētib^o successores eoz a p̄ potēcia detinēcū a eccl^oay
 mopiā nō audent ea redm̄e a nō possūt i sic pastoz neq̄cia ecclē tomis p̄his detinē
 dāt. Nos m̄cēpmtatib^o eccl^oay p̄ uice uolentes ac alienacōes hī mod^o i edcō p̄ca
 o oīo p̄hibētes alienātes i fraude i sine supponē i sensu i alit^o q̄ i casib^o a iure p̄
 nullū est bona eccl^oay q̄z curā gerūt pena canōis p̄nat **De hīc duo b̄n̄f^o hūitib^o**

*pena alienationis
res ecclēsticay*

Pobios duas incanas reape p̄hibet oīo cū possibile sit q̄ sufficēt eccl^o possit de
 sine duab^o i qui cōfēdit p̄ma incana ipō fcs i re sc̄da q̄dm̄ p̄ma tenit pro
 ueab^o sic p̄nat quos i utilitatē ipsius ecclē redm̄i p̄ ordinariū cōtēntos **De rea**
Pati p̄petuo p̄hibet ecclē ne decedat a repi. epi. abbates i eccl^o abbasse **De hīc duo b̄n̄f^o**
 seu anay eccl^oay plati ad quos p̄ochialū eccl^oay collacō seu p̄ntacō p̄tinē
 p̄dles eccl^oas plome qui vicelimm̄ q̄ntū āmū nō attingat cōferant l' cas ad hī
 eccl^oas rep̄ntet a rep̄ntatos admittat ut instituat in c̄stō plus n. unis hī i mlti
 tudōe plāt q̄ m̄cōferendo p̄ronus. Si cōf̄cū fuit p̄nat pena ill^o canōis licet
 eccl^oay p̄ronos seu illos qui noscūt in aliq̄b^o m̄s p̄o **Canon De collacōe b̄n̄f^o m̄s**

*De clauis suo b̄n̄f^o
m̄s p̄ntacōe*

Pnat hīc p̄nti laudione mone ut vacatib^o ecclēstis de iure i re fcs in q̄bus
 m̄s p̄ronat obtinet p̄lonā yconēā i etatis legitē dyocelams seu ill^o ad q̄s iul
 ticia talū eccl^oay p̄tinē infra tēp^o statutū a iure studeat p̄ntare. Ad si p̄ntese
 ut dēn t̄p^o eccl^oas ipas retine p̄suplat ipō fcs extōi lib̄accat i ea uice a p̄ntacō
 ne hī h̄mt p̄nati ac supior m̄s eccl^oas sic vacatē m̄s a canone sibi fixum

conferat a collacione bñficior sic p̄ an̄m ip̄o fcs p̄uat̄ si laici sunt ordinari
 n̄ p̄uic̄ uolente impedierit ip̄o fcs sint ex cōis s̄m̄a inuodati *de long v̄ m̄ d̄m̄*

Clericos tā sēlares q̄ religioſos cuiūq; ordīs sint q̄ ſtatuti ſunt i cōitate ſeu
 villa ul' caſtro ul' i aliquo loco qui ſbiat̄ iur̄ico in exequiis mortuor̄ ſeu p̄
 ceſſionib; nō det̄e cantare ul' publice celebrare a' cāpamē ad horas pulſac̄ p̄
 ne ſtatuti orac̄io uolunt̄ declari niſi ex p̄uilegio h̄erent ul' indulto *de clero q̄*

Nullo de cetero che' v' eccl̄astica p̄ſona eccl̄ia ſeu *recipit bñficiā a laic̄ iur̄ico*

eccl̄ia ſiā bñficiū de manu laici ul' alii ad que collatio nō p̄tineat ſeu laici
 ſi fauōe ul' potētia ſibi exiſtant̄ retinēda q̄ ſi fecerit niſi de manu diocelam

v' eccl̄ia q̄ eccl̄ia ul' bñficiū collatio p̄tinē a' iſtitutio libe' reſignauit anathētic̄
 nūculo i nocet̄ nec abſolu ualeat niſi eccl̄ia ſit obcente de fructib; p̄ eū ſi recep

tiſ plenarie ſanſſificat̄ *de n̄ c̄c̄is bñficiis*. **O**ſtēnā illoꝝ abicoꝝ p̄n̄is
 ſtatutiſ orac̄io reſtātes q̄ uent̄ dicit̄ bñdicoꝝ i ſepulturas moeru

or̄ q̄ decet̄ oīo ſi p̄ h̄icoꝝ q̄ ſi fecerit cū mal' in die finēdi iudic̄i recipiet po
 coꝝ nec p̄ hoc iur̄idic̄i q̄ laudabiles ſtatōes locoꝝ ul' eccl̄iaꝝ i ſi ſi ſi debent̄
 qm̄ poſſint r̄coꝝ eccl̄iaꝝ h̄m̄ h̄are recipere ſi iur̄icoꝝ poſt̄ bñdicoꝝ r̄ ſanguis
 alii p̄ſentis poſt̄ ſepultura alii offerre uolunt̄ deuocōis iur̄idic̄i ul' p̄ie

Recōes q̄ matres habent eccl̄as *stat̄. De eccl̄ie quib; att̄ne capelle*
 a quib; dependit capelle eccl̄a ip̄as in tali uolu' curā obſari ut ſibi i p̄a capl'

la q̄ ſbiat̄ cure ſue ſi facultates ſuperit̄ uicariū p̄oneū ſtatim q̄ ſtatim re
 ſtituat̄ in eccl̄a r̄ deſinat̄ d̄m̄is r̄ p̄rohib; ſp̄uha p̄leat̄ alim̄tal; ſi in h̄is ſunt

uret̄ a bba r̄ n̄ ſi ul' negligēt̄es p̄ ordinariū p̄uic̄ant̄ *de eccl̄ie r̄ r̄ curā*

tes r̄ p̄ores cuiūq; ordīs ſunt p̄rohib; eccl̄as quas optinet̄ pleno iure
 p̄antarios p̄oneos cōtume face' i obſequiis d̄m̄is reſurre ac p̄rohib; ip̄as eccl̄as

ſp̄uha ſollicite n̄ ſtrari alioquin abbas ſeu prior q̄ p̄role eccl̄a h̄i ſi r̄ore p̄
 m̄eſem d̄m̄iſit a die notie p̄putāu' mea nō curāuit uicariū a' n̄ ſtrari p̄o

neū ordinare p̄n̄is ſi ſtat̄ tenore ſit ex t̄no ab officio ip̄o fcs ſuſp̄e ſuſtā d̄m̄i
 ſuſp̄eſione h̄i p̄m̄al; q̄ d̄m̄i eccl̄a ip̄a ſi uicario ul' n̄ ſtrari ſunt r̄ p̄uic̄io ſine

Volum' eccl̄a ordinario eccl̄a ordinari arbitrio reſuetu' *de n̄ ſt̄ b̄ religioſoꝝ*
 qd̄ ab bates r̄ p̄ores monaſtor̄ q̄ p̄ p̄ores ſolita ſūt gub̄nari ueſtes nō

h̄eant q̄ m̄toꝝ ul' colore appeat̄ ſelares a' m̄ochos eoz̄ m̄t̄ clauſtra retinēat̄
 ſi p̄mittant eos ſine manifesta ſeu iur̄idic̄i ar̄ rationabili causa frequē' i ſelo
 cū ſelariſ r̄ ſelariſ ſed̄m̄ iſtituta regle in qua p̄feſſi ſūt d̄no ſtuteat̄ r̄
 iur̄e ſi cōt̄ fecerit p̄ m̄eſem ſuſp̄eſat̄ p̄ ſup̄iore *de p̄feſſione m̄oialii ſanc̄io*

Pant et anom aliu tunc abbatissas seu priorissas monasteria monialiu gubernantes
 nolunt exhibere cautelam postquam monasteria xv. anni etatis exierit et post xv. a
 xv. etatis sine anni probatione in monasterio fecerit ult. anni professionis uelut cogat acci
 pe. ac sibi capillos in spanulas apud q. p. lib. tractos p. beday abbatisse stud
 o arceat et sine manifesta ac rationabili causa exire claustrum eisdem monialibus
 ea q. regit monasterium prohibeat oio. *Etiam ne preterea iopie ipis iuuenibus ter oc
 casio malignandi abbatissa scdm facultate et quantitate reddituum monistii hoeste
 cis p. uideat in manu et uestitu put. r. la. pan. cap. l. p. q. si dubietas emsit p. or
 dmarium loca declarer. et ipe ordines abbatissas cof. facientes p. am. stois pua
 cor. cohercat ul. alio mo. quo melius posse ei indebz. coherc. *de lme q. i. fel. ar. bo. a**

Dignu arbitratu et consentaneu equitati ut quos iugo regim. s. forlan. *ecclesia*
 p. m. m. ab op. p. s. s. o. r. i. l. l. t. i. s. a. u. s. i. b. i. t. e. f. e. n. d. a. *hac. s. s. t. i. t. u. t. i. o. e. s. u. l. t. i. s. s. i. a. i. p. o. s. t. e. r.*
 ualitura lanxim q. nlla scaris ecclesia ne p. s. o. n. a. q. n. t. i. u. s. q. nobilitate aut pe
 imnecia stat. p. fulgeat. *Am. s. s. i. m. o. d. n. o. r. o. n. o. r. r. e. g. e. s. y. a. u. g. u. s. t. o. e. i. d. e. s. s. o. r. t. e. c. o.*
 y. q. s. i. l. i. u. s. d. i. t. a. x. a. t. e. x. c. e. p. t. i. s. e. c. c. l. i. a. s. e. c. c. l. i. a. b. o. n. a. i. u. r. d. i. c. i. o. e. s. i. n. a. s. u. o. s. e. o. r. a.
 molent ac auctoritate p. n. a. p. u. b. l. i. c. e. o. c. c. u. p. a. r. e. a. u. t. o. c. c. u. p. a. t. o. i. n. a. d. e. u. l. s. i. c. e. t. v. s. m.
 p. a. r. e. a. u. t. o. c. c. u. p. a. t. o. r. i. b. a. i. n. i. u. a. s. o. r. i. b. e. c. c. l. i. a. s. b. o. n. a. p. r. i. u. a. p. s. t. a. r. e. p. s. u. m. a. t. q. u. o. l. i. b.
 p. s. e. u. l. p. a. l. i. u. a. u. t. a. l. i. o. s. s. i. l. i. u. a. u. x. i. l. i. u. u. l. f. a. u. o. r. e. *h. s. i. a. l. i. q. s. c. o. t. h. o. r. m. e. s. t. a. t. u.*
 e. d. i. o. t. e. n. o. r. e. f. a. c. e. u. l. u. e. n. i. r. e. p. s. u. p. s. i. t. i. r. e. q. u. i. s. i. t. i. n. f. r. a. m. e. s. e. m. e. s. t. e. l. e. s. e. p. l. a. t. o. i. n. i.
 u. e. d. a. p. n. u. i. l. l. a. t. i. n. o. e. m. e. n. d. a. u. n. t. *h. p. o. f. r. a. n. a. t. h. e. n. s. i. n. a. u. l. o. i. n. o. d. a. t. i. t. r. e. i. p. m. o.*
 e. c. c. l. i. a. s. o. b. i. a. t. e. a. n. t. m. e. t. o. *l. a. t. d. e. i. t. r. e. o. f. f. e. n. s. o. r. i. s. h. i. a. d. s. o. l. a. t. e. m. i. a. c. i. o. s. p. l. a. t. i. s. e. u.*
 d. e. n. e. c. c. e. l. e. s. e. s. e. r. u. e. n. t. i. m. o. l. a. b. i. t. i. n. e. d. e. m. *de. l. a. u. t. q. u. i. s. p. a. t. s. i. b. i. b. o. n. a. e. c. c. l. i. a.*

Lacos q. t. u. s. d. i. g. n. i. t. e. f. u. l. g. e. r. e. s. r. e. c. i. p. e. b. n. f. i. c. i. a. a. u. t. o. c. c. u. p. a. r. e. t. e. n. e. q. d. e. b. e. n. t. i. m.
 i. t. a. t. i. b. i. n. d. i. m. i. s. d. e. c. e. d. p. h. i. b. e. t. e. s. e. o. s. i. n. i. f. r. a. m. e. s. e. m. a. p. p. e. o. c. c. u. p. a. c. i. o. n. i. s.
 i. n. a. t. e. a. s. p. u. t. a. d. u. b. n. f. i. c. i. a. i. p. a. d. m. i. s. s. i. t. i. p. o. f. r. o. e. x. c. o. i. s. i. n. c. l. o. u. o. l. u. t. e. e. i. n. o. d. a. t. o. s.

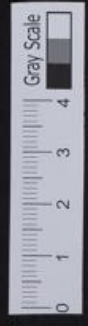
Nonnulli qui se ad uicos eccar. et hanc tenent. *de. l. a. u. t. q. u. i. s. p. a. t. s. i. b. i. b. o. n. a. e. c. c. l. i. a.*
 no. s. o. l. u. i. p. a. s. e. c. c. l. i. a. s. a. b. o. p. p. s. s. o. r. i. b. n. o. d. e. f. e. n. d. u. n. t. *h. p. a. r. e. c. c. l. i. a. s. b. o. n. a. u. o. l. e. n. t.*
 d. i. r. i. p. u. n. t. a. c. p. s. o. n. a. s. i. p. a. r. m. u. l. t. i. p. h. a. t. i. n. q. u. e. r. a. t. i. t. i. a. d. u. i. d. e. q. u. a. t. u. o. r. p. l. u. r. e. s.
 u. e. h. e. a. t. f. i. l. i. o. s. q. i. t. a. m. e. i. t. o. l. l. e. a. b. i. l. e. o. s. s. e. i. n. d. i. r. e. p. t. o. e. r. e. y. e. c. c. l. i. e. r. e. p. u. t. a. t. a. d.
 u. o. c. a. t. o. s. *h. i. e. q. p. h. o. r. e. c. c. l. i. e. u. n. s. p. a. n. t. a. u. x. i. l. i. u. f. r. e. q. u. e. s. e. n. c. i. u. t. d. e. t. i. n. u. i.* *Q. u. i. b.*
 u. o. l. e. n. t. e. s. s. a. h. i. b. e. r. i. r. e. m. e. d. i. o. h. a. c. e. d. i. c. a. l. i. c. o. n. s. t. i. t. u. c. i. o. e. s. a. n. x. i. m. t. u. t. o. s. e. c. c. l. i. a. r. a. d. u. o.
 t. o. s. i. n. f. r. a. m. e. l. e. g. a. t. i. o. n. i. s. f. i. n. o. s. s. t. i. t. u. t. o. s. a. n. t. i. q. u. o. s. p. e. m. i. n. e. t. i. s. s. t. a. t. e. i. s. t. e. u. n. i. b. i.
 a. r. c. t. o. s. q. i. p. i. s. s. e. u. c. o. r. a. n. t. e. s. s. o. r. i. b. i. b. f. u. e. r. u. n. t. a. c. c. e. s. s. a. t. p. e. q. u. o. a. d. u. o. c. a. t. i. o. n. e. h. i. s. s. u. s. t. e. p. n. e. t.
 e. c. c. l. i. a. s. q. u. i. a. d. u. o. c. i. e. x. i. s. t. u. n. t. d. e. f. e. n. s. a. r. e. s. t. a. d. e. a. n. t. i. m. a. m. u. t. e. n. t. e. p. p. o. s. s. e. i. s. o. l. u. i. l. l. e. f. r.

in quo cordat a maior ps eoz haterat decedo aduider. Alioquin si negligentia in de
fentendo a manu tenedo psonas iura ipaz eoz sunt ut remissi h ad no cois
officio eos puatos uolum h p fco i liquid ulu a rebitu ab ipis ecclis anfre aut
et h m in tenoze uemre p h p s i n t m h i n f r a m e s e m e c c l i s i p s e r e s t a u e r i u t
q abstrulerit ul emedant q reliquit excoicos eos decimnt ad req fco psonaz
ecclie muna passe excoicos madant renucia oi mense **de usurariis i septia**

Usurarios aduenas dima ihua lege satis noum expbratos i r excoicos ipoz
Usuras nouissima statuto sibi lugduney penae statuit acqstas quibz ad
tendu aliq no utent si q nono q s i t o f e n o i a d i c o l o r e n o m u l t i s b i t y t u l o u e d i c o m s
excent usuras emedo pign p q tate q mutuo penit i uentedo eide recepcois tpe
p q tate ad aucta mo usurar hinc fraudi sic p i n d i n t o b m a d u q s t a t u o s e e
recedaoms s s p x c o r u s u r a r i o s e d i t a i s i l i o l u g d u n e y i s i n g l i e c a t h e d r a l i
b i c o l l e g i s e c c l e s i a e p n a c u p n a b o s t i t u t i o i b z m i s p u b l i c e t s t a n l e s e u a n s e m l
i a n o i x p u b l i c e c o r a p u l o i t f e n e a t o r e s h i a l i q u i c o r t e n o r e m e u s t e s i l i q
lugdunen ex ter usuras i retinetes eos m domibz p r i s e x c o i a p u b l i c e m u a e n t
e s i e c c l e s i a p l a t i m h i p u b l i c a t o e q m p l e r p o s u t a h o s f a c t u a l e a n t n e g l i g e n t e s
f u n t u t r e m i s s i u t m d i c t o t p e p u b l i c a t o i l l a n o f u i t e o s e t m u d i a s d i m i d i m u s
u l a o p m s i u s u r a r i u s d i e t a u d i t e x t m q u o c u l t e u s u r a s e x t a n t t i n n a d u o r
r e s t a u d i g n o r t e s t a m o n o s t i n t e x a n s s e u s u r a s m h i p r o e o s a t i s t a n f u i t t e r e
c e p t e u l l s e c u l a r i s u t r e l i g i o s u s d e r n a s i p m r e c p n a t a d e c c l a s a c a s e p u l t u r a
A l i o q u i n s i c o n t r a f e m f u n t p t p e n a l a t a m c o n s i l i o l u d u n e y c o n t r a t a l e s u s u
r a r i o s u o l u m u t l a c u s s e u e c c l a m a n u o l u m t a t e p l a t i u t c a p h s e p u l t a f u n t
c o r p o r a t a l u m i p l o f c o e c c l e s i b i a t e a n t m f d i c t o q d u i e a d e m c o r p a p e o s n o

Et de qui dei timore postposito sunt ex hūata de captiuatibz clericor
clericos seu psonas ecclias occidunt uoluerant mutuant pstant
capuit atq captos retine psumat i smam q mtr ut lata a canone no
uerent ad uedione h u t p e n e u o l u m c o h e r t e n u a t e l i t z q p l a t i i n d i c e s
e c c l e s i a u b i c a p t i u a t e s i t e m e t e s i p i r e g u t i c a p t i u a t z d e r n a c a p t i u e i c a p
t i n t e m e t i p o s c a p t i u a t e s i c a p t i u o s t e n e t e s e x c o i a p u b l i c e m u a e n t
s i n g l i s d i a s d i e b z f e s t i u s m h i p o s t q r e q s i n f u n t e o s i n f r q o t o d i e s
o m n s e r u n t i n l o a s u b i c a p t i d e r n a u t p s o n e e c c l i a e t e t i n e n t t a m d u
s i u e n t e s c e s s e n t a d u m m s q d u i n l o c i s i p s i s f u n t s i c c a p t i u i . Q u o t h a t
f e c e r u t t a m o q c o r t e m m a l e f i a c o r p t i a p e s e x c o m m u n i c a t o s e s s e u o l u m p o f c o
t e l u s a h i c q c o n t t a l e s s i m p u n t s s a t u t a d i l l q o f f e d u n u o o l e g a r z

Siquis in terra finore pruynt audacia qd nuncios legatoru sedis aplice
relate missor ab ipa seu ai epoy aut epoy aut delegatoru cape ubi abia
re ut eos spohare seu hras aufre ac dilamare aut alias eos in ambassata eis
missa p se ut p alios aut alium publice ul' occulte aut quomolibz impedire psumsit
ip' sco sine lina excois inmodati eate penam no' mere uolum' qm ueneres ad ai
na eorum 7 ab inde redeuntes in psonis offendent ul' eos loms eoy q' seci h'ent

Nonnulli afflicti **V**ocante ut publice spoharent **de hys q' aufut h'morah a sume**
eccis q' uacacionis laborant in comoda no' uerentes afflictom ante bona eate
eccar' diripe ac occupare ma' ex quo graue ipis eccis in rebus eay puenit detim
tu' Nos sup hoc uacatib' eccis p inde uolentes eos qm uacatu' eccar' 7 eccedau'
chtoz bona immobiliha sine mobilia decto usurpabunt aut uisib' p'p' repua
bunt excoitos esse uolumus ipso sco **de finacionibz epoy 7 archieporum**

Item arepi 7 epi iustias eis p'inas oi solitudine 7 ab in sone inuici
huam g'ne qui eant q'rene que tenoret p se ap alios custodire q' oba fin
institucione multos mares ac mulieres quasi sexagenarios nom' unctioe e' s'
matis 7 finatos intellexim' digni p'ne 7 stituome tenore statum' Aut singli
ai epi 7 qm cunctates 7 dyoceses suas p se aut p aliu' aut alios anno q' ad m'ed
tebiennio in bienniu' militare studeant 7 finatos 7 corrigendo q' sunt

Nonnulli qm **V**conrigenta **de m'ediaris eccar' 7 domoz sacrorum**
g'bras hnt munit oi aliquibz eccas sibi metnas capamha sine dom' ipa
p occupare audunt ac armatis 7 edificijs ad pugnadu' in castellare p' p' lator
assensum 7 multociens p' notu' 7 p hoc inuici castellaciones 7 munitiomes
h' occupare uolentes eccas plinqz occupat 7 ibi uant q' oia p'hibe uolentes p
sentis 7 statuome tenore os q' decto eccas seu domos aut capamha ecciar' oc
cupare in castellare aut munitre p' some armatis ul' q'buscuqz munitiome edi
ficij psumpsit sub pena excoie q'ia meos p'p'iores m'fri uolum' hoc p'emo
edco monem' ne tra p' lator' assensu' eccas audeant munitre ul' in castella
7 molestare h'edes eoy si h' p'ne uolente p'ncipes sunt eate uolunt' p'nt

Nonnulli sicut **S** b' pena multari **de rebus mortuoz 7 q' solm de re**
audunt p' maritor' seu filioz debitor' uxores seu matres excoiant or
dmaria fulta iudicacione q' uiri 7 equitati 7 rariu' rep'ntates h' de decto pro
hibemus nisi mar' 7 uxor succedant 7 loms mariti sui seu fili' defictor' **de spo**

Spoliatores stratar' 7 raptores alios qm hatoribz straty q' excoiti sunt
se tu' seruantes p'inas 7 stratas publicas in duas p'p'ulos 7 p'sonas alios

eorum tunc spohant ac eorum molesta q̄ p̄bacoem de sidante patie induant volentes
 recebo coherere p̄t penae q̄ eis sacrisime leges ipomūt tali nolū n̄re ferien eoz p̄
 cois gladio pena multari ut eā n̄p̄ q̄ receptates eos scientes & dātes eis anribū

An̄tee bona **I**n l̄ fanore ip̄o f̄o s̄nt anathētie n̄dō inotati **De em̄alib̄ p̄heodalia**
Pheodalia q̄ ad eccl̄as ul̄ p̄sonas eccl̄iasticas de n̄re n̄m d̄ntē p̄tinet ac uerentes
 cū ea s̄nt cōsensu eccl̄ay ul̄ p̄sonay h̄ alienari nequunt eccl̄ay n̄de p̄m̄tātib̄ p̄uidō
 tali nolū pena multari **I**n em̄etes & alienates laici ul̄ clerici siue sint clerici
 religiosi siue seclares que sine cōsensu eoz qui sup̄ hoc requirēdi s̄nt bona p̄heo
 dalia emeript ul̄ alienant ip̄o f̄o ex cōi s̄biatant & bona ip̄a eccl̄ie ad quos
 directum d̄m̄ p̄tinent applicentur. **De spoliatorib̄ eccl̄ay p̄ singlas p̄sonas**

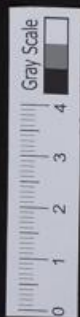
Prohibemus in sup̄ ut nulli p̄t debm̄ ul̄ fidei ussonā obligacoem singla
 rib̄ p̄sonis alian̄ eccl̄ie ecclesiastica bona capiant q̄ ad eccl̄am ul̄ ad caplm̄
 illius eccl̄e p̄tinet h̄ si fecerint nisi moim̄t nisi a quindena a n̄re mōitōis
 m̄andā restituerint eccl̄e ul̄ caplo ad q̄s p̄tinet ex cōi s̄biatāt ip̄o f̄o. **De h̄ne**

Null de cetero qui cū aduōtis eccl̄ay ḡvras h̄ebūt q̄ spohat eccl̄as p̄ aduōtos
 in h̄y ut bona eccl̄ay quib̄ aduōti defensores existūt p̄textu ḡvras q̄ h̄nt
 cū eis sin r̄ip̄āt aut eccl̄as ip̄as ul̄ illas eay & loca m̄cedio ul̄ ho s̄biatate re
 uastent aut hoies eay spohet tunc eoz. **I**n qui cōfecerint ip̄o f̄o ex cōi s̄rāt
 & nō absolu ualeant nisi q̄ delinq̄nt sufficēt em̄etent. **De apostanne sen usque**

Plōs seu reprobatos apostatas in eoz rep̄bata regula manē scolarib̄
Prefates oīo nolū q̄ nulli clerici nulla ue scolaris p̄sona itum seu h̄m̄ re
 ligione eoz n̄re recebo recipiat aut eis alim̄ta n̄stret. **I**n cōtra fecit p̄m̄
 legio coram seclari iudice neq̄at se tueri. **De laicis qui s̄t q̄stiam eccl̄ay**

Nullos laicos in nōm̄is p̄tib̄ p̄textu fabricae eccl̄e rep̄ante p̄lay eos
 sine cōsensu p̄latoy seu caploy eccl̄ay h̄ ad recipiendū obl̄ acōnes seu p̄
 n̄tus illi eccl̄e cōcessos fabricis. **De p̄p̄atos p̄n̄te p̄statuōis tenore q̄ h̄nt of
 ficiū excent nolū esse p̄n̄atos a hos laicos ul̄ clericos siue p̄lati seu capi
 tul̄ eccl̄ay rep̄anday p̄hibem̄ in p̄strū ordina. **I**n si hoc h̄erent p̄m̄tō
 ul̄ ex lōgicā p̄suetudine app̄bata cū in p̄posū existat ut laici p̄lati & ca
 p̄he eccl̄ay iuste bona eccl̄e n̄strent. **I**n q̄ si fecerint p̄ ordinaū loca
 mōiti in fra mensem a b̄ hoc officio cessabūt. **A**lioquin ex cōitor eos eccl̄e**

Nos p̄sonas oīs q̄am uolunt ip̄o f̄o. **De h̄ne q̄ sp̄m̄t iudices sp̄uales**
 q̄ dignitate & status p̄eminēcia p̄fulgētes ym̄ūitates auitam̄ de lo
 eoz aut p̄sules siue seclamos eoz q̄ qui ut d̄q̄at corā eccl̄iaco iudice p̄hibē

at statuta comit cont deum seu clericos et
uoluntati pena puniri uidelet q psona talia te

Falsarios h' d' seu bulle sumoz pontifia moe
pntates sepnas eos qm laent ipse receptane
fauituu coluu ul fauore publicu ul occultu pu
iplo facto eos excoicacois imailommodatos

Quocies ee iusta causa epe loci ahq ecclia
n faciunt alij epi iuam ut melse opaa
bz ecaaz ear

Obsuatores qm psonis religiosis rmonastis dan pshuunt exemptis p sumu pnt
fice aut plegans edmissos a late sbeta forma cu addicione illa uidelet adfent
pntem ut ee hys q ee agcoz exigunt i q indulta h' ee no ptingit se nullate m'imo
tant ipe sumu pontifex si secus psumptu fuit ta h'as sup h' datas q pcellus eaz Aug
nate hicos omnia care un ibz i nullu fmitatis esse dearent a tenore h'az h' dema
tes psonas quas illi qbz p'uatotes h' coeudu conenire uolunt ad sua citent pna qnta
aiq: snt distana longiqu q eodem cohuatores no posse face i aratos uenire ad eoz
pnaa no tem pcellus qz eaz cōtra actos si secus psumptu fuit nullu ee mōiti pnae

Com p'ponetes p'ntuiois serie declaramus
a exigetes noua passagia ut antiq ut coeissa auctm'ates singulis annis sunt
pontifex i cena dñi anathemane m'culo demicet sb iace statim ut ordinari loco
z ple ut p suos i carios singulis annis i cena dñi sollempnit' eoz iplo eodem sine
snt at epi sine epi seu abbates et alij m'fiores p'lati aut laici ul' seclares p'one q'atq
noie censent pulsanis capanis i caetel m'celis excoicos demicent i usq ad integra rel
tituom taq ab omibz excoicatos em'itatas

Abbates r abbatisse r pores monastioy simih mō illos qui possessiones ecclias nau
lo pignens detinet obligatas ex quibz iam receperit ultra forte restituant p'lati

Has nras p'statucōnes p'ccaz qz ecaaz sunt. **Hic incipit finem dictis.**
i m'code sacro s'cho p'mulgatas i singulis cathedra libz ecclie i m're legacois
emis p'statucōe sub sigllo mō h'ie uolunt i publicari qut supus legit oī anno q ut
h'ie nris p'statucōibz ad h'itrat i p'petuu plena fides eas a p'ensione nri sigilli fecit
In unum. Actū Er b'poh Anno dñi m' cc' lxxxvii. mensis martii feria sexta p'
letare ih'um pontificat' dñi honozij p' quart' anno secundo **Explicit Anno**
dñi m' cc' xxiiij' iugilia t'mtatis. In ap'uit p'statucōes dñi Gwidonis cardia

ecclia lib'atem hoc edico p'petuo
ceto p'mittetes mo q' excois r vii
re h'az siglloz ul' monetarium
taz q' h'az siglloz m'oz m' h'ie ex
unt r eis p'uant quo nri capia
tis p'statucōis tenore iplo uolunt
Dñ episcopi ponit interdictum

co sup'puit m' d'co id obfuent r obfua
entes nriua hancate ad m'ice m'itaco

De conseruacoibz.
Obsuatores qm psonis religiosis rmonastis dan pshuunt exemptis p sumu pnt
fice aut plegans edmissos a late sbeta forma cu addicione illa uidelet adfent
pntem ut ee hys q ee agcoz exigunt i q indulta h' ee no ptingit se nullate m'imo
tant ipe sumu pontifex si secus psumptu fuit ta h'as sup h' datas q pcellus eaz Aug
nate hicos omnia care un ibz i nullu fmitatis esse dearent a tenore h'az h' dema
tes psonas quas illi qbz p'uatotes h' coeudu conenire uolunt ad sua citent pna qnta
aiq: snt distana longiqu q eodem cohuatores no posse face i aratos uenire ad eoz
pnaa no tem pcellus qz eaz cōtra actos si secus psumptu fuit nullu ee mōiti pnae

De imponetibz noua passagia.
a exigetes noua passagia ut antiq ut coeissa auctm'ates singulis annis sunt
pontifex i cena dñi anathemane m'culo demicet sb iace statim ut ordinari loco
z ple ut p suos i carios singulis annis i cena dñi sollempnit' eoz iplo eodem sine
snt at epi sine epi seu abbates et alij m'fiores p'lati aut laici ul' seclares p'one q'atq
noie censent pulsanis capanis i caetel m'celis excoicos demicent i usq ad integra rel
tituom taq ab omibz excoicatos em'itatas

De claustralibz hntibz lo pignozatua
Abbate r abbatisse r pores monastioy simih mō illos qui possessiones ecclias nau
lo pignens detinet obligatas ex quibz iam receperit ultra forte restituant p'lati
Has nras p'statucōnes p'ccaz qz ecaaz sunt. **Hic incipit finem dictis.**
i m'code sacro s'cho p'mulgatas i singulis cathedra libz ecclie i m're legacois
emis p'statucōe sub sigllo mō h'ie uolunt i publicari qut supus legit oī anno q ut
h'ie nris p'statucōibz ad h'itrat i p'petuu plena fides eas a p'ensione nri sigilli fecit
In unum. Actū Er b'poh Anno dñi m' cc' lxxxvii. mensis martii feria sexta p'
letare ih'um pontificat' dñi honozij p' quart' anno secundo **Explicit Anno**
dñi m' cc' xxiiij' iugilia t'mtatis. In ap'uit p'statucōes dñi Gwidonis cardia

Frat Swito mislatōe dīna tū hī bī lauretū in luc p̄sbit̄. **S**ar dīna p̄ apl̄
 ce sedis legatus ad p̄p̄ent̄. **A** memoria hūane nat̄e laudata dīno quā
 hostis dīgnū mundia ḡtūas. **S**phāe rīn nācāh̄y v̄hīare fraudulenta co
 natib; elatorat̄ ligam̄ta red̄. **R**it salutarū statūcop̄s fūsiōm q̄ olei p̄ qd̄
 intelligit̄ p̄ia; v̄m p̄ quod̄. **P**ūgitua cor̄tio ut̄ m̄p̄sao figat̄u; sicut̄ in
 ed̄. in hōie qui t̄scendit̄ a. **U** hī in iherūso; r̄ madit̄ i latrones p̄scema;
Hut est q̄ dīgnū summ̄. **R**re figurant̄ te m̄cō m̄latuōm m̄
Dōtī fex vicar̄ d̄m̄ m̄ hī. **X**p̄i nos ad bremēn p̄m̄cā cū pleue le
 ea cōm̄e offīcō duxit̄ testīatōs. **D**ea hīcē ac diligēt̄ animo cogit̄m̄; or
 dīnam; atq; stannū; q̄ h̄brat̄ ec̄clīe cōueniūt̄; aīa; salut̄ p̄hīcū; f̄m̄
 m̄p̄ōm̄; m̄c̄h̄; r̄ c̄ssīōne p̄c̄s; m̄c̄; ordīnē; m̄orb; d̄scīplīnā. **D**e lat̄o c̄c̄
Uerū qm̄ expedit ut̄ sac̄m̄ta ec̄clīe in quib; tāq; m̄ualīe mediāalib;
 p̄p̄le deuot̄; r̄ h̄m̄l̄; antōm̄; gr̄e reape; aīueniūt̄; m̄ honore; r̄ reuēnā; aī
 omnib; teneat̄; r̄ m̄ ea plīnq; cōm̄gīt̄; effīcī; uīhā; p̄p̄; q̄; r̄ abhōiā; m̄l̄; s̄;
 ec̄cl̄; s̄; sac̄m̄; m̄nū; h̄; p̄sōm̄; ec̄cl̄; sac̄; p̄m̄c̄; m̄mōr̄; ac; d̄; sc̄; h̄; p̄; c̄; p̄; m̄;
 ut̄; r̄; uīdū; uēstī; sac̄; h̄; r̄; aī; h̄; op̄; b; ac; c̄; r̄; aī; s̄; aī; q̄; e; st̄; aī; m̄; s̄; m̄; h̄; h̄; h̄; h̄;
 se h̄; c̄; aī; r̄; t̄; c̄; e; n̄; t̄; h̄; e; p̄; r̄; p̄; s̄; n̄; o; m̄; e; c̄; c̄; aī; s̄; aī; m̄; l̄; a; y; c̄; o; s̄; b̄; l̄; a; s̄; p̄; h̄; e; m̄; e; r̄;
 s̄; t̄; e; m̄; i; p̄; m̄; d̄; i; s̄; t̄; r̄; a; c̄; t̄; u; s̄; i; n; h̄; i; t̄; e; n; t̄; e; s̄; n̄; e; p̄; r̄; i; o; m̄; o; a; u; a; f̄; i; x̄; i; m̄; m̄; m̄; o; s̄; s̄; e; f̄; a; a; t̄;
 t̄; r̄; a; c̄; t̄; u; s̄; p̄; h̄; o; i; t̄; u; h̄; q̄; d̄; e; u; s̄; u; e; n̄; d̄; e; s̄; t̄; q̄; t̄; r̄; e; n̄; a; s̄; a; p̄; u; i; t̄; n̄; o; d̄; i; n̄; a; i; n; c̄; o; m̄; m̄; s̄;
 s̄; i; n; s̄; m̄; o; d̄; e; s̄; t̄; a; r̄; m̄; e; d̄; i; o; c̄; i; t̄; a; r̄; e; o; b̄; s̄; u; e; n̄; t̄; s̄; u; p̄; f̄; l̄; u; r̄; a; t̄; e; m̄; e; d̄; i; b̄; a; r̄; e; s̄; e; c̄; a; t̄; e; s̄; e; b̄; e; r̄; a;
 t̄; e; m̄; o; m̄; n̄; i; a; o; y; f̄; o; m̄; i; t̄; e; r̄; m̄; i; s̄; t̄; e; t̄; e; i; n; t̄; e; r̄; p̄; l̄; a; t̄; q̄; a; ḡ; u; a; m̄; b; a; b̄; s̄; t̄; a; n̄; c̄; a; t̄; s̄; o; d̄;
 t̄; o; y; i; m̄; a; x̄; i; m̄; e; cū; ec̄cl̄; a; u; s̄; i; t̄; a; n̄; t̄; m̄; o; r̄; e; n̄; t̄; e; x; p̄; e; n; s̄; a; s̄; c̄; o; h̄; e; a; n̄; t̄; e; u; e; c̄; t̄; i; o; n̄; u;
 m̄; m̄; p̄; u; t̄; i; ḡ; u; a; h̄; a; s̄; i; h̄; o; e; x̄; t̄; a; t̄; d̄; i; s̄; t̄; i; n̄; t̄; u; s̄; i; b; i; r̄; q̄; s̄; i; n; o; c̄; a; l̄; i; m̄; e; d̄; e; r̄; e; s̄; q̄; d̄;
 r̄; e; l̄; a; t̄; o; r̄; e; s̄; i; n; s̄; t̄; a; n̄; t̄; m̄; o; d̄; e; s̄; t̄; e; a; m̄; a; t̄; o; r̄; e; s̄; i; ḡ; u; a; l̄; i; t̄; o; m̄; t̄; o; n̄; o; y; o; p̄; m̄; s̄; e; c̄; a; t̄; o; r̄; e; s̄;
 o; m̄; n̄; a; t̄; **D**e uīta; r̄; m̄; o; r̄; b; e; l̄; i; c̄; o; y; **P**ū; t̄; i; s̄; ḡ; a; s̄; i; h̄; a; p̄; p̄; a; t̄; o; e; s̄; t̄; a; t̄; u; m̄; ut̄; t̄; h̄;
 a; r̄; t̄; i; n̄; e; r̄; r̄; c̄; a; s̄; t̄; e; u; i; u; e; s̄; t̄; u; e; a; n̄; t̄; u; t̄; p̄; u; o; c̄; o; r̄; t̄; e; r̄; m̄; u; t̄; o; c̄; o; r̄; p̄; e; t̄; o; s̄; s̄; i; n̄; t̄;
 i; n; o; f̄; f̄; i; c̄; i; o; c̄; e; c̄; l̄; i; c̄; o; m̄; i; s̄; t̄; r̄; a; r̄; **S**i; q̄; uī; a; r̄; t̄; e; c̄; o; d̄; r̄; e; p̄;
 h̄; e; n̄; s̄; i; f̄; u; i; t̄; r̄; e; t̄; i; n̄; e; p̄; u; b̄; l̄; i; c̄; e; a; c̄; u; b̄; i; m̄; a; s̄; m̄; i; s̄; i; m̄; f̄; r̄; a; m̄; e; s̄; e; i; m̄; s̄; e; a; b̄; e; i; s̄; r̄; e; a; y;
 a; s̄; o; r̄; a; o; s̄; e; p̄; a; u; e; r̄; t̄; u; t̄; u; t̄; a; q̄; i; t̄; o; m̄; b; e; a; y; a; p̄; p̄; i; s̄; a; q̄; b; a; i; q; a; h̄; i; s̄; n̄; o; c̄; o; h̄; a;
 b̄; i; r̄; e; n̄; t̄; u; e; t̄; a; d̄; i; l; l; a; s̄; a; c̄; c̄; e; a; n̄; t̄; e; x̄; t̄; r̄; i; o; o; m̄; i; e; c̄; c̄; l̄; i; c̄; o; b̄; u; f̄; i; c̄; i; o; s̄; i; n̄; t̄; p̄; u; a; n̄; r̄; y;
 c̄; o; s̄; a; d̄; q̄; u; o; s̄; b̄; u; f̄; i; c̄; i; o; y; s̄; p̄; e; c̄; i; a; t̄; c̄; o; l; l̄; a; t̄; o; p̄; s̄; o; m̄; s̄; p̄; r̄; o; n̄; e; i; o; c̄; o; f̄; e; r̄; a; t̄; i; l; l; i; s̄; e; x̄; c̄; e; p̄;
 t̄; o; s̄; q̄; n̄; e; c̄; o; l; l̄; a; t̄; o; i; h̄; a; t̄; u; t̄; e; d̄; u; r̄; i; m̄; r̄; e; s̄; e; r̄; u; a; n̄; t̄; a; **D**e; f̄; o; r̄; c̄; a; t̄; o; e; t̄; h̄; i; o; y; o; r̄; d̄; i; a; t̄; o; y;
 i; n; i; u; o; q̄; m̄; s̄; e; d̄; i; a; c̄; o; n̄; a; t̄; u; a; a; a; l̄; i; e; s̄; u; p̄; i; o; r̄; i; b; o; r̄; d̄; i; m̄; b; i; s̄; i; n; s̄; i; ḡ; n̄; i; t̄; p̄; s̄; u; p̄; i; o; r̄; e; m̄; i; d̄; o; y;
 f̄; o; r̄; e; a; n̄; a; a; h̄; o; y; s̄; o; u; r̄; o; n̄; i; s̄; s̄; p̄; e; a; m̄; o; s̄; i; b; i; p̄; s̄; u; m̄; p̄; s̄; i; n̄; t̄; t̄; e; f̄; a; o; m̄; i; o; m̄; a; l̄; i; c̄; o; p̄; l̄; a; t̄;

omni bñficio & officio ecclastico sunt p̄uati? sicut ob culpā bñi eius possi-
 tas legit̄ & temp̄nata sic pena talibz infligendam in p̄genie q̄ de coitu sic
 dāpnato n̄ aliat̄ d̄yunt̄ p̄hēdā st̄mētes ut filii qui de talī coplā fi-
 erunt p̄reat̄ nemo? fōrcane q̄ tam incestuosū & sac̄ legum p̄mibū
 d̄yunt̄ eligendū ab omibz bonis eoz mobilibz & immobilibz hēant̄
 penit̄ alienā q̄t̄ fuit eis ab ipis relictū in morte ut inuita dona-
 tū m̄ ep̄m & cōmunitatē loci eiusdem eq̄ h̄ d̄iuidat̄ p̄ factos uō filios
 nota semp̄ infamie committit̄ & quia sicut intellexim̄ aliq̄ p̄lati tales
 in sc̄antali totā ecclē in suis iniquitatibz ut impietatibz & inuidicijs ex m̄-
 uido obtentu peccame cōfouent̄ & p̄suant̄ defendū q̄ eos debent a
 sine iniquitatibz & inuidicijs exiūdo sibi officio reuoc̄ extōim̄ in h̄s
 sc̄ptis & anathematizant̄ omē illos tā clericos q̄ laicos tā p̄latos q̄ sub-
 diacos tā maiores q̄ minores & medios q̄ h̄i cōsiliatores siue clā siue palā in sine
 iniquitatis p̄sūp̄sint defendere necnō illos q̄ p̄st̄abūt auxiliū & sibiū op̄e ul̄ opam
 quo m̄m̄ obfuer̄ istud in salubre statutu q̄ legi p̄cipim̄ d̄ms singul̄ in synodis
 ep̄alibz & p̄n̄ciatibz ne d̄s p̄textu ignōriāe se ualeat excusare **de sac̄ p̄uati-
 cabin.**
 Ih̄ uō siue laici siue clerici fuerint q̄ de cōto filias sorores & agnatas
 p̄sonis in sac̄s ordm̄ & sitatas siue rōne matrimōij q̄ nulla endē
 recat̄ fieri posse credunt ut diabol̄ seu r̄aone & cubitatus d̄yunt̄ p̄ce-
 tentas siue mediatores fuerint a fautores in f̄m̄ ecclēie sibi noue-
 rint m̄ d̄m̄ **de reb̄ thone clericor.** Si uō aliqui clerici sp̄i tānti
 furoris arrepti fuerint ut i p̄latos suos ul̄ alios quos ad exēq̄dū tam
 salubre statutu contigent deputari p̄sumat̄ & singel̄ aut se se i sine t̄p̄uidm̄
 bz ep̄alibz defendere sicut nōnulli eoz iam fecisse dicūt̄ h̄o f̄o officio & bñficio
 ecclastico sint p̄uati nec restant ualeant nisi cum eis p̄ sc̄em aplicā sint disp̄e-
 sata **de res̄n̄tōe mah.** Itē cū implensq̄ locas q̄dam iniquitas in tantū
 ualuit q̄ in rebz ecclasticis furū reputat̄ sagacitas & rapina p̄b̄nas & mole-
 stia fortitudo & synotali iudicio diffimim̄ ut q̄ bona eccl̄ay laent̄ det̄ment occupata
 nisi in f̄a m̄st̄atē quadragēsimā eadē res̄n̄t̄at̄ & de d̄p̄nis ac m̄iūis satisfec̄ant
 p̄perent̄ ext̄ite m̄ f̄m̄ ecclē sibi nouerit̄ m̄ d̄m̄ nec ab ep̄is & alijs eccl̄ay p̄latis ad
 d̄mōne d̄m̄i corp̄is admittat̄. Quā uō obstinata m̄te dū uixerint satisfec̄e no-
 auerint null̄ clericus sc̄d̄ns ul̄ clāns septimē q̄oz m̄esse p̄sumat̄ addi-
 c̄etes ut singul̄ d̄ms i synodo ih̄ q̄ clericos rapuit̄ uolunt̄ occidit̄ & ali-
 ipos manus h̄uit̄ uolent̄ extōim̄ m̄t̄ent̄ & nōiat̄ ih̄ de quibz ext̄at̄ m̄ifeste

De captivitate clericorum

Quicunq; uo psona ecclastica ender uulniant mutilant ul' occidit *de le sioe clericorum*
a captiuamit no n pcedem aplice absoluat. i po fco si quid tenebat illud pdat im
ualitatem ecclie dicitur **Ad uictes** q in illa diocefi m q aliq; ex canomas cathedra
l' ecclie r ahay l' indignate ecclieca i statutu capi angit ul' captu detineri usq; ad liba
coi ipi r exhibitoi debite satisfcois cesset grah a dms **De reb' ablati clericorum**

Similit' illa p rochia m q res dencis molent ablatas capi ul' detineri angit ul'
q; ad restitucioi r satisfcoi cogria cesset adms **De mrioio clericorum ordinatoy**
rem cu mrioioy sac amcu no sit in iuncte pncipiu s; pous remediū it illd
non absq; dolore cordis audiuunt quosda m hac pma a sic a sic tamis uolup
te ul' irena cupiditate deceptos q in gradu phibito de fco tene i thentes q no
es s; mrioioy q; pnbmū deb; dicit s; mrectuale luxurie mltitate cingit r sa
cratiam matmom q; m ipis r tollit no uerent **De pēa dñ excessus**

Nos itaq; tam excessum pnuictib; ocul' pti a hie nolentes s; pena excōis
iustitius prohibent ne absq; sedis aplice dispelacōe tale dectō matmo'
seu iudmū q; hāc ahoqn sacrotes q tales iuxim a sacrotali officio se
uocant esse suspesos **De chē sacē mūi vxoib'** **I**lli uo q; sacent pncise

Iur se iungi ipō fco ab ingressu ecclie suspēdāt ab eadem q; pena il
lis q; absq; dispelacione sedis aplice tale mrioioy ixtē dū
trite pncipiū ut a cohūacione iuncte abstinetes dioceano suo
seu ah p lato ad q; deure ul' iuctudine pncie dimolat tāhū
cay i gao rei iutate mfirmare no car dent q; uōtis q; fūnt euocadi
r tā m hget exammata q; candia fūnt statuens facies q; deure ul' p tē
firā ecclieca mutolabit obliari epi uo seu ah p lato de tāis mrioia h
bz i g hentes oio caneat ne cupiditate deucti no solū d mēda dimant
omā sepanta reintegrare p tētu pecine ul' alā q; modi no psumant
Si q; aut o' hoc uenit r psumit mēdcm eo fco se nouit officio bnficio
q; pnatū. **Lay** r uo qui de pems m fēdis psons i iucte in tā mrio
māh seu accusatorib; se mēmsint cū ad ipos no p tneat s; ad iudicem
ecclieca corā quo negoaiū ueniat p tē surā ecclieca p pscāt cū exhor mē
ti abāccacione mrioioy rē hāt **De hūib; pla bnficia l' dignitates**

Ite cum detentores pluriū psonamū ul' dignatū seu bnficioy cū cura
sint scōy canonū trāsg' siores r fructus tāhū bnficioy p pncio furū
i mēte dimolcat pnti dectō statutu ut omē q; hū dignitatū psona
tū ul' bnficioy cū cura p lātate retinet a sup hoc secū dispelatum

fuisse corā nobis infra p̄mā q̄dragēsimā doceat manifeste a si cū eis nō
 fuit disp̄latū elegant sibi unū de p̄dictis b̄nificiis reuocandū & alia infra t̄
 nū mediātū lile in m̄dib; illoꝝ relinquet ad quos illoꝝ collatio dimoscat.
 p̄tineat. Alioquin extunt ab omnib; b̄nificiis eccl̄stias dignitatib; seu p̄sonati
 b; senoniat ec̄ p̄uatos. **Item** aut ut ad quos ip̄oꝝ b̄nificioꝝ dignitatū
 ut p̄sonatū collatio p̄tinē; ut a h̄e p̄sonis ydoneis eadem cōferat & as
 signent q̄ si infra s̄m̄ reſiatū a iure hoc adimplē nō curauerit ad p̄xim
 sup̄iore collo deuoluat. **de p̄cessu i d̄icos.** **Item** cū uidiāoꝝ ingor unis q̄
 publica tace la d̄ico sit i medio q̄ ſtuta ne q̄s sibi ſimie audeat ulcione
 p̄nti t̄creto ſtatū; ut ſi q̄s ad p̄ q̄cūq; eliciat ut laicū ſibi de iure p̄pet
 re didit neq̄q; in ip̄m h̄d̄ite m̄ſurgē aut res ec̄ p̄a temeritate occupare
 p̄ſuauat ſ; ip̄m corā uoꝝce uocari ſaſat p̄peten addiāctes q̄ ille cāq; iu
 max p̄uāt. q̄ ne citatio ad ip̄m p̄ueniat i ſch̄o m̄nas ut m̄unas p̄ſūp
 ſit impedire. **de ḡn̄ excessu laicoꝝ.** **Item** ad aures n̄as q̄ p̄a laicoꝝ ḡn̄s
 excessus p̄uenit. q̄ eccl̄as p̄d̄iles de f̄o detinent & i canonicas ſanxiones
 n̄ infra p̄mā n̄ſtatū d̄m̄ h̄lē & ſoluce dimittit. ip̄e extōm̄ in h̄is
 ſēptis p̄cipientes ut illi ad quos p̄d̄itay eccl̄ay ordm̄atio p̄t̄ extōm̄ p̄
 ſonas ydoneas iſtituant in eaſtem. **de eccl̄a ſiue tomo dei.** **Item** cū eccl̄a
 ad q̄ fideles xp̄i ad audiendū d̄m̄a p̄ueniūt tomus ſit ordm̄is nō negō
 tois. n̄ ſp̄elica latm̄ n̄ loms armor seu m̄at̄ahū gladioy ſtatū; ut
 q̄cūq; ad eccl̄as ad audiendū d̄m̄a p̄ueniūt m̄ē ip̄as ul t̄m̄ela coy iuq̄mō
 arma nō m̄ferant ſ; ext̄ dimittat cū tales uideis ſimiles uideat q̄ ad
 capiendū xp̄m cū gladiis & ſulcib; p̄ueniūt. **de ḡn̄ ſiue h̄oꝝ** **Item** ſtatū; p̄ ex
 cois ſm̄as p̄pellat. **pena h̄oꝝid̄ay.** **Item** cū ſicut p̄d̄m̄. **Item** ſem
 iſtando p̄uātā h̄oies cuius p̄uātē ad iſtitendū h̄oicid̄ū ad p̄me p̄
 tu ſ; & p̄d̄m̄ ſolētes t̄atā reſrenare maliciā. ut m̄ē iſt̄p̄os tuta ſit
 iſt̄ocētia & malignoꝝ col̄ſceat audacia p̄nti t̄cto ſtatū; ut q̄cūq; laicū i
 publico h̄oem occidit publicā agat p̄m̄as ad arbitrium ſuū diocēſam &
 eaſtenas. **Item** uo ioculo occidit p̄uātā p̄m̄as agat & hoc ſedm̄ arbitriū
 diocēſam ſuū. Alioquin eccl̄stias careat ſepulcra niſi forte tā incepta p̄m̄a
 morte ſit p̄uātē m̄p̄lomi p̄cipientes ſub pena excois iudicib; ſcl̄arib; ſi
 q̄ p̄ uideat h̄oicid̄ū a laicis iſt̄it p̄p̄ri ut h̄oicidas requāt & eos p̄uāt
 p̄ legitimas ſanxiones. **Item** ſi qui in hoc negligētes ſp̄uerint p̄ diocēſam
 ip̄m auctoritate h̄i p̄ ſubj p̄ celurā eccl̄sticā p̄pellant. **de ſp̄om̄a eccl̄sticā.**

Item sicut intelleximus fama crebrescente beneficia ecclesie a nonnullis personis
 huiusmodi per viam symonie ferunt. Nos igitur huiusmodi morbo pestifero agere reme-
 diu adhibere uolentes distate papam ne id de cetero fiat: quatenus remor-
 su et facte fuerit super beneficio per symoniam dato ut recepto illo infra missas
 paschales resignet quod symoniaci receperit qui optulit primas agathas si quod acce-
 pit pro restituat. Alioquin utriusque date et recipere ex tunc excois modo ino-
 da de cetero dicor. Item statum ut unquam libera testis fcom heat et hie
 in testadi quod in non redit arbitri non obstantibus quibusque statutis per que edi-
 tie unde quod non ualeat testamtu nisi fiat pntibus et subib; ul' laycis ali-
 quibus tempore mancipio ul' loco testans cuiusmodi statuta distant ultra
 fore momenti quod aboleri papam et abradit consuatoribus: et huiusmodi statutorum
 et actoribus eorum nisi resignauerint in eam ecclesie denegantur. Et de mla
 cione inuigetes eiste ut oia statuta in ecclesia hbitate edita ab ipse p
 moniti a dioce. epie studeant reuore demoralium egssu. Item in rapnis
 et corpore diue si he iacob emden ex ysuare at plosu esse distu ul' egi
 su mlieribus religiosis pnti deareo statum ut moralice absq; emtati nate
 a pns claustris no exeat et q immuete nate exire debuerint manere
 sint et honeste et in tali societate se teneant no sola pie salutis pidiu si
 et similia suspicio inde no debeat exoriri. Adiacetes ut in moralibus
 q ppositos et suent hie religiose seu reglares p fia at. si psona pade
 de talibus potuit inueniri. Si uo pnt de factu et laru ps eis oportuit p fia se
 clares tales istiuat q moy mansitate pfulgeant et p barta diua castita-
 te. Datum Bremen Anno dñi .m. ccc. lxxvi. ix. Id. decembris pontificatus
 dñi cleantis pp. qñi anno scdo. Inapuitio m. ccc. lxxvi. Id. decembris pontificatus
 dñi cleantis pp. qñi anno scdo.

Chisebertus in facione diua sic bremen eccle ar epe ad ppena reinoti-
 ca. Execrabiliu horribiliu scelex et multa psumptio p impietatis haer-
 caa cot clez nris tyub; sic exant ut qra filij p dcois q obstinans animo ad
 exceda qz nepharia uelocit erit si etochiut ad illa mactatus scura no
 merent manifestente q pps cape audeant idate carcali custodie ma-
 cipare psumant qz q digtas elical' acpmit du eiz plati filij spon' ichi
 uelut uasa testea iteru qe dei filius custodes colant sue sponse magbz
 se afferit horaria acpmit pupilla oculi tangi phibens meistem et nuq;
 in talibus adhibet magna palato nuq; silencio labia et necsunt nuq; no exal-
 tati uox qñ tibi ut illis scelatis suis scela nuq; De captiuitate epou

Qerte ne in hys magis insolentat crudelium emicofitas unyioy ne supbia
 teni odicium hie semp ascendat. Postea consilio coepoz suffraganeoz nroy i nre p
 mae plator statuf ut si nos ut aliq successor nroy ul coepoz nroy nre pmae ista
 ul maliena diocefi capi contigit in illa diocefi nra captus fuit i sua cesset gnalic
 a dms q si infra mensem in illa captivitate detent fuit tota pmae synonimus
 fuaa q nre fims ecclesio mrao **De pna captivitatū Epōe.** Item ai h' scelis
 pattores ipō fco sint ex canone extone ligati sent promulgate volu' nre ab
 omibz eccāz i dōibz nre pmae exp'ssis coz nōibz teniaāi singul diebz dmsas
 festung i a x' fitehbz ard' euntari. Inf nos tāq' rei lese tūc maie status i ab oibz
 legis actibz sint excludi. i post morte n' a lere aplica te absolute bnficio p'sper
 erunt testale ai testne recipient sepultura. In iudicis coz assertio nra q' q'
 si fieri n' crucehtatis afferat. p'heora si q' ab eccā te merrit pstant n' m' fcedent
 tenono q' talibz bnficis excoz male ficio se reddōnt indignos. fims nroy in
 eccatu p'fimos ad ecc' ficos ordines bnficia ecc' ficia i hōres p'hibet' sit ascensō

Po hoc statum i fman' in hys sc'ptis ut si quis de sepelienb' captivator Epōy.
 che' moth' a' p'laus am'iqz ordines ul' g'dus existat qui p'dne ex m'ns om'ca
 nit p' q' in casibz a nre co'cessis q' ve eos ad ecc' ficia recepit sepultura sit suo
 officio bnficio locoqz p'nat' i a clericah' co'locas penit' alien' **De Epōe Athens.**

Item de epōe Athens p' m' am' p'ncā n' sc'ntibz sic volu' consuar' q' in ea
 diocefi in qua eos capi contigerit ul' captos teneri donec ad eoz lib'acom
 omnia officia i'nt'mittant' **De destructione amaz' i domoy che' Statum' m' p'**
i molabih' i'ntucoe fuaam' ut si qui tomos amas epōy ul' canoioy p'm
i fregint a' aha eoz h'ra m'la reddōnt iun'ā q' ue ad hoc i'libū i auxilium
opem ul' opam p'ntint efficacem ut sacilegi i'na fones p' totā p'ncā extōi
cent. donec dampnū epōis i canoias nomes p'ponāt in quoz iun'ā hoc f'uit
Alioq' post mortem ecc' ficia careant sepultura. Quos si prochia lūi ecc' ar
clerti ad sepultura' receperit eo ipō sine bnficio ex hat nra fma q' in hys
sc'ptis ferunt' sint p'uat' i' e ca h'c i fat' ad q' colto p'nt' e' q' r' dem. Si uo
Religiosi a' moachi eos sepelire p'ce' fup' sint in eo loco m' q' sept'
ti f'unt' ecc' ficia p'nt' m' d' em' donec' corpus effodiat' i h' m' n' i'
q' f'ione statū nob' em'ā ex p'nt'at' co'petent' Si uo canoitiū
cathedral' ecc'ie ul' aliq' p'fona' ecc' fiam' p'fona' ecc' fiam'
i d'itate i statū capi co' p'nt'at' ul' retineri h' ob
fuar' volu' i teni. q' d' p'nt'at' i' lio a d'no i' v'nt'oe

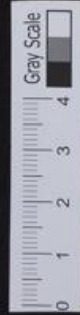
Cardinale legato Bremen celebrato punde statutu et pmissum de captivitate. scilicet
cho. De p[re]latoy et canonicoy familia si capta fuit ad usus eos cora d[omi]nis eo
rum nulla instituta q[ue]rela rali diffinim[us] q[uo]d eoy captivatores seu detentores
canonica mo[di]one p[er]missa exco[mmu]nicati sibi accant donec captos p[er]sone restitua[n]t h[ab]ita
ti et eoy d[omi]nis satisfactio[n]e exhibeant co[m]petentem **de die p[re]fatis et spiratorib[us]**

Item de laycis statutis tenen[ti]s papam et servari. ut singulis clericoy ca
pelho qui eis p[re]sident exco[mmu]nicent publice et anathematizent p[ro]p[ri]am no[n] clerici
si reprehensib[il]es fuerint carera custodie mancipet[ur] et pane colone et aq[ua] angustie
p[er] eoy vite t[em]p[or]e sustinerent **de b[er]to i[st]is**. **I**te p[ro]hibent ne pugna ul' ducl
la i[n] armis co[m]mittat[ur] et si facta fuit no[n] a sc[ilicet]arib[us] iudicib[us] s[ed] sp[irit]ualib[us] satisfactio
ordinet q[uo]d sibi pena exco[mmu]nicatis distinde p[er]p[et]uum obliant **de motu p[er] a iudicib[us]**

Ite ne iudicia ul' aduocatas in reb[us] eccl[esi]asticis in dispendiu[m] salutis sue s[er]uen
dicatas exco[mmu]nicat a dissolutio[n]e ratiocinatio[n]e et negligencia nobis p[re]lata d[omi]nos da
iudices et aduocati ratiocinatio[n]e p[er] sua uoluntate in infimam in sole facta solim[us]
et mone[n]t sicut exco[mmu]nicati officio tenent[ur] ut contenti h[ab]eant q[uo]d sibi iura p[ro]mittunt
hoc est penis delinq[ui]tium motuatis exco[mmu]nicato iudicio p[ro]uementib[us] a talib[us]
exco[mmu]nicatib[us] angarie et p[ro]p[ri]a angarie sicut iura multa imp[er]nata a q[ui]b[us] d[omi]ni
iudices et aduocati forma et audouitate h[ab]ent iudicandi o[mn]i ob[er]uancie
ne aia[n]t suas p[ar]tes inuolunt[ur] mouib[us] a quib[us] no[n] nisi p[er] restitucio[n]e plenaria
a regularit[er] possunt absolui **de m[od]o q[ui]b[us] i[n] iudicio i[n] iudicio p[ro]uident**

Uolumus etia[m] q[uo]d hec salutans motio p[er] an[no] negligencia[m] usq[ue] in h[ec] t[em]p[or]e
pa[m] multe anime irremediabiliter sunt damp[n]e quatuor dieb[us] d[omi]nis scilicet
an[no] paschale et an[no] pascha et an[no] p[er]theuost[us] et o[mn]i sc[ilicet]o[m]n]ib[us] eccl[esi]e p[ro]
chiabilib[us] me p[ro]uincie de amone manifeste publice p[er] qua[m] motio[n]e si no[n]
p[ro]fecit q[uo]d absit ad sententia[m] exco[mmu]nicatis p[re]cedat. **P**ostremo maiores et ap[er]to
reuerunt et honoy eccl[esi]asticoy nisi sceler restitucio[n]e p[er] sp[er]ent t[em]p[or]e a
motio[n]e p[er]missa exco[mmu]nicatis unculo p[er]p[et]uum amotan. **D**atu[m] Stadis
Anno d[omi]ni m[ille] cc[ies] lxxxiij. **D**ij. Et Nouemb[er].

Iuxta raro. n[on] q[ui]d
bene pasta t[em]p[or]e
Ventre sagiato ventre suspirat adu[er]su[m]
Carne amicitia carne a men[te] p[er]te
Solitas dat gra reme[di]o
Et ventre paucis utel[us] ole

Confirmatio Legati ap^o Obedien: et pben ecclie Bremen M. cc. xxx.

Otto misericordie dⁿⁱ s^{ca} Nicolai in carne d^{ul}han^o dyaconi cardinalis
 aplice sedis legatus. Vniuersis hanc paginam inspecturis salute in x^o ihu.
 Et Bremen ecclia q^{ae} r^{ati}o magna et nobil^{is} ut ceteras ecc^las aliamque clarit^{er}
 claruit ab antiquo. eo radios sui l^{um}is ad uicinas ecc^las transmittit valeat cla
 riores. q^{ui} magis in se ip^{sa} illustrata sunt fulgorib^{us} discipline. q^{uam} mea dux^{er}
 s^unt ordⁱⁿato. q^{ui} statuta et alijs amm^onitionib^{us} digni^{ter} duxer^ut stabili^{ter}. In p^{ri}mo
 ig^{itur} statuit. ut duodecim obedi^{ent}ie sicut se distⁱⁿcte. p^{er} s^{an}ctam h^{er}ed^{it}at^{em} s^{an}cti
 vicedomin^o et Joh^{ann}em can^on^o bremen^o auctoritate p^{re}cedere capitul^o et approb^{at}io^{ne} p^{ro}
 mod^o s^ustⁱⁿta p^{er}petuo sic p^{er}maneat in d^{iv}in^o s^uo. Statutum^o insup^{er} q^{uod} excep
 ta illa q^{uod} decanatu^o est an^onera ecc^lie semp^{er} teniceps viced^o sup^{er}iorib^{us} p^{er} decana
 tu^o secund^o em^{an}ip^{at}ionis ordⁱⁿe assignet^{ur}. In aut^{em} aliq^{uod} illo^{rum} viced^o atin
 gat t^{er}re ut decet^{ur} ut ob^{is}am p^{re} quoslib^{et} nullo m^odo. n^{on} iure succedat mea.
 In p^{ro}port^u locu^o m^odo n^{on} h^{ab}ere nos^{it} obtⁱⁿe. us si obedi^{ent}ie aliq^{uod} ius q^{uod} b^{en}ed^{ic}t^{io}ni ap
 pellant sit an^oneru^o. illo sine r^{ati}o d^{iv}isione a decano t^{er}reat i^uest^{ur}. Statutum^o est
 q^{uod} n^{on} illa istaz obiaz d^{iv}idat^{ur} ut duob^{us} a^u plurib^{us} assignet^{ur} s^{ed} vⁿⁱ t^{er}re et p^{er} or
 dⁱⁿe et simplicit^{er} atq^{ue} p^{ur}e et q^{uod} vacante p^{ur}e et manifeste obedi^{ent}iam. In h^{is} a tres
 es nol^unt accept^{at}e sibi imputet nulla postmod^o habitu^o. Item statutum^o
 ut n^{on} m^odo xxiii^o can^on^oico^{rum} q^{ui} hacten^{us} in eccl^{ia} bremen^o fuisse d^{iv}id^{it} s^{ed} m^odo
 final^{it} mea t^{er}re t^{er}re i^uolab^{it} ob^{is}uet^{ur} ita q^{uod} nullus in h^{is} vacante p^{re}sentia q^{uod}us
 astuaa eligat ibidem nec ad uacante eligat aliq^{uod}tenus nisi vⁿⁱme. Sed s^uo
 na vacante plures sunt electe uoc^{at}e s^uo in plures d^{iv}id^{it}is. ille p^{re}sentia
 obtⁱⁿeat. que s^uo iure ordⁱⁿario p^{ro}mulgata d^{iv}id^{it} aut obtⁱⁿe ut q^{uod} solus
 remanet t^{er}rentib^{us} alijs sine h^{er}e omni p^{ar}te et quom^o alio m^odo p^{er}mit^{it}
 relegat^{ur}. Item nullus eligat ad p^{re}sentia minor^{um} q^{uod} duodecim^{us} annis n^{on} p^{er} p^{ri}m^o
 ut decan^o seu alias dignitates eccl^{ie} aliq^{uod} ass^umat nisi ad m^odo
 viginti q^{uod} ann^o existat. Et aut^{em} p^{ro}missa capitula firmus ob^{is}uet^{ur} imp^{er}
 terim decan^o et cap^{it}ul^o bremen^o m^odo in d^{iv}id^{it} c^onsilio ad p^{re}sentia eoz ob
 suantia se cor^{am} nobis iuramento cor^{por}ali p^{ro}nto astrinxer^unt. P^{re}ter h^{oc} d^{iv}
 q^{uod} iuramento firmata s^unt ut sup^{er}ius est p^{ro}missum q^{uod}da^o aha q^{uod} secut^{ur} d^{iv}id^{it} tra
 tu^oda. vⁿⁱde ut nemo teniceps can^on^oic^{us} in eccl^{ia} bremen^o em^{an}ip^{at}et ut in
 stat^uto. nisi p^{ro}us p^{ro}notata capitula et ab^{is} honestas et s^uetudines eccl^{ie}
 bremen^o se iuret i^uolab^{it} s^uat^{ur}. Item statutum^o re ar^{chi}diaconatibus
 ut ille uⁿⁱde q^{uod} assignat^{ur} et decanatu^o ei p^{ro}us sit an^onerus. In uⁿⁱde tres
 uⁿⁱde p^{ro}uentib^{us} et fidelib^{us} bremen^o eccl^{ie} can^on^oic^{us} conferat q^{uod} ar^{chi}diaconis

1230. II. nonas Novemb^{ris}

xxij Obedi^{ent}ie

xxiii^o pben

xxiii^o ann^o s^{an}cti W^{il}hel^mi
ad pben no^o origin^{is}

suos insitent p se ipsos. i. eccas tu uatauerunt dignis conferant absq pao
 vato quis ingelo ul spato. Item omis resitecam faciant ul pena contra
 Absentes a nobis statutā mērant vices tempē absentae fructus p tēte
 nō habeant s; decanus i cellarius colligant ad usus Capituli bona fide
 nisi cā studiū aut pēgnacōnis aut ecclē negotijs aut in officij ad breuē
 ptinēns siue ifinitatis tē aut indulgētia decani i totius Capituli exp-
 babilis causa. siue solius decani iuxta modū hacten ob suatū aliam
 absentia valeat rationabiliter excusari. Item statum q tu decanus
 sit iudex ordinarius in Capitulo p absentia chori dormitōrij Capli
 i aliar negligēciar ul excessū culpā p pē ai insim ei fuit expedire
 i qui culpā ante omnē respōsiōne ul aliq ipi excusacō qrat uēiā.
 i post respōsiōne ipius si fuit p mēdus simam ferat decan i suspe-
 sionis extōis ul mē dā scōm q hēate delict p f i decanus ul senior de
 caplo decano ex auctoritate exēte i cā p babilis i mēte in Capitulo.
 Iudicē caplin significans hys q fuit in ciuitate i p tēte die statuto i
 negotio qd i mē pmissa pulsacione campanē nō obstantē absentia
 illoz qui adesse noluerunt. Item statum q p tēte in choro restō
 no dormitōno honeste modestē i disciplinate se habeant. qui autē
 alit se habuit a decano p q hēate omis gunt pūat. i. ordinauit
 i statum ut idem decan in hys q ad suū ecclē ptinent i ad ecclē siue
 disciplina cōpellendi cohibendi i coartandi puniendi plenaria
 i ear potestatem qui si fuit negligens i remissus p tēte celestē vin-
 ctam qua hely pūsus fuit depōsiōnis penā potit foruitare. da-
 tum Bremis Anno dñi m. ccc. lxx. Indictione m. ij.
 nonas Nouembrii

De absentia p tēte

Decanus vel senior iudex ordinarius capli

De Obedia Femmesthorpe. & Keshusen.

Decima Femmesthorpe. decima theshusen & decima q̄rdā agrovū.
Quā in eadem villa p̄positus her b̄nis ecclesie cōpant. q̄ decima di
midia plaustratā solunt auene. i frula sconemore. q̄. xviii. modios solunt.
auene & sex pullos. Loga dom̄ q̄s Godefridus h̄nt. i tra q̄m sim̄ h̄nt de
can̄ & alexander vt breuē. i tra q̄m h̄bunt iacob; walle sūt obediē decim
m̄ & decanatin ānexa p̄petuo. De decima theshusen dabūt fr̄b; sex soli
di in die iude. De pua decima theshusen. De frula sconemore. De de
cima Femmesthorpe elemosinas paup̄ib; & fr̄b; xij solidos. In a
nūciatōe dñe m̄e & scolari; p̄adui solito more ministrabit. De tra q̄
simul h̄uerant decan̄ & alexander. i tra walle nouē solidi dabūt in die
thome. Decan̄ in sup̄ h̄abebit quadratē oīenmenlante.

De Decima in Lemona.

Decima lestrimūte. bona grambyke & bona herfate. erunt p̄petu
o duor canonicor obediēcie. De decima lestrimūte dabunt marcā
vnā fr̄b; in annūario lemar. De bone Grambyke dabūt xij soli
dos in annūario e iloms p̄positi. H̄abebunt & domū ghestenlere de
quā dabūt dñs sex solidos in die xi. iulij & gini. Dicit obediēciarij
h̄ebunt arēā billen & duas arēas quas h̄abunt alexander. i arēā q̄m
h̄abunt iacob; in morte. i arēā volquardi. De arēā billen & duab;
alys quas alexander h̄abuit. dabunt duos solidos. in die abton
& semes. de duab; alys nichil dabunt. has duas obediēcias h̄abet
& subnus.

De decima in Alauen. seu in D. Alu.

Decima Alauen i tra q̄ uocat Bere & stille erunt decedo duor ca
nomicor obediēcie. De decima Alauen dabūt fr̄b; dimidiā marcā
In die Marie magdalene. Dimidiā marcā in festo Nicolai. Ann
ūariū o p̄m henru in viglā Marie Magd. In oblatōib; In can
tel in Thure. i diem sc̄m q̄ diem Nicolai solito more pagant. De
bone Bere solan; ministrabunt. q̄ diagesimā madatū. De bo
ne stille in annūario h̄abebit dabunt. ar̄ epi dabunt aul; fr̄m
dimidiū stophū vini. ul quinq; tenarios. Dicit obediēciarij h̄ebūt

decem solidos Scile. et de tenamē censualibz. vi. solidos q̄s etiā colligent ad
 usus fr̄m. et arcā cāpanarij. Has duas obediēcias h̄nt. dñs frederic⁹ q̄r
 dam celerari⁹ et dñs theodricus de hōrsete

de decima in Arden & obedientia ibide

Decima arden q̄ fuit dñi S̄herhardi de Bropehnghe. et talentū
 Strathorst et macellū et mone nuxta san̄ onchaclem et v̄rete s̄ obia
 vna. de decima arden dabit obediēciarius vi. solidos in die beati adree.
 decimā Scothorst et macellū hēbit obediēciarius. h̄ant obiam h̄t iaco⁹

de obedientia in vinsen

Dimidius mansus quem h̄nt alardus et Johannes tra in Ciroge
 et decima dumessen ē unus obia. de dimidio masu dabit obiar⁹
 vii. solidos in die p̄sente v̄gens. de Ciroge. vi. solidos in p̄sente. de
 decima dumessen dabit fr̄bz duas p̄tes. tāā p̄tem cū minorū decima
 q̄ochron uocat et arcā hathewar di hēbit obediēciarius. h̄ant obe
 diam h̄t custos alexāter

de obedientia waerūlete

Dimidius mansus que h̄nt decanus decima waerūlete. decima
 hemme et medietas om̄ p̄iectū bonoz in gronlande et area so
 dinger erūt unus obia. de fra quā decanus h̄bit dabit obia
 rius vii. solidos in die thome. de p̄tes decime waerūlete hēbit
 obediēciarius. tāā p̄tem dñi. decima hemme et area sodinger s̄nt
 obiar⁹. Item medietas om̄ p̄iectū bonoz in gronlande et hoies
 erūt obediēciarij. medietas fr̄m hanc obediēciam h̄bet

de obedientia in hollen

Decima hollen. tra letensē et area sodinger s̄nt vni obia
 de decima hollen dabit obiar⁹ quatuor ecclie quatuor. frones deb
 tenhusen ministrabit dñs m̄datū in eua dñi. de area sodin
 ger dabit quatuor solidos in die s̄c̄i. h̄ant obiam h̄t Kōtfridus

Statutu super obedientijs

Nihilis

obediētijs talit̄ ē statutu qd nulla itar obtar dimittat si p̄sibz

Iste sunt consuetudines antiquitus obseruate a canonicis et vicariis ecclesie Sancti Wilhehadi Bremensis.

In primo quod nullus canonicorum uel vicariorum aut Scholarum intrabit chororum sedente choro. uel Silente choro.

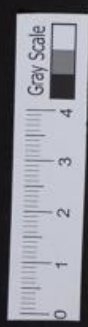
Item. Nullus de predictis intrabit chororum tam ad matutinas quam ad uesperas copletis primo psalmo. Nisi licenciatus per totam. Vel qui timor est senior canonicus in choro sedm introitu.

Item. Nullus de predictis intrabit uel eribit infra diuina chororum per hostiam occidentalia chori uel inferiora. Sed si uocatus fuerit ad dicta hostia licite accedat ad uocantem intra dicta hostia. Sed non exeat aliter qua supradictum est.

Item. Nullus de predictis studebit in fra diuina. uel leget spatibus horas suas. aut susurrabit cum alio. alta uoce. Longo tempore.

Item. In sumis festiuitatibus ad hoc deputatis omnes vicarii debent se colligere et congregare. Ante chororum in copulacione intrare post processionem puerorum et Scholarum ordinatis bini et bini. In primis uespere et matutinis et leuantiis uespere.

Item. Quando itur cum cruce seu processione sollempni. Tunc post Scholares et magistrum immediate subsequet duo vicarii choraliter. Deinde duo vicarii lectores. Deinde duo vicarii inferiores. Sedm introitu in ecclesia. no sedm creatorem altarium.

221
ipsoꝝ ⁊ sic ascendendo usqꝫ ad canonicos.

Item. Dicit vicarij thuribularij exerceant suū officiu p se in ecclesia quādo sunt p̄sentes. nisi licenciati p decanū. Aut capitulū aut firmi essent.

Item. Quilibet canonicorū sacerdotum ebdomadariorū tempore sue septimane post primiam intrabit armariū. Aut locum suū tenens cum vno vicario thuribuh. ⁊ leget ibi Preciosa ⁊ c.

Item. Singuli vicarij erunt in vigilijs ⁊ in alijs horis canonicos ac missis chori cum canonicis legitimo impedimento cessante.

Item. Vicarius cuius est septimana incipiendi in choro scribet ⁊ ordinet ad tabulam pendente in pulpito. In medio chori singulos vicarios ad legendum ⁊ cantandum. p̄cipue festiuis diebus.

Item. Duo letores chori scribent ⁊ ordinent ad eandem tabulā usque ⁊ legendū leones. ⁊ diaconus dicit diacono septimanā suā ad legendum. ⁊ ad ministrādū altari. ⁊ subdiaconus subdiacono. ⁊ quicūqꝫ ministrat altari. debet exire p̄paratus cum sacerdote armariū. ⁊ redire. ⁊ non exnet p̄paramenta prius quā missa sit finita. nisi nōcturā licentiatus.

Item. Quicūqꝫ fuit vicarius altaris beati magm. leget semp̄ primā missam in ecclesia ad dictum altare. v̄l alius pro eo. ⁊ tunc vicarius altaris beati Andree. ⁊ sic successiue p̄ ordinem. Secunduū prioritatem altariū fundatorū. Ita qd̄ quādo est lectū euangelii v̄nū. Subsequens incipiat missam suam. Sic ⁊ tunc ad p̄ ordinem nec ab vicariorū leget missam. Nisi fuit ad matutinas usqꝫ quo sint lecte lectiones. Nisi specialit̄ licenciatus.

Novantulanu Monasterium
seriu

In nomine domini Amen. Anno natiuitatis eiusdem. millesimo et
 xxviii. In die prima. die xxvii. mensis Januarii hora vespera-
 rum. Pontificatus sanctissimi in christo patris et domini nostri domini clem-
 tis divina providentia pape sexti anno sexto. Henricus vir-
 dus fredencus de Semis abbas monasterii Novantulanu qui
 nunc diocesis districtus condonem doctor. rector. et corrector
 litterarum dicti domini nostri pape coram testibus infra scriptis presenta-
 vit. Tradidit michi notario subscripto unum papam rotulum
 Quasdam provisiones seu declarationes jurum continentem. Re-
 qurens me ut ipsas responsiones in forma publica redigerem in scrip-
 tura. Tenor vero dicti Rotuli de verbo ad verbum talis erat. In
 christi nomine Amen. Factum est tale. Dubitat. Vtrum in dicti
 seu cessationis qualis a divinis tempore una tantummodo missa
 in collegiatis ecclesiis sit dicenda. vel utrum quilibet beneficiatus
 ipsarum ecclesiarum missam possit clausis ianuis celebrare. Item
 utrum benedictio salis et aque possit fieri tantummodo per clericos
 tempore in dicti. Item utrum Sanctimonialis vigines et pro-
 fesse etiam sane possint tempore in dicti in sine monasterio
 recipere eucharistie sacramentum. Item an beneficiatus ecclesiarum
 tempore in dicti liceat extreme unctionis sacramentum sine sol-
 lempnitate quilibet ministrari. Item an quando iudices a
 sede apostolica deputati perierint propter penam alicuius excommunicationis
 divinis dumtaxat cessari simul a sepultura ecclesiastica pulsa-
 tione campanarum et a ministracione sacramentorum que in dicti tempore
 sunt prohibita abstinendum. Ad primum dubium quod dicitur. Vtrum
 in dicti seu cessationis qualis et c. Dicitur quod quilibet beneficiatus
 vel locum eius tenens in fraudem non assumptus potest missam
 clausis ianuis celebrare. Et hoc dicitur de c. Alma. C. adiam.
 Vbi dicitur in plurali. quod missa celebrantur sicut prius. Unde
 sicut prius quilibet celebrant. sic et tempore in dicti. pro quo facit
 ratio dicti. c. Quia si non deberet celebrari nisi una missa per
 in dicti. et quod non esset in dicti celebrarent viginti quinque vel plu-
 res. Ecclesie sine culpa earum debita obsequia subtraherentur.
 quod esse non debet. Vt ibi dicitur. Hoc et expresse notat. Ioan in

dicto. C. Alma. In nouella sup uito celebrent. et hoc apte probat il-
 lud uerbum sicut prius. **Ad** secundum dubium quoad querit. Vari-
 bndictio salis et aque et c. **Unde** q sic. Quia talia plene-
 fieri in principio missae. Et in dicto. C. Adiciamus. dicit q dicitur
 officia dicatur sicut prius. s. missa tamen uoce. Sicut ergo p-
 fiebant talia in principio missae alta uoce. sic nunc s. missa. **Ad**
 autem dicit Innocentius de excessu p-lator. C. uis. Salus qd
 tpe m- dca no heet aq bndicti. cu talis bndictio competat offi-
 cio sacrotali. debet intelligi publice et palam. **Sz** sicut sacro-
 tes alia dicit officia suo ordini ppetencia pnt expedire tpe
 m- dca clausis ianuis et c. ita et istud. **Ista** aqua no solu cha-
 s. etiam laici possunt tpe suo. **Ad** tertium dubium quod querit-
 urum. **Sancti** moniales y-gines et c. **Unde** q sic p dca. C.
Adiam. quia s. moniales cantat et cantare tenentur horas ca-
 nonicas. **Et** etiam officiant missam sicut canonicus. **I** tpe quo no
 est m- dca possunt recipere eucharistia. qe ergo no tpe m- dca
 cu canonicus possunt tpe m- dca celebrare missam sicut qn no
 m- dca. **Dum** hoc fiat ianuis clausis ut est dictum. **In** pmo
 dubio ratio uisitatis. q sic idem ius. **Et** heet moniales no pos-
 sint clericam caractere insigniri. tamen ecclesiastice psonae sunt. **Et**
 gaudent p- uilegio ecclesiastico sicut clerici. **De** sen. ex. de morali-
 bz. **nam** etia nomen no clericus gaudet p- uilegio clericam.
 e. ti. **Religioso** h. vi. **propt** relictum em dca ut **cons** loci lo-
 que s. dca m- dca et p- uilegio eius subditu modum dca. **Ecclesiastice**
et psonae q no sunt illi subiecte no debent reputari m- dca. **Ad**
 hoc. C. si snia. ibi. **Cuius** eisdem quo noie s. p- uilegio ecclesiastice
 psonae. e. C. in principio. **Sz** illud no loquit de m- dca loca. **Credo**
 ergo q mens illius. C. **Adiciamus.** sic q psonae ecclesiastice in nullo
 afficiant m- dca. **Unde** credo q si in ecclesia ut collegio sint clerici
 no sacerdotes q ipi possunt recipere eucharistia. **Item** credo
 qd ea p- uilegia monasterii possunt missam
 celebrare morali bz et eas cominicare. et
 in extremis in uigere tpe m-
 dca. **Intellige** tamen obseruacione

mēditi. hinc est q̄ scdm̄ Innoc. clerici possunt ad maiores ordines
 promoveri. ut no. despon. nō. Item credo q̄ nisi i petuo obla
 ti monasterio t̄ coner se t̄ oblate ojonatio moiahu simul cu eis
 iuuetes in audiento d̄ma t̄ papicento sac̄amenta eodem t̄ gau
 rent p̄uilegio. **I**taq̄ nōt̄ ardy. de p̄uilegijs. c. penult̄. **V**lt̄. **N**o.
 7. 10. an. in nouella allegat post eum. c. t. p̄ exempcoem. t̄ de sta
 mo. c. i. volentes. **E**t item credo de monahib; nouicjs. p. c. **R**eh
 gioso de sen. ex h. vi. **A**d q̄m̄ dubiū q̄n̄ q̄it̄. **V**trum h̄n̄ficiat̄
 eccl̄iaz t̄ d̄. **P**ute q̄ non dubito q̄ iure antiquo nō t̄cedebat̄ t̄ d̄
 extrema v̄nctio t̄ multa alia iure antiquo uetabāt̄ clericis ut
 patet in. c. q̄ m̄ce. t̄ de p̄uilegijs. q̄ nōnullis t̄ de sen. ex p̄m̄cti
 n̄m̄s. **S**emp̄ credidi p. c. **A**d iurine q̄ oīa sint p̄missa t̄ h̄ra t̄ d̄
 cis sicut h̄c̄nt̄ cessante m̄d̄ico. **S**il t̄am̄e secrete sine sollemp
 nitate t̄ violacione m̄d̄ici fiant. **A**d. **Q**ūtum q̄n̄ q̄it̄. an q̄n̄ iu
 dices a sede ap̄lica t̄ c̄. **P**ute q̄ sic at si locus est̄ m̄d̄ictus. p.
 c. i. de sen. ex m. de. ubi ḡuales cessaciones t̄ s̄n̄ta m̄d̄ici ḡuah
 t̄ p̄lata in loco equipant̄. **S**ecus est̄ in p̄ticulari cessacione t̄ isto
 moto saluat̄ glo. **I**nnoc̄ q̄ uident̄. **C**onarie q̄ vna p̄m̄ct̄ in c̄
 nō est̄. **A**lia p̄m̄ct̄ de offic. or. c. n. h. vi. in nouella. **E**go fredericus de sems
 n̄r̄ abbas monasterij **S**ouantalam mutinen. dioc̄ districtus
Sonomen. doctor decretor. t̄ corrector h̄az p̄d̄i d̄m̄ nostr̄.
 de sp̄ah̄ m̄dato **R**euerendi patris d̄m̄ petri Ep̄i penesim.
Sancte romane eccl̄ie cardināis t̄ vicecancellarij **I**ussus
Pndere quō m̄chi m̄d̄et̄ sup̄ dubijs sup̄d̄ic̄is deliberat̄. **R**e
 ceo. t̄ **R**espondendo credo put̄ in h̄p̄m̄orib; i r̄sionib; t̄ t̄n̄ctur
Ipsaq; in forma publica instrumenti p̄ m̄fr̄ast̄ p̄m̄ notariū
 redigi mandam̄. **A**cta sunt h̄c̄ ann̄m̄ in tomo habitac
 ons d̄i d̄m̄ abbatis et doctoris anno **I**nd̄one mense die hora p̄m̄ct̄
 ratu q̄n̄b; supra. **P**nt̄ib; discretis v̄nis t̄ honestis d̄m̄e **J**ohanne
Breschen petro uicario **E**ccl̄ie hamburgen bremen t̄
Johanne reore prochnahs esse in warn
Swermen dioc̄ie p̄b̄ris testib; ad
 p̄missa vocatis sp̄ah̄ et Rogatis.

quod ex his sit articulis supradictis supradictis In quorum omni et singulorum
 fidem et testimonium in premissis publico testimonio et hoc modo has litteras
 fieri et per Notarium publicum et scripturalem subscriptis et publicam mandatum Sigil-
 lorum nostrorum officialibus missimus et fieri in premissis per David et alios in premissis
 dicta cartula Guntz Willhad et Stephanum Breunen in loco Capitei sub premissis
 a Notariis domini Willhelmi quondam de Breunen Anno domini millesimo centesimo
 die vero Februarina mensis Aprilis pontificatus sanctissimi in xpo patris
 et domini nostri in xpo patris domini Gregorius septimus Anno domini millesimo
 hominis dicta juliana esse mortuus et electus esse hunc de Breunen & que premissa
 predicta ibidem honorabilibus viris domini Johanne harrman et Johanne Gortey
 predictis vicariis dicta cartula scriptura Willhad et Stephanus Testes ad premissa
 literas spectant ut per litteras

Ego Conradus de Vark stans Obisburgensi Duce publico testimonio et
 Notariis Guntz Willhad et Stephanum Breunen approbationem et
 admittentem postea et de cetero omnibus aliter et singulis premissis fieri ut
 premissa fuerit et agerit. Quam premissa testibus publicis et vicariis
 et singulis sit fieri videlicet et andree de Vark publico testimonio et hoc
 mea propria scriptura et confessione subscriptis publicis et vicariis publicis
 fuerit videlicet Gregorius notarius et vicarius meus Philippus et Stephanus de Breunen
 dicta dicta officialibus sigillis approbationem sequuntur in fidem et
 testimonium omni et singulorum premissis. Gregorius et Stephanus
 Gregorius et Stephanus Testes et vicariis
 Gregorius et Stephanus Testes et vicariis
 Gregorius et Stephanus Testes et vicariis

Statutum de pascuis ordinandis u
 observandis apud ecclesiam nram

Quicumque Canonicoz ex bonis ecclesie nre habuerit prava pascuis apta
 Ea q ad hoc aptare voluerit ubi cumq locoz fuerint illi medietas expensas
 utilium ab eo in primis restituat qui dictorum bonorum ex ordine successor
 fuerit ea q per se vel procuratore suum legitimum acceptanda dixerit: si
 modo ipsemet ipsis pascuis indigeat. Alias si eius proprijs visibus non
 convenient pro singulis vasis illi (a Decano et Senioribus hoc percipiendis)
 medietas florensis monere in octavis S: Michaelis numerabit. Ita tamen
 ne cuius persone uno tpe (si plures sit id expectantes in gradu fuerint)
 plura vacantium pascuis cedant q quatuor ut sic equalitas hinc inde
 conservetur. Nec parenti cognato aut agnato aut alieni alieni cuiusq
 status aut gradus fuerit ius concedendi eade pascuis habeat nisi pscripti
 statuti ordine et modo observatis. Que oia cum no solum rom sed et
 magne utilitat dixerint cedendum ordinandum et statuendum
 volumus ac statuimus Nos Jodocus tor Becke decanus Linderg Varnkamp
 senior Mgr hincicus de Rode thesaurarius Luders Rode hincicus
 wageniuele scholasticus Johannes Slüter Mgr Johannes Barckey vel
 levariis Johannes Bomgarde Canonici totumq Capitulum ecclesie nre
 Sator Willhad et Stephanus Breunen Ad hoc in loco et hora capitei capitei
 congregati statuti loco stricte in posterum observari. Actum Breunis
 Anno salutis nre Milti Quingon Quadragesimo septimo Die vero
 Mercurij trigesima prima mensis Augusti.

Omnis hanc litteram visum Henricus deus et Capitulum ecclesie
 sancti Wilhelmi Bremensis salutem in domino et novam rei gestis. Notatis quod accedentes ad
 manum piam dilecti viri domini Alardus de Hemminghe deaconus et Johannes de oppido
 subdeaconus leones domus ecclesie nostre nobis instantissime supplicaverunt ut ipsi et eorum
 in hinc lecturatus officio successores arcem ecclesie nostre sciamus omnes in
 ecclesie nostre infra arcem ecclesie nostre edificij honorabilis viri domini Inegardi Spa
 de ghest in comonia occupatam versus Anstet deputare et assignare ppetuo
 ex eo quod ipsi et eorum successores eorum in legendis evangelij et scriptis in missa
 omnibus et singulis diebus exceptis dominicis diebus festis quibus in ecclesia nostra
 esset festum septem ut quinq; candelarum et etiam in legendis lianes et in can
 tando versus in matutinis et etiam in vigiliis defuisset eo al ad divini
 cultum in ecclesia nostra per ceteris beneficiis et officiis ecclesie nostre minime
 obligati et ascripti. Unde deliberare diligenti prehabita attento quod de leones
 ut primitus fuerit ad divinum cultum plusquam aliqui beneficiis vel officiis ecclesie
 nostre manopari petierunt ipse dominum amendum ut ipsi eo ferventius domino
 cultum et attentius insistant. Et deam arcem predictam leonibus et eorum successoribus
 ppetua donacione datus et etiam assignamus mediantibus conditionibus infra
 scriptis videlicet quod datus dominus Alardus debebit ut primitus in dicta arcem ab ipse
 ppetuacione. novam edificia erige et castros quibus et etiam dicta arcem ipse
 et etiam Alzabe deor Johannis de delem pistanis soror ipsius domini Alardi ad
 ipsa et hinc ipse et omnibus eorum hinc debebit pro sine libitu voluacionis.
 Ipsis de ambobus defunctis exierit deaconus et subdeaconus leones ecclesie nostre
 per ipse existentes debebit dicta arcem ac edificia in ipsa constructis et con
 struendis equo iure ppetate et domino ppetuo ppetuo et gaudere
 ac etiam de dicto dominus Alardus et eius soror quod dominus Inegardus in et post
 mortem ipse leones ppetuo per ipse existentes solvent. Decano et Capitulo
 ecclesie nostre de dicta arcem et edificijs ppetuos annos reddimus dimidie
 annua Bremensis singulis annis inter festa sancti Michaelis et martini
 sine cotrahe et dilacione quibuscumque expedire. Insuper
 testimonij sigillis scripti in presentibus duximus
 appendendum. Datum Anno domini millesimo nonagesimo
 sexto. ipse die ppetua hinc mane vigilia.

In primis ppetuo
 ecclesie
 de obus
 pro domo in
 parte Annis 103
 assignate.

In hōie dñi Amen

231

no In octava s̄i p̄p̄ti memoria Gōrfridi quē d̄i fert̄ de decania in venlandē pagat̄

Memorie et consolacōis reſūtor̄ in ecclia beati willehadi p̄petue p̄ſe-
gendor̄

In p̄mis henrici decani t̄c̄ ecclie p̄agetur̄ memō mōctūa b̄i Iohis
evāgeliste post natiuitate dñi cū dimidia marta q̄ m̄strabit̄ in
altaris beate katherine de boīs mykesbuden

In octaua Innoctiū Obut katherina deborken fertone de boīs in
zete eadē die obut Alheydis de cāpe vii q̄ſſ̄ de arca quā dicit barward de cāpe c̄ſſ̄

Dezeto ydus Januarii Ob Ermegardis incluse. vñi f̄ de area an
portam lapideam Item p̄ Iohannis de dāden cū fert̄ de S̄imlehe

Sequenti die post octauas Ephi^e Ob woltmarus p̄ henrici decani
in dimidia m̄ q̄ decanus m̄strabit̄ te quadrante in lidenbru-
ke eadē die obut dno Iohes hadernisse vicariū cū f̄ cap̄ p̄petualit̄
Marcelli p̄ Ob Engelburgis dimidia or̄ de boīs in habēhuden

Prise virḡis Obedientiarius in dūnsen m̄strabit̄ cū dñoz vñi
t̄c̄

In festo b̄oz ſabiani et ſebastiāni Ob margareta vxor henrici
amedeke. fertonem. f̄c̄ altaris b̄i laurencii m̄strabit̄

Vincenci m̄ Ob Hilburgis vxor houemānes fertone dezete

Ob Comad̄ de vistorpe a dno burgard̄ de lese cū f̄ Iohes hūdic̄ d̄c̄

Emerenciane virḡis Ob Alheydis telmeberghe dimidia fert̄

te zete d̄no hūmic̄ p̄rick m̄f̄

Sequenti die emerenciane v̄ Ob anegoldus cānoicus in dimidiū

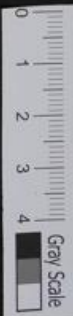
fertone dezete Te eod̄ die Iohes halle vicariū cū vii q̄ſſ̄ vicariū dabit̄ de boīs cū c̄p̄ p̄petualit̄

Octaua agnetis v̄ Ob Euece conūse fertone. requatuor aris

in kypelberghe d̄no ip̄o die polcarvi ofargarete dimidia cū f̄ p̄petualit̄

Tercio kalend̄ februarii Ob Oibernus sept̄ m̄m̄ de m̄ald̄ in her-
stete

Brigide virḡis Ob Arnoldus p̄ borchardi fertone de boīs

in grāmbeke

Eodem die Ob Octo detanus m^r fertone cū omnia De curia dñi
conradi de wennichulsen mlttrabitur

In die purificatiois bte virgis Obedientiarius mousen mlttra
bit cuius dñoz vj ten^r tebois m^rroghe

In die Anstharu Ob Margareta vxor lutherti rehūtorpe cui⁹
memo pagitur terreditibz quazda petiaz litaz m^rvälle quas
dñi nri hnt vna cū vicarius m^ris

Aghate v Ob Nicolau teborken fertone tezete

Sequenti die aghate Obut Albertus refamello omnia m^r
tebois mhabenhulsen

Alexandri p^r Ob Gherbertus Auus dñi bñhardi duntouū fert^r
om nri petuare tenentur Je rancia de ante festu Valerian Jo de lesmaia cu fert^r
Je p^resto Valerij Margareta de lesmaia cu fert^r de au dñi
John

Capo die cylyndi Inna man cu dñm ff & domo z ora Jacobi Wolteri
Valentini m^r Ob Pechtulois de tonuello duntouū fertonem
tecampō holsenindere

Die tera in Cathedrali petri & auctum ofterm ix sur de hersted
Decima kal^r Marti Thurbularii mlttrabt omniaz m^r tebois
m^rvarevlete

In p^resto s^ri petri ad cathedra Thideritus vicmari fertone te
curia dñi Alberti lutheren

Cathedra petri Conblaw omnia m^r vabi⁹ tebois mhabenhu
sen Sequenti die petri ad cathedra p^raget m^ringna dñmclis b^ruides
cu fertone de decima m^r n^rvent^r de petuabūt

Sabbato añ Quinquagesima memo Margarete vxoris Crakers
om nri petuabūt

Polcarpi Epi Ob Henricus de dettenhulsen z alheydis vxor
eius omniaz m^r tezete

In profesto marie egyptiade Ob henric? reborkē Senior fertone
tezete

Ipa die egyptiade Ob weneri celeritū dmidiaz m^o tetam
po q agris in utbremen que vialthorne tūr

In profesto Eufemie v Ob vns bernardus henrici gherberti ca
noici nri dmidiaz m^o te vore

Petri opatoni Ob Albertus donetey candidus fertone de circa q^o om^o
plebanū p^o m^ore

Eodem die Nicolaus vicarius fertonem

Marcellini et Symeonis Ob vithmaris sturs tecanū ecclē la
anscharū tres lot te vore

Vitalis Ob Jacobz storiū cū alterā dmidia fertone te tetamā
in walle que v^o tefreghete

Eodem die Ob womele q^o dmidiaz q^o arca Otto aduō
tus m^olvabit

Sequenti die vitalis Ob Hilwardus p^o nūs fertone tezete scilicet
de Gesselen et cū uxore et filioz tū vj gross

Dorothei Ob Arnoldus hynnebeke p^o Johis thestaurarij q fer
tone tetampo holsenlindē in utbreme

Eodem die Ob Smetrudis fertone rebōis ingrabeke

In profesto Inventionis s^oe crucis Ob Lutgardis xxi^o ven^o temas
nis aris re cōcordia p^o nēm et cūcoz Engelhe vā vorivok et Alebe cū uxorez quibus
de fūche m^o nūa etā cōtē mēoria ut sup^o p^o p^o d^o m^o ar cōst p^o nēt cū mēdia m^o
Inventionē s^oe crucis q^o arca tēdred q^o ohm coluit thideritus
laptada apud s^om michahels q^o nūt colit te doannekere

Johis an portā latinam dmidia m^o rehābenhusen

Nota q̄ festum Trinitatis pagatur dūca prima post festum Corpus xpi sollempne in organo
cum dūda macta de bonis in Elue

Octavo Jous orau Ob Otto Rufus fertone demagna area an
portam lapideam

Sequenti die Ob Guido Canonicus s̄ fertone tecurid om̄ alberti
hulheren

Gordani est Epymatin ob Magr̄ Gherhardus dūndiu fio
nem vechpelberghe

Nota q̄ tātlatō bñ Nicolai page singulis annis in prima p̄
feria post om̄tam Cantate xcor albus p̄ Johis dāpostē dabit cūlibz duoz̄ bñ dñi breni

Nō q̄ feria sexta an̄ festū Penthecosten paget̄ memoria
Johis Archiepi breni cū dūndia m̄ te tēta triū terraz
ingrāmbeke

Inmlī eadem sexta feria paget̄ memō fideriti te Futen
s̄ fertone tecurid om̄ Com̄adi wēnichusen

In festo vultu a corone s̄ hūmō lēfemesta quōdam in fructuarii cū p̄ de bonis dūpūdi de bende
Marcellum & petri Ob wibbeke vxor Johis paulēmanes cū
s̄ fertone te vove Inm̄ tūca die post victoria sarone d̄ Ende de harua fert̄ de m̄p̄ t̄ hulle

In s̄ hermanū t̄ quermanū cū p̄ de domo & area suo ap̄ s̄ m̄ Nicolai

Sequenti die bomfati Ob bertiam̄ Feymari fertonem
de area in qua morabā h̄m̄it̄ filius hullegūdis in Aoud pla
tea

Lucam̄ fortūati cretenciam Ob Jacobz ylenkrop & gille
vxor eius om̄ n̄i p̄petuabūt s̄ s̄ fertone

Sequenti die ob Sifridus fird s̄ fertone tegrabeke quem
em̄im̄ Avictus n̄is

Eodem die Ob Guele Olberm̄ septē statim tēctampo in h̄
stede Nota ip̄o die ypotencione viginti Zulleke wūniches cū p̄ de

In nota in yfesto vultu a corone s̄ hūmō lēfemesta quōdam in fructuarii cū p̄ de bonis dūpūdi de bende

In festo in yfesto corpus xpi paget̄ memoria sophie sc̄lce Johis de hūda n̄i p̄ m̄

In festo Sabbo in fin̄ octū corpus xpi paget̄ memō Gernō wūniches cū p̄ de m̄
de gadeley n̄i fert̄ de decima in wēnlānde

capm ppetuabit

Sequenti die kühām Ob Johs brant fertonē te vore

In profesto margarete Ob Alexander Cānōicus telubeke s m^r
tebois in Altendorpe

Eodem die Ob Alheydis vxor hicolphi dematelen s fertonē ca
pkm ppetuabit

Willehadi Consolatio tebois pōtis cū s o^r

Eodem die Ob hulgundis telueringhen fertonē te zete.

In profesto ouisionis aploz Ob Bernhārdus Feme fertonem

De bonis fedenci de walle et Biemis Jolic Nyala
Eodem die Ob Johs te Oldenelche s fertonē te zete

Eodem die Ob gherhārdus tonelbey fertonē heuric^r tonel
dey dabit

In die ouisionis aploz Consolatio tebois in walle tatur talen
cū

Eodem die Ob Albertus vighenkovf s fertonē dñs alwar
ous mllrabit tecurā sua

*In Crastino ouisionis aploz d Otto de telen vicari^r Breuon cū p^r de bonis vicari^r de deude
In p^r festo annu^r d albert^r huncche cū in memoris p^r cū d^r s^r de p^r abeke*

Arnulfi epi Ob bertoldus tehanouere m^r vicarius fertonē
te vore

Sequenti die Ob Hermānus tehornef^r Decampo in walle
q^d dñi nri hnt vna cū vicarius nris

In profesto p^raxedis Ob Marquardus drakenborch s fertonē

deatre que iacet vltra pontem wetele

deatre que iacet vltra pontem wetele

Eodem die Ob Henricus vxor nichamelsweyden fertone ^{de lica}

^{Sanctis de Verue}

Ipa die praxedis Ob Flerus de veltenhulsen fertone ^{herman? vromide}
vius scolasticus dabit decuria sua

Eodem die Ob Borchardus de woltmevthulsen et margare
ta eius vxor et dedeke eoz filia fertone de vore

Elizabeth vellea Johis vrom ffbe vrombekie

Marie magdalene Consolatio Obedienciaru matken mi
nistrabit quibz dnoz sexdecim ten

Eodem die Ob gille vxor helmerici Pouere fertonem
tedomo sua ^{Anton? pndency semor dabit}

Apollinaris m^r Ob Flerus victrius m^r fertone deatre
a ingrapelmghe

Eodem die Ob Ludolphus demadelen semor q fertone
caplm ppetuabit ^{de domo vrom? de vellea q vrom?}

Eodem die Ob Elizabeth vxor alardi meymici tebois
mvalle quas dmi m^r hnt vna cu victrius nris fertone

In vigilia Jacobi Ob Dns otto teberna s m^r dno ma
thorus scolasticus ministrabit fertone decuria sua q fertone
ne ministrabit testamentariu sui ^{Otto aduoc? dabit}

Eodem die Ob branneke tewesterbeke q Elizabeth vxor
eius fertone de vore

Eodem die Ob petrus p^r m^r Andreo fertone de octu
tiru terraz mgrabeke

Eodem die Ob ghertrudis vxor nicolai de borhen fertone
bois in zete

Eodem die Ob bernhardus kint teherstede for

Item eodem die Alardus p[ro]vidency ac a f[er]o Martini hemelinge dabit

In festo Anne Consolaco cu s[an]c[t]i tagrambeke

Eodem die Ob ons comradus tegrapelinghe candic? fertone

ons Johs bruchigh dabit tetaria sua

Eodem die Ob Thidericus dehorne fertonez te bois ipius in walle

In festo panthaleonis Ob ghertruidis vxor hem[er]s gronigh fertonem hem[er]s gronigh dabit *de area in grambeke*

Panthaleonis Ob ons Basilius Candic? matonis ette s[an]c[t]i magna area apud portam lapideam

Eodem die Ob Johs plate teherstede s[an]c[t]i for

In Crastino panthaleonis s[an]c[t]i Gysla vxor helmeria Souers ac f[er]o et dimidia Martini p[ro]vidency dabit de domo sua

Abdon et Sennes Obediencia viri inlesmona mitrabt culz onoz duos ten[er] de area willer

Eodem die Ob Ebertus brant fertone tevore

Eodem die Gleri kint fertonem tevore

Umula petri Ob beatrix telture lot tevret bothma keves

Scheppam p[ro] Ob hehugis v[er]m sol te cenai

In festo syxi felicissimi z agapiti Ob hudoiphus debois in grambeke for

Ipso die sextie Ob Ermegardis oolhe fertone beavret flutes

Eodem die s[an]c[t]i Johes in grambeke thestaunt in ca[sa] s[an]c[t]i m[er]ci p[ro] qua dedit libros suos

Item no ipso die cyriaci obiit henric? xeme vicari? p[ro] de grambeke

Flukes

In vigilia laurencii Ob brant filius quondam echevri fertone
te vove

In yfesto ypoliti Ob Dns Albertus de fe mare nr oay^{us} cu q. marci brem de curia sua
Ypoliti Ob magr gherhardus s m^r Albertus Andow nr
vicari^{us} multabit de altari suo
Eodem die Ob oreyghardus s fertone tebois mgrabeke

In vigilia assumpcionis Consolacio lex solidoz Albertus hufherz
dabit tecuria sua

Sequenti die assumpcionis Ob Richardus temottele s fertone
tekelberghe

Agapiti Ob fredericus Pothe fertone tearea flukes

Magni m^r Obedienciarri in lesmona dabit curia onoz vj
den tebois mgrambeke

Sequenti die magni Ob hermann^{us} oudden r vxor eius wn
neke fertone omⁿ ppetuabunt et sut p^{ro}solute tres marite

In octava assumpcionis Consolacio cu s m^r tebois mhabenhulen
Eodem die Ob luthertus tehuiope s fertone repetus in
walle

In vigilia bartholomei Ob Eylardus winma fertone te curia
omⁿ com^odi wennichulen
Eodem die wilburgis te arsten s fertone heredes dabit

Sequenti die Bartholomei Ob Adalbero Drepe qui dedit caplo
decimam in wahrenwete

In eodem die obiit dñs Althardus Lichgomehe etc in Bodekeza. cu. q. marca & gumbelche
In festo Ascensu obiit dñs Johannes Wipch Coniac m. cu. fert. de Omnia dñi Alwardi
In recollatōe Johne bap. Consolatō cū q. m. rebōis in witel. Al
bertus standow dabit testam. suo

Sequenti die Ob Thidericus Futhmām p̄tus in Osterholte fer
tonem dñs Alwardus multabit

In pfesto Egidij d. dñs Johes Woghe Vicari⁹ vendey cu. ff. de capro i. lulle
In vigilia Nativitatis s̄e marie ob mechtilois rehmmebeke s. p.
re capro. holsenindere. In eod. die ob Henric⁹ groingh femer fert. de area in gumbelche

no quarta die post
festu Egidij obiit dñs
Johes de lesmania cu
curia sua
In pfesto p̄tia p̄cedi
obit dñs Alwardi cu
re Omnia dñi Alwardi
Sequenti die beatus
p̄ti. 3. vacat paget
mes dñi goetse
briensia cu. ff. de ca.
Omnia dñi Alberti

In pfesto Jacobi d. dñs Anthoni⁹ Copier Vicari⁹ in cu. ff. de omnia dñi Alberti huffhary
In pfesto exaltatōis s̄e crucis Ob Elysbeth Anna dñi ber
nardi s. fertone caplm petuabit. In d. dñs Johes p̄acle Vicari⁹ in
Dundia ff. de dñno sua

In pfesto Lamba d. hmanus Vicari⁹ cu. ff. de Grambeke
Lamberti Ob bernhardus maioris etc p̄tus s. m. fertone
rebōis ingrambeke s. fertone dabit testam. suu Ottomo
p̄oti

Eodē die Feynerus kemendae dabit cui⁹ dñoz vi ten. teal
tari suo ad calcare sa Johis Duxite. In d. dñs die Lambertij m̄tano p̄gari
memoria gen-burgie p̄adegest cu. ff. de decima s. nyenlande

Proxiā die s̄n vigiliam mathei apli Ob Feynerus P̄ntberth
s. ff. de kapelberghe

Eodem die Ob Alheydis s. ff. rebōis ingrambeke

In vigilia mathei Ob henricus telmeberghe miles s. fertone
tezete

Uni p̄ Consolatō cū s. m. rebōis in Ostendorpe pagetur
omemoratō b̄e marie

In d. dñs die Egidij ablat⁹ p. Engelberti p̄structurary hi. etc
cu. ff. de Jap. Sada die Egidij ablat⁹ p. abele spon⁹ p̄dri engelbri
cu. ff. de decima s. nyenlande

242 In p[ro]festo asine & d[omi]n[ic]i p[er] memoria cler[ic]i p[ro]p[ri]i in f. d.
Secunda in oryentande.

In p[ro]cepto s[an]c[t]i ioh[ann]is bap[ti]ste Ob Albertus de famelo & m[is]s[er] de bo[is]
in habenhufen

Sequenti die Ob Ricermus Canon[ic]us tres lot[er]ia apud
muru[m] iuxta port[am] abbedor In p[ro]festo s[an]c[t]i ioh[ann]is bap[ti]ste apud m[is]s[er] de bo[is] & g[ra]mbeke

Sequenti die Ob Albertus hemeligh fertone vxor hemeligh dabit

In p[ro]festo michahelis Ob Nicolaus datus fertone de tribz fr[atr]ibz
in grambeke O henricus de r[ati]sch vicar[us] eccl[esi]e Brunon[is] & m[is]s[er] de bo[is] i[n] valle

In p[ro]festo duoz ewaldoz ghertrudis de balga & f[ra]t[er]u[m]

In p[ro]festo duoz ewaldoz Ob hermanus de habenhufen fertone
Alardus p[ri]m[us] tenetur duas m[is]s[er] cu[m] om[n]id[ia]. Altera om[n]i
diam m[is]s[er] sustulerunt om[n]i m[is]s[er]

Sequenti die Ob Otto filius fertone de bo[is] in grambeke fert

Eodem die & fertone de bo[is] in uore In p[ro]festo s[an]c[t]i d[omi]n[ic]i in m[is]s[er] de bo[is] & d[omi]n[ic]i
m[is]s[er] p[ro]p[ri]os hospitalis Brunon[is] Sabur

Marci epi Ob Ghertrudis m[is]s[er] thidici & d[omi]n[ic]i fertone
remagnis areis emptu[m] a vicariis m[is]s[er]

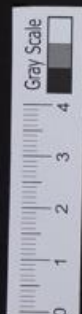
Eodem die Ob Ioh[ann]es de Ruthen de can[on]ia s[an]c[t]i amtharu & fertone
ons Alwardus dabit

In p[ro]festo dyonisi Ob Suaneke Feymari fertone q[ui] dabit
gherhardus de area et como sita an[te] port[am]

Geronis Ob Rodolphus Canon[ic]us m[is]s[er] & m[is]s[er] de om[n]id[ia] agro
que iacet apud agr[um] m[is]s[er] que suaneke coluit

In p[ro]festo calixti Ob Vithmarus mechelke xpi[st]i ten[er] de area

In p[ro]festo s[an]c[t]i calixti m[is]s[er] cu[m] m[is]s[er] de bo[is] h[er]c memoria p[er] p[ro]festo die calixti p[ro]p[ri]i

gotfridi teuten

^{Dimidus}
Calixti Ob wernerus pr' celebrari lot' teureis magnis f' o' aug'
Comar' & Wenchusen am' n' ad dimidat' m' qua' tot' alen' p' pauli in ecc' nra dabit
Undecim milia virginu' culz' dnoy vi' ten' te decima fenistorpe
howinghe perfoluent
Eodem die vi' ten' culz' dnoy te obedien' in lesmona tebois in
gestenlete

Calli Phege Exor' demor' dimidat' f' & homo in walle
In festo lute Ob Joh's te towelse & fertone ¹⁵⁴⁹ te capo' holsenindere
Eodem die Ob Meynatus limg' fertone te capo' in walle q'
om' m' & victri hnt

Luce ewan^{te} & m' q' olm' habnerit om' te altai nra lute
f' l' xi' milia v' p' p' ai l' p' de walle de q' dnoy te hnt & m' et v' v' p' p' residue ad orga' tua' capant'
Ite indie undecim virginu' mil' Ob bertolous custos ecc' nre
fert' ai' omnid' te tenu.

In vigilia Symonis et iude Ob henr' Olberm' septe latim
tebois inherstete
Eodem die Ob ghertrudis matertera om' Ottonis redet
tenhusen fert' Scolasticus machovius tabit decuria sua
Herman' de omnid' dabit de curia sua

Sequenti die Dimidat' & iude Ob Bertam' Feymari tres
lotones tearea danielis

In vigilia om' stoz Ob hulgundis m' herici te am' & m'
tequidvante in lidenbruke Decimus dabit f' o' Johannes decan' hnt
Ecc' fertone & homo in walle
Itan' d' p' de om' f' 32 | f' 32 | f' 32 | f' 32 | f' 32 | f' 32 | f' 32 | f' 32 | f' 32 | f' 32

In vigilia Andree Ob Alheydis Olberm vii latm de her-
stede

Andree apli Obedientiarius marsten tabit cuhz onoz
vi ten

In pfesto Nicolai Ob Elerus te tethenhusen s m^r tel
tamentariu dabit Obto advocat dabit i. p. de illa. s. m. d.

Nicolai epi Consolatio Obedientiarii in alken dabit
cuhz onoz xvi ten

In conceptoe bte marie virgis Consolatio s m^r flores
altariu bti Johis et beati magni dabit

Samall p^r Ob luthgardis s fertone tebois in gram
beke Curia sui heri de chistene
Eodem die Ob Nicolaus vecanus s m^r Harard? ebriade
de curia sua dabit fertone 7 fertone de chapelberghe

Sequenti die Ob Volquinus p^r fuis maioris ete
s fertone caplm ppetuabit

In pfesto lucie Ob Alheydis cu fert de curia Comrat
te wennichhusen dabitur

Lucie x Obedientarius mykethusen cullz onoz vi ten dabit

Nicasi epi et mi Ob Alexander Custos lot tereat botmake
res

Eodem die ghertruidis vxor meynardi s f' tegrämbeke

Prima die post Crisogoni Ob Dithmarus xxi ten demagnis
areis

Eodem die Ob Alardus Meyniti ^{fer} tabois in walle quas cu
vicarius hat om nri

Sequenti die Ob Henr gherberti fertone ons Johs brit
hng dabit tereat sua

Sequenti die Ob Rodolphus tereat fert tereat broc
husen

An vigiliaz thome pma die Ob thideritus tereat
fertone demagnis areis

In vigilia thome Ob Eremegardis Antiqua inclusa
Octo sol tereat q hat om nri cu ptre st michahelis

Thome apli Obedientarius mykethusen dabit anz
onoz nouem ten tereat in walle

Eodem die Obedientarius mlesmona dabit cullibz
ond vi ten tegrämbeke.

Eodem die Obedientarius mwarenvlete dabit cullz

247
ōndz Octo ten' teterit in vrbremen

Sequenti die thome Ob hiltit Anclusa Octo sol' q' dca
rel' q' hnt om' mri cu vtore st' michahelis

In vigilia vigilie Natiuitatis xpi Ob marquardus de be
tericheseq' s' fertone Albertus huthere dabit

feria sexta p'ia an festu Natiuitatis xpi Ob willerus s'
fertone Item Albertus dabit

In vigilia Natiuitatis xpi Ob Johs plebanus mberna fer
tonem dearea p'iam in noua platea botmakeresthe dabit

Eodem die Ob ymme sluchting' fertonem de bois in
olleuelhusen dectmus dabit

Nota q' t'capo Johs deuechta dabit census v' v' ten' sequenti
die pasche

If quartini dabit quatuor ten' ecc'e st' michahelis de area slukes

If maiori ecc'e dabit v' ten' de area q' emm' adamele rewerue

Nota t'ezete m'istrabit quatuor m'arce

De vore tres m'arce

De grambeke v' m' due v' m' de area cu' t'raz ibid' q' t'edit nob'

ōnd' andreas datus canonicus m' r' tres m' ab antiquo huerit

om' mri cu' tribz loton

De campo inheritate tres fert' ai 9 f'

Demagnis areis x fertones ai omnino f'

Area Johis rovechta soluebat 9 m^r nūc soluit 12 fert'

Area danielis soluebat 9 m^r soluit xn gross

Area hideri re turistringhe soluebat 9 m^r ai lot soluit xn gross

Area thideria lapidg apud dom' michahete soluebat 9 m^r soluit xn gross

Terra mostendorpe soluebat m^r ai omni f' soluit nūc 9 m^r ai 9 fert'

Terra moerholte soluebat tres fertones ai 9 f' soluit 9 m^r ai 9 fert'

De ouabz terris in habebusen tres m^r habuim⁹ olim admemōm

De kapelberghe soluebat tres m^r ai omni soluit duas m^r ai 9 fert'

De area quā habom⁹ ai vore in michahet vna m^r ai 9 fert' soluit

Omni m^r hnt tres ptes et vcor' ead pta quarta ptem

An pta orientalen in domo vulusen 9 m^r nūc soluerūt p duos annos

my uora p habom⁹ redditis vna m^r in duobus annis et pomy uora

de in vore hnt. que reddidit reddidit reddidit de reddidit

In preteritum et memoria vniuersis p[ro]p[ri]a vniuersi seu audiam. Coram v[er]o
 dno iudice Eode decano ecclie sancti willchadi Breueni meq[ue] no[m]i[n]e et Testibus
 infra scriptis personaliter constitutus d[omi]n[u]s Ludericus Decan[us] Breuenis p[ro]p[ri]e
 b[is]p[er]atus et lator ep[iscop]e ecclie eiusdem Non vi metra dolo vel fraude aut aliq[ua]
 similia machinatione euadentis seu caritus sed sponte libere et mera spon
 tanea voluntate recognouit et dixit se recepisse et subleuasse tres v[er]tas
 Breueni in prompta et immata pecunia v[er]ualis et corrente monete ab ho[n]
 ois dno Johanne Vasiner Scholastic[us] d[omi]n[u]s ecclie b[is]p[er]i willchadi nomine Capl[an] de
 quibus pecuniis sumis p[ro]mouit d[omi]n[u]s Ludericus Decan[us] Breuenis et edifica
 fecit vnam portam lapideam ad domum sue habitacionis p[ro] ornatu et vni
 tate domus eiusdem Et ad hoc idem d[omi]n[u]s Ludericus Decan[us] p[ro] istis tribus
 maris Breueni ab eo sit recept[us] et subleuata de quibus portam h[ui]us edifi
 cavit et construxit sponte arbitrat[us] est p[ro] se suisq[ue] successoribus v[er]is et
 de p[re]sent[is] ad data p[re]sent[is] eius p[re]sent[is] futuris temporibus in festiuitatibus
 infra scriptis videlicet d[omi]n[u]s p[re]sent[is] d[omi]n[u]s p[re]sent[is] d[omi]n[u]s p[re]sent[is] d[omi]n[u]s p[re]sent[is]
 debet portare librum missale aut aliud librum ad hoc deputatu[m] ad inducendu[m]
 ignem et Consecrandum fontem reced[ere] et in ascensu eor[um] librum eundem
 ad eor[um] reportare Et non solum dimittant ad ista festa p[re]sent[is] d[omi]n[u]s
 restituit et obligant se et successores suos ad omnes Consolacion[es] antiquas
 factas p[re]sent[is] et instauratas Et ad nouas Consolacion[es] nondum p[re]sent[is]
 factas fiendas et instaurandas in quibusvis ecc[lesi]e b[is]p[er]i willchadi p[re]sent[is] locis
 in quibuscumq[ue] festiuitatibus celebrate fuerint sive in h[ui]us ecc[lesi]e medio vel
 a lateribus eor[um] ecclie eiusdem Collectariu[m] vel aliud librum ad hoc deputatu[m]
 portabit et sui successores portabunt p[ro] se vel aliud p[re]sent[is] v[er]onem in
 descensu eor[um] tonens quonens t[er]ra et festa requirunt eundem lib[er]o portae
 disponet et successores sui disponere p[ro]curabunt Et vni ex flauore sacra
 dati eius septimana sicut in statutu[m] portabit et reportabunt de quo Col
 lectario vel libro sacras Collectas vel Collectas legit ad Consolacion[es] h[ui]us
 ordinata et ordinatas Et in ascensu eor[um] Collectariu[m] vel librum ad eor[um]
 reportabit et successores sui reportabunt Omnia et singula p[re]sent[is]
 idem d[omi]n[u]s Ludericus Decan[us] p[ro]m[iss]it p[ro] se suisq[ue] successoribus t[er]ra et
 g[ra]tu[m] p[re]sent[is] temporibus inuoluntate tenere et obseruare sub iuramento
 q[uo]d ip[s]e v[er]o ex[em]plo in animam suam taceat p[ro] eum Corp[or]aliter septime sacras
 p[re]sent[is] corporale Super quibus omnib[us] et singulis idem d[omi]n[u]s h[ui]us
 d[omi]n[u]s Ludericus Eode decano p[re]sent[is] a me no[m]i[n]e infra scripto vni vel plura
 consilia instrum[en]ta vel instrum[en]ta Acta sunt hec in ecclia b[is]p[er]i willchadi
 Breueni ante eor[um] Anno d[omi]n[u]m millesimo quadringentesimo octua
 gesimo Eode Indictione decima quinta die vero Junis decima mensis
 Octobris h[ui]us t[er]ra[rum] vel quasi xij t[er]ra[rum] Scissim[us] in p[re]sent[is] p[re]sent[is] et d[omi]n[u]s
 d[omi]n[u]s n[ost]r[us] Sixti p[re]sent[is] Quatuor Anno Duodemo p[re]sent[is] lib[er]o Dyrecte
 d[omi]n[u]s d[omi]n[u]s Theodorus d[omi]n[u]s h[ui]us Eode p[re]sent[is] p[re]sent[is] in data ecclia
 b[is]p[er]i willchadi Breueni Testibus ad p[re]sent[is] vocat[is] p[re]sent[is] et Rogat[is]

Iuramentum Suboratorum

A quibus sedibus primatibus videbat
 Germanis episcopis hinc presidebat
Papa Bonifacius de vita ingravit
 Benedictus videmus ipsam miravit
 Johannem episcopum coram se vocavit
 Regensem ecclesiam presuli donavit
Quam cum vniuersam celeberrimam videt resignare
 Indignatus pontifex iussit eum stare
 Sic Johannem presulem fecit expectare
 Sed post vniuersam mortuus nil valebat dare
Clemens quippe eidem successit in ipso
 Vir prudens per omnia nobilis quod natus
 Cum Johannem nouerat facie relictam
 Brameris quod iudicat dignum presulem
Brameris ecclesia curie vacabat
 per mortem florentis qui hanc aspirabat
 Bernardi ipsa qui sponte cessabat
 hoc discors etas erimibus libebat
Presul ad primatibus humili aduentu
 huiusmodi venit primus manens cum quatuor
 claris plebs et proceres ipsum benedictu
 ad Brameris ecclesiam ducit eum
Cui mox municipia ecclesie petunt gentem
 et presulem pheodis sicut bene sciant
 Honoris homagium mirando quesunt
 plura presidia statim acquisunt
Presuli obediunt ipsa et clerici
 Nam sensisse visus est ut Iudee seueris
 Iniquos deprimere et ut pastor verus
 Pius benefacere malis esse ferus
Comque ipse videram plebs sopitas
 transisset ad urbem hostibus munitis
 venisset ad stadium ipse pauidus
 paruit subsidium verbis delictis
 Hamburgensis ipse primus gradiret

Ne daret subsidium hinc per diu vixit
 curis mansit emulus presulem fuit
 hominis sententia miracum quia hinc sic
Ludovicus igitur contempta apparet
 cum tota dioecesi prompta sit donare
 hoc est hamburgensem semper rebellare
 cum sedi Brameris se vobis equare
Ardens petit periculum a curiam hinc
 de Borch qui hoc tenuit et hoc ex iniquo
 cum sui consilium ut fido amico
 sed cedat vniuersis seueris antiquo
Sic hinc impius hostis dicitur
 possit ecclesias monasteriorum
 concalcauit feminas sed nec senorum
 facies erubuit neque presulorum
Clastra depredatus est deum captauit
 veritas ipsa est milites vexauit
 captiuos quos tenuit horride tractauit
 aquas igne frigore ferroque necauit
Infectis in nobiles nullum verbatum
 crudelis in pauperes multum timebat
 laqueis ad sacelles quos et horribat
 ne timerent pauperes peccatores in his letabat
Hunc hinc impium presul exercebat
 mandans ut quiesceret et hoc faciebat
 aliquanto tempore sed post hoc dolebat
 sed videri dimiserat plusquam timebat
Promissa que sponderat statim violauit
 et ut amicus rabidus morsus duphanit
 quem presul pro crimine excomunicauit
 et ipse sententias minime curauit
Fuit confederatio cum limeburgense
 duce Frederico presule videri
 danse castrum pessimum ducem impugnatum
 machinis petraijs donec dissipatum

Horneborch castelulis tribz curadacu
capnis q solinagus hincis portacu

Mortu in carcere Gordis in pfundo
Suisq dattelicos sparguntur in mundo
Tumino iudicio quia feda fundo
Padiaci fuerit cum ut arundo.

Sic quies a prehis pax q muciatur
Cuncti gaudent pprijs terra seminau
presul bndicau. te Deum castacu
Iustisq reficau. impius turbacu.

Post hec. Genuc quidam nunciu cu mandatis
Romani pontificis sibi non ingratu
Et causam decideret bellis mitigatis
Quam Regensio habuit cu cruce signatis.

Presul se disposuit promiss ad eundem
Tolent omnes subditi dicunt no iocundum
Os linguaq eccliam subeat pfundum
Sed ppa p licetatis mandac redendum.

De quo gaudent plurimi sperant pficiat
Et qd in concilio se opponant murmur
Pro sua ecclia contra fraudes fuit
Cum temptant suffodere statu eius purum.

Adit ad consilium viciense for
Comitatu ecclie viris honestoz
quoz. quoz gra nichil medicoz
Actum in absentia ne dicant fedoz.

Borchardum Eustringye tunc nichilenti
Ac Johem parvulum viru nris sciam
presulat vicarios mandans ut sopitam
Seruarent eccliam p quietam vicam.

Quod fecerit strenue amictis oplacido
Et statu ecclie punde regendo
Raptores et impios prudenter arcedo
Pios et pacificos dilacer fouendo.
Sic per annos aliquot psspe florebat

terra. per vicarios plebs pace gaudebat
Gesticant pinnam prout iminebat
Ipsoz omiam deus et timebat

Presul de concilio reuerfus est Gordis
fortuna contraria tristem motu cordis
Infert. nam orto scoche gmentator fozdis
fit desertor fidei mentisq recordis

Castrum tradit horneborch hincia amias
Duro subuersoribus curias inimias
Qui Gordense opidum deuastatis vicis
Incendit et spoliat nec parant medicas.

Qualiter se milices nri habuerz
Ad castrum superius primum ofigere
Hostibus cum potant nichil nocuere
De ipis hic estimo melius tacere.

Presul Breman metropolit ppter tunc stat
Et quartum langwedel vomit aduocatum
Post de hoya comitum vexauit acatum
Ad maghusen castellum repetit ablatum.

Ulbonem pibm Brema captiuauit
Ex quo eius concilium delezq turbauit
langwedel se transtulit ubi habitauit
Et contra caplm plurima temptauit.

De Taley amocum censur remouendum
Borchardum Eustringye non restituum
Qui dispensatorum dicit ostendendum
presul sibi praeulic vicum atempnandum.

Cosdam de Brementibz p proscipionem
dampnat. ppter deira clam occasionem
Qui prebebant agruam satisfactionem
Sed querebat pontifex curam vltionem.

Johes de delmenhorst nimmoz armenam
voluit pro presule s pro hys ouenam
Aufert. oira quem presul tulit bannu penam
Ex quo comes sapit mentem motu plenam.
Subiectam pinnam plurimum turbauit

Nam ipse et eos semper reprobaunt
Quos et pro pecunijs excomunicant
Visitans quas pecijs que et appellant.
Com turbasset nobiles clericum et prelatos
Consules canonicos suos tractos
Conquisti sunt in simul omnes se veratos
De demonstrant proximo de rebus magis.

Quante sunt forate tunc appellationes
Vix possent ostendere de rebelliones
Queruntur et impetunt admittentes
Cuius pesti valeant sue sanctiones.

Ordinat in Langwedel eorum armatorum
pro quibus exposuit numerum castroꝝ
nichil sibi profuit conatus eorū
Nam post mensam defecit copia aborū.
Ponit amicitias hinc oppositores
Nec quod illi ordinant suos mutat muros
Tunc multiplicata sunt presulis dolores
Omnes esse clamant viles proditores.

Festinat de marziam ligandi lassus
Et omem miseram fuit ibi passus
Generis efficiat labor eius lassus
Contra ipm murmurat alacris et lassus.

Norden vadit protinus ubi captivatur
Et a muliercula fuisse verberatur
Wildehusen peccat nec sic prospat.

Ab ortone de orthe captiam et ligatur
Qom sic in Wildehusen nemini placere
De iuratis prius nullus adherere
Quasq; sententias nemo qui amere
Fadendo fronsam turbatur et meret.

Johannes scolasticus dimittit hunc
Horem sacilegum in cunctis iniquum
Eliat in locum et facit amicum
In quo turbat presulem eius inimicum.

Lohem scolasticum eliat tutorem

Bremensis diocesis remanet prorem
Robilis de Lünenborch qui se defensorum
Geit. castria possidet nec curat maiorem.

Marcellum presbiterum vordis carceravit
pro eo quod presulis cartas legerant
Aduocat vordis hinc carceri necant
Nec ipse nec presul hoc digne iudicant.

Presul peccat curiam querit ligare
Acq; suos emulos citando vocare
Quorū quidam veniunt quida domi stare
Censent. Et per omnes tamen passare.

Iohes vicarius sedo valentem
Iudicant presulem neq; demerentem
Ipse restituit. si insipientem
Acant vicarium in pfacientem. Hunricū de
Dartzolbe

Proponitur iniqua licas ostentant
Verba volant plurima acta triplicem
Non ferunt. Sicut. tempa mimantur
Sed tamen licigia pmissis cedantur.

Promittunt p̄sida sibi dare quia
Cui ipse exposuit pro huanda cura
Admittunt vicarios ne sic sint sopita
Cuncta que amphant sed no huanc ita.

Appa de cura quia dimittunt
Redeunt ad p̄ria p̄missa sandunt
Cuior post hac morantur castra admittunt
Per quosdam vicarios qui tunc stantunt.

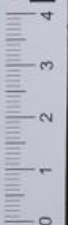
Nicolaum Ketaltur presulem vordensem
posuit vicarium qui producit enses
Castris demolit est. no vlt post mensam
Fodem acq; culena. dans pacem firensam.

Quem presul intelligens de pace laudat
Iudicant desideri digni reprobandi
Indignosq; censuit pace iocundat
hostes pacis affens pace abdicant.

Sed qua vicarios arbitrio variant

Gray Scale

Y quos modo statuit castro reuocant
dicitur enim miliam uacillat
per. quod epus nichil prospauit

Ex hac causa perdit nichil bonitatis
Acadit eccle. sed osimpta gratis
dunt marchas milia plura q̄ credas
De quibz nūc scimo dem esse satis.

Fortuna miserā quare sic amaris
Qua ad lectum oculi crebro uariatis
Et lima instabilis curris immutatis

Omnes sepe diuis panem denegasti
sed neqz arasta gram p̄stasti
Suum fortun nobilior in bello turbasti
Doctum sciam mysticam tu infatigasti

Tu iste diuissimis sepe iactauit
Qui centena milia marchas agrauat
Eius uentilia argenti ornant
fortuna onerata amictis spoliat

Quare piissim? arcum et uirg.
In quibus profecerat studio et curis
fortuna otaria fallatis figuris
Submittis in uaria citando lassuris

Presidens iudicio nullum metuebat
Apparens in publico pulchre macebat
Amens in solatio solus gaudebat
fortuna otaria amicta uasemdebant

Pius religio multum mirabatur
pergens in ianera arcem sequebatur
uestia pontifias uite utebatur
fortuna otaria amicta depridatur

Pontifex hic mouat in Numion
Et thesam? uapian? sub hac racone
Quod subiac? dicitur in intestacone
heu quot dampna patimur hac diffacone

Quod hinc ecce tanta fuit ablata
resas cur accidit. ob au? peccata

die cessant et p̄uinc ai forama facta
die amata transire simul et migrata.

Et ai presul mdica legem ubi xpi
legem tuam destruens bene custodisti.
ad xpm carissime p mortem uenisti
Alioquin moriens amicta p̄didisti. Obijt ante

Anno dñi millesimo ccc. xxxviii. q̄ ccc.
*Anno dñi millo. ccc. xxxviii. tempore
dñi iohis p̄e. xxij. pontificat sui anno
x. p̄e. archidiel p̄us fuit dñs Borch.*

Omnis breuensis cathedra ante uacaret
per mortem pontifias iohis. et scaret
Confusim negotium nemo qui sp̄aret
succesim am p̄p̄m sicut nūc apparet

Borchardum Rustinaxa tūc archidiel
omnes peccat p̄tatis p̄ter signam uicam
p̄sona scia pulchre uadmitam
moribus industria gracia poliam

Urum uenerabilem magne probitatis
valde ouerabilem multa laqueatis
humannū affabilem quem ai fortunatis
Duo fecit habilem soacet beatis

Hic oris de ambus plimū honesto
probis et dimilibz largis et modestis
ornatis q̄ fribus quos tulit celestis
rex ad se. ne longius hic essent ai melis.

Fatrem sibi prestat suum honestatis.
focko grille noie. gracosum satis
cui placere stiduit homo et migratis
hic fuit solacio p̄r amictis agnatis.

Cum p̄mum p̄p̄us iuuenis florebat
eratis esse soays magis placere
Artes statim ediat et ut has doceret
magister affais est nemo qui doleat

Dom legens in cathedra p̄mū doctoratur
prabenda cūmissa est Breuensis. apparet
Ergo qd honoribz futurus h̄parat

Jam presens inspicium sicut modo daret.
Primus assidue est titulos bonorum
 per gradus canonicos atque Rusti-vngor
 archidiaconatum. et quos plus decem
 diuini vicariatum Regimen multorum.
Igitur ut dem est cum sedes vacaret
 Nemo qui consideret quisque despiceret
 Sed nec ipse penitus ad hanc aspiraret
 Actum est diuinitus ut fors exaltaret.
Remense capitulum clarius et presbiteri.
 Abbas et ipsa viri tracta
 Consules et iudices nobiles magnati.
 Sed vix sic melior omnes acclamati.
Non testamona ipsam amouerunt.
 Quare an sit nobilis per quo ostendit
 An sit natus diuinitus que presbiteri querit
 An sit tamen clarius quem sic promouerit.
Responderet humiliter se non emnere
 Sangvine diuinitus nec tamen egere
 Sed de mediocriter gentem sincere
 Qui sponte nobilibus multum finire.
Sed nec magistrato diuinitus separare
 Nec legum aut canonum fingi proficere
 Et tamen proficere esset sibi curare
 Septemque discere spe vite finire.
Sed quia diocesis per dissonantem
 Esset facti tenus ad arbitrium
 Non posset efficere longam mansionem
 Ipsa perbat tacite viri rationem.
Dixit ipse insuper quod non inhereret
 Si sua odio sibi displiceret
 Summo ecclesie acio promoueret
 Nam de plus idoneo plurimum consideret
His responsionibus ipsa plus est motus
 Quis in fratribus hinc homo deuotus
 Sufficit ecce. sic ergo promotus

Sic sit presbiteri inchoat finis dei tot
 Et in hinc mensibus fuit expeditis
 Et finet curare par requirit
 Ordinat presbiteri a deo presbiteri.
 Consecratur pontifex sacris insignibus.
Hinc adeptus pallio sine pactione
 post sex menses rediit cum deuotione
 A clausis recipitur absque sessione
 Sed cum emulacionum mirum ratione
Nihil tamen emuli publice temptabant
 Sed dolent quod promittit non angustabant
 Et pro forte simili non angustabant
 Discreti et promissa laudes deo dabant
Expensis sollempnibus clausis ministratis
 Tomis et munusculis presbiteri oblatio
 Presidebat pheodis quibus petratas
 Castra perit cathedra incendit ablatas
Ardens atque hactenus mox recipiant
 Promissa pecunia verbis placantur
 pro castellis alijs que et emendant
 probis militaribus sic quod assunt
Cum operata singuli pace fruerentur
 amouerit omni timore et verentur
 Presbiteri potentiam si male mouerant
 pacis adiuturum nunquam iocundentur
Postea sibi ostendit terram Bedago
 Qui trans eam estam hanc cum malignis
 Ut rebelles sedant et exemplo horum
 Albanenses recalcant qui spectant ad foras
Presbiteri industria malignos opudit
 Armis et potentia ipsos circūdidit
 Incendit et spoliat milites et ceteros
 Sic cum vix opidis senose ludic
Contra ipsos exegit plurimos armatos
 Sarones diuinitus Westfalos hostias
 fortiter. extirpat viros abdicatos

Omnia castra obsidet strictius artatos
Ostendit hanc opac suum p argenti
hic indelue ostiuit forte mimentu
Et vris Rebelibus fuit mdermentum
Ac obedientibz cuncti fulmentum.

Postq sic pualine cuncti fuit pacita
Pax curve qualuit omibz optata
Sic hostis obnuant nec moueant spata
Bom gaudent dilans pace refozta.

Ac regis rem pulsam qd facis timeant
Die foner sciam ut iuste amear
Demat fmas ut promiss stean
placet et sic quilibz amaris fuen

Si deus ompe ipm adiuuare
Velle qd frisones qui nre rebellare
aperit Ecce nemo openfare
posset fortem presulis ut signe laudare

Omnia altissimi pacis largitorem
ut iuret huc presulem pacis amatorem
Et opesat catus frisoni finorem
Et vmat diuans ad xpi honorem.

Itud est principum presulis eremey
finem qui opperit in Annis extensis
bermy sero conserat verbis in offensa
Ne fietor apperit verbis in offensa
Ne mandax apperit aut fietor forensis.

Frisonum rebellio diu pduant
Des ignis et gladius hos hmlant
Sanguis multus fuis est aqua submrauit
Terra desolata est paup exulauit

sed cu gswara frisonu exatit sopia
In decemz seritan forama melia
presul vshu defiat sic amara vicia
Nam forz hmo seculi suos tractat ita.

Suburbana languedel cu aduocata
Opohacur iuritur pa verdenso qma
Non est qui ralistat hys in pcc via.

Quis in culpa fuerit videat marza.
Godinghusen tradidit comiti hincro
pro nimo ut dicitur quod tamen no dico
Des si castrum tradidit sibi ut amio
pater si restatit a sine obliquo.

Wolshusen haghena liboris miles
Et swageris presulis tenet ut fules
Si presul exposuit illos quasi viles
Boni est qd libereat hos vni vntles

Hocro grella mouit anima Borchardi
Qui astabat presuli more leopardi
Cuius prodigalitas ut regis Rychardi
hic narraat mortuus in furo osardi.

Postquam frater mouit sicut est predictu
presul Anno Altero dolens se relictum
Dicit qd vramis obne que nec morte victum
Credim in anima s xpo addictum.

Mox ut eius an a carne migravit
castrum in hedingra qd edificauit
Turba malignanciu pem uastauit
Quoz adhuc vianu nemo vmdicauit
Et castrum qd fecerit gtra hadelers
vros dyabolicos in fide non seros
aperuatur hodie p vros fmeos
dictos de Bedricheza hostabz seros.

Sed quale adidit presul testamentum
darbem si aperit inde doamentum
aurum si habuit aurum et argentum
Quod sic more puluere volauit in vencum.

Fortuna mobilis cui sic spoliasti
Robustos quos primis canis exaltasti
Vros quos fauoribz vlti sublimasti
Mox tantis honoribz et vicia et vicia priuasti.

Se tructasti iutu cesarem augustum
Allexandrum. Sarum. Herulen robustum
hec foren pompipum et jone uenistum
Reges et pontifices impium et iustum.

si duobz milibz annis quis gauderet
Augusti potentiam in pace teneret
Et thesauros plurimos crasi possideret
si in morte perderet vacans maneret.

Si vis in delicijs esse cu beatis
luce mundi prospa luce pro peccis
Amicos de mamona fac inimicas
sic habebis gaudia sinne caritatis
Morans est Borhardus Archiepus
Bremen Anno dñi m ccc. xlii. ipso
de apolla et socoz ei martiz bt ord.

**De gestis dñi Alberti magni p̄
cessoris dñi Borhardi Archiepi**

Alexander eps suus huic da Haroldo nos
mannor regi dñe et aplice ben. Quia ad
huc rades in fide existo et in ecclia dis
ciplina q̄d immo claudicatis optz nos en co
cus ecclie om̄ssim est regimen diuina
Ammonitionibz vos fr̄pans suscitare. Sed q̄
ob longam difficultatem suarum p nos hoc
agere minime valeamus. Scatis nos Albro
Bramen Archiepo vicario nro hic om̄ia
firmata om̄issa. predictz q̄ venerabilis
Archiepus legat nro suo nob̄ quest̄ est
ep̄lis. ad ep̄i v̄re prom̄ae aut nō fuit
consecrata aut data pec̄na oia Romana
privilegia que sue ecclie sibi q̄ data
sunt. in Anglia ul̄ in Gallia pessime fuit
ordinata. Unde ex aucto^{te} ap̄loz petri et
pauli vos ammonem^{us} ut sicut aplice sedi
feruanciam subiectionis debetis exhibere
ita prefato venerabili Archiepo vicario
nro et vice nra argenti vos v̄iqz ep̄i
impendat. Hys ap̄d normanniam ges
tis magnope studuit Archiepus. ut
Pax d̄ morz concharet^r quem p̄mus

offensum habuit in repudio consoburne
Scuit enim si talem ad se colligeret v̄re
leuiorem ad cetera sibi que in v̄ro gessit in
trouitum fore. Venit igit̄ Alefwich ubi
facile noc̄ et sup̄bo recedat^r mumeribz
mumeribz atqz quibus certant^r archiepa
lem potēciam regalibz antefere diuicia.
Temp̄ ad q̄firmandum pactum federis haur
mos est inter barbaros habitos viasim per
veto dies continuo et rebus ecclias ibi dis
positis pontifex cu gaudio domū reuerfus
p̄suasit cesari ut auocat^r rex danoz in sax
nam uterqz aliter p̄tina q̄federat^r amia
cia. Cui q̄federatōnis b̄ntas multa lucri b̄m
ecclia suscepit. et legatio borealium naconum
coopante sweyn rege p̄p̄is semp̄ aucta est
matrimonia. Trans Albiam q̄ et in slania
adhuc res ecclie magna q̄rbant^r p̄spirata.
Bodescalens enim de quo sup̄radictū est vir
prudencia et fortitudine predicandus accepta
in uxorem filia regis danoz. .. slanos ut a
p̄domine ut cum quasi Regem timentes
tributum offerrent et pacem cu subiectione
perent. Quia temp̄is occasione Hamburg^z
pacem habuit. et slania sacerdotibus ec
clisqz plena sint. Bodeschaleis iacta
v̄re religiohis et timens dñm Archiepo
eam familiaris Hamburg^z solvendol au
sa votoz solit erat fr̄p̄re. v̄re. paul
tubio in om̄i slania nemo v̄m̄qz fuit su
v̄re potētiar et tam feruens xp̄iane
religionis. Ictur om̄es slanoz p̄ti qm
ad Hamburg^z seu Aldenbim^z gensem
p̄tinent curam toto temp̄e quo Bodeschale^z
sup̄merit xp̄ianam fidem toto temp̄e colue
runt. Tunc em̄ p̄ Anglas v̄bes cenobia

fiant scilicet virorum emite curant. Ita
 monachorum et famularum sicut castrum huius
 qui in Leubica Aldimburh Faasburh
 Leuico et in alijs civitatibus singulis vident.
 In magnopoli vero que est civitas obadi-
 corum tres deo financium dicitur fuisse con-
 gregaciones. Similiter et Arripis de
 nouella plantatione ecclesiarum missas de suis
 epis et presbis viros ad principem aduocatos
 sapientes qui iudex in extramare ipsos
 forarunt. Ordinavit autem in Aldimburh
 defuncto Alberto Saxonum monachum
 Johem schotum ostendit in magnopoli. A
 ristonem quendam ab Ierosolimis veniente
 in Faasburh destinavit. sicq; Aldimbur-
 gensis ecclesia in tres diuisa est episcopis. qd
 quidem imperiali iure factum est in stracione
 et Alberti Archiepiscopi adiuuacione. Ipse enim
 vir magnificus et potentis in regno cum
 ipam et cesarem ppiacos atq; volutata sue
 p omnia ostentancos hret in omnib; borealib;
 regnis danie. Suedie et Nordwegre
 functus est auctoritate Archiepiscopi et lega-
 comis aplice missero. Nec hinc grandis pri-
 archat honorum assequi voluit atq; infra
 terminos sue parrochie xij. statuerit episcopi
 disposuit. Anno dñi m^o ccc^o lxxij. Bernar-
 dus dux Saxonum obiit. qui a tempore semotis
 libenay iam p xet. Annos flouoz atq; Nordal-
 bingoz res strenue administravit. cuius
 hereditatem odothus et Hermannus filij ei
 inter se partiti sunt. hñ q; memores ana-
 qui odij ad pres eos licet occulte contra
 Bremansem ecclesiam exarauerit. statuerit
 aperte iam elacionem repetendam in episcopi
 totamq; ecclesiam familiam. et primo quide
 dux odothus veniente adhuc pre hostali

spacia multitudinis Bremanem in straha
 Senastant episcopi horesq; ecclesie ceuunt
 alios eam legatos ad se pro pace dicos pub
 serberant et decaliam iussit. postremo
 omnib; modis ecclesiam et suos impugnare
 spolians cedere ac pro nichilo hre cepit.
 Archiepiscopus q; querelam ad curiam defersa
 nichil aliud meruit q; derideri. Nam et
 rex puer a duce et fratre eius primo derisu
 habuit est. Qua ipse Archiepiscopus ut frater ab in-
 uicem emelleret. Hermannus comitem
 adoptavit in militem pfectusq; est in
 Ungaricam expeditionem cu rege quasi pu-
 cepti milicie relicto sup negotia regni Anno
 ne colomen Archiepiscopo testamento ante salo-
 mone quon Ungari bello expulerant. Albe-
 cu rege pno victor ab Ungaria regressus
 est. Tunc comes Hermannus magnam ambi-
 ens beneficium qd dare noluit Archiepiscopus. statim
 in finem versus est. Veniens para Bremanem
 cu exam copioso diripiens omnia que ibi
 erant soli pepit ecclesie. castalla vero omnia
 que pontifex diuersi ostendunt loca diruta
 sunt. Archiepiscopus eo tempore pmau curia te-
 nabat. cui audita querela. comes sedm iudici-
 um pallagij exilio relegat. post annum dome-
 ca regis absolutus est. Deinde comes et
 frater eius odothus ad satisfactionem ecclesie
 venientes p delicto suo. lxxij. mansos obtulerunt
 et terra queuunt dies paucos. Tunc etiam
 rex castator ecclesie Bremanem odothens tras
 misit ei ad solucum forz centu pallia cu alio
 vasi argenteis Itemq; libris candelabris et
 otinribulis duo parca. hec autem se munera
 que rex misit ad reedificacionem ecclesie tres
 calicis auratos in quib; erant libris auri
 decem. omni vas circinale argenteum

Denarium argenteum denarium. Platarium
 aureus septem hris turbula et emulabira
 argentea. Doralia .xx. ragalia. casulas .xxv.
 capus .xxv. salmaticas et subtiles .xiii. et
 unum plenarium cui tabula .xx. libras auri
 habuit et alia multa. tunc etiam corbena atq;
 laurissa cenobia p quibus diu mitum p epus
 laborabat. ecclesie Bremen pcepti tradita sunt
 tunc et Lyfmona in diocesi venie ecclesie que
 curas septemcentos mansos habet. et mar
 omnia hachelere regiones possidet. pro qua
 soluenda Archieps agneti regine dedit .xx.
 libras auri. quoniam hec in partem dotis sue
 cessit. Cuiusmodi q curas emales sunt
 Archieps. ex quib; valde maxia om p soluit
 mansi hincum. Ceteri Ambergren minima
 em. tunc tanta erat opulencia hinc. Epi. tra
 tunc autem omes comitatus hinc parochie qui in
 sua diec aliq iuridicom videbant hinc in partem
 ecclesie radigere. Ad instar. Alhoz. presbiterum
 et maxie Wn. caburgen qui in epatu suo ve
 minem dicitur hinc confortem. Ipe enim cum
 tenuit omes comitatus sue prochie ducatu etiam
 pinnice gubernat. Cetera pter ab imao quide
 illu maxie frise comitatu fidelitatis a rege ad
 epus est. quor pno habuit dix. Gostidus tunc
 vero ebertrus. pensionem annuam dicitur ee
 mille libras argentea. quare ee ebertr soluit
 finis miles ecclesie. Archieps autem obtinuit eunde
 comitatum p .x. annos usq; ad expulsioms sue die.
 Alter vero comitatus erit edoms. qui p omem hinc
 man prochie hinc diffunditur. p quo Ar
 epus edom tantu obtulit de bonis ecclesie qd hinc
 gulis annis mille libras argentea soluit. tunc
 magis tanta pteitate hinc manoz possit eccle fruct
 omi anno pari mli qd sufficit ideo vanyca ee

ut dices. seruos habeant. Ceterus erat com
 me. frise. bremen prochie vici. qui dicit
 emilghoe. pro quo Archieps regi pactus est. se
 mille libras argentea datur. Cui pacine su
 mam cu facile non possent habere. iussit
 cruce altaria coronas et cetera ornamenta de
 pom. quib; demidat. in felicein macerant q
 tractum pffice. gloriabatur. autem p argentea
 cito auream ecclesiam se futurum. omnia q; ablata
 restitueret in decuplum. sicut et primo in
 destructione clausit visus est egisse. tunc eam
 ornamenta aurea que ab alio dno Emma con
 fracta sunt. Aurifaber autem illa optans ad
 sonitum mallei audiuit quasi vocem gementis pu
 er. tali modo bremen ecclesie a veterib; firmo
 labore magnaq; fidelium deuocione collecta nunc
 pro nichilo est pessimdata. Dix tandem ex eade
 pecunia media pars debita optata est. Gemme
 autem distracte quibusdam mercatoribus donate
 sunt. Ab illo autem die ruenabz in occasum prospis
 omnia bremen ecclesie aduersa fuerunt. Archieps
 et sui ab omib; sicut heretici exhibebant. At
 ille omi voces paritipendens. simul eam valida
 rei domestica cura. cor in curam vehementem et
 in gloriam pcepto ferebat. Anno dno m. lxxij.
 Albert. Archieps opulenti curie adeptus est. Emulis
 q; remotis solus pmau arcemq; capitalem posse
 dit. non tamen sine munda que semp glum se
 que. Tunc vero quidam aurea renouatur
 secula in opulenti suo cogitauit despicere de em
 te dei omes opantes iniquitatem. pcepit illos
 qui vel in regem man. miserit aut ecclesie dep
 sasse videbant. vnammicer. pparabant ut ille
 solus pter. ne ceteri pichantur. Inter
 omes ad turburam aggregati. et rex
 pns adesset. Albertum Archiepum qd magnum et

seductorem a curia depulserunt. Audientes ante
 ducas ordolfus et filius eius magnus comes
 hermannus pontificem ab ordine senatorum
 esse eiecimus. gaudi sunt. atq; ut cum penitus
 a suo episcopo depellerent cogitabant. Ipe autem eo
 tempore cum nihil aliud hinc videret nisi
 unum videri vallicum. Cuius tota ducas familia
 totam et eccam psequerentur. magnus filius or-
 dolfi sanebat gloriari se reservatum esse ut va-
 bellam domaret ecciam. Nunc ducem ber-
 nardum ficiam praesentem. hoc ipsum sepe cum ge-
 mitu narrasse. qui in exaribus positus dicit
 filios suos ad exadium vremen eccie fiscaliter
 destinatos. Vidit. n. p. sompnu. ex pariter ali-
 bus suis egressos in ecciam vidos et apros
 deinde curios aduicem lepores. Vixi inquit
 et apri vane pentas nri. fortitudinis stant
 dentibus armati. Cerui sum ego et si mens
 soli ducem corumbis. Lepores autem sunt filii nri
 modice virtutis et amidi. de quibus meo ne in
 pugnantem ecciam diuinam manerant ulcione.
 Quia ppter sub obestacione diuini amoris pmonu-
 it eos ne quid impium cogitarent aduerso ecciam
 et pastorem. ne se eam ledant hunc ut illam.
 quoz minima redidit in ipm. Hec illis. fudo
 auribus pcepta reliquit. Magnus enim filius ordolfi
 filij bernardi collecta lacrimis indolente non
 eo modo impugnat ecciam conat est quam admo-
 tum pentas eius. Vixit ipm eccie pastorem p-
 seate ut stoncom diuinam fuisse videretur
 aut manibus tunc aut fundie interfice que-
 rebat epm. Nec tamen illi solus ad cauendum
 defuit. Auxilium vero in mihelz nullum pfo-
 habuit. Archiepiscopus vero ipso tempore a mag-
 no duca obsessus clam metu fugio gollariam
 ibi q; seaur apd loctinam in predio suo pu-
 dimidum diuinum mansit. Castra autem et

finia et ab hostibus direpta sunt. Tandem sedo
 cu magno pepigit offerens cum bnficium de
 bonis eccie mille mansos et amplius ut qui
 hostis erat miles et fieret eo minus cen-
 re ut dicitur ficia quoz altera bernardus
 altera ebert mudo retinabat pontifice mag-
 nus absq; omi dolo un eccie vendidit atq; de-
 fenderet. Ita p. sus diuiso in tres ptes episcopi
 bremen unam partem ddo alteram magni posse-
 dit. Tertia vero vix ramansie episcopi eam
 ipse postea ebertus alio q. v. r. g. r. Adulaco-
 ribz distribuens fere nihil sibi retinuit. Nam
 et dices episcopi et dices eccie omnes assentit
 in usum laicorum. Tunc igitur luycomibz ul-
 v. r. g. r. odonem et magni lucra est q. na expel-
 larit a suo episcopo. A cens vero nihil finia men-
 it nisi ut dno vocarent. Eo tempore godeshal-
 cus de quo supradem d. slanis interfectus est
 quos ipse ad episcopatum ducere intebat. et
 quidem cum omi suo mirabilis magna partem
 quaereret ad diuinam religionem. Assuetus
 ecciam monachus et cum eo alij apdi baalburth
 lapidati sunt qui cu ad passionem venissent vix
 ut paganos ut pns facti quos defice metubat
 lapidarent quibz coronatis ipse gaudens cu stepho
 genua posuit hinc sancti assueti brachium in
 tagnum fuit apd stadium in eccia hoc vix
 alium igit victoria pota totam hamburgen par-
 vachiam fero et igna sanolici sunt. sicut ma-
 vi et. hollia fero omes aut oculi aut in cap-
 itatam ducti castrum hamburth fundie exa-
 sim est. et in darslowen saluatoris nri eam
 eruces a pagans armatae sunt. Cuius eam
 slasud fundie exata est. hinc auctor cladis elisso
 fuisse dicit qui sororem habuit godeshala in ca-
 pto demum vancit. et ipse obitunc est. Itaq;
 omes slam fca ofpuacone ad paganismu denu-

sponone laudati esse ut in p[er]a sollempnitate
 paschali orientibus apud remi p[ri]ncipib[us] ibi of-
 marant et oia que laurassa ut sorbera et ca[us]a de
 siderant an[ti] ans. Alij autem asserunt ep[iscopu]m callidis
 a rege dilacionib[us] peractis esse q[uo]d s[ic] laurassim
 dimittens obicium mallet in regno bis tantum
 recipere sue ecce sonandi. Sed ille p[er]max
 esse incepit sic in aliud sellat iudic tandem
 frustrato insu gna et oia sunt et laurassim cum
 eccl[esi]e ecce bonis p[er]didit. Siquid moras sui lic[et]
 a g[ra]m mortalium habitadine dissentirent. circa
 terminu[m] eo m[er]itum et molles abiles ac ahem
 a semetipso videbant. materia post diem cepul-
 sione sue et deuastacionis p[ro]chie. Post illum
 m[er]it[us] diem pudore dolore q[ue] maiore q[ue] sapien-
 tiam s[ua]m deant p[ro]mo[ti]o[n]e. Sicut recipiendi bona
 eccl[esi]e no[n] inuenio nec g[ra]m. ex nimia sollicitu-
 dine impositio actus effusio est. Porro que p[er] au-
 demde g[ra]m habent aham[us] et rano[us] ut recipiatis
 videbant sicut est illud noctem m[er]itum vige-
 lando. diem transiegit dormiendo illud q[ue] quod
 a s[ua]tate audiu[m] est auertens ad fabulas que[m]s
 est s[ic] et illud quide[m] elemosina[m] oblit[us] in pau-
 per[um] oia que h[ab]ere potuit dissipat in diuites.
 et quod plura p[er]pue in adulatores et quod pla-
 dissipatis bonis eccl[esi]e cu[m] nichil haberet resi-
 duu[m] de de capitis m[er]ito[rum] vixit et leg-
 am[us] s[ua]m g[ra]m g[ra]m g[ra]m. et de p[ro]p[ri]a vil-
 licacione et de hospitali p[ro]p[ri]am fecit. Illud
 eam quide[m] factus solus p[ro]uocat ad nam aliq[ui]s
 manu p[er]ussit usq[ue] ad effusione sanguinis.
 multos eam ignominios[us] exaspans verbis no[n]
 m[er]it[us] se q[ue] illas m[er]ito[rum] t[er]re. talit[er] ille circa
 finem a se cor[re]ptat et pristina virtute pas-
 sim dat[us] quod velle aut nollet n[on] sibi nec
 ulli suoz potat sat esse no[n]i. Ceteru[m] talis
 fuit eloquentia eius usq[ue] in finem ut si cu[m]

audires vocante tibi facile p[er]suadere[is] omnia
 p[er] illum plena rone magna q[ue] aucto[ritate] p[er]it.
 Insignis aute[m] vir Surman[us] ep[iscopu]s. s[ic] palatu[m]
 comes fradericus. audita fama deo[rum] viri
 ad corripendum frat[er]m usq[ue] lesmonam. Sed
 frustra g[ra]mouens eum de h[ab]is que honori ei[us]
 attingerent ut salua[m] molestus abesset. No[n]
 thebaldum qui erat vir maleficus adulato[rum]
 et mendax ap[er]tissim[us] suos q[ue] accusans qui suis
 maleficijs illustrat. Sicut in circuiensatio[n]e
 suisq[ue] clementem reddiderit g[ra]m. pontifex
 aute[m] eo tempe ad tantam p[ro]p[ri]am m[er]itum
 man[us] ut magis aratib[us] m[er]it[us] iuste dicitur.
 In p[ri]ncipio aute[m] m[er]it[us] in d[omi]no dicit verbu[m] q[uo]d
 vnam no[n] dixisset. omnes s[ic] ep[iscopu]s qui ante
 p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am
 fuisse ac ignobiles salu[m] se g[ra]m et diuiciatim
 trahit excellere. Porro qui maiorem fortit[er]
 tui cathedram ut ipam sedem ap[er]tiam. Talia
 no[n] semel iac tantem v[er]bo magna p[er]v[er]uit.
 Vidit igit[ur] nocte in temp[er]a se in quencum
 eccl[esi]e rapu[m] sibi missas sollempnia debent
 celebrari astantib[us] rem[er]it[us] suis ex ordi[n]e p[ro]
 decessorib[us] ita ut p[ro]m[er]it[us] qui ante eum fuit
 Alibrandus p[er]ageret missas sollempnia.
 Cui[us] lecto elam[er]it[us] sacerdos ad suscipienda
 offerentiu[m] munera que[m]s p[ro]p[ri]am ad Albu[m]
 qui stabat multo choro loco mox coruus in
 eum oculis m[er]it[us] oblatio[n]em eius rapulit
 dicens Tu homo nobilis et d[omi]n[us] no[n] potes ha-
 bere p[er]tem cu[m] h[ab]ilibus et abscellit. Tunc ex
 illa hora p[er]itens sup[er] h[ab]is que m[er]it[us] p[ro]p[ri]am
 verbis omes p[ro]decessores suos in ingenti ve-
 nacione habuit se q[ue] m[er]it[us] g[ra]m m[er]it[us] restabat
 indignu[m] sed o[ra]tio v[er]it[us]. Unde eam mox
 statuit p[er] singlas ancessor[um] suoz annue[re] sarios
 quina d[omi]ni de curia v[er]am sede fr[at]r[um] pl[ur]im[us]

fima atq; paupibz. nam et alia multa pme signa re-
 liquit sicut est illud. qd post diem vastationis eadē
 sine expulsiōis sue. mēq; balneis usio est. mēq;
 hilaris visus est. **V**ero pcessit in publicā ut ad qui-
 unum nisi ad curiam issat. tunc diei festi nāctis
 populosisset. multo cetero eadē amarissime fleuit si-
 quādo vastationis eadē recordat est sine at ipso
 vastatores aspexit. **I**n die itaq; natalis dñi cū mag-
 nio dixit saxonie pns adisset magna q; irātiben-
 cum multatōdo. hylareq; quine finis epulo-
 plānsum at vocā seruauit. qd tamen nō p m displi-
 aut archiepō. itaq; mūnans frīb; qui sint aduēnt
 pcepit amari et ut inponere androphonā. **I**n
 mūn amari nobis. At bō laias p strepenti-
 bz denū mēhoan faco. sustinim' pacem et
 nō uenit dñe. **T**ercio uero at adhuc in pōctis
 allalarent. uae ualde lenari pcepit mensim
 magna uocā pntians. quare dñe apomata
 mām. **I**n denabz frīb; sicut uocans in dñstia
 ita fugiens māt oratorū sepabz frīb; reditus
 flauit amara. **H**ec et alia opunctiōis lamētia
 m so uidebant. adeo uo monachi mētoctia fieri
 desiderauit. tunc in mūstero legacōis sue in dñā
 nama ut m dñādia sine m ylland mori optauerit
 aut pro xpo dcollari mēuereat. **C**andem seia no-
 ruy pambone. si fractus at sit forate extōntz
 quareat aduēnt. eam uocē debilitat cepit. dñ
 q; medicōz auxilio stādit ualiditatem reapere
 in granisiam mox madiē infirmitatem. **Q**uo
 eam tempē ad curiam tendens graui casu de eq
 lapsus est. tunc q; opunctis flauit amara. uocēto
 non q; sue uita deo pmetens stātem ualuit. tōti
 q; supmāno treamū nāta oplauit nō tamē omnia
 que promissit. ex eo mīmū balneis que fere et
 tūdie fuerit habere sale uo etōms abstimuit. et
 reliquis mēas que grāna sūt. pto plesit. **I**n diebz
 illis supuēt quedam mulier habens spm phico
 mām. hēc uocā publica dicit omibz. celerem
 archiepō amfāt affore mpa biennium mli for-

te gūterent. hoc et media vastata sunt. **C**ramē
 autē at pontifice. **N**ochabaldus galianus nequit
 sedm nomen sūt ita et frans sua. et alij pseudo ppe
 uacationes alim eam dñi uictuū donac ponat m
 mēos suos scabellum pedum suoz. quibz melior fides
 adhibebatur. **V**isa sūt eo tempē apd curiam
 curces fuisse lacrimis. pora emesq; eadē uo
 lasse adeo. et uix possent ab altaris cupidine re-
 palli. uisi sūt et lipi in suburbaniā bas gressi
 a uillatōdo horribili uingio curasse at bubombz.
Hec ab omibz finista mēuabant in epim respiciat.
Quatuordecim q; dno mca obitū sūt gōstare po-
 sic ex pūctiōe sua. ex pōt pōctibz et fleboctōmjs
 gōmēre noluit quare grauisimo dissentare mor-
 bo corrept et usq; ad ossa extenuat. sine adhuc m
 memōe saluas. uai publicā negōcia usq; ad exte-
 mam tranfiet sūt tractant horam. **C**aduit ibi
 magdabuz. **G**er epus. **B**ezel. et alij. frās perantā
 ut mēuēnt uocē. quos tunc rpe excludi pcepit
 a idmāria. dicens se p mēuēntia infirmitas m-
 dignū ut ab aliquo uideretur. **S**oli namq; regi g-
 cedebat. adie. epim uisendi. quon dilaxit eam
 usq; in finem. **I**llim q; sue fide amonens et dñm
 pmet mēas qmibz gōmānt a eadē suam.
Adamaus. quidā medias mca arduū mandauit
 arepo obitū sūt dñm pmeti adesse. qd ille diffini-
 lans. **N**ochabaldum solum piz oculis habuit q;
 spōndit a mūctiōis sue horam acō afficiuam.
Anno dñi m **lxxxij**. **A**lbert arepius at adhuc de
 pnti uita sparat die medio fere fere sūt ad
 epulas sedantibz in **R**ogoma solus iacans exalnat
 spm. **xvii**. **l**. **C**pirito **I**ndone. **A**nno **A**lexan-
 dri ipse. **xj**. **H**mirā regis. **xv**. **C**ipriē libros.
 sanctoz q; reliquias et uastimenta sacra fere
 nichil muenat est in **T**hesauris emise cur. que
 tamē omnia rē accipiens. omā at papas ecclie.
Culic eadē manu sūt **J**acobi apł. qua dono **U**ita-
 lis **B**ureard epı ab **Y**raha arēpis uidiā pnti
 pōt depōrtauerat. **I**gnor corpus **A**repi magno

caus Regni stirpore a Gollaria vramam Depo-
 tiam est. Sicmo dicitur sic qd est in Amicaconia
 sancta marie sepulchru est in medio hori noue
 quam ipse ostendit basilica. Assentit tamen qui
 dicit qd ad iaci solis iacuisse de omnibz gestoz
 suoz offendiculis amaram gesserit penam
 plene et uulans se dies suos pdidisse. Eodem
 Anno hamburgh incensa et bis bastata est.
 Pagani victores totam nordalbingiam demceps
 habuerunt in sua ditione. Bellatoribus qz occis
 aut in captiuitatem ductis. prouincia in solia
 sinem reducta est. Hanc pontifex Albertus
 sicut pdecessores sui omni temp amora consue-
 esse colendam. ferturqz sepe antea rogasse
 ut in ea sepeliretur. ubi namqz dicit adhuc vi-
 ueret plm qz totam etatem transiens papi-
 as sollempnitates cu magna gra celebrauit.
 ubi promoco nes ecclesiaru ordinu legationis
 tempibz adimplemo. ubi campus et locu quo
 a pncipibus seu a flauoz gentibz fuit a cetera
 .. ductore gentis legatus adur posset ostiauit.

De electione Imperatoris

Anno dñi m ccc lxi ipa Gregorius insolentia
 impatoris agra eam memora pncipis
 sup etone alterius sollicitant. Sed nichil pro-
 fecit quia quidam ei pncipi respulerunt non
 esse sui miris impatore substitueret. Sed tunc
 electum a pncipibus coronare. Electio enim
 ad istos dnos facta pme. ex paxatione pncipi
 et ofensu eligunt impatorem. Aruensis mo-
 guntini et colomen. Aruensis enim licet
 de Namania no sit vna iniquitatis dicit.
 quia cu eadem ciuitas a filio nri quon seme-
 ramis nonerit eius stirpium ab ea desideras
 a babilone fugant sic ostrecta abraham
 pntarcha tunc Anno existens eam est a
 compe bti petri apst in fide chatoica solida
 ta. Palatinus ven eligat quia dicit iser-

Dux saxonia quia marschalis et Marchgra-
 uis de brandenburgh quia camerarius Rex
 Bohemie qui pncipalis est no eligat quia no
 tanto tunc comars. Beruarus pado-bur-nus
 epus obijt. cui symon frater dñi regis rardi
 de lippia succedit et fr eiusdem hominis. s.
 octo maior ipso Bremen monasterium epus s.
 rogati Anno dñi m ccc lxi. Rex francie cu
 pñibus sui regni militibz curram scam adiens
 circa octam pontificatus obierunt dimiacam
 quem impator fredericus militis dicit obse-
 quio adiuisse Anno dñi m ccc lxi. ferig dicitur
 post octam pasche Rex francie offitio habu-
 it et solamo sup milium ubi occisi sunt in pte
 regis. centu et lx milia xpianoz. rex
 captus est et reddidit dimiacam. et scripsit
 redemit centu milibz marchanz. paxa de
 nerant. vxi i scant. xxi. bisi plena bisanos
 et tanta magnitudine qd rex bones vie traha
 potant omi sas per duo miliaria vna die. hie
 peana tota transys ad solamum. hys audias
 Rumozibz pphiam abbas Joachim quidam redix
 erit ad memoriam qui dicit supabit francie ca-
 pietur. pontifex sicut pncipaliter impatoris.
 Alamand. Sed sic Alexander in expositione dpo
 calipho eandem pphiam tangens subiat. Sed
 eccia orat. ut qd dñs est mulconem transat in
 soluc em. Dux Albertus horbozch reedificat
 patris solans iuramentu. Anno dñi m ccc lxi.
 anlice de Bede rtheza pluribz in adiutorium
 euocatis. Vorfacos frisonos inuasit audacter
 et pma quidem vice etiam intrantas domos
 pñidas exusserit. Sed auctem vice s. m. q. dno
 septembrio itatu eis curram mirantibz et quasi
 de victoria facuris occurrunt frisonos et ferz
 mudi in armatos impati frascos in fugam eos
 deterrunt inopmabilam. cetero ibidem pñimo
 mter. quos erant nobiles aliqui milites multi.
 pñados famosi. Impator fredericus mortuus

Nota

est ab archiepiscopo polonico absolutus et in castella
 cumulat. **D**ominus Fredericus de Hapsburgo de la
 rici ad ditionem ascendit et inter cetera virtutum
 opera villam Cortzen cum omnibus suis actibus
 gentibus ecclesie beate Margarethe in studio eiusdem loci
 Theodoricum cum exhortatione. **A**nno domini 1072
 circa diem Laurentii de Erico rege Suecie rumores
 informati fuerunt quibusdam diebus rege
 captum quibusdam mortuum. Tandem veritas innotuit
 ut quod cum sciret hunc in Alsis in domo quadam
 super aquam posita. Venit super eum inopinate dux Abel
 Francie eius qui amabilem esse ibidem mirauerat
 et captum hostiliter preceps in nunciandum ad locum
 illum ex industria deportatum. **S**icut est in me
 dium aque que dicitur fli. et lago. quidam de
 domo potioribus dicitur dicitur aut altera nauis ce
 lariter adiciens eum decollari fecit et corpus in
 ferro omisit in profundum illius aque submersit.
Rex tamen ante mortem mirabilem vidit sacerdotem
 pacem et obavit et sua passione ut dicitur na
 me flagella decollari fugiunt obavit indiffic
 et iam decollandus dicitur. **S**icut mens fuit ante de
 um huius maris ante penam inchoi ingerit mortem.
Et si ipse se non emendavit sanavit ante prorem.
Illud ergo in nocte Laurentii non interitum post
 corpus inuentum est a predicantibus ipse fuit omisit
 ante et capite adhuc ad collum pendente. **S**epelie
 ante cum predicatores in ecclesia sua Alsburch. **P**ostea die
 prater eius Abel fuit aut extirpatus et ibidem
 in noia mortalium ecclesia sepelitur. **I**n die omni fuit
 Abel coronatus in regem uxore eius mechtilda in
 regnam filio eorum Wolframio adhuc puulo que
 redemptam de Rothomago colonien archiepiscopus
 caput adhuc in captivitate detentus. **P**ostea die
 apud peccat et pauli rex danorum Abel detinuit
 frones ab insolenca eorum volens spascere inopi
 nata morte ab eis est occasus. **P**roforus fuit eius ei
 in regno successit. **L**ago quam predicantibus aut corona
 regali et multa pecunia ab Abel collecta fugit in holt

saam non multo tempore post et ipse occasus ibidem.
Anno domini 1072. **D**e lancea imperialis
 Burgundionum rex Rodolphus qui nonnullis An
 nis realias impabat lanceam quendam a Samsonem
 quodam comite dono accepit. que ostentat magni
 balens filii fuisse dicitur. que excepta ceteris spe
 lancearum nouo quodammodo opere inuoluta et elaborata arte
 et figura iuxta mediam partem habuit utriusque
 fenestram et in media arcus ex clavis manibus et
 pedibus saluatoris domini nostri ihesu christi affixis. **H**inc
 itaque Romanorum rex grege filius ortonis dicitur
 audians Rodolphum tam celestem dicitur hunc ut erat
 dum amens totius religionis amator legatus dicitur
 et temptauit si premissis aliquibus posset illud acqui
 rare. quod et rex Rodolphus modis omnibus se inquit ac
 turam dicit. **R**ex hinc quia hinc mirabilis mol
 turus inquitur. minus terrarum magnopere curabat.
 omne quippe regnum eius eade aqua mandis si depla
 turam esse mirabat. **D**uis vero minus quod pererat
 illud erat quod celestibus terrenis quingentis. **R**odolphi
 regis cor deus emolluit. iusto quod regi iusta iuste pe
 cencia preuenit. quos autem amore rex hinc
 raris prederat celestem minus dilexit. aut in multis re
 bus tamen in hac parte dicitur quod hinc sacerdotem
 non solum dicitur arguere quod mirabilis. **S**ed etiam sua
 uos promittat parte non sua honoravit. **H**ac ergo
 occasione vno dei ecclesie sciam rex hinc ad
 epe est lanceam per qua ipse de hostibus saepe triumphauit.
 etiam filio suo ortoni magno decedens aut regi
 no reliquit. **I**pa namque est que creatio hodie in
 imperatorum curia solac manere. **M**irabilis
Omnino Machabeus ipse. **R**udolphus tunc qui
 multa mala fecit. **E**piscopus obiit. de quo sepul
 cro serpens exiit et corpus non est inuentum.
 prius erat beatus Bonifacius. quam ipse Machabeus
 fecit prius archiepiscopus moguntinum. aut Antea
 tam moguntina quod Coloniensis ecclesia subiecta fu
 erit Wormacensis ecclesie. **Q**uare autem Worm
 macens ecclesia tali priuata fuerit dignitate
 a maiora hominum est elapsim. **D**icit tamen illud
 obsequium. **S**alde enorme tamen illud ecclesie arrepi gressu

Nullus scribit vel per manum suam... Nisi librum patrum... De hincba Decem et Septem 1543

Ho q' attendis... q' tenoret... dicitur... q' tenoret dicitur... q' tenoret dicitur...

De... Nisi... De... Nisi... De... Nisi... De... Nisi...

De ista pecunia p'soluerit mi' m' c'as

No q' aliqui de...

- Infrascripta libri p'tinet decano & Caplo eccle'ie s'c'ae ville?
- hadi Bremen
- Scolastica historia
- Decretum
- Decretales
- Summa arimoldi scdm ordine alphabetice que incipit
- Summa ignorantia ignorabilis & tractatus de iure Civ
- Liber theologice s'c'ae thome de aquino qui incipit
- infrascriptum s'm 1o
- Summa gonsredi q' incipit gloria diuinitatis 2o
- Summa de casib' p'ccatorum q' incipit Canonice aut
- infrascriptum 2o & 3o s'c'ae scolasticus de p'p'ialib'
- regula iuris scdm ordine alphabetice
- Infrascripta que incipit Inpatorie manifestata 2o
- Summa Gauerdi q' incipit asiduo postulari 2o
- Liber augustini ad adeodatu q' incipit adeodatu 2o
- Summa s'm de casib' & alio ordine iudicario
- que incipit testes postu 2o
- Casus breues s'c'ae no d'p'ca
- Summa de abs'p'ncib' q' incipit Canonice ignorantia
- Summa s'm q' incipit s'm p'p'ialib' 2o s'm p'p'ialib' 2o
- Epoc' ecclesiastic'
- Liber medicinalis q' dicitur de eductura
- Registrum quinq' lib' de ab'p'one
- Liber p'm' de animalib' q' incipit p'm' de animalib' 2o
- Ar'nostru s'c'ae q' no dicitur
- q'm' no dicitur equat no cop'let'

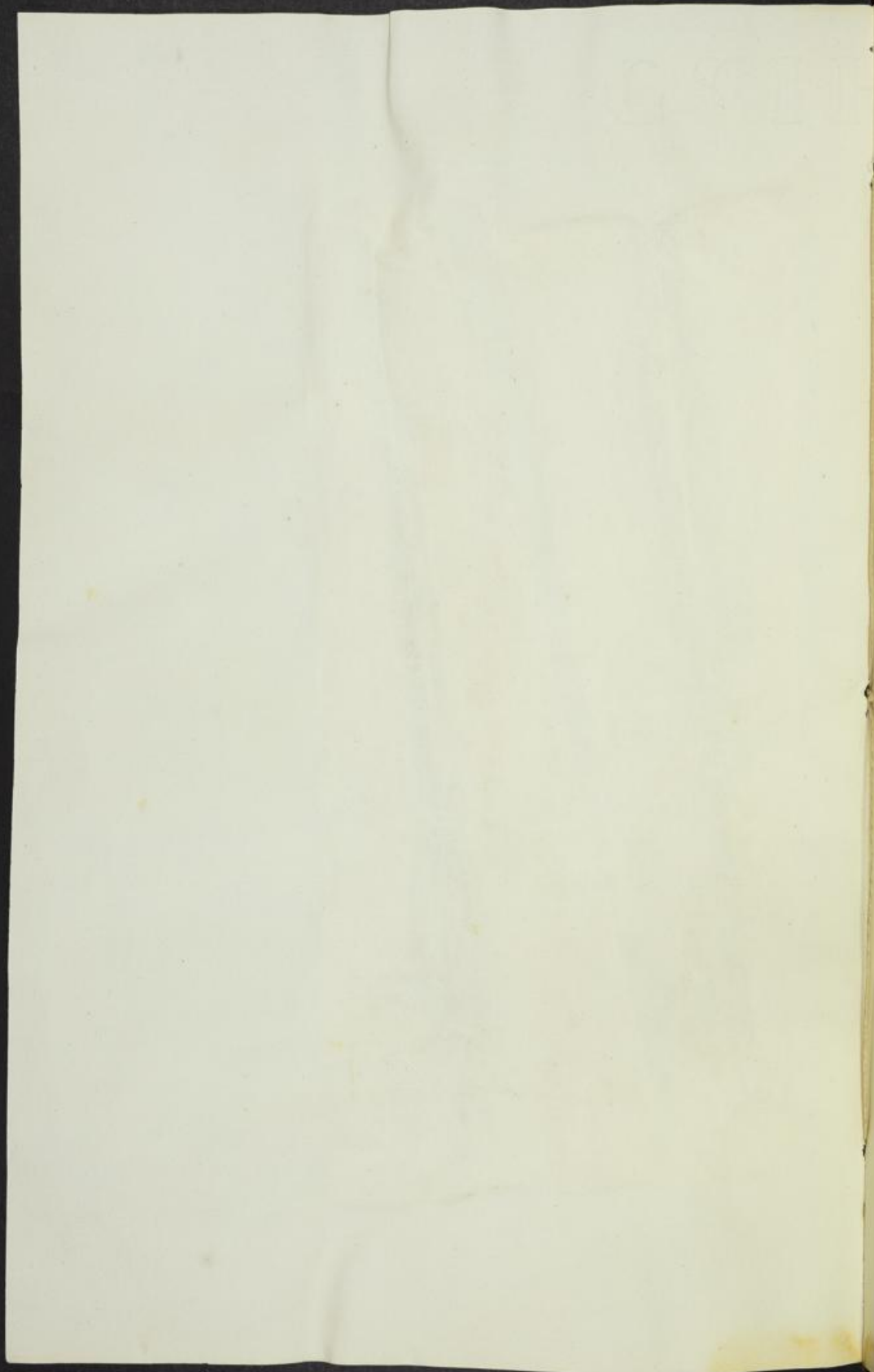

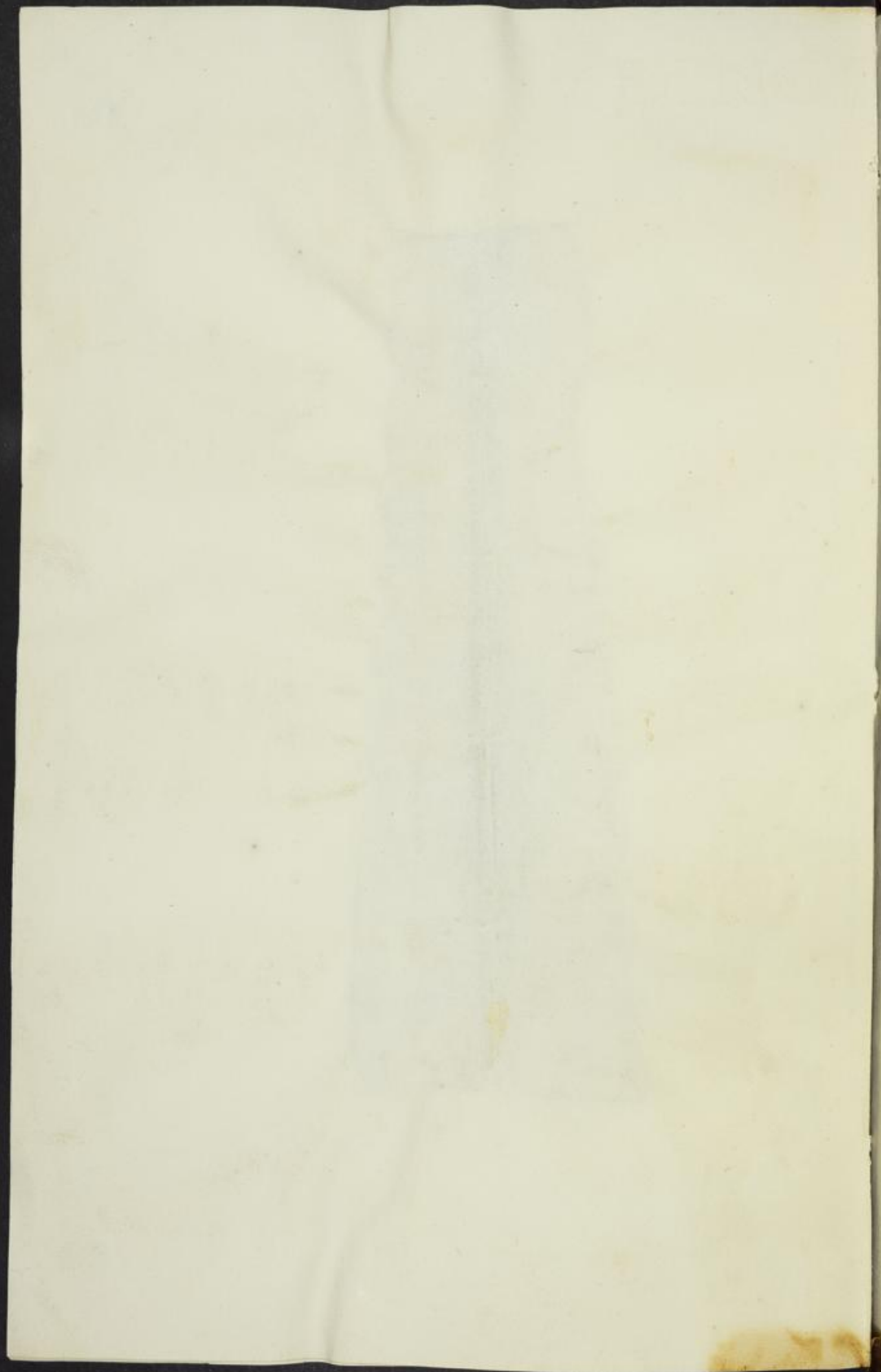
Dieses Fragment, und die auf Bl. 202^b gefundenen sich p. 144 ff. angeschlossen sind. Die letztere fast völlig herausgerissenen Blätter des Meissner. In beide festzuhalten. In aber auch die durch den Riss fast völlig zerlegt waren, so konnten sie herausgenommen und hier zusammengeheftet werden, wozu die beiden Blätter des Calendars neu und dauerhaft befestigt wurden.

Ad ego s...
 ad fuit f...
 de Wittenber...
 et ut p...
 resp... no hab...
 solars de moine...
 p... d...
 r... q...
 noluerit in...
 t... ad...
 notans de...
 d... borde...
 om... q...
 h... sc...
 d... n...
 m... d...
 dea t...
 postea d...
 d... h...
 ut a...
 p... manu...
 ut q...
 h... p...
 q...
 p...
 d... n...
 no hab...
 noluerit...
 d... m...
 d... r...

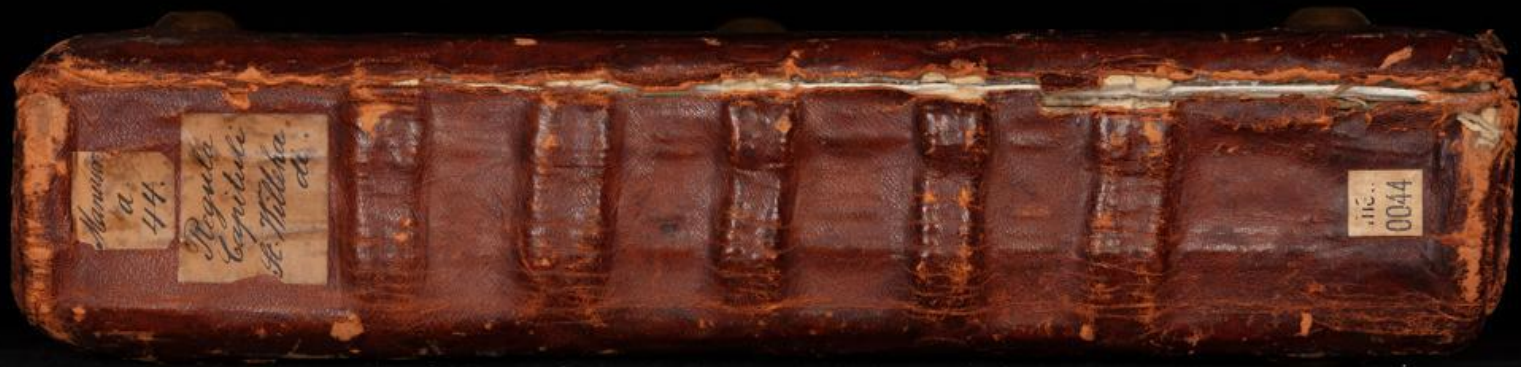
Johannes Heimbelle kommt 1557, Oct. 29, 1558 Dec. 22 als Tresorier an s. Willkür vor (Noven. 1558, III
1574, 92)

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen

Staats- und
Universitätsbibliothek Bremen